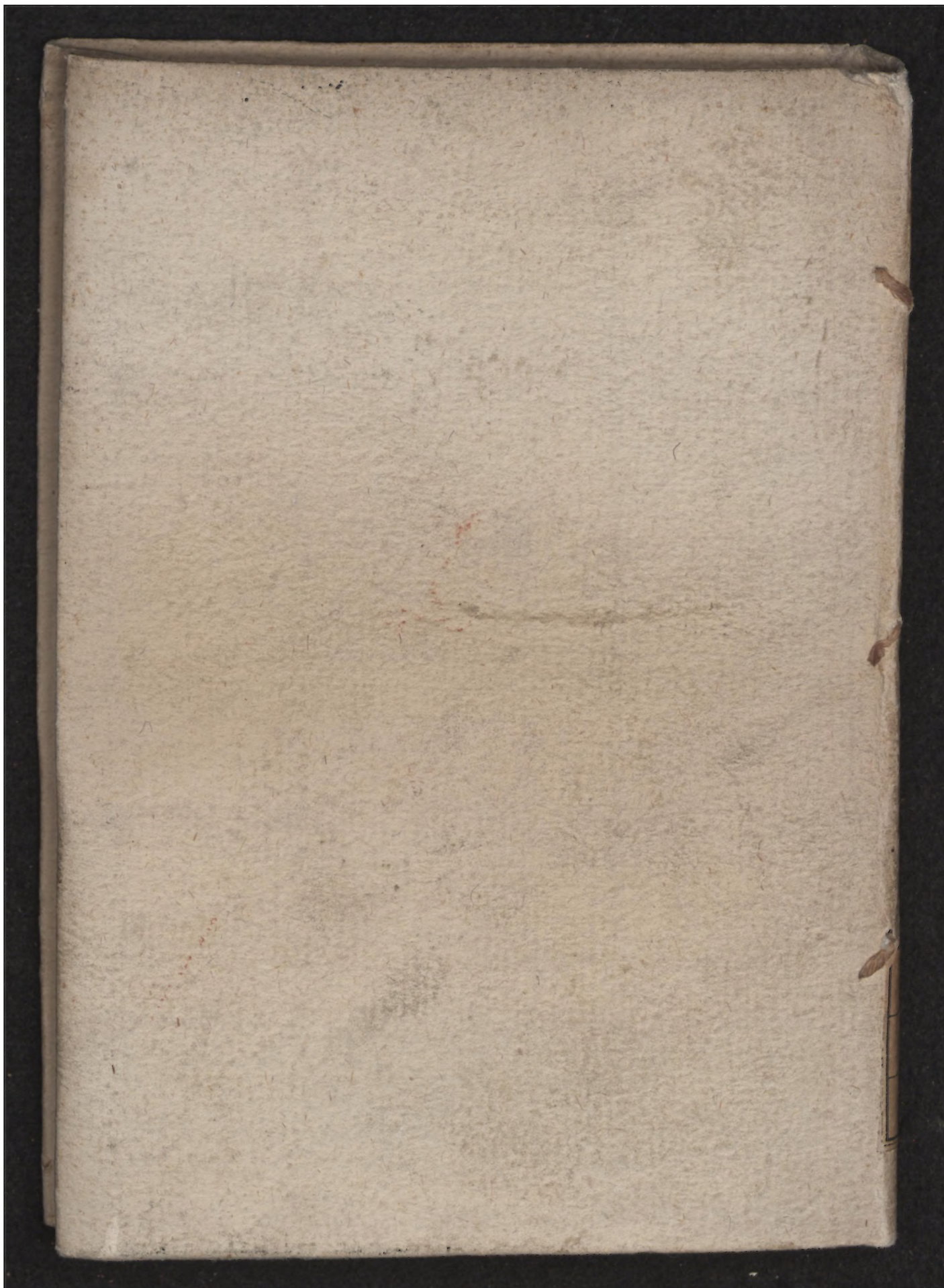




Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.  
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di  
Firenze.  
CFMAGL 1.6.31

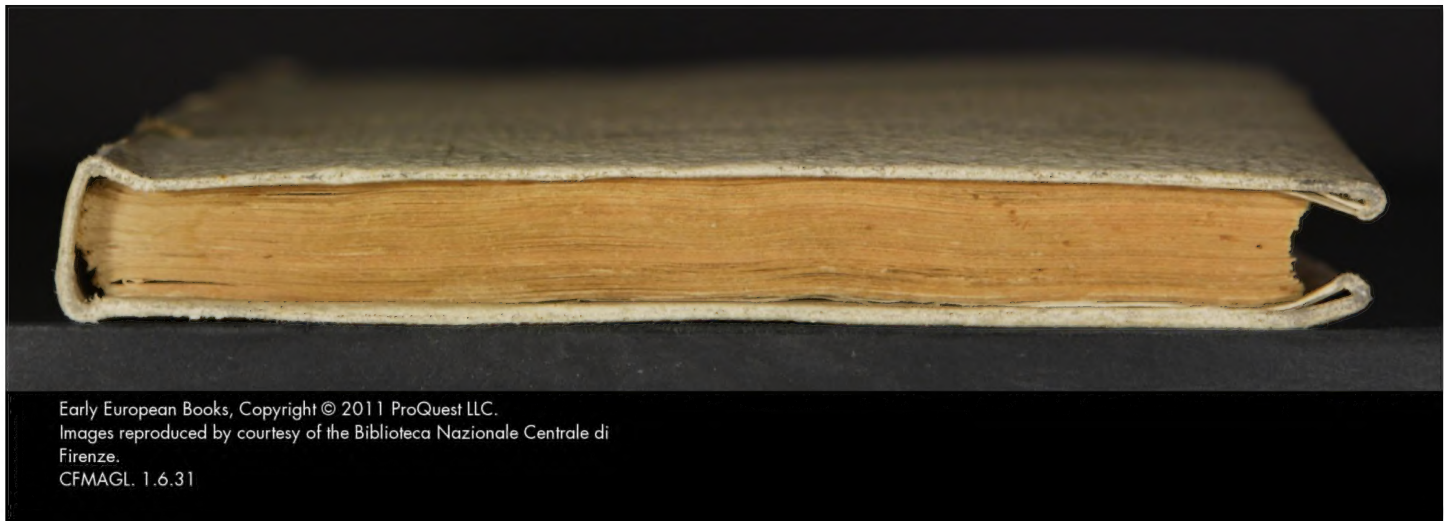






Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.  
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di  
Firenze.  
CFMAGL. 1.6.31





Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.  
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di  
Firenze.  
CFMAGL. 1.6.31



Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.  
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di  
Firenze.  
CFMAGL. 1.6.31



1 A' 6

1. 6. 31.



VI  
LIBAN. et AL  
Or. int. ER









# LIBANII

SOPHISTAE GRAECI  
declamatiunculæ aliquot, eæ-  
demq; Latinæ, per DES.  
ERASMV. ROT.

Cum duabus orationibus  
Lysia itidem uersis, in-  
certo interprete, &  
alijs nonnullis.

IN INCLYTA BASILEA  
ex ædibus Io. Frob. Mense  
Martio. Anno M. D. XXII.







# REVERENDO IN

CHRISTO PATRI NICOLAO RUTERIO,

episcopo Atrebatensi, insignis ac florentissimæ Lo-  
uaniensis Academiæ cancellario, illustris,  
archiducis Austriae Philippi consi-  
liario, S. D. ERA/  
SMVS ROT.



VM NVPER essem declamationes ali-  
quot Græcas nactus, præsul amplissime, eis  
q; uertendis periculū de me ipso facere sta-  
tuisssem, quantum in utriusq; linguæ faculta-  
te fecissem operæ precium, circūspicienti mi-  
hi, cui potissimum hoc progymnasmatiss cō-  
secrare, tu primus, atq; adeo solus, occurristi. Cui em̄ potius,  
etiam si nihil aliud, conuenit studiorum nostrorum prouen-  
tus appendere, quàm huius florētissimæ scholæ cancellario,  
id est omnium studiorum moderatori, ac principi perpetuo?  
Huc igitur sponte eunti, multum & fiduciæ, & animi addidit,  
cum passim per ora mortalium uolitans tuarum uirtutum fa-  
ma, tum præcipue hospitis mei Ioannis Paludani, hominis do-  
ctissimi atq; humanissimi penè quotidiana prædicatio, qui mi-  
hi totius animi tui simulachrum quoddam absolutum ita de-  
pinxit oratione, ut nullus Apelles corporis figuram penicillo  
expresserit euidentius. Atq; inter innumera tua decora, illud  
in primis memorabile, quod cum per paucis mortalium conti-  
gerit uni principi diu placuisse, tu singulari quadam sapientia,  
raraq;



D. ERASMI AD RVT. EPIS. EPIST.

raraq; morum dexterritate, quatuor iam Burgondionum duci  
 bus, alij post alium, sic perpetuo placuisti, placesq; ut nullus in  
 ter aulicos proceres tantundem gratia floreret, autoritate pol  
 leret, sapientia prospiceret, consilio prodesset. Quum interim  
 usu tam longo nihil unquam de tua synceritate aula detriue  
 rit, tu semper aliquid de illius moribus emendaris. Nec minus  
 insignis illa tua laus, quàm ea quã uni Nestori tribuit Home  
 rus, quod incorrupta tua in agendo integritas, simplex in dicē  
 do libertas, semper fuit principibus gratior, multitudini popu  
 lator, quàm aliorum obsequiosa assentatio. Quid ego iam re  
 feram, toties obitas summa cum laude legationes, quã quidē  
 faciunt, ut apud exteros quoq; longe lateq; solis instar, tui no  
 minis splendor sit propagatus. Quid amplissimos honores,  
 non tam fortunæ munera, quàm uirtutum tuarum præmia,  
 quos omnes ita gessisti, gerisq; ut longe plus illis per te, quàm  
 tibi per illos, dignitatis accesserit: neq; tam tu honoribus, quã  
 te honores felices esse uideantur. Verum hæc quidem, quia  
 sunt amplissima, detertere poterant, nisi me illa rursus inuita  
 rent, quod audio te, ut literis ac pietate insigniter esse præditū  
 ita omnes, in quibus egregium aliquod probitatis, aut doctri  
 næ specimen eluceret, lingulari semper amore complecti, effu  
 sissima beneficentia solere prosequi. Neq; prorsus alium mul  
 tis iam seculis extitisse, qui pari, atq; tu, studio, libertate, dimica  
 tione, inuidiæ contemptu, tum ecclesiæ, tum studiorum digni  
 tatem, fortunasq; tueretur. Adeo quicquid facultatis, uel tua  
 tibi fortuna largita est, uel peperit industria, id totum ad ornā  
 dos, iuuandos prouehendosq; probos, ac doctos uiros cōfer  
 re gaudes. Hæc quidem, & cum his alia plurima ubi cognouis  
 sem, pater humanissime, cum ultro mihi iam dudum ardebat  
 animus, tum hospitis adhortatio, quasi currenti calcar accessit,  
 ut tuam amplitudinem mihi quoquo modo demererer. Au  
 xit insuper fiduciam, quod recordarer olim, ut refert Plutar  
 chus, tenuem quendam ac plebeum hominem, donato, præ

Nestor in  
 consilijs &  
 liber & gra  
 tiosus.

Ex Apoph  
 thegmatis.  
 Plutarchi.

A 2 grandi



D. ERASMI ROTEROD. AD

*In uita Ma-* grandi malo, magnam ab Artaxerxe rege gratiā inisse. Tum  
*ronis.* Maronem Augusti beneuolētiam unico disticho redemisse:  
neq; raro aliās, summos uiros exiguis munusculis impēdio fu-  
isse delectatos. Postremo, quod eleganter scripsit Plinius, nu-  
*In prefatio* minibus ipsis falsa mola litare eos, qui thura non habent. Qui  
*ne historia* bus rebus fretus, ausus sum & ipse tuæ præcellentia, hos quasi  
*naturalis.* tres flosculos, strenula uice, dono mittere, de Græcorum rosa-  
rijs decerptos. Quādoquidem hoc nomine uel Pastanas de-  
licias uincunt mularum hortuli, quod nullo mense nō uernāt.  
At primus quidem longe bellissimus, ac fragratissimus in La-  
*Libani laus* tinum sermonem transplantatus est, de cultissimis areolis Li-  
bani Sophistæ, cui doctorum hominum calculis, inter Attici-  
stas præcipuus locus tribuitur. Eius ille seminarium, hoc est ar-  
*Homerus* gumentum, ab omni paris Homeri campis desumpsit, idq; ex  
*ingeniorū* Antenoris oratione, libro Iliados tertio. Vbi refert Menelaū,  
*font.* atq; Vlyssen, quum ad res repetēdas Troiam uenissent, apud  
se fuisse diuersatos, & utriusq; speciē ac dictionem, à se diligen-  
*Dialectos.* ter animaduersam describit, confertq;. Dialectos Attica est,  
*Decorum.* quanquā nihil omnino Veneris Atticæ deest. In Menelai per-  
*Liberior* sona decorum mire seruauit. Nam & Spartanam illam in dicē-  
*Spartano.* do simplicitatem libertatemq;, quæ prouerbio quoq; locum fe-  
cit, scite adumbravit: tum uelut ex Homérico archetypo, regi  
summam animi magnitudinem appinxit, sed summa cū mo-  
deratione, neq; non animi iucunditate cōiunctam. Nam Pria-  
mum etiam laudat, à populo uero omnem criminis inuidiam  
in unum Paridem confert: ac ne in hunc quidem quicquam  
atrocius aut rabiosius dicit. Porro bellum ita dissuadet, ut ipse  
iam de uictoria securus, tantum ipsorum rebus consulere ui-  
*Suauiloquē* deatur. Deniq; breuiloquentiam nominatim etiam effinxit, q̃  
*tia cum bre* quidem, præterquā quod homini Laconi quasi gentilitia est,  
*uitate.* peculiariter in Menelao, cum subtilitate, elegantia, iucundita-  
*Laconis* teq; fuisse coniunctam Cicero, Fabius, & Gellius testātur, sed  
*uius.* omnes eundem autorem Homerum sequuti: cuius hæc uerba  
sunt



R. EPISCOP. ATREB. RVT. EPIST.

ba sunt in eo loco, quem modo retulimus:

Αλλ' ὅτε δὴ μύθεε, καὶ μῆδεα πᾶσι μὴ φανοῖ  
 ἢ τοι μὲν ἐλάττω ἐπιτροχάδην ἀγρόδου  
 παῦρα μὲν, ἀλλὰ μάλα λυγρόν, ἐπεὶ ἐν πολὺ μύθῳ  
 οὐδ' ἀφ' αὐτῶν τοι πῆρ, εἰ καὶ γὰρ ὕψος ἤεν.

Quæ nos utcunq; uertimus ad hunc modum:

Verum ubi consilia, & sermones texere cunctis  
 Cœpere, strictim est Menelaus pauca locutus,  
 Pauca, sed argute nimium: neq; multiloquus, nec  
 In uerbis errans, quamuis natu minor esset.

*Penè ad uer-  
 bunt.*

Porro altera declamatio è Tragoedia sumpta est: tertia ex Ili-  
 dos ultimo, ubi in comploratione Hectoris ferè similia lamen-  
 tatur Andromache. utraq; autem ut incerto autore, ita notæ  
 multo inferioris. Quanquam res tota leuicula est, sed in hac  
 placuit primâ huius laboris aleam experiri, ne uidelicet iuxta  
 Græcam parœmiam ἐν τοῦ πίδου πλὴν κεραιμείων, id est, In do-  
 lio figulariam, sed potius ἐν καὶ τὸν κίνδυνον, id est, In Care  
 periclitarer. Secutus sum ueterem illam M. Tullij regulam, ut  
 in uertendo, sententias modo mihi putarim appendendas, nō  
 annumerâda uerba. Tamen si nouus interpret, religiosior esse  
 malui, quàm audacior. Verum quantum nostro conatu simus  
 assecuti, aliorum esto iudiciū. Illud unum testamur, nimirū  
 experimento docti, nihil esse difficilius, quàm ex bene Græ-  
 cis, bene Latina reddere. Quod si cognouerimus hæc nostra  
 præludia, & quasi primitias, tibi non displicuisse: tum tuo iudi-  
 cio, tuarq; autoritate freti magno animo ad maiora accinge-  
 mur, iamq; non flosculos, sed fruges de literarijs segetibus col-  
 lectas mittere audebimus. Vale pater, ac præsul amplissime,  
 ac me, meaq; studia in tuam clientelam ascribere dignare.  
 Louanij. Anno à Christo nato M. D. III. Decimo  
 quinto Calendas Decembr.

A 3





PRIMA EXPERIENTIA  
in uertendis Gracis.

# DECLAMATIO

LIBANII SOPHISTAE SVB PERSONA  
Menelai, pro cōcione Troianorum, Helenā  
& res repetentis, nī reddāt, armis iniuriam  
ulturum se denunciāntis, Latīna fa-  
cta, DES. ERASMO  
ROT. interprete.



**S**I QUIDEM Paris, uiri Troiani, uel ul-  
lam aequi boniq; rationem habere uoluisset,  
nihil in praesenti opus erat, neq; concione,  
neq; armis, neq; legatione: sed tum nos domi  
rebus omnibus integris uersaremur, tum uestra  
uobis fortunae in tuto cōsisterent. At posteaquam  
ille rectum posthabet uoluptati, appulimus, Troiani,  
non quo quempiam iniuria uiolemus, sed uti quae  
nostra ipsorum sunt recipiamus, utiq; si licebit.  
Itaq; Gracorum quidem exercitum ē moenibus  
nimirum conspiciatis, ac multitudinem oppido  
quā ingentem, & apparatus haud mediocrem: nos  
tamen adeo cauendum nobis, prospiciendumq;  
putauimus, ne quid praeter aequum committeremus,  
ut quum arma in promptu sint, uerbis prius  
uti maluerimus: ut si qd ius est, id postulatione  
cōsequamur, protinus hinc facessamus: sin minus,  
tū uero quae proxima sunt experiamur. Neque enim  
nostri est instituti, ilico ad manus uenire: neq;  
rursum fieri potest, ut irrita legatione dimissi  
conquiescamus. Vobis iam in manu est, utrum malitis Paris  
dis uo-





# MELETH LIBA

ΝΙΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ.



Ἴ μὲν ἐβόλετο Ἀλέξανδρος, ὃς τρωεῖς, καὶ  
μετὰ μικρὸν εἶναι δίκαιος, οὐτ' ἐκκλησί-  
ας νῦν ἔδει, οὐδ' ὄψλων, οὐτε πρεσβείας.  
Ἀλλ' ἡμεῖς τ' ἄρ' οἴκοι δι' ἐτρίβομεν πᾶσι  
ἀγαθοῖς, ὑμῖν τ' ἄρ' ἔξω φόβω καθεσθέντες  
τὰ πράγματα. Ἐπεὶ δὲ τῷ δίκαιῳ τὰ  
ξίμῳ δυνάμει πεποίηκε φιλίαν ἡδονῆς, ἡκομην μὲν, ὃς τρωεῖς, ἀδική-  
σουτες μὲν οὐδένα, τὰ δὲ ἡμέτερά αὐτῶν κομιζόμενοι, ἑὰρ περ  
ἄρα ἔξῃ. τὸ μὲν οὖν στρατόπεδον τῶν ἀχαιῶν ἀπὸ τῶν τεχῶν  
ὄρατε δῆπως, καὶ τὸ πλῆθος ὅσον, καὶ φιλίαν παρὰ σκάνης τὸ μέγε-  
θος. ἡμεῖς δὲ τοσαύτη προνοία χρώμεθα, τῷ μηδὲρ ἀνεπίεικ-  
τοιῦν ὥς τε τὰ ὅπλα παρὰ σκάνης, προτέρους χρώμεθα τοῖς  
λόγοις. Ἴμ' εἰ μὲν ἀπὸ τῆς πρεσβείας τῶν δικάων τύχων μὲν,  
εὐδυνῶν, ἀπώμεθα, εἰ δὲ μή, τά γε δεύτερα πράττωμεν. οὐτε γὰρ  
με ἐργον παρὰ χρεῖμα καλίστα τῶν ἡμετέρων τρόπων, ἀπρά-  
κτος δὲ φιλίαν πρεσβείας ἀπελιδόσης, ἡσυχάζειν οὐκ ἔνεστιν. ἔστι τοί-  
νυν ἐφ' ὑμῖν, ἢ περὶ πλείονος ποιήσασθαι πλὴν ἡδονῆς Ἀλεξάν-  
δρου



LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

Breui loquē  
tia Menelai

Ἡρώδης.

Constitutio  
causæ.

Attingit sta  
tū inficialē.

Tractat iu  
risdicialē.

dis uoluptatem uestræ ipsorum antepondere incolumitati, an  
cum Helena simul & bello liberari. Nam ad hunc usq; diem  
raptionem uni Paridii imputamus: neque ullam iniuriarum  
in nos partem, ad communem Troianorum populum auto  
rem referimus. Quamquam mox concilij præsentis exitus,  
aut hanc nostram confirmabit opinionem, aut certe palam  
faciet, facinus quidem proprium illius esse, ceterum consilium  
commune omnium. In hoc enim apparebit uos Alexandri  
factis communicare, si in dicendis sententijs illi ad gratiam ob  
sequundabitis. Sin uero præter illius sententiam, quod æquū  
rectumque est, id statuere uoletis, ita demum in eo crimen  
omne circumscribetur. Ac mihi quidem ea semper fuit con  
suetudo, ne quibus omnino de rebus orationem in longum  
proferrem, idq; adeo mihi recte uideor facere. Nam pro cau  
sa minus æqua, ne exordiar quidem dicere. Bonis autem cau  
sis, & breuem orationem sufficere arbitror. Reor autem,  
etiam si aliàs uerbosior esse consuesssem, tamen in præsentī ne  
gocio oportere ad quā paucissima sermonem contrahi.  
Hoc enim uel ex omnibus unum est huiusmodi, ut nihil ope  
rosum, nihil magnum postulet, quum liceat aduersarium sim  
plici nudaque rogatione conuincere. Ac mihi iam per Io  
uem hospitem, responde Pari, an non tulisti, quæ ad te  
non pertinebant? Igitur restitue. Tulisti per iniuriā?  
Igitur & pœnam debes. Videlicet è duobus alterum necesse  
est, aut doceas te nihil abstulisse, aut si fateris istud, desinas  
etiam uelle defendere. Quod autem me spoliarijs ijs, quæ mi  
hi erant charissima, ne dignaberis quidem inficiari. Audio  
enim te ex malefactis laudem quoque querere. Id quum ita  
habeat, æqui honestiq; ratio distabat, ut ab nostris tempera  
res. Ad quæ tu quidem communi hospitem lege admissus,  
plus quàm hostilia reposuisti. Neq; enim existimetis cum pa  
lam in nos structis insidijs re tantā potuisse. Neq; uero aut il  
lum usq;



δὲ φησὶ ὑμετέρας αὐτῶν ἀσφαλείας, ἢ μετὰ φησὶ ἐλένης ἀπὸ  
 λάχιδας, καὶ τῶ πολέμου. μέχρι μὲν οὖν φησὶ πρὸς ἡμέρας  
 Ἀλεξάνδρου μόνῳ πλὴν ἀρπαγῇ λογιζόμεθα, καὶ τῶν εἰς ἡμᾶς  
 ἡσυχαιῶν οὐδὲν ἀπὸ τῶν κοινῶν τῶν τρώων πεποιοῦν νομίζομεν.  
 ὃ δὲ φησὶ νῦν ἐκκλησίαν τέλει, ἢ βεβαιώσει ταύτην πλὴν  
 δόξαν, ἢ δ' ἔργον ἐκείνῳ, τὸ δὲ βούλευμα κοινὸν πάντων  
 ἀποδείξει. ὅν μὲν γὰρ τῶν Ἀλεξάνδρου δευαπένειν χάριν,  
 κοινονεῖν δὲ τῶν πεπραγμένων, ὅν δὲ τῶν πρὸς τὴν ἐκείνῳ γνώ-  
 μην μέτρον ἡ ποιῆν ἐθέλει, ἐκείνῳ τὴν μέμψιν ὀρίξει. Αἰεὶ μὲν  
 οὖν ἐμοί γε σωκλῆς μὴ μακροῦς ὕπνους τῶν πραγμάτων ἀποτείν-  
 νει τοὺς λόγους, καὶ τὸ ἐκόντως οὕτω μοι δοκῶ ποιῆν, ὕπνους μὲν  
 γὰρ τῶν ἀδίκων οὐδ' ἄν ἐπινοῶ πλὴν ἀρχῇ, τὰ δὲ δίκαια, καὶ βρα-  
 χείας ἡγῶμαι διότι ξήσεως. οἶμαι δὲ εἰ καὶ μακρολογεῖν εἰ-  
 σὴν, τὸ δὲ πρὸς συσέλαι ἄν ὡς ἐλάχιστον τοὺς λόγους. τὰ γὰρ  
 μόνον τῶν ἀπάντων οὐδὲν ἀπαιτῆ δύσκολον, οὐ δὲ σοφόν,  
 ἀλλὰ ἀπὸ φιλῆς ἐρωτήσεως, ἐλθὲν δὲ τὸ ἀντιτάσσον. καί μοι  
 ἀποκρίναι πρὸς δῖον ξένον Ἀλεξάνδρου, ἔλαβε δὲ τὸν οὐ σοὶ προ-  
 σκόντων; οὐκ ἔστιν ἀπόδος. ἔλαβε δὲ ἀδίκως; οὐκ ἔστιν προσοφείλεις  
 δίκην. Δὲ δὲ δὴ πῶς δῦοις πᾶν, ἢ μηδὲν εἰληφέναι δεικνύειν,  
 ἢ τῶν ὁμολογούντων μηδὲν ἀντιτείνειν ἔτι. ὡς μὲν οὖν οὐκ ἀφεί-  
 λας μὲν τὰ τιμῶντα πάντων, οὐκ ἀξιῶσθαι ἀρετῆς. ἀκούω  
 γὰρ σεμνύνεσθαι σε τοῖς ἀδικήμασι. τὰς δὲ οὕτως ἔχοντες, ὅ  
 τῶν δικαίων λόγους ἀποσῆναι σὲ τῶν ἡμετέρων ἔταξεν. ἐφ' ἃ τῶν  
 κοινῶν μὲν νόμῳ τῶν ξένων εἰσεδέχθης, διέθικας δὲ, τῶν πολε-  
 μίων πικρότερον. μὴ δὲ οἶσθε πλὴν ἐπιβελῆν αὐτὸν ὑμῖν ἐμο-  
 φανῇ κατασῆσαντα, τοσαῦτα δὲ δάμνηται, μὴ δὲ οὕτω, μὴ τε τῶν



LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

*Narratio.*

*Antenori fa  
uet Græcus*

lum usque adeo strenuum esse, aut nos in tantum oscitabun-  
dos, ac supinos, ut ille cum denunciatione talia facturum fue-  
rit, nos autem si præcissimus ea fuerimus passuri. Sed quem  
admodum res acta sit, audite. Paris enim eam, non ut habet,  
sed quatenus sibi iudicauit conducere, eatenus forsitan uobis  
retulit, mendacium maleficio tegens. Nemo siquidem eo-  
rum qui peccarunt, culpam agnoscit. Quin potius modis o-  
mnibus uerum peruertunt, pariter agentes, ut tum ex scelere  
plus commodi ferant: tum ex inficiatione probi, frugisq; habe-  
antur. Res igitur ex præparato confecta est ad hunc mo-  
dum. Appulit in Laconicam Paris, cultu quidem ac specie nō  
illiberali uisendus: tum famulitium adducens, unde conijce-  
res eum haud quaquam de plebeiorum esse sorte. Ut uero  
Spartam ingressus est, præter alia, præcipue mira in obuium  
quemq; comitate utebatur, non mediocrem probitatem, atq;  
modestiam adsimulans. Desiderabat autem hospitium. Quæ  
simul atque audissem, meas, inter alios, partes, potissimum es-  
se ducens, hospiti omnia suppeditare, familiam aperui, & ad  
ea quæ mihi sunt charissima, uolens lubensq; induxi, nempe  
uxorem & filiam, nihil dum horū cogitās, Troiani, quæ post  
mihi acciderunt. Ratus enim Iouem eius negocij præsidem,  
& conciliatorem esse, persuaseram mihi pari erga deum reli-  
gione futuros, & qui hospitem excepisset, & qui excipien-  
tis humanitatem fuisset expertus, multoq; adeo maiore hunc  
qui fuisset acceptus: nimirum quo plus commodi cepit is,  
qui beneficio adiutus est, præ hoc qui beneficium præstitit.  
Velut & in præsentia quanto putatis animo suspicimus & ob-  
seruamus Antenorem hunc uirum excellentissimum, cui quā  
optime & cupimus & precamur, nihilq; minus uelimus, quā  
eiusmodi quippiam in sua illi familia contingere. Itidem &  
tum hospitem iusta comitate benignitateque prosequeremur.  
Prodeat



ΛΥΒΑΝΙΟΥ ΜΕΛΕΤΗ.

τομ εἶναι θαυμαστόν, μηδ' ὑμᾶς ὑπὲρ τούτων ἔκ προορῶ-  
 σεν ταῦτ' ἄρ' ποιῆσαι, ἡμᾶς δὲ προσδοτὰς ταῦτ' ἄρ' παθεῖν.  
 ἀλλ' ὅπως ἔχει τὸ πρᾶγμα ἀκούσατε. Ἀλέξανδρος οὐχ' ὥς ἐ-  
 μέλλε τ' ἀληθὲς φυλάττειν, ἀλλ' ὥς ὅτι αὐτῷ συνοίσει, οὕτως ἴσως  
 πρὸς ὑμᾶς ἀπήγγελε, κλέπτωμ φθονολογία πλὴν πονηρία. οὐ  
 δεῖς γὰρ πῶποτε πρὶν ἡδίκηκόντων ὁμολόγηκεν ἢ τετόλμη-  
 κεν, ἀλλὰ πάντα τρώωμ διάστροφαι τ' ἀληθὲς, ἐκ μὲν πρὶν ἀδ-  
 κημάτων πλέον ἔχαμ, ἐκ δὲ ὅτι ἀρνήσεως χησοὶ δοκῶν εἶναι  
 βυλόμην. τὸ μὲν τὸ πρᾶγμα τούτων ἐσκευωρήθη τὸν τρώωμ.  
 κατέπλευσεν εἰς πλὴν λακωνικήν Ἀλέξανδρος, ἡμᾶς περιβε-  
 βλημῶν οὐ φαῖλον, καὶ θεραπείαν ἐπαγόμενον, ἀφ' ἧς εἰ-  
 κάζετο, οὐ πρὶν τυχόντων εἶναι, ἀναβὰς δὲ εἰς πλὴν πᾶσιν, τὰ  
 τε ἄλλα, πρὸς τοὺς προτυγχάνοντας ἐφιλανθρωπεύετο, ἐπὶ πρᾶ-  
 κτα πολλὰ, καὶ σωφροσύνην πλάττομενος ἐδίδετο ξενίζεσθαι.  
 ἀκούω δ' ἐγὼ ταῦτα, ἐπὶ πρὶν ἄλλων ἐμαυτῷ προσήκεν ἡ γὰρ  
 μῆκος ὅτι ξένω πάντα ὑπερεῖμ, ἀνέωξα πλὴν οἰκίαν, καὶ εἰ-  
 σάγων ἄσμενος ἐπὶ παῖδα, καὶ γυναικὰ τὰ τιμιώτατα, οὐ-  
 δὲμ, ὅς τρωες, ἐννοῶμ ὅμ ὑπερὸν ἐπαχον. σωαγωγέα γὰρ τῷ  
 πρᾶγματος ἡ γὰρ μῆκος εἶναι τὸν δῖον, πλὴν αὐτὸν ὅμιν αἰδῶ  
 σῶζεσθαι πρὸς τὸν δῖον, ὑπὸ τε τῷ δεξιμῶν τὸν ξένον, καὶ τῷ  
 τετυχηκόντι φιλανθρωπίας, μάλλον δὲ πλείω πρὸς τὸν ξένον,  
 ἄσπον πρὸς τὸν παῖδα ἐν τῷ πεποικηκόντι μείζω κεκέρδηκεν. ἐπεὶ ὅ-  
 νυν ἡμᾶς ἐγὼ τε καὶ ὁ δυνάστης ἀντήνορα τῆτονι τὸν βέλτιστον,  
 πῶς οἶεσθαι θαυμάζομεν, καὶ σωευχόμεθα τὰ βελτίω, καὶ βα-  
 λοίμεσθαι ἄρ' αὐτῷ μηδὲν τοιοῦτον πρὶν τὸν οἶκον συμβῆναι. οὕτως  
 τοίνυν καλὴν ἐμὴν διεξιότῃ πρὶν τὸν ξένον ἐνδεκνυμῶν, καὶ



# LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

Prodeat Paris, dicatq; num qua re opus habuit, quam non acceperit: num quando diuturnam ipsius consuetudinem molestius ferre uisi sumus: nunquid seu magnum, seu paruum, non praeberi sensit: nunc ubi parsimoniam nostram aut sordes animaduertit, quam damnarit: num quam in sese iniuriam deprehendit. Si quid omnino his de rebus incusat, eloquatur, doceat, & nos uix millesimam partem eorum quibus eramus digni passos esse fatebimur. Verum haud quaquam possit, eoque nec assurgit. Nos itaque quum incustodite atque inobseruanter ageremus, uidelicet tanquam cum amico iam & familiari, nobisque nostra fiducia securitatem attulisset: id quod & reliquis erga quemlibet consuevit accidere: quod his in rebus fas iusque suadet, id omne, Troiani, diuersam in partem transtulit: proque humanitate maleficium, pro hospitalitate maleuolentiam, proque hospitio rapinam, pro honore contumeliam, pro fide crudelitatem reposuit: neque deos metuens, neque eos, quorum erat expertus benignitatem reueritus, ne uestra quidem causa pudescens, aut Priami patris, quem audimus religionis ac numinum egisse curam, ac plane sollicitum fuisse, ut ne quid delinquere uideretur. Hac omnia, atque his etiam plura, pro minimo ducens, uxorem meam rapuit, insuper & pecuniam uim asportauit: ut de famulis interim, multisque praeterea dicere superse- deam. Quorsum enim attinet, hac persequi ad longum, apud eos qui ipsi liquidò norunt? Namque ex istis quae huc deportauit, satis ostendit, quantum rerum à nobis abstulisset. ne nunc quidem aliunde quam nostris damnis diues est. Quod si quis uelit palam indignitatem negotij pernoscere, nihil alio quopiam mortalium eguerit, tantum ipsius Alexandri domum adeat, eumque ad hunc perconctetur modum: Mulierculam istam, cedo, unde tandem nactus possides? Num quem admodum pater tuus matri tuae conuixit, itidem tu quoque Helenam domi habes coniugij iure ductam? Nimirum aut facti pudens mentietur, aut uera loquens, maleficiū cōfitebitur.

Neque



ΑΙΤΙΑΝΙΟΥ ΜΕΛΕΤΗ.

το χρὸν προΐόνθ', εἰπάτω πρὸς ἀλέξανδρον, εἰτινθ' ἰσχυροῦς ἡτύχησεν. εἰ γὰρ πλείονι ἐστὶ δὴ ἀντιβῆς δύσχεραίνοντες, ὡφθημεν, ἢ μικρόν, ἢ μέζον ἀποστροφέντες, ἦθετο. ἢ μικροί, ἢ μεγάλοι, ἢ ὅτι κατὰ γένος, εἰ πρὸς αὐτὸν ἐνιδὼν ἀδικίαν. εἰτινθ' ὅλως ἐπιλαμβάνεται πᾶν πρὶ ταῦτα, λέγεται, διγνύτω, καὶ πολλοσὸν ὡς ὁφείλομεν ὁμολογήσομεν πεπονημένοι. ἀλλ' οὐκ ἄρ' ἐχθρὸς οὐκ ἀνίσταται. ὅντινθ' ὡς ἡμῶν ἀφυλάκτων, ὡς ἄρ' πρὸς τὸν φίλον ἐστὶ γνώριμον, καὶ ἐστὶν ἡμεῖς εἰς ῥαθυμίαν ἀγένης, πῶς ἄρ' τις χρῆσαιτο τοῖς λοιποῖς, μετέδωκεν, ὡς ἔδει, τὸν πρὶ ταῦτα δεσμὸν εἰς πᾶν τὸν ἀντίον, καὶ ἡμεῖς αὖτε πᾶσι φιλανθρωπίαν ἀδικίαν, τὴν δὲ φιλοξενίαν πονηρίαν, τὴν δὲ ὑποδοχήν ἀρεπῆν, τὴν δὲ τιμὴν ὑβρεῖς, τὴν δὲ πίσιν ὁμότητι, οὐ δεοῦς φοβηθεῖς, οὐ τοῦς εἰς πεποικητάς ἀιδεοῦς, οὐχ' ὑμᾶς ἀχυνθεῖς, οὐ τὸν πατέρα ἐρίαν, ὅρ' ἀκρόμεν πρὶ τε τὸ δεῖον ἐπαυδακέναι. καὶ ὅλως ἐν φροντίδι πεποιθῶναι τὸ μηδὲν δοῦν ἐξ αμαρτεῖν. ταῦτα πάντα, καὶ ἐστὶ πλείον τῶν πρὸς φαῦλον θέμεν, ἀφείλετο μὲν τὸ γυναικίον, προσάφείλετο δὲ χρημάτων. ὅγνην, οἰκετὰς δὲ σίωπῶν, καὶ πολλὰ πρὸς τούτοις. τί γὰρ ἄρ' τις μηχανοῖ, πρὸς ἀκριβῶς εἰδόμενος; εἰ γὰρ ὡς ἡμεῖς εἰς ἡμᾶς ἄγωμεν, ὅσων ἡμᾶς ἀπεσέτηκεν, εἰδόμενος. καὶ πλεονεξίαν ἐκ πᾶν ἡμετέρων κακῶν, καὶ ὅς τις βλέπεται πᾶν πρὸς αὐτὸν σαφῶς κατὰ μαθεῖν, οὐχ' ἑτέρω δέσσεται, ἀλλ' εἰσελθὼν οἰκαδεῶς ἀλέξανδρον ἐρεῖ. τούτοις δὲ γὰρ γυναικίον, ὡς τὰν πόσιν ἐχέας λαμβάνω; ἀλλ' ὡς ὅπως ὁ πατήρ σου τῇ μητρὶ τῇ σῇ σωώκηκεν, οὕτως καὶ αὐτὸς ἐλένη σύνη νόμον κοινωνίας ἡγεσάμενος; ἢ γὰρ φεύσεται πᾶν πρὸς ἀχύνόμενον, ἢ τὰ ληθῆ λέγων ὁμολογήσει

B 3 τὸ κα



LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

Necq; uero quenquam uestrum oportet offendi, si libera nostra uidetur oratio. Primum: necq; nos, quæ par est, consequemur, necq; uos quæ oportet cognoscetis, nisi negocium, ut gestum est ita narretur. Deinde hinc uel maxime licebit perpendere quantum habeant indignitatis, quæ facta sunt. Etenim si ubi quispiam quæ passus est, ea palam exponit commemoratione offenduntur ij qui fecerunt, quomodo consentaneum est eos affectos esse, qui rebus ipsis laesi sunt? Ad hæc autem ne fieri quidem potest, ut postulationem suam quis æquam esse demonstret, nisi facinoris autorem nocentem ostendat. Videte igitur quàm expedita, quamq; æqua proponimus. Nam duæ profecto res sunt, quæ reum à causa liberant, aut si nihil omnino patrauit, aut si quæ fecit, iure sunt facta. Quod si neque raptionem inficiari potis est, neque iustam docere sustinet, profecto quod superest, per se liquet. Quæ tandem igitur honesta ratio? Cepi, inquit, ac teneo, molestus ne sis. Atqui non satis est cepisse, neque tenere, Pari. Fit enim, ut & tollat quis unde non deceat, & possideat, non sua. Neq; enim ideo protinus iure quis possidet, quia rem nactus est, sed ita demum, si citra culpam. Eoq; non simpliciter spectari conuenit, si quid capiatur, sed longe magis quibus rationibus capiatur. Hinc enim & illud perpenditur. Vides impune non esse sacrilegis, res deorum sustulisse. Caterum si possedisse per se efficax esset ad defensionem, oporteret quicumque rem pernes se esse fateantur à negotio liberari. Nunc, ut opinor, solum isthuc, ac praterea nihil, crimini uertendum est, si quis teneat in quæ ius non habet. Itaque non satis est per se manum iniecisse, sed accedat necessum est, citra iniuriam. Neque enim si nunc Paris, exacto patre, & arrepto imperio, uestris fortunis dominari contenderet, rem honestam, aut tolerandam aggredi iudicaretur. Imò neq; Priamus hic tacite ferret, contumelia affectus, neq; uos eius rei testes: quin protinus omnes



ΑΙΤΥΑΝΙΟΥ ΜΕΛΕΤΗ.

Ἐκκαὶ ἔργημα. κινδύεις ὃ ὑμῖν ἐν μετὰ παρρησίας οἱ λόγοι γίνονται,  
 ἥ τοι ποιεῖσθαι δύσχερες. πρῶτον μὲν γὰρ οὐτ' ἄρ' ὑμεῖς τῶν δικαίων τῶν  
 χοιμον, οὐτ' ἄρ' ὑμεῖς ἃ προσήκει γνόντες, ἐμὴ τὸν προσήκοντα  
 λόγον τὰ πράγματα λάβοι. Ἐπειτα ὃ ἐντεῦθεν, καὶ μάλιστά τις κα  
 τοίδοι, πόσον ἔχει τὰ πεπραγμένα τῶν ἀτοπίων. Ἐἰ δ' ἄρ' τις ἃ πάλιν  
 πονδερῶς ἀποπεκαλυμμένως εἴπῃ, τὸ τ' ἀδράκωτον ὑβρις, πῶς ἐν  
 κῶς τὸν πεπονθότα, ὃς ἂν τ' ἔργων διάκῃς; χωρὶς ὃ τῶν οὐκ  
 ἐν τῇ πρεσβείᾳ φανῆναι δικαίαν, ἃ μὴ τὸν ἐργασμῶν ἀδικούν  
 τα τίς ἐπιδείξει. Ὅρα τ' οὖν ὡς ἀπλῶς καὶ δίκαια πρὸς ἑαυτὸν μεθ' αὐτοῦ.  
 πρὸς τὸν ἐγκαλυμμένον ἀφ' ἑνὸς τ' αὐτῶν πέφυκεν, ἢ τὸ κινδύειν πρὸς  
 ποιηκέναι τῶν ἀρχῶν, ἢ τὸ τ' δικαίως εἶναι τὰ πεπραγμένα τάξεως. Ὅρα  
 τὰ μὲν μὴ τ' ἀρετῶν τῶν ἀρετῶν οἰός τε, μὴ δ' ὡς οὐκ ἀδίκως ἐτοί  
 μῃθι διδασκῶν, δὴ λόγον δὴ πρὸς τὸ λαπὸ μῦθον. τίς οὖν ὁ σεμνὸς λόγος;  
 ἔλαβον, φησὶ, καὶ ἔχω, καὶ μὴ ἐνόχλη. ἀλλ' οὐκ ἀρετῶν λαβὼν, οὐδ' ἔχων  
 ἀλέξανδρον. Ἐἰ δ' ἢ καὶ λαβὼν, ὅθεν οὐκ ἀξίον, καὶ ἔχων τ' ἀλλότριον. οὐ  
 δ' ἂν τοῦ λαβὼν ἐπὶ τὸ δικαίως κτίσασθαι, ἀλλὰ τοῦ χωρὶς ἐγκλημά  
 τω ἔχων. Ὁ νοῦν δ' αὖ τῇ λήψι ἀπλῶς σκοπεῖν, ἀλλὰ πολὺ πρὸς τὰ  
 τῆς τὸν ἑσώπορ' ἂν τὸ τῶν κακίων δοκιμάζειν. Ὅρα, ὡς οὐδ' ἐν τῇ  
 εὐσύνουσι ἀκίνδυνον τὸ τὰ τ' θεῶν εἰληφέναι; καὶ τι γὰρ, εἰ τὸ ἔχων ἰχυ  
 ρὸν ἦν, ἐχὼν ὁμολογούτας ἔχων ἀπληρότητα πραγμάτων. ἀλλ'  
 οἶμαι, τ' ἐπὶ, καὶ οὐδ' ἐν ἐγκλημα ἄρα, τὸ τὰ μὴ προσήκοντα ἔχων. οὐ  
 τὸς οὐκ ἀρετῶν τὸ λαβὼν, ἀλλὰ προσεῖναι δ' αὖ τὸ χωρὶς ἀδικήματα.  
 Οὐ γὰρ, εἰ τὸν πατέρα τὸν ἂν τ' παρῶσας ἀλέξανδρος, καὶ τὸ σκῆπτρον  
 ἀρπάσας, αὐτὸς αὐτ' ἐκείνους τῶν ὑμετέρων ἐφεικέναι πράγμασι ἡξί  
 ος, μέτρίον αὐτοῖς ἐνομίον ἐκνεκτόν. Ὅρα δ' ἂν ἡγεγεσώμεθα  
 οὐτε πρῶτον, ὃ δ' ἡδίκημένον, οὐδ' ὑμεῖς οἱ σωθεῖσθε, ἀλλ' ἐνδύεσθε  
 πάντες



LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

*Obiectio.* omnes dignum qui lapidibus obrueretur haberetis, tanquam nefaria molientē. Proinde ne tu sic defende quia ceperis, sed iniuriæ nihil esse admissum doce. Nam æquitas, siue meo, siue Priami nomine consideretur, parem uim obtinet. At hostes, inquit, sumus, nos qui hanc orbis partē incolimus, & uos qui alteram. Res autem hostium ius est abigere, asportare, diripere sine uicio. Verum num & ius est, Parī, apud hostes hospitem agere, & accipere xenia, & humanitate iuuari? Tu scilicet quæ tum desiderabas, ea consecutus es. At oportebat, uir egregie, te iam tum initio uitasse domum hominis, quicū tibi inimicitia intercedebant, ac nequaquam ab hostibus beneficia accipere, neq; contubernalem fieri ijs, quibus cum iam olim, ut tu quidem ais, similitate mutua dissidebas. An tum quidem, ut pro tēpore comodis amicis utebaris, paulo uero post ut hostibus? Atqui medio quidem tempore nihil à nobis ortum est, quod animum tuum offenderit, neque quicquam habes quod expostules. Ergo si ab initio nos pro hostibus habebas quin istud dicebas? Cur aliud tu præ te ferebas, quàm habebas in animo? Sin postea mutato animo uisum est nos laudare, dic per deum, quo nostro merito? Profecto nihil habes quod adferas: sed facinus omnium sceleratissimum, cū animo concepisses, ut hospes quidem ingressus es, discessisti uero tãquam hostis. Deinde fraudem occultans speciosa uocabula maleficijs imponis. Verum haud ulli mortaliū persuaseris.

*Verisimile.* Qui sic? Non enim uerba naturæ consentanea sunt. Decet autem ut quæ dicuntur, cum natura respondeant. Si cum longis nauibus, cumq; armis relucēti exercitu aduectus Lacedæmonem, si inimicitia palàm denunciata, si manum contra tollens, si telo emisso, si arrepta lancea, fecit impetū experiens, uel fortuna, uel uirtute fauente uincere, cepit ciuitatem, corporum potitus est, eiq; in prædæ partem Helena cessit, habeat, fruatur. Desipimus nos, qui belli præmia crimen faciamus.

Porro



ΔΙΒΑΝΙΟΥ ΜΕΛΕΤΗ.

ἅπαντες ὧστε δῆμ καταλναι, ὡς οὐχ' ὅσ' αὖ ποιῶντα, μηδέ τ' ἀέ-  
 γε, ὡς ἔλαβε, ἀλλ' ὡς οὐκ ἠδίκητη δῆξοι, δ' ἴκασι, αὐτ' ἐπ' ἐμῶ  
 τίς ἄρ' τε πρῶτος λογισέτ', τὴν αὐτὴν ἰσχὺν ἔχει. καὶ μὴ πολέμιοι φη-  
 σὶν ἡμῖς οἱ ταύτῃ ἔχοντες πλὴν ἡπείρου, ὅτι ἡμῖς πλὴν ἑτέρων. τὰ δὲ  
 τῶν δυσμῶν ἔξισι, ἢ γὰρ, καὶ φέρει, καὶ λήξει οὐ καλῶς. πρὸς τὸ  
 ἐχθροῖς ἀλέξανδρος καταλναι ἔξει, καὶ ξενίῳ τυγχάνει, καὶ φιλαρ-  
 ρωπίας ἀξίῳ, σὺ τοίνυν ὦρ' ἐδ' ἡδης, τὸ τῶν ἑταίρων. Ἐν δ' ἐπὶ  
 ὁ βέλτερος, πλὴν ἄρχῃ ἀποφύγει, οἰκίαν ἀνδρῶν δυσμῶν, καὶ μη-  
 δαμῶς ἀγαπᾷ τὰς πρὸς τὸ πολέμῳ ἐνεργείας, μηδὲ ὁμοφροῖον  
 γίγνεσθαι τῶν παλαιῶν χρόνων, ὡς σὺ φῆς, εἰς ἐχθρὸν δ' ἡμε-  
 νοις, ἢ πότε μὲν ὡς ἐπιτηδείοις ἐχθρῶν, μικρῶν δὲ ὕστερον ὡς πολέμ-  
 οις, καὶ μὴ οὐδὲν ἐν τῷ μεταξὺ παρ' ἡμῶν εἰς σέ, δι' ἡμέρας ὑπὸ ἡμέρας.  
 οὐδ' ἄρ' ἔχεις ἐπ' αὐτῇ. εἰ μὲν οὖν ἐξ ἄρχῃς πολέμους ἐνόμιζες, τί οὐκ  
 ἔλεγες; τί δὲ οὐ σύμφωνον πρὸς τὸ πλὴν γνώμῃ τῷ χήματι; εἰ δὲ  
 ὕστερον μετὰ βαλὼν, ὥς δ' αὖ λυπῆς, εἰπέ πρὸς Νέων, ἀντ' ὅτ' ἄλλ'  
 οὐκ ἄρ' ἔχοις, ἀλλὰ πρῶτα πάντα ἀνοσιώτατον, εἰς νῦν λαβὼν,  
 εἰς ἡλθες, καὶ ὡς ξένος, ἀπὸ ἡλθες, δὲ ὡς δυσμῶν, κλέψας τὸ πλὴν ἐπιβ-  
 λῆν, εὐφροσύνην ὄνομα τῶν κακῶν γήμασι τίθεις. ἀλλ' οὐ δὲ πείσας  
 οὐδένα ἀνθρώπων. πόθεν; οὐ γὰρ τῶν γήμασι ἐπέταται τῶν ἀνθρώπων  
 ἢ φύσις. τῇ δὲ φύσει τὰς προσηγορίας ἀκολούθῃ ἄξιον. εἰ μὲν οὖν  
 πλοίοις μακροῖς, καὶ στρατοῦ καὶ ἀλάμπτῃ τῶν ὀπλοῖς προ-  
 σενεχθεῖς τῇ λακεδαίμονι, καὶ πλὴν ἐχθρῶν ἐν φανερώ, κατασῆσας, καὶ  
 χεῖρα ἀνταρτάμον, καὶ βέλους ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ δόρυ διεξάμψους, ἐνεγ-  
 κῶν, ἢ τὴν τύχης, ἢ τὴν ἀρετῆς νικῆσαι πρὸς ἀχόσους. εἰλε, καὶ τὸ ἄντ', τὸ δὲ σω-  
 μάτῳ ἐκράτησεν, ἐν λαφύρῳ τὸ μέγιστον ἐλάνθην ἐκτῆσαι, ἐχέτω,  
 τρυφάτω, ληξόμεν ἡμῖς, ἐγκλημα ποιῶμεν οἱ πολέμιοι ἀπ' αὐτοῦ.

C

ἐπὶ δὲ



LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

Partis iuri/  
dicialis qua  
si epilogo  
facto, trāsit  
ad suasoriā

Porro autem, si omnia pacata, præ se ferens classem, apparatū, orationem, uultum, conuictum, consuetudinem, finem intulit longe ab initijs diuersum, sciat multum à furto distare uictoriam, à bellica uirtute, arte compositam fraudem. Illa enim uirum præstantiorem declarat, hæc autem inferiores esse arguit eos, qui dolis assequi conentur, quod uirtute nequeant. Atq; ut inferiorum fortunæ ad eos qui sunt præstantiores transeāt, neq; ratione fortasse uacat, & belli ius permittit. Verū qui inimicitiam ne fateri quidem sint ausi, eos ultro meliorum fortunas inuadere, hoc profecto cum iniuriā coniunctum est, & supplicio dignum. Quod igitur indignissima passi exercitum in agros uestros induximus, neq; iniuriæ autores, sed ultores, & quod Paridi nihil superest, præter impudentiam, multis ex rebus perspicuum esse puto. Nos tamen lingua prius quàm manibus utimur, idq; plurimis de causis. Primum enim non statim ad arma ruere, magis autem uerbis experiri, possis ne quod ius est obtinere, id est, profecto homine dignius. Deinde non æquum arbitramur, quæ unus peccauit, horum nominibus, ab uniuersis poenam sumere, quod tamen bello constituto necesse est accidere. Non enim ibi uacat infontibus parere, sed intereat necesse est, quisquis ceciderit. Hoc uti ne contingeret, neue quispiam in eas res præcipitaretur, quibus grauari nollet, non recusamus legatione, & suffragijs controuersiam dirimere. Ad hæc autem non mediocre momentum in rebus bellicis adferre credimus, diuinum fauorem. Hūc uero uidemus adesse, non ijs qui plus audēt, sed qui causa sunt meliore. Eamq; ob rē animo moderantes, à legatione fecimus initium, ut siquidē hæc ad finiendā controuersiā suffecerit, nulla præterea re sit opus: sin aliter, diuino auxilio ppter causæ æquitatem freti, ita demum ad secunda conuertamur. Vtraq; igitur considerate, atq; conferentes cum disceptatione prælium, cum uerbis arma, simul & ad præsentē felicitatem respiciētes, & quæ



Εἰς ἃ πάντα εἰρηναῖα προδείξας, τὸν καταπλοῦν, τὴν σκευὴν, τοὺς λό-  
 γους, τὸ χῆμα, τὴν ὁμιλίαν, τὰς διατριβάς, ἐναντίον ἐξήγαγε τὴν προ-  
 ομιλίαν, ἐπὶ τέλος, ἵστω ὅτι πολὺ δ' ἔννοχε νίκη κλοπῆς, καὶ πολέμου  
 κρείττος μεμηχανημένης ἀπάτης. τὸ μὲν τὸν κρείττονος ἀποδείξει ἐχθρὸν  
 τὸ δὲ τὸν χείρονος εἶναι τοὺς ἀπάτῃ παρομύχους ἐλεῖν, ἀδ' ἀνδρείας  
 οὐ δειδῶντη. τὸ μὲν δ' αὖ εἰς τὴν κρείττους τὰ πᾶν ἡττώων εἶναι κτήματα,  
 λόγῳ ἴσθ' ἅμ' ἐχθρὸν δίδωσιρ ὃ τὸν πολέμου νόμος. ὃ δὲ τὸν μὲν δ' οὐ  
 μολογῆσαι τὴν ἐχθρὸν ὑπομείναντας, τὰ τὴν βελτιόνων λαμβάνειν,  
 εἰς ἀδικήματα τελοῖς, ἐπὶ δ' οἱ τὸν ἀμείνων. ὅτι μὲν δ' αὖ ὑβρισμένοι,  
 καὶ τὰ δυνότατα πεπονθότες ἐσθλαίσαντες εἰς τὴν τὴν ὑμείρων, καὶ οὐκ  
 ἄρχοντες, ἀλλ' ἀμυνόμενοι, καὶ πλήρ' ἀναχωτίας οὐδὲν, ἀλεξάνδρῳ  
 λείπει πολλὰ κότερ εἶναι δ' ἡλὸν οἶμαι. ἡμεῖς δ' ἐπὶ τὸν χῆμα τοῖς λό-  
 γοις ποτὶ ἕνεκα. πρῶτον μὲν τὰ δίκαια τῶν λόγων περὶ αὐτῶν λαμ-  
 βάνειν. ἀλλὰ μὴ τὴν ὅσων ἐπιπλεῖν, ἀνθρωπινώτερον δ' ἡπότερ δ' εὖ  
 περὶ τὸν οὐκ ἄξιον κρίνῃ, ὅμ' εἰς ἡδίκησε, πρὸς πάντ' τὴν δίκην λαμβάνειν  
 οὐκ, ὅπως εἰς πολέμου κατὰ σάσιρ ἀναγκάσθῃ ἡδὴ γίγνεται. οὐδ' ἔνεστι,  
 ἡνικαὐτὰ τὴν αὐτίς φιλοκρινεῖν, ἀλλὰ ἀνάγκη τὴν πρὸς πεπρωκότας ἀ-  
 πολωλέναι. εἴνα δὲ μὴ τὸ γέννηται, μὴ δ' ὅμ' οὐκ ἄρ' τις βέλοισι λυπῇ  
 σαι τινὰ προαχθῇ, πρὸς εἰς, καὶ φήσῃ δ' ἐξάμεθ' ἅμ' τὰ διάφορα κριθῇ  
 πρὸς τὴν τοῖς μετὰ τὴν μὲν πρὸς τὴν τοῖς τὸν πολέμου πρᾶγμασιρ τὴν εὖ  
 νοίαν τὸ θεῖον ἡγεμέθαι. ταύτῃ δ' ὁρῶν, οὐ τοῖς θρασυτέροις, ἀλλὰ τοῖς  
 ἐπιφανεστέροις ὑπάρχουσιν. διὰ τὸ τὸν θυμὸν ἐπιχρόντες ἀπὸ πρὸς εἰ-  
 ας ἀρχόμεθα. ἴμ' εἰ μὲν ἀρεσέμεν αὐτὴν πρὸς τὸ πᾶν ἀμειβητῆσιν  
 πέρας, μὴ δ' ἐνός ἐστι προσησφ. εἰ δ' μὴ τὴν τὴν δαμόνιον συμμαχίαν, διὰ  
 τὴν ἐπιεικείαν, πεισύνετε, οὕτως ἡδὴ πρὸς τὰ δεινέτερα τρεπόμεθα.  
 ὁ γὰρ αὖ αὐτὸν ἀμφοτέρων, καὶ πρὸς αὐτὴν τῶν συλλόγων τὰς μάχας, ἐπὶ  
 τοῖς λόγοις τὰ ὅσων, καὶ πρὸς τὴν πρὸς αὐτὴν ἐνδεμονίαν ἀπιδόντες,



LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

& quæ ex illis incōmoda p̄ficiſci ſoleāt, perpēdentes, id qđ po-  
tius eſt eligite. Oportet em̄, Troiani, in huiusmodi negotio ne  
utiq; indiligēter cōſultare: cū illud nō ignoretis, ſi ſemel pecca-  
tum ſit, non fore uobis iterum de integro ſtatuendi facultatē.  
Etenim ante ſuſceptum bellum, integrum eſt, in illud omnino  
non incidere, atq; utiliore conſilio praſens incommodum eui-  
tare. At ſimul atq; ad manus uentum eſt, ipſa ſeſe mala in im-  
menſum propagant. Ac ſinem deniq; certantibus non mode-  
rata conditiones, ſed uictoria imponit. Videte igitur, ne cum  
in praſentia licet decernere utilia, bellum decernatis, mox au-  
tem belli incommodis admoniti, rurfum ad conſultationem  
redire cupiatis, cum iam licere deſierit. Maxime uero, etiam  
ſi nulla inſtaret dimicatio, nihilq; periculi impenderet, tamen  
oportebat ipſum per ſe iuſtum rectumq; ſequi. Nam qui hoc  
ſunt animo, illis res ſolent ex ſententia ſuccedere. Nunc ſi uere  
rem reputaueritis, ne ſi uelitis quidē, liberum ſit uobis ſecus fa-  
cere. An non uidetis Achiuorū copias per litus campūq; effu-  
ſas tanto numero, ut capiendæ multitudinī, & regio ipſa uidea-  
tur anguſta? Hi quanq; pluribus ex oppidis delecti ſunt, una  
tamen oibus mēs eſt, ad extremū uſq; iniuria laceſſitis adeſſe  
ad ultionē. Et tāta quidē ſūt animi prōptitudine ad rē gerēdā,  
ut nullo iureiurādo ſit opus: tāta rurfum iuris iurādī religione  
ſunt aſtricti, quāta, uel ſi nolint, ad grauiter agendū queant im-  
pellī. Iā quis uſq; adeo uecors ſit, qui nō malit citra incōmodū  
ea reſtituere, quæ tamē cū infortunio ſit depēſurus? An p̄ Io-  
uem, qđ anceps ſit euentus belli? Nō per deos, nō eſt ullo mo-  
do incertus huius exitus belli: quādo ne illud quidē in dubio  
eſt, potius ne præmium æquitatis, quā iniquitatis: & an il-  
lam colentes honos, huius uero autores diuerſa cōſequantur.  
Etenim ſi de neutro iſtorū ambigitur, protinus indubitatum  
eſt & illud, utrorū melior ſit cauſa, eos in certamine fore ſupio-  
res. Porro de ijs, qui uobis auxilio futuri ſint, auguror enim ſic  
cogitare nōnullos, quaſi nō paucos auxiliatores ſitis habituri,  
illud



# ΑΙΒΑΝΙΟΥ ΜΕΛΕΤΗ.

ἢ τὴν ἀπὸ κείνων διουχερείαν ἐξετάζοντες, γένεσθε τῷ κρείττονος. Δεῖ  
 ὡς τῶνδε, ὑπερὶ τῶν τοιούτων, μὴ ῥαθύμως βυλεύεσθαι, ἐκεῖνο εἰδότες,  
 ὡς οὐκ ἐσὶν ἀπαξ ἀμαρτάνοντες αὐτοῖς γενέσθαι βυλῆς κυρίως. πρὶν  
 ἢ ἂν ἀφ' αὐτῶν πολεμῆν, ἐνεστὶν ἄν' αὐτῶν καθάπαξ μὴ πρὶν περὶ λογι  
 σμῶν βελτίονι, τὸ προσὶ ὁμ' ἀνασεύαντας, εἰσελθόντας ἢ εἰς τὸ ἔργον,  
 αὐτὰ τὰ πάθη κατέχει μέγιστον πόρον. καὶ τῇ νίκῃ τὰ πολλὰ κρίνετ' ἡ τέ  
 λος, ἀλλ' οὐ κατὰ σωθῆκας μετρίως. Οὐ γὰρ ὁ αὐτὸς μὴ πρὶν γινώσκειν τὰ δέ  
 οντα, πολεμῶν ἔλθοι, τῷ πολέμῳ ἢ λυπηθέντ', αὐτοῖς ἐπιθυμήσῃτε βυ  
 λεύεσθαι, ἢ νίκῃ τῷ τοῦτο οὐχ' ἐξετε, μάστιγας ἢ ἂν, εἰ μὴ εἰς ἐπὶ αὐτῶν,  
 μὴδὲ κίνδυνος, ἐχρῆν αὐτὸ καθ' αὐτὸ τὸ δίκαιον ἀδεδῆναι. τοῖς ἂν οὐ  
 τῷ γνώμης ἔχουσιν, ὅς ἐστιν αὐτῶν πρὸς τὰ πράγματα φέρεται. νῦν δέ γε,  
 εἰ δὲ μὴ ληρῆς, οὐδὲ βυλομύοις ἡμῶν ἐνεσὶν ἐτέρως ποιῆν. οὐχ' ὁ  
 γὰρ πρὸς ἀχαιούς, ἢ τὴν ἡόνος, ἢ τὴν πεδίον κεχυμένους, ἢ μικρὸν ἀπο  
 φαίνοντας τῷ πλῆθει τὸν ἥνδε; οὗτοι πάντ' ἐκ πολλῶν ἢ σωληλῶ  
 θασί, πόλλ' ἢ μίαν ἢ γνώμην ἐχέουσιν ἀμύναι τοῖς ὑβρισμένοις εἰς  
 τέλος, ἢ τσαύτην ἢ προθυμίαν καὶ χρεντῶν πρὸς τὰ πράγματα, ὅσην ὁ  
 χωρὶς ὄρκου ἢ κρείστος, τσαύτην ἢ τῇ ὄρκου ἀνάγκῃ, ὅσην ὁ μὴ βυ  
 λομένους προθυμῶν, πάντως ἂν ἐπὶ ἀνάγκῃ. τίς οὕτως ἡλίθιος,  
 ὅς τις οὐκ ἂν ἔλοιτο χωρὶς τὴν παθῶν τὴν δὲ ἀποδύναται ταῦτα, ὡς με  
 τὰ συμφορὰς ἀπορίσει, ὅτι μὴ δὲ ἀδελφὸν τὸν πολεμῶν τέλος, οὐ μὰ  
 τὸν θεοῦ οὐδ' αὖτ', τὸν παρόντος ἀδελφόν, ὅτι μὴδὲ τὸν ἀδελφόν, πό  
 ρον ὁ τὸ δίκαιον αὐτῶν κατὰ, ἢ τὴν πονηρίας ἀμείνων. καὶ πότερον ἢ  
 κείνῳ τὴν πρᾶξιν τιμᾶν, ἢ τοῖς τὰ δὲ πράττειν συναίρει. εἰ δὲ μὴδ' ἐπὶ  
 ἑορτῇ ἀμφισβητήσιν, ἢ κακῶν σαφὲς εὐθὺς τὸ μετ' ὧν ἂν ἢ τὴν κρεί  
 ττονος μέρις, τὸ τῷ ἀποκείσεσθαι τὴν ἐναντίον κρεῖττον. πρὶν τίναν τῇ συμ  
 μαχῇ σὺν ἡμῶν, οἶμαι γὰρ τινὰς ἐννοεῖν ὡς οὐκ ὀλίγους ἐξετε βοηθούς.



LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

illud dico, qđ etiā si reliquus exercitus om̃is in ocio se cōtine-  
ret uel un⁹ hic Vlysses auxilia uestra in ludibriū uerterit, mul-  
titudinem ingenio, solertiaq; reprimens. Hęc neq; bellum de-  
trectās, neq; negotiorum cupiens dixerim. Plura uero dicere  
procliue quidem, sed superuacaneum sit. Nam si his mentem  
non adhibebitis, nihil retulerit plura dixisse. Testor autem Iō  
uemq; hospitem, cunctosq; simul & deos, & dāmones, qui-  
cunq; hanc incolunt regionem, quod & iniuria priores laceſſi-  
ti Iliū appulimus, & nūc quoq; præoptamus uerbis negociū  
conficere, neq; nisi ab alijs adaſti bellum sumus inituri.

D I X I.



QVAE DIXERIT

MEDEA SVOS MACTATVRA FILIOS.

DECLAMATIO.



VIT ET mihi mea ars auxilio, ut acce-  
pta contumelia, non tantum angerer, sed  
& pœnas sumerem. Non amplius rex Ia-  
son, non amplius Corinthiorum potitur.  
Omnes opes subuertit corona, om̃ia uelū  
perdidit, omnia cōflagrarūt incēdio. Et ac-  
cedit ad calamitatis cumulū dementiæ ge-  
nus, qđ illi de me nihil etiā subolet. Quid igit̃? Sufficere hęc  
putabimus, ac præterea nihil regremus? Minime gentiū, imō  
superest



ΑΙΤΙΑΝΙΟΤ ΜΕΛΕΤΗ.

ἐκένω λέγω, ὅτι καὶ ἅπαρ τὸ λοιπὸν στρατόπεδον ἡσυχίαν ἀγείη,  
ὁ δὲ υἱὸς οὗτος μόνον γέλωτα, τὸν ἡμετέρους ἀποφανῆ συμμά-  
χους τῇ συνέσει δὲ πλεονέχων ἐλέγχων. ταῦτ' οὐτ' ὁ κινῶν τὸν πόλεμον,  
οὐτ' ἐπιθυμῶν πραγμάτων εἰρηκῶ. πλείω μὲν τοὶ δ' ἐξείναι, πρόχα-  
ρις μὲν, μάταιον δὲ καὶ κενόν. εἰ γὰρ μή τ' ὅτοις προσέξετε τὸν νόμον,  
οὐδὲ τ' ὅ πλείονον οὐδὲ μ' ὀφελον. μαρτύρομαι δὲ Δία τε ξένιον, καὶ  
πάντας θεούς τε, καὶ δαίμονας, ὅσοι τῇ δεκατέτῃ τῶν γῆρ, ὅτι  
καὶ τῶν ἀρχῶν ἀδινέμωνι προσέχομεν ἰλίῳ καὶ νῶν λόγῳ δ' ἵα-  
λύνεσθαι προαρχόμεθα, καὶ πολεμήσομεν ἐτέρων ἀναγκάζοντων.  
τῆς μελέτης τέλος.



MELETH TINAS

ΑΝ ΕΊΡΟΙ ΛΟΓΟΥΣ ΜΗΔΕΙΑ

μέλλουσα ἀποσφάττειν τὸν εἰρηνιστὴν παύσασθαι.



ἵχον ἄρα καὶ αὐτὴ βοήθειαν τῶν πρὸς ἐνὶ τέχ-  
νης, καὶ οὐκ ἐμελλομεν ἀλγήσασθαι μόνον ἀδινέ-  
μωνι, ἀλλὰ καὶ ληΐεσθαι δίκῃ. οὐκ ἔτι βασι-  
λεὺς ἰάσωμαι, οὐκ ἔτι τῇ κορινθίῳ ἐπαρξό-  
μενον. πλεονέχον πάντα ἀνέτρεψεν ὁ σέφα-  
ρον. πάντα δ' ἐφείρεται ὁ πέπλος. πάν-  
τα συγκέχεται τῷ πυρί, καὶ πρόσθεν τῇ συμφορᾷ τὸ ἐνὶ ἀνοίᾳ  
μέγας, τὸ καὶ μὴ ἐν ὑποδείῳ ἐνὶ παρ' ἐμῶν. τί οὖν ἀρετὴν ἡ γησὸς  
μέλλει ταῦτα, καὶ πλεονέχον οὐδὲμ ζητήσομεν; μηδ' αὖτως.

ἔσιν



LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

superest alia uindictandi ratio, superiore atrocior, nihil egens ueneficijs, aut arte clancularia, uerum animo praesenti, uiriliq; & dextera quae facinus nullum refugiat. Sunt liberi mortaliu omnium impijsimo, & uocatur pater. Hoc est filijs solatium, una cum ipsa appellatione illi adimamus. Haud quaquam me finit quae iusta sunt expendere, meorum malorum, tum multitudo, tum magnitudo. Sed rationem ineunti mihi, pro, quibus factis quem fructum receperim, omnia ad poenam minora uidentur. Aetæa mihi pater erat, isq; Scytharum rex: tum uirginitas & fama egregia, ac multi inter finitimos proci: deniq; spes praesentibus bonis potiores. Appulit scelestus iste, neq; deos metuens, neq; homines reuerens. Atq; erat omnibus malis circumuallatus, & necesse habebat inuincibilia uincere, tauros ignem efflantes, armatam aciem è terra prosilientem, Draconem peruigilem. Ac dignus quidem erat, qui in his omnibus uinceretur. ut isto cadente uictoria penes patrem meum esset potius, quam Aetæa regnum ludibrio haberet, unius nauigij dominus. At ego quicquid est proditorum scelere praecurrens, quicquid amentium stultitia superans, familiares pro hostibus, hostes familiarium loco habui. Et contra patriam, ab alienigenis stabam. Porro artem opposui naturae ferarum. Extinctus est ignis. Tauri iugum duxerunt. Cessit aratro solum longe durissimum. Sopitus apparuit Draco, id quod antea nunquam. Manu tenebam adhuc trementem Iasonem. Ego porro super hac omnia nauem conscendi, multis magnisque persuasa pollicitationibus, sacramentis, meis ipsius beneficijs. Accepit & beneuolentiae meae argumentum, & Iolcus, ubi rex Pelias inimicus senex, ab ijs quas genuerat discerptus est, iuuentutis spe, ultro se fraudi tradens. Et huiusmodi quidem mea in Iasonem, partim domi, partim in Gracia beneficia extiterunt. Gratia uero cuiusmodi: Corinthum uidit, & Creontis



ΛΥΒΑΝΙ' ΟΤ ΜΕΛΕΤΗ.

ἔσιρ' ἑτέρα Τιμωρία χαλεπώτερα τ' προτέραις, οὐδὲμ διομλὴν φαρμάκῳ, Ἐλάνθαν' ὅσης μηχανῆς, ἀλλὰ γνώμης ἀνδρ' ὀτ' ἑτέρας, Ἐδ' ἐξιάς μηχανῆμ' ὀκν' ὅσης, εἰσὶ παῖδες ἔρ' πάντων ἀδικωτάτῳ, καλῆς πατῆρ. ἀφελώμεθα ταύτῳ αὐτῶν πλὴν ἡραμυθίᾳ, καὶ τῇ προσηγορίᾳ. οὐδὲμ ἔῃ μετ' ἡν δικάσωμ' ἐξετάζωμ' τὸ πλῆθος, Ἐμέγεθος τῇν ἐμῶν κακῶν, ἀλλ' ὅταμ λογιόσομαι τὶ δ' ἄσασα, τίνωμ ἀποήλαυσα, πάντας πρὸς δίκῃν ἡγ' ὅμαι μικρά. αἰήτης ἐμοὶ πατῆρ, καὶ σκυθῶν ἡμ' βασιλεὺς, καὶ ἡραμυθία, Ἐφῆμν βελτίωμ, Ἐπολλοὶ τῇν ὧν τέλει, μνηστῆρες. Ἐτ' ἡραμυθῶν ἐλπίδες ἀμείνεις, κατέπλευσεμ ὁ μῖστος οὗτος, ὁ μὲν θεοὺς δειδῶς, καὶ ἀνδρ' ὅσους αἰδ' ὁ μῦθος, καὶ ἡμ' ὧν πᾶσι κακοῖς, Ἐτ' ἡν' ἀδυνάτωμ' ἐδ' αἰνέδωμ' κρείττωμ, ταύτωμ, πῶς ἀφ' ἑνὶ τῶν. ὁ πλῆτῶν ἐκ γῆς ἀνατρεχόντων. δ' ἄσασα οὐκ ἐιδότος καδ' ἐν δ' ἡμ'. τὸ μὲν αὖ δίκαιομ' ἡμ', ἡπῶ λαχθῆναι τ' ὅλῳμ, Ἐπεσῆμ αὐτῷ, Ἐπλὴν νίκῃν γενέδωμ' τ' ὅμῳ πατρὸς, Ἐμὴ κατὰ γέλασαι τ' αἰήτ' βασιλείας ἀνδρ' ὅσους ἐνὸς πατρὸς δ' ἐπὶ τῷ. Ἐγὼ δὲ ἡ πάντας μὲν ἡραμυθία πρὸς ὅσους, πονηρία, πάντας ἡ ἀνοήτους μωρία, τὸν μὲν ὁ οἰκείους ἐχθρούς, τοὺς δὲ ἐχθρούς, οἰκείους ἡμ' ὁσάμῳ. καὶ καὶ τ' ἀπ' ἑνὶ τῷ ἔσῃμ, μετὰ τῇν ἄλλο φύλωμ, καὶ πλὴν τέχνῳ ἀνέταξα τῇ φύσῃ τῇν θηρίων. ἐσβέσο τὸ πῶς ἡνεγκάμ' οἱ ταῦτοι τὸν ζυγόν. εἴξεμ' ἀρότῳ τῇ πάντων σεβρότεραι, καὶ θεύδωμ' ὥφθῃ δ' ἄκωμ' ὅπως πρότερον τῶν παθῶν. ὧν χερσὶν ἡμ' εἰδ' ἑρ' αὐτῶν τῶν ἐμῶν. Ἐγὼ δὲ ἐπὶ τῶν τοῖς ἀνέβαινον εἰς τὸν ναῦν, πολλοὺς πεισύνεσα, Ἐμεγάλαις ἐπαγγελίαις, ὅσους, αὐτῶν τ' ἐνεργεσίαις. ἐδ' ἐξάτ' τ' ἐμῶν ἐννοίας ἀπόδ' ἔξιμ, Ἐτολκός, οὐ βασιλεὺς πελίας δύμ' ὁ μῦθος γέρωμ' ὑπὲρ τῶν ὅς ἐκέννησε κατεκόπητ, νεότητος ἐλπίδι πρὸ ἀπελθῶν ἀπάτη. τὰ μὲν ἰάσωνα παρ' ἐμῶν τ' αὐτῶν. τὰ μὲν οἱ μοι. τὰ δὲ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι. αἱ δὲ ἀμοιβαὶ τίνες; κόρινθον εἴδε, καὶ πλὴν

D κρέοντος



LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

Creontis imperium, ac de Glauce audiuit. Caterum nulla habita ratione eorum quæ feceram, uxorem duxit, quum ex me liberos haberet. Me uiua uidit nuptias. Atq; illa omnia exciderunt animo, præq; imperij cupiditate, mea merita neglecta sunt. Atqui ne ista quidem sufficiebant, insuper expulsa sum, contumelia affecta sum, minis onerata sum. Hæc quidem iustam indignandi causam præbuerunt. Artem uero effugij tantum gratia tenebam, & hæcenus suffecit. Incedamus iam, & per reliqua, quæq; licet eamus. Feri Medea filios, macta filios Iasonis, uiri scelerati, impij patris, hospitis mali. Ne quid te rerum omnium reuocet, non natura, non gestatio, non partus recordatio, non nutritio, non uox, non forma. Plectatur Iason in filijs: hi uero hostium nomine plagam recipiant. Non arripiant eos cognati Glaucae, neq; iram in illos euomant. Atrox quidem facinus, sed ad prius illud consequens. Cõtra naturam impie agemus. At istud olim ausæ sumus. Fratris cædes ad liberorum cadem deducit. Eiusdem est & hoc animi eiusdẽ dextera. Obsecro filij, sub ense uenite, hic in uos per me adigendus est. Enim uero si probus ille fuisset, nihil horum. Bonæ formæ, bona figura corporum, sed patris imaginẽ referunt. Id facit ut occidam lubentius. Hî quidẽ igitur mox iacebunt. Ego uero è sublimi medioq; aëre, scelestum aspiciam. Atq; ille, gemens, & nihil non faciens, uociferabitur quidem, me uero, nequaquam attinget.

Eiusmodi draconum iugo freta uenar.  
har. Supra Athenarum uero  
urbem ingrediens, inde cruciatum  
spectabo.

F I N I S.



ΑΙΒΑΝΙΟΤ ΜΒΛΕΤΗ.

κρέοντος ἀρχήν. καὶ πρὶ τὸ γλαύκῃς ἤκαστε. καὶ λόγος οὐδὲν τῶν ἐμῶν.  
ἀλλ' ἐγὰρ με παῖδας ἔχω. εἶδ' ἐμὴν ὑμέναιον ζώσης ἐμῆς. καὶ πάντα ἐν  
κῆνα ἐξεβέβλην. καὶ πρὸς τὸν ἔρωτα τὸ δῶσάσιν, αἱ παρ' ἐμῆς χάρι-  
τες ἡμέλην. καὶ οὐκ ἀπέχῃ ταῦτα, ἀλλ' ἡλαυνόμην, ὑβρίζομην,  
πρὸς πηλακίζομην. ἐντεῦθεν εἰκότως μὲν ἡ γανάκτου, πρὸς δὲ πῶν  
μόνῳ καταφυγὴν εἶδ' οὐ πῶν τέχνῳ. ἡ δὲ ἤρκεκε. χωρὶς μὲν δὲ καὶ  
δῖα τῶν λοιπῶν, καὶ δὲ ἤρκεκε. ἐξέστη ἴω μὲν. πλὴν τῆς μηδὲ παῖδας τοῦ  
ἰάσωντος, ἀνδρὸς ἀδίκου, πονηρῶς πατρὸς, ζῆντος κακῶς. μηδὲν σε τῶν  
πάντων δῖα ἀλλὰ πῆτω. μὴ φύσις, μὴ γαστήρ, μὴ λογισμὸς ὠδίνων,  
μὴ τροφή, μὴ φωνή, μὴ μορφή. ζῆμιτόν τ' ἴασω τοῖς πασι. οἱ δὲ  
πῶν πρὸς τῶν ἐχθρῶν ἀκίαν. μὴ γὰρ λάβοιεν τὸ τῶν οἱ γλαύκῃς  
συγγενεῖς, μηδὲ ἀφῆσθαι εἰς αὐτοὺς τὸν θυμὸν. δανὸν μὲν τὸ ἔργον,  
ἀλλ' ἀκόλuthον τοῦ προτέρου. πρὸς τὸ φύσιν ἀσεβήσομεν, τὸ τοῦ πά-  
λας τε τοῦ μῆκα μὲν. ἀδελφῶν φύσιν ἐπὶ τὸν τῶν παίδων πρὸς πέμ-  
πει φόνον. οἱ ἀντι εἰς τὴν γνῶμην, τὸ ἀντι διεξίτας. ἰκετεύω πάν-  
τες, ὑπὲρ τὸ ξίφος ἤκετε, τὰ εἰς ὑμᾶς ὡς δὲ ἐμῶν. εἰ γὰρ ἐκῆντος  
ἡμῶντος, οὐδέ μιν. καλαὶ αἱ μορφαὶ, καλὸς ὁ τύπος τῶν σωμάτων,  
ἀλλ' εἰκόσιν τοῦ πατρὸς. τὸ δὲ ἡδὲ μοι ποιήσῃ τὸν φόνον. οἱ μὲν οὖν  
αὐτίκα κείσονται, ἐγὼ δὲ ἄνωθεν εἰς ἀέρος μέσσω τὸν ἀλκίτιον ὅ-  
ψομα, καὶ σένων, καὶ πάντα ποιῶν, βοήσεται μὲν, οὐ δὲ λήψεται  
με, τὸ τῶν ζεύγους διαζῶν δρασκόντων. ἐπιβᾶσα δὲ τῶν ἀνθρώπων, ἐκῆν-  
θ' ἐμὴν πῶν λυπῶν ἀποθήσομαι.

D 1





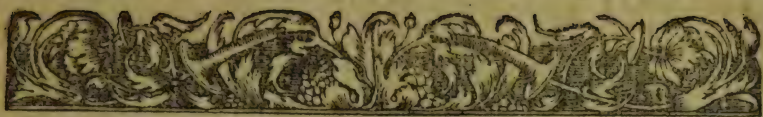
# QVAE DIXERIT

ANDROMACHE INTERFECTO HE-  
CTORE. DECLAMATIO.



VENIT quod timebam, & uerba mea despiciens Hector ad optima hortatam esse cognouit. Admonueram ut sibi parceret. Ille uero contra, suam salutem uilem habuit. Ergo extinctus est non meis, prohi dii, in manibus, uerum ab Achille. Quod ille occubuit, hoc est interisse Priamum Hecubam, fratres, hunc ipsum puellum, me, ciuitatem omnem. Ille tuebatur Ilium. A quo igitur posthac seruabitur? Interierunt, occiderunt omnia, facta sum mulierum infelicissima. Quanta me felicitate, cuius gustum modo dederat fortuna, spoliauit. Erant mihi in regibus pater ac mater, tum fratrum chorus, nitidaque ac lauta omnia. Accedebat ad haec aliud maximum omnium, coniunx Hector, bellator insignis. Spectabar, beata dicebar. Et si quis adiens me Andromachen appellabat cognominis uice, adieciabat, imperatoris, uictoris, fortunatae. Oportebat igitur in eadem fortuna pariter consensescere. At non passus est saeuus iste Achilles, quem quidem in meum exitum produxit Thetis, patrem mihi ademisse, trucidauit fratres seruitutem matri iniecit. Deinde restituta est. Ac ne ea quidē superest.





# MELETH TINAS

Α' Ν Ε' Ι Π Ο Ι Λ Ο' Γ Ο Υ Σ Α' Ν

δρομάχη ἀναρεθέντ' ἑκτορ.



ἦ καὶ δὴ πρὸς ἔργον ὁ φόβος, καὶ τοῦ ἐμονὲς λό-  
γους ἔκτωρ ὑπὲρ δῶρ ἔγνω μεία βέλτεσσιν εἶσι  
γυμνένω. πρὸς ἡνοῦν αὐτὴ φείδεσθαι, ὃ δὲ ἠφείδῃ  
σε. τοι γὰρ αὖ τένεικεν, ὅν κ' ἐν ταῖς ἡμετέ-  
ραις, ὧς δέοι, χερσὶν, ἀλλὰ ὑπὲρ τοῦ ἀχιλλέως. τὸ  
δὲ ἐκένον τενάσαι, ἥ μιν πρὶαμόρ' ὅστις ἀπολω-

λέναι, πλὴν ἐκάβλω, τοῦς ἀδελφούς, τὸ τὶ τὸ παιδίον, ἐμὲ, πλὴν πόλιν  
ὅλῳ. ἐκένον ἔσωζε τὸ ἴλιον. πόδῳ οὖν ἔτι σωθήσεται; ἔρξα πάντα  
καὶ δ' ἐφθάρται. καὶ γέγονα ἐπὶ γυναικῶν ἀδελφωτάτη. οἷός με  
γεύσας ὁ δαίμων ἐυδαιμονίᾳ ἀπεσέρκεσεν. ἦ μοι πατὴρ καὶ μήτηρ  
ἐν βασιλείῳ, ὅς τοι ἀδελφῶν, ὅς πάντα λαμπρὰ. τῶ τοι προ-  
σεγένετο μῆζον ἑτέρον, σάουικ' ἑκτωρ, ὁ πλὴν ἀγαθός, ἐβλε-  
πόμεν, ἐυδαιμονιζόμεν, καὶ πλὴν ἀνδρομάχῳ τίς προσεπών,  
πλὴν τοῦ στρατηγῶς προσέειπεν ὅμ, πλὴν τοῦ κρατοῦντος, πλὴν  
μακαρίαν. εἶδαι μὲν οὖν μέχρι γῆρας δ' ὁμοίᾳς ἀφικέσθαι φθι-  
νύχης, ἀλλ' οὐκ εἶασεν ὁ χαλεπὸς οὗτος ἀχιλλεύς, ὅμ ἢ δέ τις  
ἔτεκεν ἐπ' ἐμοί. κατὴν ἐγκέ μοι ἥ μιν πατέρα, ἀπὸ σφίξε τὸν ἀ-  
δελφόν, δούλειαν ἐπέβαλε τῇ μητρί. εἶτα ἀπέδορ, καὶ οὐδὲ αὐτὴ

D : πρὸς ἑσέ



LIBANII DECLAMATIO PER ERA. ROT.

superest. Et hæc grauiâ quidem, uerum tu tolerabiles redde-  
bas crumnas Hector, atq; unus præstabas omnia. Et quibus  
eram orbata, ea rebar adesse per te. Sed occisus es, accepisti  
uulnus. Nos rapimur, perdimur, instant tristia. Impendet peri-  
culum, imminet incendium. Videre mihi uideor Troianos  
cædi, uxores per uim indigne tractari, liberos trahi, uidere fer-  
rum, uidere flammâ. Aperta est hostibus Troia, te haud ama-  
plius pro portis propugnante. Ah puer, forte prehensum te  
quispiam hostium, ad turrim adiget. Strenuus erat pater, à te  
pœnas repetent Græci. Me forsitan occidet alia uis. Atque in  
hoc quidem fortunata erimus. At non continget. Serui-  
tus me manet, & famulatus, plagæ, & in extremum  
usq; æui lachrymæ. Haud etiâ scio an uisura sim  
terram unde nobis hostis iste aduenit.  
Mox etiam, quod acerbissimû est,  
concubitum cogar pati eius  
qui interemit He-  
ctorem.

LIBANII SOPHISTAE DECLA-  
MATIONVM, ERASMO RO-  
TEROD. INTERPRETE,  
F I N I S.



Αἰβανίῳ τῷ μελετῇ.

πρῶτον, καὶ ταῦτα θανάτῳ, φορητὰ δὲ ἐποίησε, ὥς ἐκτωρ, τὰ δ' ὕψυχί-  
 ματα. καὶ τὰ πάντα πρῶτον μόνον. καὶ ὅμως ἐξερόμην, ὥμην εἶναι  
 μοι δῖά σε. ἀλλ' ἀπεσφάγης, ἐδέξω τὴν πληγὴν. ὥχόμεθα. ἀπολώ-  
 λαμην. πρόσθεσι τὰ θανά. πλοῦσι δὲ κήρυκος. ἔγχευς τὸ πῦρ. ὅρῳ μοι  
 δοκῶ τὸς τρῶας κατακοπόμενους, τὰς γυναικας ὑβρίζοντάς, τὸς  
 παῖδας ἐλκομένους, ὅρῳ δὲ σίδηρον, ὅρῳ τὴν φλόγα. ἀνέφκτα  
 τοῖς πολέμοις δ' ἴλιον, οὐκ ἔτι σὺ προβεβλημένον τῷ πυλῶν. ὥ  
 πεδίον, ἵσως σε λαβὼν τις τῶν πολέμων, προσάξει τῷ πνύ-  
 γῳ. γενναῖον ἢ ὁ πατήρ. ὀφείλεις δίκας τοῖς ἀχαιοῖς.  
 ἐμὲ ἄρα ἀποκτενεῖ τις. τὸν γὰρ εὐτυχῆσομεν. ἀλλ'  
 οὐκ ἔστι. θύλεια με μέν, καὶ δῖα κονία, πληγαί,  
 καὶ δῖα τέλεις δάκρυα. καὶ μὴ ἴσως ὄψο-  
 μαί, παρ' ἧς ἡμῖν οὗτος ὁ πολέμι-  
 ος ἐπύλθε. τάχα πῶς, εἴ τ'  
 θανὼν ἀναγκαδιόσοι  
 μά, μίγνυθαι  
 τῷ δ' ἔμ-  
 κτωρα  
 ἀπεκτονότι.

ΤΒΑΟΣ ΤΩΝ Γ. ΤΟΥ ΑΙΒΑΝΙΟΥ  
 ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΜΕΛΕΤΩΝ.





# ISOCRATES AD

NICOCLEM REGEM DE INSTITV/  
TIONE PRINCIPIS, ERASMO  
ROTEROD. INTERPRETE.

*Quæ regi/  
bus donare  
oporteat.*



*Reges ma/  
xime præce/  
ptis institu/  
endi.*

AETERI quidem Nicocles, qui regi/  
bus soliti sunt adducere uel uestes, uel as,  
uel aurum factum, uel aliud eiusmodi re/  
rum quippiam, quarum ut ipsos habet in/  
opia, ita uobis exuberat copia, mihi pla/  
ne uidentur manifestam exercere nego/  
ciationem, non dare munus, eademque  
longe callidius uendere, quam illi qui quæstum huiusmodi  
profitentur. Ego uero munus hoc pulcherrimum simul & uti/  
lissimum fore iudicari, quodque maxime deceat, tum me do/  
nare, tum te accipere, si tibi rationem queam præscribere, qui/  
bus rebus expetendis, rursum quibus fugiendis, optime ci/  
uitatem pariter & regnum administrare possis. Nam cum  
alia permulta sunt, quæ priuatos homines reddant emen/  
datiores, tum in primis illa: primum quod non affluant de/  
licijs, sed pro quotidiano uictu solliciti esse cogantur: dein/  
de leges quarum præscripto omnes illi gubernantur: præ/  
terea autem admonendi libertas, quodque liceat, & amicis inui/  
cem increpare, & inimicis insectari mutuo, si quid peccatum  
fuerit.





# ISOCRATOUS

ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ ΠΕΡ  
ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ ΛΟΓΟΣ.



Γ' ἢ εἰωθότες, ὧν νικόκλεα, ὑμῶν τοῖς βασι-  
λεῦσιν ἐδοῦντας ἄγαρ, ἢ χαλκὸν, ἢ χρυσὸν εἰς  
γασμῶν, ἢ ἄλλο τι τῶν ριζῶν χρημάτων,  
ὧν αὐτῶν ἢ ἐνδεῆς εἰσιν, ὑμεῖς δὲ πλατύνετε,  
λίαν ἐδοξαὶ εἶναι μοι καταφανὲς, οὐδ' οἱσιν ἄλλ-  
λ' ἐμπερίαν ποιεῖμονοι, καὶ πλὴν τεχνικώτερον  
αὐτὰ πωλύνετε τῶν ὁμολογόντων κατακλεῦειν. ἐγὼ δ' ἡγησάμην  
ἂν ταύτῃ καλλίστῃ γενέσθαι δωρεᾶν, καὶ χρησιμωτάτῃ, καὶ μάλιστα  
πρὸς τὴν ἐπιτηδεύματων ὀρεγόμενον, καὶ τίνων ἐργῶν ἀπεχόμενον,  
ὅστις ἂν καὶ πλὴν πόλιν, καὶ πλὴν βασιλείαν δι' οἰκίῃς. τὸν μὲν γὰρ  
ἰδιώτας ἐστὶ πολλὰ τὰ παρ' αὐτοῖς, καὶ μάλιστα μὲν τὸ μὴ τρυφᾶν,  
ἀλλ' ἀναγκάζεσθαι πρὸς τὴν βίαν καὶ ἐκείνῃ ἀγωνίζεσθαι πλὴν ἡμέ-  
ραν. ἐπεὶ οἱ νόμοι καὶ οὗτοι ἔκαστοι πολιτεὸν μὲν τυγχάνουσιν.  
ἔτι δ' ἡ παρ' ἡμῶν, καὶ τὸ φανερώς ἐξῆναι τοῖς τε φίλοις ἐπιπλή-  
ξαι καὶ τοῖς ἐχθροῖς ἐπιτιθέσθαι τὰς ἀλλήλων ἀμαρτίαις.

Ε πρὸς



# ISOCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

*Adulatio regum pestis.* fuerit. Ad hæc poëta quoque nonnulli prisci, uiuendi præcepta literis prodiderunt, ut consentaneum sit his omnibus rebus eos reddi meliores. At regibus nihil harum rerum suppetit. Imò quos magis quam ceteros oportebat admoneri, postea quam imperiū adepti sunt, nō semper admonitore carent: propterea quod & mortalium plerique non adeunt ad illos, & qui cum illis habent consuetudinem ad gratiam confabulantur. Siquidem nacti & opum plurimarum possessionem, & rerum maximarum administrationem, dum his occasionibus haud recte utuntur, effecerunt, ut complures ambigant: utra uita magis sit eligenda, eorum ne qui priuatam quidem, sed placidam & humanam agunt uitam, an regum. Nam quoties ad honores, ad opes, ad potentiam illorum respexerint, dijs pares existimant, quicumque regno potiuntur. Rursus ubi se cum perpenderit metus ac pericula, singulisque consideratis deprehenderint alios extinctos ab ijs, à quibus minime conueniebat, alios in familiarissimos maximeque domesticos peccare compulso, nonnullos esse quibus horum utrumque, euenerit, tum contra satius esse iudicant, quodcumque uitæ genus amplecti, quam cum eiusmodi malis uel uniuersæ Asiæ imperium tenere. Porro commutationes huiusmodi, fortunæ rerumque tumultus hinc proficiscitur, quod uti sacerdotium, ita regnum quoque cuiuslibet hominis esse credunt, cum res sit una rerum omnium humanarum maxima, quæque summam desideret prudentiam. Itaque consulere quibus rationibus possis in singulis negocijs recte administrandis officio fungi, ut & bona conserues, & mala euites, eorum munus est, qui tecum perpetuam habent consuetudinem. In genere uero, & quæ uitæ studia spectare conueniat, & in quibus exerceri, ipse conabor explicare. Iam quidem an munus, hoc cum absolutum fuerit, argumento suo respondeat, haud facile fuerit statim initio cognoscere, propterea



Ἰ Σ Ο Κ Ρ Α Τ Ο Υ Σ Π Ρ Ο Σ Ν Ι Κ Ο Κ Λ Ε Ξ Α

πρὸς δὲ τούτοις τινές, καὶ τὴν ποιητῶν τῶν προγεγενημένων ὑποθήκας ὡς  
 καὶ τῶν καταλελοιπασιν, ὡς τὸ δὲ ἀπάντων τούτων εἰκὸς αὐτοὺς βέλ-  
 τίως γίνεσθαι. τοῖς δὲ τυράννοις οὐδὲν ὑπάρχει τοιοῦτον. ἀλλ' οὗς μάλ-  
 λον εἶδεν τῶν ἄλλων παρὰ δύνεσθαι, ἐπεὶ δ' αὖτε εἰς πλὴν ἀρχὴν κατασα-  
 θῶσιν, ἀναστέλλεται δ' ἰατρὸς αὐτοῖς. οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων αὐ-  
 τοῖς οὐ πλεονέχουσιν, οἱ δὲ συνόντες πρὸς χάριν ὁμιλοῦσιν. Ἐγὰρ τοί-  
 κηστοὶ γενόμενοι, καὶ γενημάτων πλείων καὶ πραγμάτων μεγίστων,  
 διὰ τὸ μὴ καλῶς καὶ ταύτας ταῖς ἀφορμαῖς, πεποιθήκασιν ὡς  
 πολλοὺς ἀμφισβητοῦν, πότερ' οὖν ὅτι ἀξίον ἐλέσθαι τὸν βίον, τὸν τῶν  
 ἰδιωτῶν τῶν μὲν, ἐπὶ τῶν δὲ πραττόντων, καὶ τὸν τῶν τυραννούντων.  
 ὅταν μὲν γὰρ ἀποβλέψωσιν εἰς τὰς τιμὰς, Ἐπὶ τὴν πλῆθος, Ἐπὶ τὰς  
 δυναστείας, ἰσοθέως ἅπαντας νομίζουσιν τοὺς ἐν ταῖς μοναρχίαις ὄν-  
 τας. ἐπειδὴ αὖτε ἐνθυμηθῶσι τοὺς φόβους καὶ τοὺς κινδύνους, καὶ διεξιόν-  
 τες ἔννοιαν τὴν μὲν ὑφ' ἧς ἡκιστα ἐχθρὸν διεφθαρμένους, τὴν δὲ εἰς τὴν  
 οἰκονομίαν δὲ ζήμιαν ἡναγκασμένους. τοῖς δὲ ἀμφοτέρω ταῦτα  
 συμβεβηκότα, πάλιν ὁποσοῦν καὶ ἡγοῦνται λυσιτελεῖν μᾶλλον, καὶ  
 μετὰ τοιούτων συμφορῶν ἀπάσης φησὶ ἀσπίς βασιλεύειν. ταύτης δὲ τῆς  
 ἀνωμαλίας Ἐπὶ τὰς ἀρχὰς αἰτιόσιν ὅτι, ὅτι πλὴν βασιλείαν ὡς πρὸς ἰε-  
 ρωσύνην, πάντες ἀνδρὸς εἶναι νομίζουσιν. οὐ τῶν ἀνδρωπίνων πραγ-  
 μάτων μέγιστον ὅτι, Ἐπὶ τὴν πλείονα προνοίας δέομενον. καὶ ἐκείνους  
 μὲν οὖν πρᾶξι, δὲ ὡς ἂν τις μάλιστα δύναίτο καὶ τὸν τρόπον διοικεῖν,  
 καὶ τὰ μὲν ἀγαθὰ διαφυλάττειν, τὰς δὲ συμφορὰς, διαφεύγειν, τῶν  
 αἰετῶν πόντων ἔργων ἐστὶ συμβαλεῖν. καὶ πόλιν δὲ τῶν ἐπιτηδευ-  
 μάτων ὡς καὶ σοχάζεσθαι, καὶ πρὸς αὐτὴν δὲ διατρέχειν ἐγὼ πα-  
 ράσομαι διελθεῖν. εἰ μὲν οὖν εἶσαι τὸ δῶρα δὲ ζεφυραδὲ ἀξίον  
 φησὶ ὑποδέσσεως, χαλεπὸν ἀπὸ φησὶ ἀρχῆς συνιδεῖν.

Ε 2

πολλὰ



# IOSCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

propterea quod permulta tum carmine, tum prosa oratione conscripta, donec adhuc in cogitatione & animo componentium uersarentur, magnam sui praeberunt expectationem. Caterum eadem absoluta iam & alijs ostensa, opinio nem multo spe inferiorem consequuta sunt. Quanquam hic sanè conatus laudi dandus fuerit, si quae ab alijs ommissa sunt peruestigemus, & imperij gerendi rationem praescribamus.

*Principi in  
stitutio utilis  
sima.*

*Præcipuum  
principis mu  
nus quod.*

*Principis an  
tecellere sapi  
entia.*

*Exercitatio  
honesti pluri  
mum ualet.*

Siquidem hi qui priuatos instituunt, ipsis tantum prosunt. Verum si quis eos qui multitudini imperant, ad uirtutem adhortetur, hic nimirum utrisque profuerit, tum ijs qui gerunt imperium, tum ijs qui parent imperio, dum pariter & his regnum stabilius, & illis gubernationem mitiorem reddit. Primum munus. Etenim si caput & totius negotij uim recte constituerimus, huc respicientes melius de ceteris quoque partibus differemus. Iam illud nemo inficias ibit opinor, regum esse parteis, ut reipublicae malis finem imponant, & felicitatem tueantur, & ex pusilla magnam reddant: quandoquidem & cetera, quae in quotidianis incidunt negotijs, horum gratia sunt agenda. Quin illud quoque in confesso est, quod qui hac praestare ualeant, deque hisce rebus sint consulturi, non oporteat esse socordes, sed huc eniti, ut ceteris antecellant prudentia. Demonstratum est enim eiusmodi illos habituros imperium, cuiusmodi rationibus ipsi praepararint animum suum. Proinde nullis athleticis sic conuenit exercere corpus, ut regibus animum. Siquidem quae uel in omnibus ludis publicis proponuntur praemia, nulla parte conferri possunt cum his, quae uobis quotidie sunt proposita. Hac itaque reputantem adniti decet, ut quantum ceteros antecellas honoribus tantumdem & uirtutibus eos praecedas. Neque uero putes in reliquis quidem rebus curam ac diligentiam conducere, id autem ut meliores reddamur, nihil habere momenti.

Nec tantae



ἸΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΪΑ.

πολλὰ δὲ καὶ τῶν ἐμμέτρων πικρῶν καὶ τῶν κατὰ λογισμὸν σωγῶν  
 μάτρων, ἐτι μὲν οὖν ταῖς δῖαισιν οὖν τῶν σωτῆρῶν, μετὰ τὰς  
 προσδοκίας παρῆνεν, ἐπιτελεσθέντα δὲ, ὅτι τοῖς ἄλλοις ὑπερῆχθέντα  
 πολὺ κατὰ δεινότητα τὴν δόξαν τῆς ἐλπίδος ἔλαβον. οὐ μὲν ἄλλα καὶ τὸ  
 γε ἐγχείρημα καλῶς ἔχει, τὸ ζητῆναι τὰ πρὸς ἀλλήλους, καὶ νομοθετῆναι  
 ταῖς μοναρχίαις. οἱ μὲν γὰρ τὸν ἐκείνων παίδευσοντες, ἐκείνους μόνους  
 ὠφελῶσι, οἱ δὲ τῶν κρατῶν τῶν παλαιοῦν ἀρετῶν προῖκα φέρειν ἅμ  
 φοτέρους ἅμ ὠφελήσκει, καὶ τὸν δῖον δῶμας ἔχοντας, καὶ τὸν ὑπὲρ αὐτοῖς  
 οὖντας. τῶν μὲν δὲ ἅμ τὰς ἀρχὰς ἀσφαλεστέρας, τῶν δὲ τὰς κλιθεῖας προ  
 τέρους πρὸς αὐτοὺς πρὸς τὸν δῖον σκεπτόμεναι τίς βασιλευσόντων ἔσται.  
 ἐὰν δὲ τὸ κεφάλαιον, ὅτι τὸν δῶμας ὅλας τῶν πραγμάτων καλῶς πρὸς  
 λάβωμον, οὐ γὰρ ἀπὸ βελόνης, ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ πρὸς τῶν ἄλλων μετῶν ἐξ  
 ἑνὸς οἰομαι δὴ πάντας ἅμ, ὁμολογῆσαι προσήκειν αὐτοῖς, πόλιν τε δι  
 συχῶσαν παύσαι, ὅτι καλῶς πρὸς τὴν δῖαν διαφυλάττειν, καὶ μετὰ τὴν  
 μικρὰς πρὸς τὴν δῖαν, τὰς δὲ ἄλλας τὰς καθ' ἑκάστην ἡμέραν συμπιπτόντας, τὸ  
 ἑνεκα πρὸς τὴν δῖαν ἐσὶν. καὶ μὲν ἐκείνους φανερόν, ὅτι τῶν ταῦτα δῖων  
 σομμένων, καὶ πρὸς τὴν δῖαν βελουσομένων, μὴ ῥαθυμῶν, ἀλλὰ σκοπῶν, ὅ  
 πως φρονιμώτερον δῖαν κείσονται τῶν ἄλλων. δέδωκεν δὲ ὅτι τὰ αὐτὰς εἰ  
 ξασιν τὰς βασιλείας, οἷα αὖτε ἅμ τὰς αὐτὰς γνώμας πρὸς κοινάσωσιν. ὥσ  
 τε οὐδὲν ἐν τῶν ἀθλητῶν οὕτω προσήκει τὸ σῶμα γυμνάζειν, ὥς τῶν βασι  
 λεύσιν τὴν ψυχὴν τὴν αὐτῶν. ἀπασαί δὲ αἱ πανηγύρεις, οὐθὲν μέρος. τιθέαι  
 σιν τὸν δῖον τῶν ἄλλων, ὑπὲρ ὧν ὑμῖς καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀγωνίζεσθαι τὴν ἡμέραν.  
 ὧν ἐνθυμῶμεν ἡμῶν πρὸς τὴν δῖαν, ὅπως ὅσον πρὸς ταῖς τιμαῖς τῶν ἄλ  
 λων πρὸς τὴν δῖαν, τοσοῦτον καὶ ταῖς ἀρεταῖς αὐτῶν διοίσεις, καὶ μὴ νόμιζε τὴν  
 ἐπιμέλειαν οὐ μὲν τῶν ἄλλοις πρὸς τὴν δῖαν χρεσίμω εἶναι, πρὸς τὴν  
 βελτίους ἡμῶν καὶ φρονιμωτέρους γίνεσθαι μηδὲμίαν ἔχειν δῶμας.



ISOCRATIS ORARIO PER ERA. ROT.

Nec tantæ infelicitatis condemnes mortales, ut artes excogitauerimus, quibus ferarum ingenium curemus, mitiusque ac melius reddamus, nobis ipsis ad uirtutem parandam nihil prodesse queamus: contra magis ita sentiens, institutionem si-  
*Princeps optimis sit familiarissimus.* mul & curam animum adiutare posse. Et eorum qui tecum uiuunt prudentissimis temet adiunge, & alios quoscunque uales accerse. Nec ullius poetæ celebris aut sophistæ, putate rudem esse oportere, sed illorum quidem auscultatorem te præbe, horum uero discipulum. Ita temetipsum compares, ut & inferiorum sis iudex, & superiorum æmulus. Nam id genus exercitamenti celerrime talis euades, quales statui-  
*Princeps per se sapiens.* mus esse debere eos, qui recte gesturi sint imperium, quique rempublicam, sicut oportet, sint gubernaturi. In primis autem ipse temetipsum in consilium adhibeto, si quidem absurdum existimas deteriores imperare præstantioribus, & stultiores præire prudentioribus. Nam quo uehementius ceterorum amentiam contempseris, hoc diligentius tuam  
*Quæ res stabile faciât imperium.* ipsius mentem excoles. Ergo hinc quidem incipiant oportet, qui munus aliquod cum laude gesturi sint. Super hæc autem & ciuium & ciuitatis amantem oportet esse principem. Neque enim equis, neque canibus, neque uiris, neque ulli denique rei quisquam recte possit imperare, nisi gaudeat ac delectetur ijs, quorum curam agere debet. Curæ sit tibi multitudo, & illud super omnia spectes, ut ita imperes, ut gratus & charus sis tuis, haud ignorans & inter oligarchias, id est, respublicas, in quibus penes paucos est rerum potestas, ut inter alias respublicas, eas maxime diuturnas esse, in quibus maxime habetur ratio multitudinis. Porro hanc ita recte moderaberis, si nec fines, ut quis faciat iniuriam alicui, nec patieris iniuria affici quenquam. Verum illud agas, ut optimis quidem honores tribuantur & præmia, ceteri



ἸΣΘΚΡΑΤΟΙΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ.

Μὴ δὲ κατανῶς τῶν ἀνθρώπων τοσαύτῳ δυσυχίᾳ, ὥς πρὶ μὲν τὰ θε-  
 ρία τέχνας εὐρήκαμεν, αἷς αὐτῶν τὰς ψυχὰς ἡμερῶμεν, καὶ πλεί-  
 ονθ' ἀξίας ποιῶμεν, ἡμᾶς δ' αὐτοὺς οὐδὲν ἄρ' πρὸς ἀρετὴν ὠφελῆ  
 σάμεν. ἀλλ' ὥς τε καὶ φθι καταδύσεως, καὶ φθι ἐπιμελείας, δ' αὖ αὖ μέ-  
 νης τὴν ἡμετέραν ψυχὴν εὐεργετῶν, οὕτω δ' ἰάκῃσιν τὴν γνώμην, ὅ-  
 τῶν τε πρὸντων τοῖς φρονιμωτάτοις πλησίαν. καὶ τῶν ἄλλων οὐ  
 ἄρ' δύνῃ μεταπέμψω. καὶ μὴ τε τῶν ποικίλων τῶν εὐδοκιμούντων  
 μὴ τε τῶν σοφιστῶν μηδενὸς οἷον δ' ἄρ' ἀπείρως ἔχειν, ἀλλὰ τῶν μὲν  
 ἀκροατῆς γίνεσθαι, τῶν δὲ μαθητῆς. καὶ πρὸς αὐτὸν σάουτον, τῶν μὲν  
 ἐλασσόνων κριτῆν, τῶν δὲ μέζόνων ἀνταγωνιστῶν. διὰ γὰρ τότῳ  
 τῶν γυμνασίων, τάχιστα ἄρ' γένοιο τοῖς τοῖς, οἷον ὑπεδέμεθα δ' ἄρ'  
 εἶναι τὸν ὀρθῶς βασιλεύσοντα. καὶ τὴν πόλιν ὥς καὶ δ' οἷον κήσοντα.  
 μάστιγα δ' ἄρ' αὐτῶν ὑπὸ σαυτῷ πρὸς ἀκλινείας, εἰ δ' εἰνὸν ἡγήσαιο  
 τοὺς χεῖρας τῶν βελτιόνων ἄρχην. καὶ τοὺς ἀνοκτετέρας τοῖς φρο-  
 νιμωτέροις προσάττειν. ὅσω γὰρ ἄρ' ἐξέωμενεσθῶς τὴν τῶν ἄλλων  
 ἀνοιάν ἀτιμάσης, τσάτω μάλλον τὴν σεαυτῷ δ' ἰάνοιαν ἀσκήσας.  
 ἄρχεσθαι μὲν οὐκ ἔντενδεν καὶ τὴν μέλλοντάς τι ποιήσας τῶν δ' εὐ-  
 τῶν, πρὸς δὲ τότοις, φιλόανθρωπον εἶναι δ' εἰ καὶ φιλόπολιν. οὐ  
 τε μὲν ἵππων, οὐ τε κυνῶν, οὐ τε ἀνδρῶν, οὐ τε ἄλλων πράγματ'  
 οὐδενὸς οἷον τε καλῶς ἄρχην, ἢ μὴ τις χαίρη τότοις, ὥς αὐ-  
 τῷ δ' εἰ ποιῶσαι τὴν ἐπιμέλειαν. μελέτω σοὶ τῷ πλήθει, καὶ  
 πρὶ πάντος ποιῶν καὶ χαρίσμεν αὐτοῖς ἄρχην. γινώσκων ὅτι  
 καὶ τῶν ὀλιγαρχιῶν καὶ τῶν ἄλλων πολιτειῶν, αὐτὰ πλεῖστον καὶ  
 νομὶ δ' ἰαμύσιν, αἱ τινες ἄρ' ἄριστα τὸ πλεῖστον θεραπέωσι. καλῶς  
 δὲ δ' ἡμαγωγῆσθαι ἄρ' μὴ τε τὸν ὄχλον ὑβρίζων ἑᾶς, μὴ τε ὑβρίζομαι  
 νομὶ πρὸς ἄρ', ἀλλὰ σφοδρῶς, ὅπως οἱ βέλτιστοι μὲν τὰς τιμὰς ἐξίσιν,  
 οἱ δ' ἄλλοι



ISOCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

*De corrigendis & administrandis legibus.*

*De iudicijs.*

*Magnificētia principis.*

*De religione.*

*Christiano digna sentētia*

cateri uero nulla in re per iniuriam lādantur. nam hæc prima maximāque recte administrandæ reipublicæ sunt elementa. Si quæ leges erunt aut consuetudines ciuitatis parum rectæ, eas tolle ac muta. Atque in primis da operam, ut eas quàm optimas excogites. Quod minus poteris, quæ apud alios bene constituta sunt, imitare. In uniuersum leges conquire, quæ & iustæ sint, & reipublicæ conducibiles, & inter se consentientes. Deinde quæ & lites quàm paucissimas pariant, & exortas quàm potest ocysissime finiant. Siquidem has res omneis habere oportet, bene conditæ leges. Fac ut earum obseruatio lucro sit ciuibus, forensis autem tractatio damnosa, quo nimirum hanc fugiant, ad illam sint promptiores. In controuersijs ciuium inter se dissidentium, ita iudicis officio fungere, ut nec ad gratiam alicuius, nec secum pugnantes feras sententias, uerum semper de causis ipsidem, eadem item pronuncies. Nam & decet pariter & expedit, ut leges bene conditas, ita regum quoque de iure sententiam certam & immutabilem esse. Ciuitatem tanquam paternam domum gubernato, in apparatu quidem splendidus, ac regalis, cæterum in munijs obeundis accuratus ac diligens, quo pariter & laudem consequaris & facultates suppeditent. Magnificentiam ostentes, non in ullis hisce sumptibus, qui protinus euanescent, sed cum in his quæ iam ante diximus: tum in possessionum pulchritudine, & in amicis beneficentia. propterea quod huiusmodi sumptus, non solum tibi manent, uerumetiam posteris tuis utilitatem relinquent. ipsæ quæ insumpsisti potiores. In his quæ ad deorum cultum pertinent ita facito, quemadmodum est à maioribus præscriptum. Existimes autem nullum sacrificium pulchrius, nullum esse cultum maiorem, quàm si te ipsum uirum optimum, iustissimumque præstiteris. Siquidem sperandum est homines eiusmodi citius à dijs boni quamquam impetraturos, quàm istos qui multas inactant uictimas.

Primos



ΥΨΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ.

οἱ δ' ἄλλοι μηδὲν ἀδικηθήσονται. ταῦτα γὰρ σοιχεῖα πρῶτα ἐμὲ  
 γίσα χρεῖς πολιτείας ἐσὶ. τῶν προσαγμάτων, καὶ τῶν ἐπιτηδόν-  
 μάτων, κίνα καὶ μετατίθετα μὴ καλῶς καθεστῶτα. καὶ μάλιστα  
 ἢ εὐρετῆς γίνεσθαι βελτίω. εἰ δὲ μὴ, μιμῶ τὰ πρὸς τοῖς ἄλλοις κα-  
 λῶς ἔχοντα. ζήτη νόμους δὲ ἢ σύμψαμ δικάζεις καὶ συμφέροντας,  
 καὶ σφίσιμ αὐτοῖς ὁμολογεῖν. πρὸς δὲ τούτοις, οἱ τινες τὰς ἢ  
 ἀμφισβητήσεις ὡς ἐλαχίστας, τὰς δὲ διάλυσας ὡς οἰόμεναι ταχίστας  
 τοῖς πολιταῖς ποιήσας. ταῦτα γὰρ ἅπαντα προσεῖναι δεῖ τοῖς κα-  
 λῶς κεκλιμένοις νόμοις. τὰς ἢ ἐργασίας αὐτοῖς καδίση κερδαλέας,  
 τὰς δὲ πραγματείας ἐπιζημίους, ἵνα τὰς μὴ φύγωσι, πρὸς δὲ τὰς  
 προθύμως ἔχωσι. τὰς κρίσεις ποιεῖν πρὸς ὧν ἂν πρὸς ἀλλήλους ἀμφισ-  
 βητῶσι, μὴ πρὸς χάριν μηδὲ ἐναντίας ἀλλήλων. ἀλλ' αἰεὶ ταῦτα ἐπὶ  
 πρὸς τῶν αὐτῶν γίγνωσκε. καὶ γὰρ πρέπει καὶ συμφέρει τὴν τῶν βα-  
 λέων γνώμην ἀμετακινήτως ἔχειν πρὸς τὴν δικάζων, ὡς πρὸς τοὺς νόμους  
 τοὺς καλῶς κεκλιμένους. διοίκεται τὸν πόλιν ὁμοίως, ὡς πρὸς τὸν πατρῷον  
 οἶκον, τὰς ἢ κατασκευαῖς λαμπρῶς καὶ βασιλικῶς, ταῖς δὲ πράξεσι  
 ἀκριβῶς, ἵνα εὐδοκιμῇ ἅμα καὶ δίκαια. τὴν μεγαλοπρέπειαν εὐδείκ-  
 νουσαν μὴ δὲ μετὰ τῶν πολιτελῶν, τῶν εὐδυνῶν ἀφανίζοντων, ἀλλ' ἐμ-  
 πε τοῖς προσηκμένοις. ἐπὶ δὲ καὶ τῶν κτημάτων, καὶ ταῖς τῶν οἰ-  
 λων ἐνεργεσίαις, τὰ δὲ τριαῦτα τῶν ἀναλωμάτων αὐτῶν τε σοὶ πρὸς  
 μέναι, καὶ τοῖς ἐπιγινομένοις πλέον. ἄξιόν τῶν δεδραπνημέ-  
 νων καταλείψαι. τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς ποιεῖν μὴ ὡς οἱ πρόγονοι κα-  
 τέδειξαν, ἡγοῦ δὲ τοιοῦτον εἶναι δῆμα κάλλιστον καὶ δεραπείαν με-  
 γίστην, ἔαν ὡς βέλτιστον καὶ δικαιότατον σεαυτὸν πρὸς ἑαυ-  
 μάλλον γὰρ ἐλπίς τοὺς τοιούτους, ἢ τοὺς ἱερῆα πολλὰ κατα-  
 βάλλοντας πράξειν τί παρὰ τῶν θεῶν ἀγαθόν.

F τίμα



ISOCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

*Quibus maxi- me sit habendus honos.* Primos honores tribue coniunctissimis, uerissimis, amicissimis. Eam putato tutissimam corporis tui custodiam, si & amicos habueris uirtute prae-ditos, & ciues tibi bene uolentes, & si ipse prudentia polleas. Nam hisce potissimum rebus, & parare & tueri regnum possis. Priuatorum domos curato, existimans & eos qui sua profundunt de tuo dependere, & qui industria rem augent tuis addere facultatibus. Quicquid enim possident, qui ciuitatem incolunt, id proprium est bene fungentium principatu. Adeo per omnem uitam appareas obleruans & amans ueri, ut tuis dictis citius habeatur fides, quam ceterorum iurijurando. Cunctis qualem esse quidem hospitibus tutam praebeto ciuitatem, & in contrariis legum obseruantem. Caterum ex his qui in eam perueniunt plurimi facito, non eos qui tibi munera adducunt, sed qui abs te cupiunt accipere. Etenim si hos in precio habueris, plus laudis apud ceteros consequeris. Adimito metum ciuibus, neque uelis admodum formidabilis esse, ijs qui nihil peccant. Nam utcunque reddideris alios affectos in te, ita & tu in illos eris affectus. Ne quid omnino feceris per iracundiam. uidearis id facere, quoties ita postulabit tempus. Haecenus seuerus appareas, ut nihil te lateat eorum quae fiunt, mitis autem, ut poenas irroges commissis minores. Ita principis dignitatem ostendere studeas, non saeuitia & atrociter puniendo: sed hoc agens, ut omnes ingenio tuo superentur, & te rectius quam ipsi possint suae salutis consulere, putent. Esto bellicosus rei militaris scientia, ac belli apparatu, pacificus autem nihil praeter ius & aequum usurpando. Sic cum inferioribus ciuitatibus commercium agito, ut superiores tecum agere uelles. Certa non de rebus quibuslibet, sed de his duntaxat, quae tibi, si uiceris, emolumentum allatura. Viles & ignauos existimato, non qui suo bono superantur, sed eos



Ι' ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ.

τίμα τὰς ἀρχαῖς ἢ τῶν τιμῶν τὴν δικαιοσύνην, τὰς δὲ ἀληθεύσας  
 τὰς εὐνοίας, φυλακὴν ἀσφαλεσάτων ἢ γὰρ τὸ σώματα εἶναι  
 τὴν τε τῶν φίλων ἀρετὴν, καὶ τὴν τῶν πολιτῶν εὐνοίαν, ὅτι τὴν σαρξ  
 φρόνησις. διὰ τὸ τὸν καὶ κατὰ τὴν δίκαιον τὰς τυραννίδας μά-  
 λιστα ἄν τις δύναιτο κτείνειν τὸν οἶκον τῶν ἰδιωτῶν, καὶ νόμιζε τὴν δα-  
 πανωμένους ἢ τὸν ἀναλίσκον, καὶ τὴν ἐξαγορεύει τὰς πλείους  
 ποιεῖν, ἅπαντα δὲ τὰ τῶν οἰκόντων τὴν πόλιν δικεῖν τῶν καλῶς βα-  
 σιλευνόντων ἐστίν. διὰ πάντων δὲ τῶν καλῶς οὕτως φαίνετο προ-  
 τιμῶν, ὡς τε πιστοτέρους εἶναι τὴν σὺν λόγους, ἢ τὴν ἄλλων ὀρεκτοῦ.  
 ἅπαντες δὲ τοῖς ξένοις ἀσφαλὴς τὴν πόλιν παρέχετο, καὶ πρὸς τὰ συμβό-  
 λαια νόμιμον. πρὸς πλείους δὲ ποιεῖ τῶν ἀφικνουμένων, καὶ τὴν σοὶ δω-  
 ρὰς εἰσάγοντας, ἀλλὰ τὴν πρὸς τὸ λαμβάνειν ἀξίοντας. Τιμῶν δὲ τὴν  
 τιμῶν, καὶ τὴν πρὸς τοῖς ἄλλοις εὐδοκίμης. τὴν φέρεται ἐξ αὐτῶν τῶν  
 πολιτῶν, καὶ κατὰ τὴν εἶναι τοῖς μηδὲν ἀδικήσιν. ὅπως δὲ ἄν  
 τοὺς ἄλλους πρὸς σεαυτὸν δίκαιος, οὕτως καὶ σὺ πρὸς ἐκείνους ἐξέεις. ποίῃ δὲ  
 μηδὲν μετ' ὀργῆς. δόκει δὲ τοῖς ἄλλοις ὅταν σοὶ κακὸς ᾖ. δεινὸς μὲν  
 φαίνεται, ὅτι μηδὲν σε λανθάνει τῶν γινουμένων. καὶ δὲ τὸ τὰς  
 τιμῶν ἐλάττους ποιεῖται τῶν ἀμαρτανουμένων. ἀρχικὸς εἶναι  
 θέλει καὶ χαλεπότητι, καὶ δὲ τὸ σφόδρα κολλάειν, ἀλλὰ τὸ πάν-  
 τας ἡττᾶσθαι οὐ σὺ δίκαιος, καὶ νομίζω, ὑπὲρ οὐ εἰς αὐτῶν σω-  
 τηρίας ἀμείνονα σε βλάπτει. πολέμικος γίνεσθαι ἐπισήμως  
 καὶ τὰς πρὸς ἀσθενείας, εἰρηνικὸς δὲ τὸ μηδὲν πρὸς τὸ δίκαιον  
 πλεονεκτεῖν. οὕτως ὁμίλει τῶν πόλεων πρὸς τὰς ἡττῶν ὡς πρὸς  
 ἄν τὰς κρείττους πρὸς σεαυτὸν ἀξιώσας. φιλονείκει καὶ πρὸς  
 ἅπαντας, ἀλλὰ πρὸς ὧν ἄν κρατήσαντί σοι μέλλει σωοίσειν.  
 φαύλους ἢ γὰρ καὶ τὴν συμφερόντως ἡττωμένους,



ISOCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

sed eos qui suo malo superant. Magnanimos existima, nō eos  
*Vera magna* qui maiora complectuntur, quā tueri queant, uerū, qui mo-  
*nimitas.* derata quidem concupiscunt, sed quod conantur possunt effi-  
*Vera felici* cere. Felices & imitandos puta, non hos qui imperium para-  
*tas.* uerunt amplissimum, sed eos qui quod contigit, quā opti-  
 me gesserunt. Existima te perfectam felicitatem assecuturum,  
 non si cunctis mortalibus cum terrore periculoq; imperes, ue-  
 rum si teipsum talem praeueris uirum qualem oportet: atq;  
 ita agens, ut res praesentes postulant, moderata concupiscas,  
*Qui in amici* nec horum quicquam tibi desit. Amicos facito, non quoslibet  
*tiam allegedi.* id ambientes, sed qui tua digni sint indole: nec eos cum qui-  
 bus iucundissime sis uicturus, sed quibus adiutantibus quā  
 optime rem publicam gubernaturus. Diligentissimus esto in  
 explorandis ijs, quos in familiaritatem allegis tuam, memor fu-  
 turum, ut omnes qui tecum non habent consuetudinem, te si-  
*Quibus offi-* milem arbitrentur ijs quorum uteris familiaritate. Negocijs,  
*cia mādanda.* quae per te non geruntur, uiros eiusmodi praefice, tanquam o-  
*Veri princi-* mnium, quae illi commiserint culpa tibi sit imputanda. Fidos  
*pis amici.* existima, non qui quicquid dixeris fecerisue laudant, sed qui  
 errantem increpant. Permitte prudentibus libere loquendi fa-  
 cultatem, uti si quid extiterit de quo ambigas, habeas cū qui-  
*Non temere* bus rem expendere possis. Qui tibi arte adulantur, discerne  
*credendū de-* ab ijs, qui tecum beneuolentia colunt, ne potior sit malorum  
*lationibus.* quā bonorum conditio. Ausculta quae loquuntur, alius uicif-  
 sim de alio, dans operam ut noris & qui sint qui loquuntur, &  
*Calumnia.* de quibus loquantur. Pari poena afficito, & qui mendacio ca-  
 lumniantur aliquem, & qui facinus admittunt. Tibi ipsi nō mi-  
 nus atq; alijs imperato: idq; maxime rege dignum esse ducito  
 si nulli seruiers uoluptati, sed cupiditatibus tuis magis q̃ ciui-  
*studia prin-* bus domineris. Nullam uitae cōsuetudinem temere neq; citra  
*cipe digna.* delectū admittas, sed huiusmodi exercitijs cōsuesce delectari,  
 & quibus tū ipse profecturus sis, tum alijs melior esse uidearis.  
 Ne quid



ΥΨΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΨΑ

ἀλλὰ τὸς μετὰ βλάβης προγινόμενους . μεγαλόφρονες εἶναι νο-  
μιζε, μὴ τὸς μείζω προβαλλομένους ὧν οἱοί τ' εἰσι κατασκήν, ἀλ-  
λὰ μετρίῳ μὲν ἐφ' ἑμίνους, ὅτι ἐργάζεσθαι δὲ δυνάμενους οἷς ἂν ἐπι-  
χρήσῃσι, ἡλὺς μὴ τὸς μεγίστην ἀρχὴν κτησάμενους, ἀλλὰ τὸς ἄρισ-  
τῇ προῖσθαι κτησάμενους. Ὁ νομιζε τελέως ἐυδοκμονήσῃ, οὐκ ἔαρ ἂν  
πάντῳ ἀνθρώπῳ μετὰ φόβῳ καὶ κινδύνῳ ἄρχῃς, ἀλλ' ἔαρ τιθεῖς  
ὧν οἶον χρῆναι πρᾶτῳ ὧς πρὶν τοῦ προῖναι μετρίῳ ἐπιθυμῇ, Ὁ  
μὴ ἐνός τ' ἔστω ἀπορῇ. Θίλῃς κτῶ μὴ πάντας τὸς βελομένους, ἀλ-  
λὰ τὸς τ' σῆς φύσεως ἀείψους ὄντας, μὴ δὲ μετ' ὧν ἡδίστα σωδία τρέφῃς,  
ἀλλὰ μετ' ὧν ἄριστα πῶς πόλιν διοικήσῃς. ἀκριβῆς πρὶν τὰς δοκιμα-  
σίας τῇ σωφρόνῳ, εἰδὼς ὅτι πάντες οἱ μὴ σοὶ πλησιάζοντες ὁμοίῳ  
σε τοῖς χρωμένοις νομιῶσι . τοιοῦτους ἐθέλῃς τῆς πράγμασι τοῖς μὴ  
διὰ σὺ γινωμένοις, ὡς αὐτὸς τὰς αἰτίας ἔξωρ, ὧν ἂν ἐκείνοι πράξω-  
σι. τοιοῦτος ἡ γὰρ μὴ τὸς πᾶν, ὅτι ἂν ποιῇς ἢ λέγῃς ἐπαυνοῦντας, ἀλ-  
λὰ τὸς τῆς ἀμαρτανόμενοις ἐπιτιμῶντας, δι' ὅς παρρησίᾳ τῆς ἐυ-  
φρονοῦσιν, ἵνα πρὶν ὧν ἂν ἀμεινοῖς ἔχῃς τὸς σωδοκίμασοντας.  
δι' ὅρα Ὁ τὸς τέχνη κολακεύοντας, Ὁ τὸς μετ' ἐυνοίας θεραπεύοντας,  
ἵνα μὴ πλεονοῖσι πονηροὶ τῇ χρησῶν ἔχωσι. ἄκας τὸς λόγους τοὺς  
πρὶ ἀλλήλων, καὶ πρὶν γνωρίζῃς ἅμα τὸς λέγοντας ὁποῖον καὶ τί-  
νες εἴσιν, καὶ πρὶν ὧν ἂν λέγῃσι. ταῦς αὐταῖς κόλαζε ζημίαις τὸς φθι-  
δῶς διὰ βόλλοντας αἷς πρὶν τὸς ὅτι ἀμαρτάνοντας. ἄρχῃ σεαυτὸ μὴ  
δεῖν ἥτορ ἢ Ὁ τῇ ἀλλῶν . καὶ τοῦτ' ἡγοῦ βασιλικώτατον, ἔαρ μὴ  
δε μετὰ δαλύνῃς τῇ ἡδονῇ, ἀλλὰ κρατῇς τῇ ἐπιθυμίᾳ μάλλον ἢ  
τῇ πολιτῇ. μὴ δὲ μίαν σωφροσύνην εἶναι προσδέχῃς, μὴ ἀλογί-  
σως, ἀλλ' ἐκείναις ταῖς διατριβαῖς ἐκτελεῖ σεαυτὸν χάριτον, ὅτι  
ὧν αὐτὸς τε ἐπιδύσῃς, καὶ τῆς ἀλλοῖς βελτίῳ εἶναι δοξῇ.



IOSCRATIS ORATIO PER ERAM. ROT.

Ne quid his rebus efferri uidearis quas & mali præstare possint, sed uirtutis nomine tibi placeas, in qua nihil tibi commu-  
*Veri honores* ne sit cum improbis. Honores uerissimos puta, non qui me-  
 tu deferuntur in propatulo, sed quoties ipsi apud sese ani-  
 mum tuum magis quam fortunam suspiciunt. Si qua re parum  
*Vita prin* honesta te contingeret delectari, fac clàm id facias. Quoties au-  
*cipis.* tem in maximis uersaberis negocijs, tum populum testem ad-  
 mitte. Ne postules ut ceteri quidem compositæ uiuant, reges  
 autem incompositæ. Quin magis tuam temperantiam alijs  
*Opinio de* exemplum facito, gnarus totius ciuitatis mores, principis imi-  
*principe.* tari uitam. Hoc argumento cognosces te recte imperare, si eos  
 quibus imperas uideris tua cura reddi, simul & opulentio-  
 res & temperantiores. Magis enitere ut honestam famam li-  
 beris tuis relinquas, quam ingentes opes. Quippe mortales  
 sunt hæc, illa immortalis, & per famam pecunia parari potest:  
 fama uero numis emi non potest. Ad hæc pecunia contingit  
 & malis, famam nemo parare potest, nisi qui uirtute ceteris  
*Sophistica* antecellat. In uestimentis & corporis ornamentis delicias ostē-  
*præceptio.* de, in ceteris autem uitæ munijs temperans esto, sicuti re-  
 gem decet, ut & qui te conspiciunt, ex apparatus aspectu di-  
 gnum imperio iudicent, & qui tecum uiuunt, admirantes  
 animi uim, eandem quam illi, de te habeant opinionem.  
*Ab omni spe* Considera semper quid uel dicas uel facias, ut in errata quam  
*cic mali prin* minima incidas. Potissimum quidem est ipsum, rerum pun-  
*ceps absit.* tum attingere: ceterum quoniam id perdifficile cognitu,  
 malis citra illud subsistere quam præterire. Magis enim ad  
 mediocritatem facit, quod diminutum est, quam quod redun-  
*Seueritas con* dat. Simul & urbanus esse stude, & grauis. Propterea quod  
*dita clemētia.* hoc quidem regem decet, illud autem ad uitæ cōsuetudinem  
 est accommodum. quanquā, id est omniū difficillimū. Reperies  
 enim plerumque fieri, ut qui graues uideri affectant, frigidi sint,  
 & rursus qui studēt urbani esse, humiles uideantur & abiecti.  
 Proinde



Γ' ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟ' Σ ΝΙΚΟΚΛΕ' Α.

துவி நி



# ISOCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

Proinde utrisque his rebus sic utendum est, ut quod malè utri-  
*Vsus cū pru-* que adiunctū est, euites. Quicquid eorū quæ regē scire cōue-  
*dentia coniun-* nit, uoles cognoscere, id partim usu partim philosophia conse-  
*ctus.* quere. Nam philosophiæ studium uiam ac rationem ostēdet  
tibi, negotiorum autem exercitatio præstabit, ut in obeundis  
rebus possis uersari. Obserua, & quid faciant priuati, quid re-  
*Ex euentu* ges, & quis uniuscuiusque rei euentus. Nam si præteritorum  
*prudentia.* memor eris, rectius de futuris statues. Absurdum esse puta in-  
ter priuatos esse, qui mortem oppetere non recusent, quo de-  
functi laudentur: reges autem non hoc esse animo, ut his in  
negocijs uersentur, ex quibus uiuentes honestam consequan-  
*Vera regum* tur opinionem. Imagines tuas ita stude relinquere, ut uirtutis  
*gloria.* tuæ magis quàm corporis sint monimenta. Enitere quidem in  
*Honestum ui-* primis, ut in tuto sit & tua & ciuitatis incolumitas. Caterum  
*te anteponen-* si te in discrimen traxerit necessitas, potius apud te sit cum  
*dum.* laude mori, quàm cum dedecore uiuere. In omnibus factis  
tuis imperij rationem habe, dāq; operam, ne quid indignum  
isto honore admittas. Ne commiseris, ut totus intereas: ue-  
rum quando corpus mortale sortitus es, animam immorta-  
lem, immortale animi monimentum studeto relinquere. Cu-  
ra tibi sit de rebus honestis loqui, ut assuefactus eadem & sen-  
*Executio bo-* tias quæ dixeris. Quæ tibi consultanti uisa sunt optima, ea re  
*ni consilij.* perficito. Quorū æmularis gloriam, horum imiteris & facta.  
Quæ liberis tuis consuleres, ea uelis ipse sequi. Aut utere quæ  
*In magnis sa-* à nobis dicta sunt, aut quæ his meliora. Sapientes existima,  
*piendum, non* non istos qui de rebus minutis exacte contendunt, sed qui de  
*in minutis.* maximis recte differunt: neque hos qui felicitatem pollicen-  
tur alijs, cum ipsi multarum inopia rerum urgantur, sed qui  
modeste de seipsis uerba facientes, & in rebus gerendis, & cū  
hominibus uersari possunt, neq; uitæ cōmutatione perturban-  
tur, uerum aduersam iuxta ac secundam fortunā ferre norūt.  
Neq;



ΥΣ ΟΚΡΑΤΟΤΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ

ἡλὼν δὲ συμφορὰν τὴν ἐκατέρωθεν προσέσσαν διὰ φεύειν. ὅ, ἂν ἀκρι-  
βῶς ἐιδέναι βόλῃ, ὥν ὑπὸ σάου προσήκη ὅτις βασιλείας, ἐμπήγρια μὲ  
τιθι καὶ φιλοσοφίᾳ. τὸ μὲν ἂν φιλοσοφῆν τὰς ὁδοὺς σοὶ δείξει. τὸ δὲ ἐπὶ  
αὐτῶν τῶν ἔργων γυμνάξει, δύνανταί σε χρὴ τοῖς πράγμασι κριν-  
εῖν. διέωρε τὰ γινόμενα καὶ τὰ συμπίπτοντα, καὶ τοῖς ἰδιώταις, καὶ τοῖς τυ-  
ράννοις. ἔὰν δὲ τὰ πρὸς ἀληθείαν μνημονεύῃς, ἄμεινον καὶ πρὸς τὸ μελλόν  
τοῦ βεβαίου. διψὸν ἢ γὰρ τῶν ἰδιωτῶν ἐθέλειν τινὰς ἀπθνήσκειν, ἵνα  
πελὸν ἴδωσαντες ἐπαυνεῖσιν, τὸν δὲ βασιλέα μὴ τολμᾷ χρῆσθαι τοῖς  
ὑπὸ τῆς εὐμασίου τῶν, ὅς ὃν ζῶντες ἐνδοκίμησιν. βόλῃ τὰς εἰκόνας  
τὸ ἄρετὴν ὑπόμνημα μάλλον, ἢ τὸ σώματος καταλιπεῖν. μάστιγα μὲν πα-  
ρῶν τὴν ἀσφάλειαν σεαυτῷ, καὶ τῇ πόλει διὰ φυλάττειν. ἢ ὃ ἀναγκασθῇ  
κινδυνεύειν, αἰροῦν καλῶς πεθάναι, μάλλον, ἢ ζῆν αἰσχρῶς. ἐν ἁπασι  
τοῖς ἔργοις μὲν κησοῖ βασιλείας, καὶ φρόνιζε ὅπως μηδεὶν ἀνάξιον φθι-  
τιμῆς ταύτης κινήσῃς. μὴ πρὸς τῆς τὴν σάντ φύσιν ἅμα πᾶσαν διὰ  
λυθεῖσσαν, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ θνητῷ σώματος ἔτυχες, ἀθανάτου δὲ ψυχῆς, πα-  
ρῶν τὴν ψυχῆς, ἀθάνατον μνήμην καταλιπεῖν. μελέτω καλῶν ὑπὸ τῆς  
δουμάτων λέγειν, ἵνα σωεθῇ, ὅμοια τοῖς εἰρημνίοις φρονέειν. ὅ, ἂν  
σοὶ λογιζομῶν φαίνῃ βέλτιστα, ταῦτα τοῖς ἔργοις ὑπὸ τῆς. ὥν τὰς δὲ  
ξας ζήλοισι, μιμῶ τὰς πράξεις. ὅ, τοῖς πασι τοῖς σεαυτῷ ἂν συμ-  
βαλεῖσθαι, τῶτοις αὐτοῖς ἐμμένειν ἀξίον. χρὴ τοῖς εἰρημνίοις, ἢ  
ζήτησιν βελτίω τῶτων. σοφοὺς νομίζει μὴ τὸν ἀκριβῶς πρὸς μικρῶν  
ἐκρίνοντας, ἀλλὰ τοὺς ἐν πρὸς τῶν μεγίστων λέγοντας. μηδὲ εὖ  
τοῖς μὲν ἄλλοις ἐνδοκίμων ὑποχινόμενους, αὐτοὺς δὲ ἐν πολ-  
λαῖς ἀπορίαις ὄντας, ἀλλὰ τὸν μέγιστον μὲν πρὸς αὐτῶν λέγον-  
τας, ὁμιλεῖν δὲ καὶ τοῖς πράγμασι καὶ τοῖς ἀνθρώποις. διὰ  
μένους, καὶ μὴ διὰ ταραττομένους ἐν ταῖς τῶν βίῃς μεταβολαῖς, ἀλλὰ κα-  
λῶς καὶ μετρίως, καὶ τὰς συμφορὰς καὶ τὰς ἐπιτυχίας φέρειν ἐπισαμένους.

G καὶ μὴ



# ISOCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

*Peroratio so-*  
*phistica.* Neq; mirum tibi sit, si in his quæ dicta sunt à nobis permulta  
sunt, quæ te quoq; non fugiebant, quandoquidē ne me quidē  
ea res latebat. Imò sciebam, cum tanta sit priuatorum hominū  
ac principum multitudo, nonnullos esse qui hæc dixissent, nō  
nullos qui audissent, nōnullos qui alios eadem facientes con-  
spexissent, rursus alios, qui nonnulla huius generis exerceant  
ipsi. At enim in uerbis quæ ad uī tam instituendā pertinet nō  
oportet spectare nouitatem, quibus neq; nouū aliquid, neque  
incredibile, neq; quod abhorreat ab hominū opinione, licet in-  
uenire: uerum hunc elegantissimū esse iudicato, quisquis eorū  
quæ dispersa sunt in aliorum cogitatione, q̄ maximā uim coa-  
ceruare potuerit, deq; his q̄ optime dicere. Nam & illud scie-  
bam, tum poëmata, tum oratione libera conscriptos libros, uti-  
lissimos quidem ab omnibus existimari eos, qui uiuēdi tradūt  
præcepta. atqui non eosdem audiunt libentissime, atq; idem il-  
lis accidit in his, quod erga admonentes solet, quos ita laudāt  
omnes, ut tamen nolint illis accedere, præoptant autem cū ijs,  
qui peccant habere cōmercium, q̄ cum ijs qui à peccando de-  
terrent. Id ita esse, Hesiodi, Theognidis, & Phocyllidis poësis  
fuerit argumento. Siquidem hos nemo non fatetur, ad morta-  
lium uitam instituendam optimum dedisse consiliū. Ceterū  
hæc cum dicant, malunt tamen ea sequi quæ ipsorum suadet  
amentia, quā quæ illorum monita. Adde quod etiam si quis è  
poëtis eximjs exciperet, quas uocant sententias, in quibus il-  
li potissimum elaborarunt, nō aliter & erga has essent affecti.  
Libentius enim audirent abiectissimam comœdiam, q̄ præce-  
pta tanto artificio conscripta. Et quid attinet recensendis singu-  
lis immorari? In summa, si mortalium ingenia considerare uo-  
lumus, nimirum cōperiemus maximā horū partem, neq; cibis  
gaudere saluberrimis, neq; studijs honestissimis, nec actionib⁹  
optimis, nec disciplinis utilissimis, sed modis oībus cū utilitate  
pugnātes seq̄ uoluptates, eosq; p̄ tēperatis & industrijs habe-  
ri, qui nihil earū rerū agunt, quæ ad recte uiuendū requirunt.

Proinde



ἸΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΪΑ

καὶ μὴ θαύμαζε ἐν πολλὰ ἤν' ἐρημνύωρ ὅστις ἂν καὶ σὺ γινώσκῃς. οὐδὲ  
 ἢ ἐμὲ τῶν δ' ἑλάνθεμ, ἀλλ' ἢ πεισάμεν ὅτι τοσούτων ὄντων τὸ πλῆθος, καὶ  
 τῶν ἰδιωτῶν καὶ τῶν ἀρχόντων, οἱ μὲν ἡ τῶν ἐρημνύωρ, οἱ δὲ ἀκροάσιμ,  
 οἱ δὲ εἰς τὰς ποιεῖν τὰς ἐρωτάσιμ, ἐνταῦθα αὐτοὶ τυχάνουσιν ὑπὸ τῆς εὐνοίας  
 τῆς ἀλλὰ ἂν οὐκ ἐν τῇς λόποις καὶ τῇς πρὸς τῶν ὑπὸ τῆς δυνάμεως καὶ τῆς  
 τὰς καλὸς τῆς, ἐνταῦθα οὐκ ἐν τῇς δόξῃ οὐκ ἐν τῇς ἀπισίῃ οὐκ ἐν τῇς νο-  
 μιζομένῃ οὐδὲ ἐν τῇς ἐνταῦθα, ἀλλ' ἐν τῇς τῶν ἐνταῦθα χαρὶς ἐστὶν αὐτῶν,  
 ὅς ἐμ' ἤν' δ' ἑσπασμένῃ ἐνταῦθα τῇς ἀλλὰ δ' ἵκανοίς ἀποδοῦναι τὰ πλῆ-  
 σα δυνάμει, καὶ φράσαι καὶ ἀλλὰ πρὸς αὐτῶν. ἐπεὶ ἡ καὶ ἐνταῦθα μοί  
 ἦν, ὅτι τὰ συμβαλλόμενα ἐνταῦθα τῶν ποιημάτων, καὶ τῶν συγγραμμάτων,  
 καὶ ἐνταῦθα τὰ ἀπαντες νομίζουσιν. οὐ μὲν ἡ δ' ἵκανοί γε αὐτῶν ἀκροάσιμ,  
 ἀλλὰ ταῦτα πεπνυμένοι οὐκ ἐνταῦθα πρὸς τὴν νεότητάς. καὶ ἢ ἐκείνους ἐπαι-  
 νοῦσι καὶ ἀπαντες πλεονάζειν οὐκ ἐνταῦθα βέλονται, ἀλλὰ μάλλον αἰρῶνται  
 σωθεῖν αὐτοὺς δ' ἐνταῦθα ἀκροάσιμ, ἀλλὰ οὐ τοῖς ἀποτρέψουσιν. σημεῖον δ'  
 ἂν ἡ δ' ἐνταῦθα ποιήσας, τῇς ἡ σὺ δ' ἐνταῦθα καὶ θεογονίας, ἐνταῦθα φωνημάτων ποιήσιμ. καὶ ἢ  
 τῶν φασὶ καὶ ἀκροάσιμ συμβαλλόμενα ἐνταῦθα τῇς εἰς τῇς ἀνθρώπων,  
 ταῦτα ἢ λέγοντες αἰρῶνται σωθεῖν αὐτοὺς δ' ἐνταῦθα ἀκροάσιμ ἐνταῦθα  
 ἢ τῇς ἐκείνων ὑποθήκας. ἐνταῦθα δ' ἐνταῦθα ἐκλέξει καὶ τῇς προεχόντων ποιητῶν  
 τὰς καλὰς ἐνταῦθα ἐνταῦθα, ἐφ' αἷς ἐκείνοι μάλα ἐσπασμένῃ, ὁμοίως  
 ἂν καὶ πρὸς ταῦτα δ' ἐνταῦθα. ἡ δ' ἵκανοί ἂν ἡ καὶ ἐνταῦθα τῇς φαυλοτάτης,  
 ἢ τῇς οὐκ ἐνταῦθα πεποινημένων ἀκροάσιμ. ἐνταῦθα δ' ἐνταῦθα ἐκαστοῦ  
 λέγουσα δ' ἐνταῦθα, ὅπως ἢ ἐνταῦθα ἐνταῦθα σκοπεῖν τὰς φύσεις τῇς ἀνθρώπων,  
 ἐνταῦθα δ' ἐνταῦθα πολλοὺς αὐτῶν, οὐκ ἐνταῦθα σιγῶν χαίροντας τῇς ὑγινοτά-  
 τος, οὐκ ἐνταῦθα ὑπὸ τῆς δυνάμεως τῇς καλὰς, οὐκ ἐνταῦθα πραγμάτων  
 τοῖς βελτίστοις, οὐκ ἐνταῦθα μαθημάτων τῇς ὠφελιματίας, ἀλλὰ παν-  
 τὰ πασι ἐναντίας τῇς συμφέροντα τὰς ἡδονὰς ἔχοντας, ἐνταῦθα δ' ἐνταῦθα  
 καὶ περὶ τοὺς ἐνταῦθα ἐνταῦθα πόνους τῇς ἡ δ' ἐνταῦθα τὴν μὴ ποιοῦντας.



# ISOCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

Proinde qui possis huiusmodi probari mortalibus, uel admo-  
nens uel docens, uel de re quapiam conducibili uerba faciens,  
qui si quid dixeris, ut inuident recte sentientibus, ita simplices  
arbitrantur eos quibus nihil est ingenij. Porro rerum uerita-  
tem usq; adeo fugiunt, ut ne suas quidem ipsorum res noue-  
rint. Quin magis molestum est de proprijs cogitare, iucun-  
dum de alienis differere: hoc autem sunt animo, ut malint cor-  
pore male affecto esse quam mente laborem hunc capere, ut  
de re quapiam utili considerent. Caterum in mutua quidem  
uita inter ipsos consuetudine deprehendas eos, aut male dicē-  
tes, aut male audientes. Rursus quoties soli sunt, reperiēs eos  
non consultants, sed optantes. Atqui hæc sanè dicta sunt, nō  
aduersus omneis, sed eos duntaxat, qui ijs quæ diximus uitij  
sunt obnoxij. Illud igitur perspicuum est ei qui studeat uel fa-  
cere quippiam, uel scribere, quod uulgo placeat, non saluberrī-  
mos, sed fabulosissimos sermones esse quarendos, propterea  
quod his quidem audiendis delectantur, caterum cum ipsos  
labores & certamina spectant, molestia afficiuntur. Quas ob  
res admirandus est Homerus, nec non primi illi tragœdiæ re-  
pertores, qui perspecta penitus hominū natura, utraq; formu-  
la ad poëmatism argumentum sunt abusi. Vt enim ille certami-  
na præliaq; semideūm expressit fabulis, ita hi fabulas ad cer-  
tamina uitæq; actiones deduxerunt, ut ea non iam audiamus  
solum, uerumetiam spectemus. Itaq; propositis id genus exē-  
plis ostensum est, ijs qui studerent auditorem delectare, ab ad-  
monendo consulendoq; abstinendū esse: caterum ea tum fa-  
cienda, tum dicenda quibus perspexerint delectari multitudi-  
nem. Atq; hæc quidē idcirco breuiter dixi, quod existimē con-  
uenire, ut tu qui non unusquispiā es è populo, sed populi rex,  
haud quaq; eandem cū reliqua multitudine de rebus habeas  
opinionem, neq; rerū honestarum, neq; hominū beneuolentiā  
uoluptate metiaris, quin magis ex recte factis illos aestimes.

Præterea



ΥΨΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΑ:

ὥς τε πῶς ἄν τις τῶν τριῶν, ἢ πρῶτον, ἢ διδάσκων, ἢ ἡγεσίμῳ ἢ  
 λέγων ἀρεσέειν. οἱ πρὸς τοῖς ἐρημιύοις λόγοις φθονῶσι. ἢ τῶν εὐφρο  
 νῶν, ἀπλῶς ἢ ἡγεσίμῳ τὸν νοῦν οὐκ ἔχοντες. οὕτω ἢ τὰς ἀληθείας τῶν  
 πραγμάτων φεύγουσι, ὥς τε οὐδὲ τὰ σφέτερά αὐτῶν ἴσασιν, ἀλλὰ λυπῶν  
 ἢ πρὶ τῶν ἰδίων λογισμένοι, χαίρουσι δὲ πρὶ τῶν ἄλλοτρίων δόξα  
 γόμενοι. βδελοντο δ' ἅμ' ὅτ' ὁ σῶμα κακοπαθεῖν μάλοιν, ἢ τῇ ψυ  
 χῇ πονῆσαι, ὅτι σκέψασθαι πρὶ τῶν ἀναγκαίων. εἴροι δ' ἅμ' ἡς ἀνι  
 τὸν νοῦν ἢ τὰς πρὸς ἀλλήλους σωσσίαις λοιδορῶντας, ἢ λοιδορῶ  
 μέντες, ἢ δὲ τὰς ἐρημίας, οὐ βδελουμένους, ἀλλ' εὐχομένους. λέγω ἢ  
 ταῦτα οὐκ ἔτι πάντων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐνόχων τῶν ἐρημίαις ὄντων. ἐκ  
 νοῦ ὁ οὖν φανερόν, ὅτι δὲ τὸν ἐσλομένους, ἢ ποιῶν, ἢ γράφειν τι κε  
 χαρισμένον τῶν πολλῶν, μὴ τὸν ὀφελιμωτάτους τῶν λόγων ζητῶν, ἀλλ'  
 τὰς τὸν μυθώδεας, ἀκρόντας μὲν ἢ τῶν τριῶν χαίρουσι, θεωροῦντες  
 δὲ τὸν ἀγῶνα, καὶ τὰς ἀμίλλας, ἀχθόντες. διὸ καὶ πῶς ὁ μῆνεις πῶς  
 καὶ τὸν πρῶτον εὐροῦντας, τραγωδίαν ἄξιον θαυμάζειν, ὅτι καὶ δόντες  
 πῶς φύσιν πῶς τῶν ἀνθρώπων, ἀμφοτέρως τὰς ἰδέας ταύτας  
 κατεχέσαντο πρὸς πῶς ποίησιν. ὁ μὲν γὰρ τὸν ἀγῶνα καὶ οὐκ  
 λέμεν τῶν ἡμιθέων ἐμυθολόγηκεν, ἢ δὲ τὸν μύθους εἰς ἀγῶνας ὅτι  
 πράξεις κατέστησαν. ὥς τε μὴ μόνον ἀκροῦν ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ δεῖν  
 γεγενῆσθαι. τριῶν οὖν πρῶτον πραγμάτων ὑπαρχόντων, δέδωκεν τῶν  
 ὑπονοῦσι τὸν ἀκροῦμένον ψυχὰς γὰρ. ὅτι τὸ μὲν νοθεῖν  
 καὶ συμβουλευῖν ἀφεκτέον, ἐκείνῳ δὲ γράψον, ὅτι λεκτέον, ὅτι ὁρῶσι  
 τὸν ὄχλον χαίροντας. ταῦτα δὲ διήλθον, ἢ γούμνους σε δὲ οὐκ  
 εἶνα τῶν πολλῶν, ἀλλὰ πολλῶν ὄντα τύραννον, μὴ πῶς αὐτῶν  
 γνώμῳ ἔχον τοῖς ἄλλοις, μὴ δὲ τὰ πούδα τῶν πραγμά  
 των, μὴ δὲ εὐφρονοῦντας τῶν ἀνθρώπων ταῖς ἡδοναῖς ἀνα  
 κρίναι, ἀλλὰ ἐπὶ τῶν πράξεων τῶν ἡγεσίμων αὐτοὺς δοκιμάζειν.



ISOCRATIS ORATIO PER ERA. ROT.

Præterea uero quoniã de exercendo ingenio diuerſa eſt philoſophorum ſententia, nonnullis ita cenſentibus eſt diſputato-  
rijs, & ad contentionem paratis rationibus prudentiores, red-  
di, eos qui ad hæc animũ adiunxerint, alijs rurſum eſt ciuilibus,  
Ex omnibus di, eos qui ad hæc animũ adiunxerint, alijs rurſum eſt ciuilibus,  
exerpendum & de republica gubernanda præcipientibus, nonnullis ex alijs  
quod ad rem quibuſdam literis id contingere autumantibus: cum illud inte-  
pub. cõducatur. rim apud omneis in conſeſſo ſit, ei qui fuerit recte inſtitutus,  
ex horum unoquoq; colligi conſulendi facultatem: nimirum  
oportet omiſſis ambiguis ad id quod certum ac cõfeſſum eſt  
Ex circumſtan- accedere, & ad huius rationem illa de quibus dubitetur explo-  
tijs rerum ca- rare. Quanquam illud in primis obſeruãdum ijs qui recte ue-  
piendum con- lint ſtatuerẽ, ut in omni negotio quid locus, quid tẽpus, quid  
ſilium. rei ratio poſtulet, cõſiderent: quod ſi minus poſſint, certe iſtos  
qui de gerendis negotijs in genere præcipiunt, cum nihil in-  
telligant eorum quæ ad rem pertinent, reiſciant reprobenſq;.  
Si quidem palàm eſt eum qui ſibiipſi nequaquã ſit utilis, nec  
alios prudentes redditurum. Porro qui ſapiãt & cordati ſint,  
quiq; plus cæteris perſpiciunt, hos magni facito, colitoq; , me-  
mor nullam omnium eſſe poſſeſſionum æque frugiferã, æque  
regalem atq; eum qui poſſit recte conſulere. Exiſtimes autem  
Animus prin- futurum per illos, ut imperium tuum ampliſſimum reddatur,  
cipis potiſſi- qui quàm plurimum adiuuare poſſint animum tuum. Igitur  
mũ colendus. ego quidem quæ noui admonui, atq; his muneribus te hono-  
ro, non quæ tu merebaris, ſed quæ ipſe præſtare potui. Cate-  
rum illud optato, ut cæteri quoq; quẽadmodum in initio di-  
xiſmus, non uulgata iſta tibi adducant munera, quæ uos pluris  
emitis à donantibus, q̃ à uendentibus emeretis: ſed huiusmo-  
di potius donaria, quibus ſi diligenter utaris, idq; cotidie, nullũ  
intermittens diem, nõ ſolũ non conteres quod in illis ſolet uſũ  
uenire, uerumetiam tum maiora reddes, tum meliora.

ISOCRATIS DE REGNO, ERASMO  
ROTEROD. INTERPRETE, FINIS.

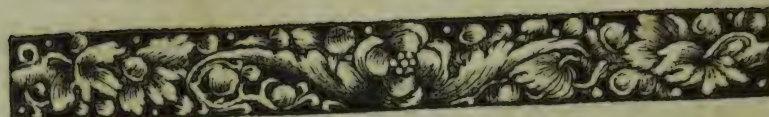


ΥΨΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΣ ΝΙΚΟΚΛΕΨΑ.

ἄλλως πεπειθὴς πρὸς τῶν γυμνασίων τῶν φιλοσοφῶν ἀμφισβητοῦσιν  
οἱ πρὸς τὴν φιλοσοφίαν διατρίβοντες, καὶ φασί, οἱ μὲν δὲ τῶν ἐρι-  
σικῶν λόγων, οἱ δὲ δὲ τῶν πολιτικῶν, οἱ δὲ δὲ ἄλλων ἡνῶν φρονι-  
μωτέρους ἔσεσθαι τοὺς αὐτοῖς πλησιάζοντες. ἐκείνο δὲ πάντες ὁμο-  
λογοῦσιν, ὅτι δὲ τὸ καλῶς πεπαθὲν μένεται, ἐκείνου τὸ τῶν γενέ-  
σθαι συμβαλένεται διωκόμενον. καὶ τοίνυν ἀφ' ἐκείνου τῶν ἀμειβν-  
ταμένων ἐπὶ τὸ ὁμολογεῖσθαι ἐλθόντα λαμβάνειν αὐτῶν τὸ ἐ-  
λεγχον. καὶ μάστιγα ἔχει τῶν κατὰ τὴν θεωρίαν τοὺς συμβαλέον-  
τας. εἰ δὲ μή τῶν κατὰ τὴν πρᾶγμα λέγοντας, καὶ τῶν  
μηδὲν γινώσκοντες τῶν δεινῶν ἀποδοκιμάζων. δὴλον γὰρ ὅτι  
μηδὲν ὡς αὐτῶν καὶ ἡσυχία, ὅτι δὲ ἄλλων φρόνιμον ποιήσας. τῶν  
δὲ νῦν ἔχοντας καὶ διωκόμενος ὁρᾷ πλέον τι τῶν ἄλλων, πρὸς πολ-  
λοῦ ποιοῦ. καὶ θεράπει. γινώσκων ὅτι σύμβολον ἀγαθός, καὶ  
σιμώταται καὶ τυραννικώταται ἀπάντων κτημάτων ἐστίν. ἡγοῦ δὲ  
τὸ τῶν σοὶ μεγίστω ποιήσας τὴν βασιλείαν, οἱ ἄλλοι δὲ τῶν  
νοίαν τὴν πλεῖστα ὠφελεῖσθαι διωκόμενοι. ἐγὼ μὲν οὖν ἄτε γι-  
γνώσκω πρὸς ἡμέτερον. καὶ ἡμῶς τε τῶν, οἱς τυγχάνω διωκόμενος. βού-  
λα δὲ καὶ τῶν ἄλλων, ὅπως εἴπομεν ἀρχόμενοι, μὴ τὰς ἐνδισμέ-  
νας ἀγῶν σοὶ δωρεάς, ἀλλ' ἡμῶς πολλὴν πλείονα ἀγοράζει  
τε πρὸς τῶν διδόντων, ἢ τῶν πωλόντων, ἀλλὰ τριάντας,  
αἷς ἐὰν σφόδρα καὶ καὶ, καὶ μὴ δὲ μίαν ἡμέραν  
δὲ ἀλὺς, ὅτι κατὰ τὴν, ἀλλὰ μείζους  
καὶ πλείονα ἀξίως ὄντας  
αὐτὰς ποιήσας.

ΥΨΟΚΡΑΤΟΥΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΒΑΣΙ-  
ΛΕΙΑΣ ΛΟΓΟΥ, ΤΕΛΟΣ.





# ISOCRATIS ORA

TORIS AC PHILOSOPHI ORATIO

grauissima ad populum Atheniensem de bello  
fugiendo, & pace seruanda, Petro Mosel/  
lano Protegente interprete.



*Pax & bellū.*

*Mali princi/  
pes & magi/  
stratus corru/  
pti bonos a/  
uersatur, adu/  
latoribus au/  
tem gaudent.*

**O**MNES quidem, qui ad dicendū in hunc  
cōtūm prodeunt, cōsueuerunt dicere ea  
esse maxima, & in quā totius ciuitatis stu/  
dia potissimū debeant incūbere, de qui/  
bus ipsi sententiā sunt dicturi. Quod si  
in alijs causis in hunc modum prāfari cō/  
uenit, haud quaquam indecorum uideri  
poterit, & de his quā in manibus sunt, ciuismodi facere exor/  
dium. Venimus enim concionem habituri de bello & pace,  
quā res, cum in communi mortalium uita in utranq; partem  
plurimum possunt, tum sunt ciuismodi, ut qui de eis cum lau/  
de consiliū ceperint, eos uitā quoq; commoditate felicitā/  
teq; ceteros anteire sit necesse. Itaque de quibus consultaturi  
cōuenimus, quanta sit magnitudo hinc liquet. Sed uideo uos,  
nescio quomodo, haud quaquam tanta attentione aureis di/  
centibus prābere, quanta illi cura uobis uerba faciunt. Quin  
alijs uel animum diligenter aduertitis, aliorum rursum ne uocē  
quidem æquis auribus sustinetis. Neq; uero hoc admodū mi/  
rum uideri debet, cum & aliās exhibilare, atq; explodere solea/  
tis omneis, si qui ueritati, & non potius uestris cupiditatibus  
oratione sua patrocinentur. Quis autem hoc nō iure optimo

*uitio*





# ἸΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΣΟΦΙΣΤΩΝ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ

ΛΟΓΟΣ.



Ἰσώδασιν, οἱ πρῶτοντες ἐνθάδε  
ταῦτα μέγιστα φάσκειν εἶναι, καὶ μάλιστα αὖτε  
δῆς ἄξια τῇ πόλει, πρὶ ὧν ἄνδρι μέλλωσι  
συμβαλέειν. οὐ μὲν γὰρ, ἀλλ' ἐπεὶ πρὶ ἄλλων ἡ  
νῶν πραγμάτων ἡρμόζει ταῦτα προεπεῖν, δο  
κεῖ μοι πρῆπτον ἐπεὶ τῶν νῶν πρῶτοντων πραγ  
μάτων ἐντεῖναι ποιήσασθαι πλὴν ἀρχῶν. ἡκομην γὰρ ἐκκλησίᾳ σπονδῶν  
πρὶς τε πολέμου καὶ εἰρήνης, καὶ μεγίστῳ ἔχει δυνάμει ἐν τῷ εἶπε  
τῶν ἀνθρώπων, ἐπεὶ ὧν ἀνάγκη τὸν ὀρθῶς βεβηλομένον ἀμεινον  
ἄλλων πράττειν. τὸ γὰρ οὐ μόνον μέγεθος, ὑπὲρ ὧν σωεληκλύνειν, τολικῶς  
τόν ὄψιν. ὅρῳ δ' ὑμᾶς οὐκ ἐξίσω τῶν λεγόντων πλὴν ἀκρόασις  
ποισμῶν, ἀλλὰ τῶν μὲν προσέχοντες τὸν νοῦν. τῶν δὲ, οὐδὲ πλὴν  
φωνῶν ἀνεχομῶν. καὶ θαυμάσῃ οὐδὲν ποιεῖτε. καὶ γὰρ τὸν ἄλ  
λον χρόνον εἰώδατε πάντας τῶν ἄλλων ἐκβάλλειν, πλὴν τοὺς  
σωαγορεύοντας ταῖς ὑμετέρας ὑπὸνυμίας. ὃ καὶ δικαίως

Ἡ ἔρως



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

uitio dederit, quod, cum non ignoretis ab adulatoribus mul-  
tas, magnasque domus subuersas, & quisque uestrum hanc  
pestem in priuatis rebus excretur, in reipublica tamen admi-  
nistratio non perinde affecti estis? Quin usu uenit, ut  
dum maxime eos, qui adulatoribus patefaciunt aureis, dam-  
natis, interim ipsi deprehendami maiorem habere fidem  
eiusmodi hominibus, quam bonis, & incorruptis ciuibus.  
Nam quod oratores in hoc sunt toti, & ante omnia medi-  
tantur, non ut quæ sint ciuitati profutura, sed uestris auri-  
bus grata dicant, eius uos ipsi fuistis auctores, & culpa in  
uos transferenda: atque adeo & nunc rhetorum uul-  
gus ad hoc studium confluit. Neque id immerito, quando ex  
ipsis nulli non est manifestum, qui bellum suscipiendum su-  
adent, eos esse uobis longe gratiores, quam qui de pace  
consulunt. Illi enim spem faciunt, quod per uictoriam non  
fortunas tantum, quæ in hostium urbibus sunt, nobis sumus  
acquisturi, sed & potentiam pristinam recepturi. Hi uero  
eiusmodi nihil portendunt, imò consulunt ocio studendum:  
& cupiditates, quæ ut plurimum æquitatis metam transiliunt,  
ab insolentis fortunæ strepitu arcendas; ac quod bonæ mor-  
taliū parti omnium est difficillimum, præsentem fortu-  
nam boni consulendam. Sic enim à spe pendemus & quæ  
uidentur lucra insatiabiliter affectamus, ut ne hi quidem,  
qui maximas possident opes, in eis manere uelint, sed præ-  
maiorum cupiditate uel iam parta, & in tuto collocata denuo  
periculo exponant, quod crimen omnium maxime nobis fue-  
rat declinandum. At nunc uidere uideor quosdam ad bellum  
magna festinatione non aliter prosilire, quam si huc non ho-  
munculorū consilia, sed deorū uoces uocarent, hinc certissime  
fore pollicentes, ut simul res nostras labefactatas restituamus,  
simul ab hostibus uictoriam uel citra negocium reportemus.  
Sed enim

*Suafores bel-  
li quare haud  
grauatim au-  
diantur.*

*Cupiditas,  
quantū ua-  
leat.*



Γ' ΕΠΙΟΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

ἄρ' ἂν ὑμῖν ὑπομνήσασιν. ὅτι σωθεῖσθε πολλοὺς καὶ μεγάλους  
οἴκους ὑπὸ τῶν κολακούντων ἀνασάτους γεγεννημένους, καὶ μι-  
σοῦντες ἐπὶ τῶν ἰδίων τοὺς ταύτων ἔχοντας πλὴν γνώμῃ, ἐπὶ  
τῶν κοινῶν θυχ' ὁμοίως διάκτετε πρὸς αὐτοὺς, ἄλλα κατηγο-  
ροῦντες τῶν προστεμένων, ἢ χαίροντων τοῖς τοιούτοις, αὐτοὶ φάνε-  
σθε μᾶλλον τριούτοις πισεύοντες, ἢ τοῖς ἄλλοις πολίταις. Ἐξ αὐτοῖ  
πεποιήκατε τοὺς ξήτορας μελετᾶν, καὶ φιλοσοφεῖν, οὐτὰ μέλλοντα  
τῇ πόλει σωσίειν, ἀλλ' ὥπως ἀρέσκοντες ὑμῖν λόγους ἐροῦσιν,  
ἐφ' οὓς καὶ νῦν τὸ πλεῖστον αὐτῶν σωεῖν ἐτύχε. ἅπανσι γὰρ ὅτι φα-  
νερόν, ὅτι μᾶλλον ἤδεοτε τοῖς πρὸς ἀκαλοῦσιν ὑμᾶς ἐπὶ τῷ πό-  
λεμον, ἢ τοῖς πρὸς τῇ εἰρήνῃ συμβουλευούσιν. οἱ μὲν γὰρ, προσ-  
δοκίαν ἐμποιοῦσιν, ὥς καὶ τὰς κτήσεις τὰς ἐν ταῖς πόλεσι κο-  
μίσμεθα, καὶ πλὴν δαΰαμι ἀνακληρόμεθα πάλιν, ἢ καὶ πρὸ  
τερον ἐτυγχάνομεν ἔχοντες. οἱ δ' οὐδὲν τοιοῦτο προτείνουσιν,  
ἀλλ' ὥς ἡσυχίαν ἔχῃν δεῖ καὶ μὴ μεγάλῳ ὑποθυμῆναι πρὸς τὸ  
δίκαιον, ἀλλὰ εἰς γὰρ τοῖς πρὸς αὐτοὺς. ὁ χαλεπώτατον πάντων τοῖς  
πλείστοις τῶν ἀνθρώπων ἐστίν. οὕτω δ' ἐζητημένα τῶν ἐλπίδων, καὶ  
πρὸς τὰς δοκῶσας εἶναι πλεμμελείας ἀπλήσως ἔχομεν, ὥς τ' οὐ  
δ' οἱ κερτημένοι τὸν μεγίστον πλούτου, μὲν ἐπὶ τούτοις ἐθέλου-  
σιν, ἀλλ' αἰὲν τὸ πλεῖστον ὀρεγόμενοι, καὶ πρὸς τῶν ὑπὸ χότων  
κινδυνεύουσιν. ὅπως ἄξιόν ἐστι δεδέναι, μὴ καὶ νῦν ἡμεῖς ἐνο-  
χοὶ γενώμεθα ταύταις ταῖς ἀνομίαις. λίαν γὰρ τίνας μοι δοκοῦ-  
σιν ὠρμηθεῖν πρὸς τὸν πόλεμον, ὥς πρὸς οὐ τῶν τυχόντων συμ-  
βεβουλυνότων ἀλλ' ὥς τῶν δεῶν ἀκηκοότες. ὅτι καὶ κατορ-  
θώσομεν ἅπαντα καὶ ξαδίως τῶν ἐχθρῶν ὑπὸ κρατήσομεν.



# ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL:

Sed enim prudentium, & cordatorum uirorum est, non de his, quæ qualia sint comperta habent, consilium capere, quando hoc fuerit superuacaneæ curiositatis, uerum quæ iam decreuerint, ipso facto præstare. quæ porro in consilium ueniant, eorum quis tandem sit futurus exitus, haud quaquam pro certo statuere, sed magis qualibuscunq; cōiecturis uerissimili rerum euentu collecto, sic demum sententiam ferre. Quorum neutrum uos facitis, imò deliberatio hæc uos perturbatissimos ostendit. Etenim in hoc conuenistis, ut ex omnium sententijs inuicem pensitatis, quod optimum factu sit, eligatis: attamen perinde ac si hoc iam in aperto prostaret, quæ hic dicuntur, audire non uultis, nisi forte eos, quorum concio non tam rerum quærit ueritatē, q̃ audientium spectat uoluptatem. Atqui cōueniret uos, si modo quæ ciuitati profutura sunt, quærere est cordi, ijs magis animū aduertere, q̃ uestris animi decretis aduersa suadent, q̃ qui dicendo hoc unum agunt, ut gratiam uestram eblandiantur. Siquidē nō nescitis quod ex his, qui huc dicturi prodeunt, si qui uestris animis grata dicunt ei facile decipere possunt. Nam quod ad gratiam dicitur tenebras secum adfert, ut quod optimum est conspici nequeat. Ab his autem, qui in cōsulendo, non ad uoluptatē loquuntur, nihil tale fuerit timendum. His enim, nisi quid utile sit futurū ostēdet, nulla relinquitur uia, qua sententiā suā persuadere possint. Iā uero qd tandem superest, quo homines queant aut de præteritis recte iudicare, aut de futuris feliciter consultare, si non sententias in utranq; partē dictas inter sese cōpositas, uelut ad librā examinent, ac ipsi se cōmuneis auditores utriusq; partis cōsilijs exhibeant? Quod ad me attinet, demiror pfecto uel senes uos, si nō adhuc in memoria habetis, uel iuuenes, si è nullo audiuiistis per eos quidē, qui paci studendum suadent, nihil unquā mali nobis accidisse. Atqui quātumuis leui de causa bellum exuscitant, eos multarum, magnarumque calamitatum nobis autores extitisse, quarum in præsentia nullam facimus mētionem, imò expediri, & tantum non ad bellū instructi astamus, nihil prius

Principis officiū in estimādis consiliariis orum suorum sententijs.

Adulatores ad gratiam loquuntur.

Qui bellū suadent magnarum calamitatum semper sunt autores.



Ι' ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

ἢ δὲ τὸς νοῦν ἔχοντας πρὶ ἧς ὡς ἴσασι, μὴ βελεύεσθαι. πρὶ γοῦν γὰρ  
 ἀλλὰ πρὸς τὴν ὡς ἐγνώκασι. πρὶ δ' ὡς ἂν βελεύωνται, μὴ νομίζω εἶναι  
 δέναι τὸ συμβησόμενον, ἀλλ' ὡς δόξῃ ἢ χρωμύσας, οὐδ' ἂν τύχη ἢ γε  
 νησόμενον, οὕτως δ' ἰανοῦσθαι πρὶ αὐτῶν. ὡς ὑμεῖς οὐδέτερον τυγχά-  
 νετε ποιοῦντες, ἀλλ' ὡς οἷός τε ταραχῶδες αὐτὰ δ' ἰάκησθε. σωελ-  
 λύθετε ἢ γὰρ, ὡς δ' ἐοικὼς ὑμᾶς ἐξ ἀπάντων τῶν ἐκδέντων ἐκλέξασθαι  
 τὸ βέλτερον, ὡς πρὶ δ' ἦδη σαφὲς εἰδότες ὃ πρᾶκτέον ὅστις, οὐκ ἐδέλει-  
 τε ἀκέρως, πλὴν τῶν πρὸς ἡδονῶν δημηγορούντων. καίτοι προσήκειν  
 ὑμᾶς εἰπεῖν ἢ βέλτερος ζητεῖν τὴν πᾶσι συμφέρον, μᾶλλον τοῖς ἑσθίον-  
 τισμένοις ταῖς ἡμετέρας γνώμας προσέχεον τὸν νοῦν, ἢ τῶν κατα-  
 χαριζομένων. εἰδότες οὐδ' ἦν ἐνδεδέσθαι πρὶόντων, οἱ μὲν ἂν βέλτερος  
 λέγοντες, ῥαδίως θύαπατ' αὐτῶν. τὸ γὰρ πρὸς χάριν ἐκθέρ-  
 πωσκει τὴν καθορᾶν ἡμᾶς τὸ βέλτερον. ὑποδὲ τῶν μὴ πρὸς ἡ-  
 δονῶν συμβαλόντων, οὐδ' ἂν πάροισι τριζοῖ. οὐ γὰρ ὅστις οὐ  
 πῶς ἂν μεταπέσσει διωκθεὶς ὑμᾶς μὴ φανερόν τὸ συμφέρον ποιῆ-  
 σάντες. χωρὶς δὲ τούτων πῶς ἂν ἀνδρωποὶ καλῶς διωκθεῖν, ἢ  
 κερταῖ πρὶ τῶν γεγεννημένων, ἢ βελεύεσθαι πρὶ τῶν μελλόν-  
 των, εἰ μὴ τὸς μὲν λόγους τὸς τῶν ἐναντίων μὲν πρὸς ἀλλή-  
 λους θύετ' αἰσίοις. αὐτοὶ δὲ αὐτὸς κοινὸν ἀμφοτέροις ἀκροα-  
 τὰς πρὸς ἑαυτοῖς. διαμαρτυρῶ δὲ τὰ τῶν πρεσβυτέρων, εἰ μὴ κείναι μνη-  
 μονεύουσι, καὶ τῶν νεωτέρων, εἰ μὴ ἐνδὲς ἀκηκόασιν, οὐδ' ἰδὲ  
 μὲν τὸς πρᾶνον ἄντεχεσθαι οὐδ' εἰρήνης, οὐδὲν πῶποτε κα-  
 κόν ἐπάθομεν. δ' ἰδὲ τὸς ῥαδίως τὸν πόλεμον ἀναιρουμένους,  
 πολλὰς ἦδη καὶ μεγάλας συμφορὰς πρὶ ἐπέσομεν, ὡς ἡμεῖς  
 οὐδὲ μίαν ποιοῦμεθα μνείαν, ἀλλ' ἐτοίμως ἔχομεν μὴδὲν

Η. 3. εἰς



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

prius, potiusue existimantes, q̄ ut delectu habito triremes in-  
 struamus, pecunias exactione cōgeramus, & sine discrimine  
 quibusuis mittamus auxilia, uel inferamus bellū. Perinde em̄,  
 ac si in aliena urbe de summa rerū periclitaremur, trepidamus.  
 Omnis in re/ Horum omnium hæc causa est, quod cum deceat nō minore  
 pub. mali cau sollicitudine reip. commodum, q̄ & priuatæ procurare, uos ta-  
 sa, quod magi men in cōmunibus ciuium rebus nō eundem animū præsta-  
 stratus magis tis. Sed si quando priuata negocia in deliberationem cadunt,  
 suum quā pu qui melius, q̄ uos ipsi sapiunt, eos in cōsiliū adhibetis. Si ue-  
 blicum com- ro frequente senatu reipu. salus agatur, bonis eiusmodi fidem  
 modum que- non habetis, & quod insolentius est, inuidetis. Porro malos, q̄  
 runt. forte in concionē ascendunt, laudatis, & ebrios magis esse po-  
 pulareis censetis q̄ sobrios, amēteis q̄ cordatos, ciuitatis bona  
 dissipanteis q̄ qui ne familiaribus quidem copijs parcūt, quo  
 reipub. cōmoda promoueant. Quamobrem monstro simile  
 uidetur, si quis ciuitatem hanc nostram tantisper, dum eiusmodi  
 cōsiliarijs utitur, crescere posse sperat. Ego profecto nō igno-  
 ro q̄ sit lubricum, & periculo plenum uestris placitis dicendo  
 reluctari, & quod stante hac reipu. forma, ut magistratus non  
 tam uirtute q̄ sorte committantur, liberius loquendi facultas  
 iacet, nulliq̄ datur copia aperte agendi, nisi qui sit, aut egregie  
 stultus, aut uestri, hoc est, publici commodi nullam planē ge-  
 rat curam. Sed interim admiror comœdiarum actorib. quod  
 Comœdiarū est omniū absurdissimum, hanc licentiam in theatro impune  
 actores. esse. Et quæ nā hæc peruersitas? His qui singulorū ciuiū pecca-  
 ta per uniuersam spargunt Graciā, tantā habetis gratiā, quā  
 tam uix eis, qui de repub. bene meruerunt. At in illos, qui uos  
 obiurgant & libere monent, non alios geritis animos, q̄ si ma-  
 lo aliquo rempu. læderent. Hæc tametsi, ut dixi se habēt nō ta-  
 men ab his, quæ in animo statui, deterritus desistā: quādo huc  
 prodij non ut uobis gratificarer, aut honoris acquirēdi gratia  
 suffragia uestra eblādirer, sed quæ ipse sentiā, dicere: primum  
 de quibus magistratus retulerūt: deinde de alijs reip. negocijs.  
 Nisi enim



ἸΣΘΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

εἰς τοῦμ'προθεῖν ἡμῖν αὐτοῖς πράττοντες, τριήρας πληροῦν, καὶ  
 ἡγεμάτων εἰσφοράς ποιῆσθαι, καὶ βοηθεῖν καὶ πολέμῳ οἷς ἂν  
 τύχομεν, ὥς πρὶν ἄλλοτρίᾳ τῇ πόλει κινδυνεύοντες. τούτων  
 δ' αἰτιόμ' ὅτι, οὗ προσήκοι ὑμᾶς ὁμοίως ὑπὲρ τῆς κοινῆς, ὥς  
 πρὶν ὑπὲρ τῆς ἰδίᾳς ἀποδίδειν. ὑμεῖς δὲ οὐ τιμὴν αὐτῶν γινώ-  
 σκων ἔχετε πρὶν αὐτῶν, ἀλλ' ὅταν μὲν ὑπὲρ τῆς ἰδίᾳς βουλευ-  
 σθε, ζητεῖτε συμβούλους, τοὺς ἄμενον φρονούντας ὑμῶν αὐτῶν.  
 ὅταν δὲ ὑπὲρ τῆς πόλεως ἐκκλησιάζητε, τοῖς μὲν τοιούτοις  
 ἀκωιδᾶτε, καὶ φθονεῖτε, τὸν δὲ πονηροῦς τῶν ἐπὶ τὸ βῆμα πα-  
 ριστῶντων, ἐπαυνεῖτε. καὶ νομίζετε δημοτικοτέρους εἶναι τοὺς με-  
 λῶντας τῶν νηφόντων, καὶ τοὺς νοῦν οὐκ ἔχοντας τῶν εὐφρο-  
 νούντων, καὶ τοὺς τὰ πόλει πόλεως δῖανεμομνίους, τῶν ἐκ πό-  
 λεως οὐσίας ὑμῖν διττουργούντων. ὥς τε ἄξιον δαυμάζειν, εἴ τις  
 ἐλπίσῃ τιμὴν πόλιν τοιούτοις συμβούλοις ἡγεμένῳ, ἐπὶ τὸ βέλ-  
 τιον ὑποδύσθαι. ἐγὼ δὲ οἶδα μὴ οὐκ ἔστιν ἄλλος ἐναντιοῦντα  
 ταῖς ὑμετέρας δῖανοίαις, καὶ οὐκ ἔστι δημοκρατία οὐσῃς, οὐκ ἔστι παρ-  
 ῥησία. πολλὴν ἐνδεδέει μὴ τῆς ἀφρονεσέας, καὶ μηδὲν ὑμῶν φροντίζου-  
 σιν, ἐν δὲ θεῶν θεάτρῳ τῆς κωμωδοδιδασκάλους. οὐ καὶ πάντων ὅτι  
 δεινότατον. οὐκ οἶδα μὴ ἐκφέρεσιν εἰς τὴν ἄλλαν ἐλθὼντας τὰ πό-  
 λεως ἀμαρτήματα τσαύτῳ ἔχετε χάριν, ὅσῃ οὐδὲ τοῖς ἐν ποιεῖ-  
 σιν. πρὸς ἣν οὐκ ὡς ἀπὸ λήθοντας καὶ νοθεύοντας ὑμᾶς, οὕτω δῖατίθεσθε  
 δυσκόλως, ὥς πρὶν τὴν κακίαν καὶ τιμὴν πόλιν ἐργαζομένους. ὁμοίως δὲ  
 τούτων ὑποχόντων, οὐκ ἂν ἀποσάλλω ὡς δῖενοήθη. πρὶν λήλυθα δὲ,  
 οὐ χαρίζομαι ὑμῖν, οὐδὲ χαροποιῶ μνησέμεν, ἀλλ' ἀποφαν-  
 μῶν ἀτυχῶν γινώσκων. πρῶτον μὲν, πρὶν οἱ πρυτάνεις προ-  
 σιδέασιν, ἔπειτα καὶ πρὶν τῶν ἄλλων τῶν πόλει πόλεως πραγμάτων,  
 οὐδὲν



# IOSCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

*Cum omnibus* Nisi enim & de reliquis recte consilium inierimus, nihil planè  
*si licet seruan* profuerit ea, quæ ad pacem attinent, decernere. Itaq; cōsultissi  
*da pax.* mum mihi uidetur, facere pacem non solum cum Chijs, Rho  
 dijs, & Byfantijs, sed omnibus omnium gentium hominibus,  
 & fœdus ipso usu firmare, non quod nuper quidam seorsim  
 percusserunt, sed quod cum rege & Lacedæmonijs iſtum eſt,  
 quo Græcis libertas decernit̃, praſidia ex alienis urbibus educi  
 iubentur: atq; hac ratione quiq; suam ipſorum teneant ciuita/  
 tem. Nam his pactis, neq; æquiora, neq; ciuitati magis profu/  
 tura inuenire poterimus. Iam si hoc loco orationem ſiſtam, ui/  
 debor, ſat ſcio, ipſius ciuitatis commodis detrahere. Siquidem  
 ita fiet, ut Thebani Theſpias, Plataas, ac reliquas ciuitates,  
 quas præter iuriſſurandi ſacramenta occuparunt, retineāt. Nos  
 autem, etiamſi nulla neceſſitas urget, iam partis cedemus. Cæ  
 terum ſi intentis animis ad finem uſq; nos audiueritis, opinor  
 fore, ut eorum magnam ſtulticiam, imò inſaniam omnes uno  
 ore damnetis, qui iniuſtitiam lucrum putant, quiq; alienas ur/  
 bes per uim detinent parumq; reputant, quot calamitates ex  
 huius iniquitatis fonte iam ſint ante ſæpe in rempub. deriuat̃.  
*Quæ ciuitas,* In hoc ergo tota uerſabitur oratio, hocq; uobis om̃ibus ſic  
*quæ uē ditio* habere conabor oſtendere. Ac primum quidem de pa cediffe  
*felix.* remus, & quid tandē ſit illud cuius gratia cōuenimus quodq;  
 nobis contingere uelimus. Hoc ſi recte & animo præſente ſta/  
 tuerimus, huc uelut ad ſcopū reſpiciendo, felicius & de cæteris  
 conſilium quærere poterimus. Itaq; an nō abunde nobis foret  
 ſatis, ſi & ciuitatem hanc noſtrā tuto habitaremus, & illis, quæ  
*Belli premiū* ad uitæ uſum requiruntur, abundaremus. Tum autem in no/  
 ſtris ipſorum rebus eſſemus concordēs, ac denique apud reli/  
 quos Græcos om̃eis nominis noſtri gloria celebraretur. Equi/  
 dem exiſtimo, ſi hæc nobis ſuppeteret, nihil planè deeſſe quo  
 minus reſpu. noſtra in felicem ſuum ſtatum rediret. Nunc aut̃  
 bellum his bonis nos ſpoliauit omnibus. Etenim non ſolum  
 pauperiores nos reddidit, & plurima pericula ſufferre coëgit,  
 ſed &



Γ' Σ Ο Κ Ρ Α' Τ Ο Τ Σ Π Ε Ι Ρ' Ι' Ε' Ι Ρ' Η' Ν Η Σ.

οὐδὲν γὰρ ὁ φελὸς ὅτι ἦν νῦν πρὶς τοῦ εἰρηνικῆς γνωσθέντων, ἢ μὴ  
 πρὶς τῆς λοιπῶν ὁρίσας βεβαιώσασθαι. φημὶ δ' οὐκ ἔστιν ποιῆσαι  
 πλὴν εἰρηνικῆς, μὴ μόνον πρὸς χίτους, καὶ ξοδίους, καὶ βυζαντίους, ἀλλὰ  
 πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους, καὶ ἡρώδης ταῖς σωθῆναι, μὴ ταύτας αἰ-  
 σῶν ἡνέες γεγραπταί, ἀλλὰ ταῖς γενόμεναις καὶ πρὸς βασιλεία καὶ  
 λακτινῶν μονίους, προσεπείσασθαι, καὶ εἰς ἡλικίας ἀνθρώπων εἶναι. καὶ  
 τὰς φερεσὶς ἐκ τῆς ἄλλοτρίως πόλεως ὁρίσας, καὶ πλὴν αὐτῶν ἔχον  
 ἐκείσας, τὸν γὰρ οὐ τε δικαιοτέρας εὐρήσασθαι, οὐ τε μάλλον τῇ  
 πόλει συμφερέσας. ἢ καὶ οὐκ ἔστιν αὐτῶν καταλίπαι τὸν λόγον, οἷον  
 οὐκ ὁρίσας πλὴν πόλιν ἐλαττοῦ, καὶ διηβῶναι καὶ εἰς τοὺς θεσπιάς ἐπὶ πλα-  
 ταίς, καὶ τὰς ἄλλας πόλεις, αἷς πρὸς τοὺς ὄρκους καταλήφασθαι.  
 ἡμῖς ὅτι εἴμεν καὶ μετὰ ἀνὰ ἡλικίας ὅσους, ὅτι τῶν τυχεράνων ἔχοντες  
 ἢ δὲ διὰ τέλους ἀκούσκει μετὰ προσέχοντες τὸν νόμον, οἷον πάντας  
 ἢ ὑμᾶς καταγνώσεως πολλῶν ἄνοιαν καὶ μανίαν ἦν τῇ ἀδικίᾳ  
 πλεονεξίᾳ εἶναι νομίζοντων, καὶ τῶν τὰς ἄλλοτρίως πόλεις κατέχον-  
 των εἶς, καὶ μὴ λογιζομένων τὰς συμφορὰς, τὰς ἐκ τῶν τοιούτων ἔργων  
 εἰσπομένους. ταῦτα καὶ οὐκ ὁρίσας πάντας τὸν λόγον περὶ ἀσφάλειαν διδασκῶν  
 ὑμᾶς, πρὶς δὲ τοῦ εἰρηνικῆς πρὸς τὴν ἀλαχθῶν, καὶ σκεπῶμεθα τί ἂν  
 εἴη τῶν πρὸς τὴν γενέσας βεβαιώσασθαι καὶ μετὰ. ἢ καλῶς ταῦτα ὁρίσασθαι  
 καὶ πρὸς ταῦτα τῇ ὑποθέσει ἀπεβέβηκεν ἀφ' ἑνὸς βεβαιώσασθαι καὶ πρὸς  
 τῶν ἄλλων. ὅτι οὐκ ἔστιν ἀπὸ τῆς ἀρετῆς καὶ μετὰ, ἢ τῆς πόλιν ἀσφαλῶς οἰκῆ-  
 σαι, καὶ τὰ πρὸς τὴν βίον εὐπορώτεροι εἰσποίεσθαι, καὶ τὰ πρὸς ἡμᾶς  
 ἀνθρώπων, ὁμονοοῦμεν, καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἑλπίσιν εὐδοκίμοιμεν. ἐγὼ  
 καὶ ἡ γῆμα ἴστωμεν ὑπὸ πρὸς ἀνθρώπων, τελέως πλὴν πόλιν πάλιν εὐδοκίμοι-  
 νῆσθαι. οὐ καὶ τὴν πόλιν ἀπ' ἀνθρώπων ἡμᾶς τῇ εἰρημνίᾳ ἀπεσέρεκε,  
 καὶ γὰρ πενεσέρεκε πεπῆκε, καὶ πᾶσι τῶν εὐδαιμόνων ὑπὸ μέναι ἡνὰ γὰρ

I καὶ πρὸς



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

sed & Græcis omnibus odiosos præstitit: breuiter modis omnibus rem nostram afflixit. Quod si pacem fecerimus, & quales communia fœdera iubent, tales nos ipsi exhibuerimus, futurum, ut bellis, periculis, denique turbulentissimis turbis, in quas ipsi nos mutuo coniecimus, remotis omnibus, cum magna tranquillitate ciuitatem teneamus, & indies magis ac magis fortunæ nostræ crescant. Nam præterquam quod ab exactio-  
nibus, & naualis expeditionis muneribus, quas *πινεαρχίας* Græci uocant, alijsque belli oneribus requiescere licebit, agros colendo, mare nauigando, alijsque operibus belli iniuria iamdiu intermissis instando consequemur: ut si ad hoc tempus respiciatur, ciuitatis redditus planè duplicetur, usque adeo ut mercato-  
ribus, peregrinis, inquilinis, à quibus ob bellorum tumultus est deserta, remigrantibus, ciuitas maxima sit futura: sed &, quod mihi omnium summum uidetur, habituri simus socios homines uniuersos, & eos quidem non coactos, sed uoluntarios: non qui potentiam nostram reueriti in tranquillo rerum statu nos suspiciant, uerum periculis imminentibus deserant, sed qui hoc sint erga nos animo, quo decet uere socios, & amicos. Præterea quæ nunc nullis uel bellis, uel sumptibus quantumuis magnis recipere possumus, ea pace facta per legationes facile recuperabimus. Neque enim existimandum uel Cersobleptem pro Chersoneso, uel Philippum pro Amphipoli nobiscum dimicatu-  
ros, ubi uiderint nos præ modestia nihil alienum concupiscere. Nunc autem quia semper nostri nosmet poenitet, uidentque nos nunquam non plura affectare, ne imperium hoc in suarum ditionum confinio nimium crescat, non immerito uerentur. At si mores commutauerimus, & opinionem sanio-  
rem induerimus, non modo à nostra ditione manus abstinebunt, sed & suam partem nobis ultro cedent. Hinc enim hoc lucrifacere uidebuntur, ut dum nostræ ciuitatis potestati inserviunt, hoc prætextu in regnis suis ab hostium incursu tutius sedeant. Sed & à Thraciæ regni corpore tantam regionem detrah-  
ere poterimus, ut non solum nobis sit satis,  
sed &



ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

καὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας διαβέβληκε, ὅτι πάντα εὖ ὅπου πεταλαπῶρ  
 κερήμας. ἢ δὲ τί ἐξηγήσῃ ποιησώμεθα, ὅτι ῥιζῶν ἡμᾶς ἀνδρῶν πρὸς  
 ἡμῶν, οἷος αἱ κοινὰ σωθῆναι προσήκει, μετὰ πολλῆς καὶ ἀσφα  
 λείας πλὴν πόλεως οἰκισώμεν, ἀπαλλαγέντες πολέμων καὶ κινδύνων  
 καὶ ταραχῆς, εἰς ἡμῶν πρὸς ἑλλήνων καθέσμεν, καθ' ἑκάστην δὲ πλὴν  
 ἡμέραν, εἰς εὐπορίαν ὑποδύσσομεν ἀναπεπαυμένοι καὶ τῇ εἰσφορῇ  
 καὶ τῇ τριηραρχίᾳ, καὶ τῇ ἀλλοτρίᾳ πρὸς τὸν πόλεμον λητρυγῶν.  
 ἀδελφῶν ὅμως γεωργεῖντες, καὶ πλὴν θάλατταν πλέοντες, ὅτι ταῖς ἀλλοτρίαις ἐργα  
 σίαις ὑπὸ χερσίντες. αἱ νῆες δ' ἵα τὸν πόλεμον ἐκλελοίπασιν. ὁ φόβος  
 δὲ τίς πόλεως διπλάσιος, καὶ ἡ νῆς τὰς προσόδους λαμβάνουσα, μετὶ  
 τῷ γενομένῳ ἐμπόρῳ ὁ ξένῳ ὁ μετόικῳ, ὅν νῦν ἐρημὴ καθέ  
 σκε. τὸ δὲ μέγιστον, συμμαχίαν ἔξομεν ἅπαντας ἀνθρώπους, οὐ βε  
 βῶσμεν, ἀλλὰ πεπφυσμένους. οὐ δ' ἔτι καὶ ταῖς ἀσφαλείαις διὰ τὴν  
 δῶαμιν ὑμᾶς ὑποδέχομένους. ἐν τῇ τῆς κινδύνους ἀποσησομένους,  
 ἀλλ' οὕτω διακαμένους, ὥς πρὸς τὴν τούτων συμμαχίαν καὶ εὐ  
 λας ὄντας, πρὸς δὲ τοῦτο, ὅτι νῦν ἀπολαβῆμεν οὐ διωάμεθα διὰ πο  
 λέμου καὶ πολλῆς ἀπάνης, ταῦτα διὰ πρεσβείας ξαδίως κομιτούμε  
 θα, μὴ δ' οἶοιτο μήτε κερσοβλήτῳ ὑπὲρ χερσιν ἔσθαι, μήτε ἐλιππο  
 ὑπὲρ ἀμειψόμεν ἡμῶν πολεμήσειν, ὅταν ἴδωσιν ἡμᾶς μηδενὸς τῶν  
 λογιῶν ἐπιμένων. νῦν καὶ τῇ ἐκότητι φοβῶνται γείτονα ποιήσασθαι πλὴν  
 πόλεως ταῖς αὐτῶν διωασίαις, ὁρῶσι δὲ ἡμᾶς οὐ σέροντας οἷος αἱ ἡμῶν,  
 ἀλλ' αἱ τῶν πλείονος ὀρετομένων, ἢ τῇ μεταβαλώμεθα τὸν πόλεμον, καὶ ὁ  
 ξῆμα βελτίως λάβωμεν, οὐ μόνον ἀπρησόντη τῇ ἡμετέρῃ, ἀλλὰ ὅτι αὐτῶν  
 προσόδοι, λυσίτελήσῃ τῇ αὐτοῖς θεραπείᾳ τῇ δῶαμιν τῇ τῷ πόλε  
 ως, ἀσφαλῶς ἔχοντες τὰς αὐτῶν βασιλείας. καὶ δὴ καὶ τῇ θράκης ἡμῶν ἐξέ  
 σταντὶ ὑπὸ ἀποτεμέῳ χώρῳ, ὥς τε μὴ μόνον ἀντὶς ἀφθονον ἔχοντες,

I 2      ১৯১৬



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

sed & Græcis egentibus, ac ob inopiam incertis sedibus errantibus, uiuendi comoditatem præstare queat. Nam si Athenodorus, si Callistratus, ille quidem priuatus, hic uero exul, ciuitates cōdere suffecerūt, cur nō & nos, modo uelimus, sedes eiusmodi multas obtinere poterimus? Qui porrò inter Græcos primas tenere gestiunt, eos in eiusmodi rebus curādis magis oportet duces esse, q̃ belli, & exercitus peregrini, quorum tamen nos in præsentia mirum q̃ sumus cupidi. Proinde de his, quæ legati huc annunciarunt, hæc dixisse nobis sit satis: quāquā alius quispiam plura forsan adiecisset. Post hæc aut̃ sic sentio concionem non ante dimittendā, q̃ non solū suffragiis pacem decreuerimus, sed & cōsiliū, quo retineri queat, inuenimus: ne quod ante sæpe, & nunc usu ueniat, nimirum ut ubi paulisper quieuerimus, denuo in easdē turbas recidamus. Nec tam præsentia mala effugiamus, q̃ ad tempus suspendamus. Atqui horum nihil fieri poterit feliciter, prius q̃ uobis persuaseritis, ocium agere, rem esse utiliorē, inq̃ maius cedere lucrū, q̃ alienarum rerū curis tumultuari. Tum iusticiā sectari potius q̃ iniusticiam, nostrorum curam gerere satius quā aliena concupiscere. De quibus tamen si nullus unquam oratorū uobis uerba facere est ausus, ipse tamen de iisdem plurimas apud uos orationes sum habiturus: neq̃ id præter rationem, quādo in his rebus reipub. felicitatem, non autem eis, quæ nunc agimus uideo consistere. Sed enim, qui publica & omnium usu trita dicendi uia posthabita, noua aliqua suadendi ratione populum in sententiā diuersam traducere studet, ei necesse est, non tantum in dicendo plura attingere, & per hoc orationem prolixiorem afferre: sed pro iudiciorum uarietate alia quidem uelut in memoriam reuocare, alia rursus incusare, rursus alia laudare, de alijs uero cōsiliū dare. Vix enim ijs omnibus quis annisus, ad meliorem mentem uos reducere poterit. Et certe ita se res habet. Omnes quidem mihi uidentur, quæ comoda sunt concupiscere, & ut plus cæteris habeant, conari, sed uiam

Ocium negotio præferendum.

Pro uarietate audientium dictio est temperanda.

Veriff. sententia.



Ι' Σ Ο Κ Ρ Α Τ Ο Υ Σ Π Ε Ρ Ι Ε Ι Ρ Η Ν Η Σ.

ἄλλὰ καὶ τῆς Διομυλίου τοῦ ἑλλήνων καὶ τοῦ ἀπορίαν πλανωμένων, ἡ δὲ  
 οὐδὲν δυνάμει βίον παρὰ ἑμ. ὅπου γὰρ ἀνιόντος τοῦ καλλίστου  
 ὁ μὲν ἰδιώτης ὢν, ὁ δὲ φυγάς, οἱ καὶ πόλεις, οἱ οἱ τε γεγόνασιν, ἡ πρὸς  
 βαλὼντες ἡμῶν, πολλοὺς ἄν τὸ πρὸς τοῦτο διωκτικῶν κατὰ  
 ἑμ. καὶ ὅτι πρὸς τοῦτο ἑλλήνων ἀξιοῦντας, τὸ πρὸς ἑμ.  
 ἡ γεμῶντας γίγνεται πολὺ μάλλον, ἡ πολέμου καὶ στρατιῶν ξενικῶν.  
 ὢν καὶ ἡμῶν ὑπομύοντες τυγχάνομεν. πρὸς μὲν οὖν οἱ πρέσβεις  
 ἐπαγγέλλοντες, καὶ ταῦτ' ἱκανά, ὅτι πολλὰ ἄν ἴσως τις προοιῇ τοῦ  
 τοῦ, ἡ γὰρ καὶ δὲ δὲ ἡμῶν οὐ μόνον φησὶ μένους τὴν εἰρήνην, ἐκ τῆς  
 ἡ καὶ καὶ ἀπελθῶν, ἀλλὰ ὅτι βαλὼντος ὅπως ἄξιον αὐτῶν.  
 καὶ μὴ ποιήσομεν ὅτι εἰδὼν αὐτῶν. ὁλίγον χρόνον δὲ ἀλιπόντες πάλιν  
 εἰς τὰς αὐτὰς καὶ ἀσπασίως ταρσάσθαι, καὶ δὲ ἀναβολῶν, ἀλλὰ ἀπαλ  
 λαγήν ἐνδοξομένην ἵνα ἡμῶν κακῶν ἡμῶν πρὸς τοῦτο. οὐδὲν δὲ τὸ πρὸς  
 τὸ ὅτι γενεῶν πρὸς τοῦτο, πρὸς ἄν πρὸς τοῦτο, τὴν μὲν ἡσυχίαν ὡφελίμως  
 τέρειν καὶ κερδαλεωτέρειν εἶναι τὸ πολυπραγμοσύνης, τὴν δὲ δικαιο  
 σύνην, καὶ δικίαν. τὴν δὲ ἡμῶν ἰδίῳ ὑπομείλῃ, καὶ ὅτι ἀλλοτρίῳ ὑπο  
 νυμίας. πρὸς ὅν οὐδὲν ποτε ἡμῶν ῥητόρων εἰσὶν ὑμῶν ἐτόλμη  
 σεν. ἐγὼ δὲ πρὸς αὐτῶν τὸ πρὸς τοῦτο πλείους ἡμῶν λόγων μέλλω ποιῆσαι  
 πρὸς ὑμῶν, ὅπως ἂν εὐδοκίαν ἡμῶν τὸ πρὸς τοῦτο, ἀλλὰ οὐκ ἔστι  
 ἐτυγχάνομεν πρὸς τοῦτο. ἀνάγκη ἂν ἔξω ἡμῶν εἰθισμένον ὑποχρεῖται  
 τα δὲ καὶ ἡμῶν τὸ πρὸς τοῦτο μετὰ τῆς βαλὼντος,  
 πολλῶν πρὸς τοῦτο ἀφ' αὐτοῦ, ὅτι δὲ μακροτέρων ὅπως λόγους ποιῶν  
 σάου. καὶ τὰ μὲν ἀναμνήσας, ἡμῶν δὲ κατηγορήσας. τὰ δὲ ἐπαυέσας, πρὸς ὅ  
 τῶν, συμπαύσας. μόλις γὰρ ἄν τις ὑμῶν ὅτι ἀπάντων τούτων ἐπὶ  
 τὸ βέλτερον φρονῆσαι δυνήσκη πρὸς τοῦτο. ἔχει δὲ οὕτως. ἐμοὶ δοκῶ  
 σιν ἀπαντες μὲν ἐπὶ τοῦτο καὶ συμφρονῶντες καὶ τὸ πρὸς τοῦτο ἔχειν ὅτι ἄλλων.



# IOSCRATIS ORATIO PER P. MOSEL:

sed uiam, quæ eò perducatur, ignorare. Quinetiam opinionibus inter se longe, lateq; dissidēt. Namq; aliq; quidem sunt cordati, & quod potissimum ad rem pertineat, cōiecturis assequi possunt. Rursus aliq; ab eo quod cōferre poterat quàm longissime aberrant. Id quod & ciuitati huic nostræ accidit. Persuasum enim habemus si multis trirēmibus mare nauigauerimus, si ciuitates alienas tributum dare, & subinde legatos huc missitare compulerimus, nos quiddam magnopere profuturum cōfecisse: cum interim à ueritate procul absumus. Nam præterq; quod ex illis, quæ sperabamus nihil planè procedit, insuper inimicitias, bella, & sumptus nobis lucri fecimus: idq; non iniuria, quandoquidem ut ante ex eiusmodi curarum tumultu in extrema pericula deuenimus, ita per hoc quod partim iniuria depressos subleuabamus & ciuitatem omnibus exhibebamus æquam, partim aliena non affectabamus, à Græcis ultro offerentibus principatum nacti sumus. Quas arteis multo iam tempore certe parum prudenter, ne dicam stulte, contemnimus. Etenim eò dementiæ prolapsi sunt quidam, ut iniusticiam sui cultoribus probrosam quidē, sed tamen quaestuosam & in quotidiana uita usum accommodam arbitrentur. At iusticiam honestam quidem censeant, uerum parum utilem, ut quæ non tam sui cultores, q̃ alios promouere queat. Quibus falsa planè est opinio, quippe siue opes, siue honestæ uitæ officia, in summa, felicitatem acquirere studeas, nihil tantum præsentis momēti attulerit, quantum uirtus, quæq; ei subiacent partes. Nā per ea bona, quæ in animo possidemus & alias commoditates, si quibus egemus, parare licet. Quapropter qui mētis suæ bona negligunt, interim & occasiones, per quas alijs & rectius sapere, & felicius uiuere possent, sese negligere non aduertunt. Demiror aut si quis opinetur fore, ut qui pietatem & iusticiā colant, inq; his perseuerare, permanereq; uelint ei peius, quàm mali, sint habituri. Præsertim cum illud constet, bonos eiusmodi & apud deos, & apud homines plura quàm reliquos consequi. Ipse certe

Nulla facultas præstantior uirtute.



Γ' ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

οὐκ εἰδέναι ἣ γὰρ πράξειε τὰς ἐπὶ ταῦτα φερόσας, ἀλλὰ ταῖς δόξαις  
 διαφέρειν ἀλλήλων. οἱ μὲν γὰρ ἔχουσιν ὡς περὶ τοῦδε τοῦδε  
 οὐτὶ δυνάμενα, οἱ δ' ὡς οἷόν τε πλεῖστον τὸ συμφέροντος διαμαρ-  
 τανύσας. ὃ πρὶν τῇ πόλει συμβέβηκεν. ἡμῖν δ' οἰόμεθα μὲν, ἢ τὴν δά-  
 λαωσαν πλεῖω μὲν πολλὰς τρήρεσι, τῇ βίᾳ ζώμεθα τὰς πόλεις, σωτῆ-  
 ρας διδόναι καὶ σωέδους ὧς δάδε πέμπειν, διὰ πράξασθαι ἡ τῇ δει-  
 όντων, πλεῖστον δὲ διὰ φύσμεθα τὴν ἀληθείαν, ὥμ μὲν γὰρ ἡλπίζο-  
 μὲν οὐδὲν ἀποβέβηκεν. ἔχθραι δ' ἡμῖν ὅς αὐτῇ τῇ πόλει μοι τῇ δα-  
 πάναι πολλὰί γε γόνασιμ εἰκότως. τῇ δ' ἡ πρότερον ἐκ μὲν τὸ τοιαῦτον  
 πολυπραγμοσύνης εἰς τοὺς ἐχάτους κινδύνους κατέστημεν. ἐκ δὲ τοῦ  
 δικαίου τὴν πόλιν πρὸς ἐχθρὸν τῇ βοήθειαν τῶν ἀδικημένων, τῇ μὲν τῇ ἀλ-  
 λοτρίῳ ἐπιθυμῶν, παρ' ἐκόντων τῇ ἐλπίδι τῶν ἡγεμονίαν ἐλάβο-  
 μὲν. ὥμ νῦν ἀλοσίως τῇ λίαν εἰκὴ πολλὰ ἡδὴ χρόνον κατὰ φρονέμεν.  
 εἰς τὸν γὰρ ἄνευ ἀνοίας ἐκλήθησιν, ὥς ὅτι περὶ ἡφισι τὴν ἀδικί-  
 ᾶν ἐπονειδίσει μὲν εἶναι, κερδαλέα δὲ τῇ πρὸς τὸ εἶον τὴν καθ' ἡμέραν  
 συμφέρουσιν. τὴν δὲ δικαιοσύνην εὐδοκίμοι μὲν, ἀλυσίτελῃ δὲ καὶ  
 μαλῶν δυνάμεν τὴν ἄλλαν ὥφελον, ἢ τὴν ἔχοντες αὐτῇ. κακῶς  
 εἰδότες, ὥς οὐ τε πρὸς χρηματισμὸν, οὐτε πρὸς ἀδελφότητα, οὐδ' ὅ-  
 λως πρὸς εὐδαιμονίαν οὐδὲν ἄν συμβάλοιεν πηλικαὺν δυνάμει, ὅσοι  
 πρὸς ἀρετὴν τῇ τὰ μέγαν ταύτην. τῇ δ' ἀγαθὸς οἷος ἔχομεν ὧς τῇ ψυχῇ τῶν  
 κτώμεθα, καὶ τὰς ὥφελαιας, ὥμ δ' ἐόμην τοις χάνομεν. ὥς τὸι τῇ αὐτῇ  
 διανοίας ὀλιγωροῦντες, λεληθῶσι σφῶς αὐτὴν ἅμα τῇ πεφρονέμεν ἅμα  
 νομὴν τῇ βέλτοισιν ἄλλων πράξειν ὀλιγωροῦντες. θαυμάζω δὲ εἰς οἷος  
 τῇ τὴν τὴν εὐσέβειαν τῇ δικαιοσύνην ἀσκησῶν καὶ κατεργῶν καὶ μέ-  
 νειν ἐπὶ τῶν ἐδέλοντας, ἐλαττοῦν ἐξέμεν τῇ πονηρῶν. ἀλλὰ οὐχ ἡγε-  
 μένους καὶ πρὸς θ. οἷος, καὶ πρὸς ἀνθρώποις πλεόν οἷος τῇ ἄλλων  
 ἐγώ



# ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Ipse certe in hac sum opinione, ut ea, quibus in uita<sup>is</sup> usum est  
*Soli boni fa* opus, bonis uel solis suppetere putem: uerum malos eius ge/  
*is habent.* neris rebus affluere, quibus carere nō paulo sit satius. Etenim  
 illis, qui iniquitatem in precio habent, & aliena rapere, summū  
 putant bonum, simile quiddam accidere uideo, quod & ani/  
 malibus, quæ sese inescare sinunt. Nam tametsi principio qui/  
 dem eis, quæ forte corripuerint, fruuntur, tamen haud ita mul/  
 to post in maxīma mala deuenire solent. At qui cum pietate  
 & iusticia uiuunt, tempora omnia in tuto transigunt, & in om/  
 nem usq; ætatem felicitis conscientia<sup>is</sup> dulcis spes sentiunt. Et si  
 forte hæc in singulis non ita usu ueniant, tamen ut plurimum  
 sic cadere uidemus. Iam uero quia quod in posterum est pro/  
 futurum, non ita promptum semper est expedire. Cordatorū  
 hominum fuerit, quæ sepanumero conferunt, præ alijs elige/  
 re. Porro omnium absurdissima committunt, qui quanquam  
 iusticia<sup>is</sup> studium cum præclarius, tum deo gratius existimant,  
 eos tamen, qui iusticiam ipsa uita<sup>is</sup> exprimunt, miserius, quā  
 qui maliciam colunt, uiuere putant. Atq; utinam quā est ad  
 manum cuiq; uirtutem laudibus uehere, tam esset quoq; faci/  
 le, auditoribus, ut ipsis moribus eam referre studerent, persua/  
 dere. Nunc autem planè uereor ne omnia hæc frustra dicam.  
 Corrupti enim sumus ab ijs, qui nil nisi fraudes struere pos/  
 sunt: quibus plebs adeo est contemptui, ut si quando bellū ali/  
 quibus inferre destinant, ipsi plebe adeo inconsulta pecunias  
 exigant, interim asserentes operæ precium maiores hoc pacto  
 imitari. Tum asserunt non committendum ut cum per igna/  
 uiam alijs risui simus, & illi etiamsi imperata tributa non pen/  
 dant, nihilominus tamen mare nauiget. Hos ego lubens equi/  
 dem interrogarem, quos tandem maiores ad imitandum no/  
 bis proponant? eos ne, qui bello Persico in repub. floruerunt:  
 an qui paulo ante bellum Peloponesiacum ciuitatem mo/  
 derabantur? Quos si designent, aliud profecto consulunt ni/  
 cedere. hil, quā ut libertatem nostram in seruitutis casum demus.  
 Sin eos

*Nihil stultius  
 quā a stul-  
 tis maiorū fa-  
 ctis nolle re-*



Ἰ Ξ Ο Κ Ρ Α Τ Ο Τ Ξ Π Ε Ρ Ι ' Ε Ι Ρ Η ' Ν Η Ξ .

ἰγὼ μὲν περὶ πένεσμαι τῶνδε μόνων ὧν δὲ πλεονεκτῶν, τὴν δ' ἄλλαν  
 ὧν δὲ ἐλπίδων ὅτι μὲν μὲν τὴν ἀδικίαν προσημῶνται καὶ τὰ  
 βῆναι τὴν ἄλλοτρίων, μέγιστον ἀναδόνειν νομίζοντες, ὅμοια πά-  
 χοντες τῆς διελευζομένων τῶν ζώων, ὅτι κατ' ἀρχὰς μὲν ἀπολαύον-  
 τας ὧν ἂν λάβωσι, ὁλίγω δὲ ὕστερον ἐν τῆς μεγίστης κακοῦς ὄντας.  
 τὴν δὲ μετ' εὐσεβείας ὅτι δικαιοσύνης ζῶντας, ἐν τῆς πῶσι χόνοις  
 ἀσφαλῶς δι' ἰσχύος, ὅτι πρὶ τοῦ σύμπαντος αἰῶνος ἡδύτης τὰς ἐλπί-  
 δας ἔχοντας, καὶ ταῦτ' εἰ μὴ καὶ πάντων οὕτως ἐκδοῖται συμβαίνει, ἀλλὰ  
 καὶ τότ' ὧς ἐπὶ τὸ πολὺ τῶνδε γίνετ' ἐν τῷ τρόπῳ. καὶ ἡ τὴν εὐφρονέ-  
 ντας, ἐπεὶ δὲ τὸ μέλλον ἀεὶ σωοίσθαι οὐ κακοῦ μὲν, τὸ πολλὰς ὧφει  
 λαμβάνει τὸ φαίνεται προσημῶν. πάντων δὲ ἀλογώτατον πεπνυ-  
 σιμὸς ὅσοι καὶ τοῦ μὲν πρὸς τὴν δικαιοσύνην νομίζουσιν εἶναι, καὶ δεομένης  
 πρὸς δικαιοσύνην ὅτι ἀδικίας, χεῖρον δ' ὅτιον ἐκδοῖται τὴν ταύτην κα-  
 μνύει τὴν πρὸς τὴν πονηρίαν προσημῶν. ἡ βελόνη δ' ἂν ὅτι πρὸς  
 χεῖρον ὅτι ἐκδοῖται πρὸς ἀρετήν, οὕτως ὅτι ἔσθ' ὅτι εἶναι πῶς  
 ἐκδοῖται ἀσκήσει πρὸς τὴν νῦν ὅτι ἐκδοῖται μὴ μάλιστα τὰ τριῶν λέγω. δὲ  
 εὐθάρμεθα ἢ πολλὰ ἢ καὶ χόνον ὑπὸ ἀνθρώπων, οὐδὲν ἀλλ' ἢ φευκί-  
 ζην δυνάμει, ὅτι τῶνδε τὴν πλῆθος καταπεφρονήκασι, ὥς δ' ὅταν  
 βελήσῃ πόλεμον πρὸς ἡμᾶς ὅτι γενεῇ, αὐτοὶ καὶ ματα λαμβάνου-  
 ντες, λέγειν τολμῶσι, ὥς καὶ τὴν προγόνων μιμῶν, καὶ μὴ πρὸς ἡμᾶς  
 ἡμᾶς αὐτοὺς καταγελωμῶν, μὴ δὲ πρὸς δάλαττα πλεοντάς  
 τὴν μὴ τὰς σωτάξας ἐκδοῖται ἡμῶν ὑποτελῶν. ἡ δὲ ὧς ἂν οὐκ ἂν  
 τὴν πρὸς τὴν δικαιοσύνην, τίσι μὲν ἡμᾶς τὴν προγεννημῶν ὁμοίως κελεύει γε-  
 γενῶν. ὥστερον τοῖς πρὸς τὰ πρὸς τὰ γενεμῶν, ἢ τοῖς πρὸς τὴν  
 πολέμῳ δὲ κελεῖται πρὸς τὸν πόλεμον ἀδικήσασιν. ἐν μὲν δ' ὅτις, οὐδὲν  
 ἀλλ' ἢ συμβαλεῖσθαι ἡμῶν πάλιν πρὸς ἀνδραποδισμόν κινδυνεύειν.

Κ εἰ δὲ



# ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL:

Sin eos, qui apud Marathonem cum uictoria pugnarunt, aut ipsi etiam priores putant, quid reliquum est, quin omnium sint impudentissimi, ut qui, cum eos, qui tum reipublicæ præfuerunt, laudent, nobis tamen uiam longe ab illorum exemplo diuersam ingredi suadeant: maxime cum hic non sine periculo graui peccetur. Qua in re quid equidem faciam, incertum est. An quemadmodum in alijs consueui, ita & hic, quod uerum est, dicam? An ne quem ex uobis offendam ueritus, conticecam? Vt cunque cadat, commodissimum mihi uidetur de huiusmodi rebus differere. Verū tamen uideo uos minus propicios ipsi, qui uos obiurgant, quam qui malorum omnium fuerunt autores. Quod ad me attinet, pudendum foret, si cui meæ ipsius gloriæ maiorem, quam publicæ salutis rationem habere uiderer. Quamobrem ut meæ partes erūt ex eo orationis genere, quod ciuilibus rebus procurandis adhibetur, nō quæ gratissima sunt, sed ciuibus utilissima sequi: sic uestri habebitis officij, primum omnium expendere, quod morbis quidem, quibus corpusculum hoc nostrū impetitur, abigendis curationes, & omnis generis medicinæ ab eius artis studiosis sunt inuētæ: sed animo ægrotanti, & prauis cupiditatibus laboranti præter orationē, quæ peccantē obiurgare libere audeat, nullū suppetit remedium: deinde considerare, quod sit ridiculū, quo pluribus doloribus semel defungamur, uisuras quidē & medicorum sectiones fortiter perferre, orationem autem prius auersari quā planē comperias eiusmodi ne sit, quæ audienti queat prodesse. Atque hæc eo sum præfatus, quod deinceps animus est citra metum, imō modis omnibus libere apud uos uerba facere. Quis enim aliunde huc profectus, si nondum nostro contagio sit corruptus, sed ex improviso his nostris coeptis interueniat, non arbitretur desipere nos & insanire? qui cum egregijs maiorum nostrorum factis nos uenditemus, & eorum exemplis ciuitatem celebrare satagamus, ipsi tamen nihil, quod cū illorum factis conueniat, imō nihil non aduersum facimus?

Nam illi



Ι' Σ ΟΥΚΡΑ' ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ' Α'ΙΡΕ'Ν Η Σ.

Εἰ δὲ τις ἐν μαρτυρίᾳ νικήσῃ καὶ τις πρὸ αὐτῶν γεννημένων, πῶς  
 οὐκ ἀπάντων ἀναχωρήσονται τυγχάνουσιν οὐντες, εἰ τὸν τότε πε-  
 πησιυμένους ἐπὶ ἀντιπαραστήσαντες, ἐκείνοις, πείσονται ἡ-  
 μάς. καὶ τὰς ἀμαρτανίας πρὸς ὧν καὶ ἀπορῶ τί ποιήσω. πότε  
 εἰς τὴν αἰώνιον τῆς ἀληθείας, ὡς πρὸς καὶ πρὸς τῶν ἄλλων, ἢ καταστῶ  
 πῆσσω, δίδοντας πῶς πρὸς ὑμᾶς ἀπέχθημεν; οὐκ ἔστι μοι βέλτερον εἶναι  
 διὰ τὴν ἀντιπαραστήσαντες καὶ αὐτῶν. ὅρῳ δὲ ὑμᾶς χαλεπώτερον διὰ τὴν ἀντιπαραστήσαντες  
 πρὸς ὑμῶν ἀντιπαραστήσαντες, ἢ πρὸς τοὺς αὐτοὺς κακῶν γεννημένους. οὐ μὴν,  
 ἀλλ' ἀποχωρεῖν ἅρ' ἐφ' ἡμῶν μᾶλλον φροντίζωμ' ἢ ἐμαυτῷ δόξῃ, ἢ τῷ  
 κοινῇ σωτηρίᾳ. εἰ μὲν οὖν ἔσται καὶ τῶν ἄλλων καὶ κακοῦ μὲν τῷ πόλε-  
 ως προαφῆναι τῶν λόγων μὴ εἶναι ἢ δίδοντας, ἀλλὰ τὸν ὠφελιμώτατον. ὑ-  
 μᾶς ὅτι καὶ, πρὸς τοὺς κακῶν, οὐκ ἔστι τῶν ἀντιπαραστήσαντων πολ-  
 λαὶ θεράπευται καὶ παντοδαπαὶ τοῖς ἰατροῖς εὐρησκται. ταῦτα δὲ ψυ-  
 χᾶς ταῖς νοσήσασιν καὶ γεμούσας πονηρῶν ὑπομεινῶν, οὐδὲν ἔστι  
 ἄλλο φάρμακον, πλὴν λόγῳ ὁ τολμῶν τοῖς ἀμαρτανόμοις  
 ὑποπλήττειν. ἐπεὶ οὖν καταγέλασόν ἐστι τὰς μὲν καὶ σῶσαι καὶ τὰς  
 τομᾶς τῶν ἰατρῶν ὑπομένειν, ἵνα πλεονέκῃ ἀλγυρῶν ἀπαλ-  
 λαγῶμεν, τοὺς δὲ λόγους ἀποδοκιμάζωμ' ἡμῶν εἰδέναι σαφῶς εἰ  
 τινὲς ἔχουσι πῶς δάσκαλον, ὡς τὸ ὠφελῆσαι τοὺς ἀκούοντας. ἵνα  
 τὰ δὲ ἐνεκα ταῦτα προῖπον, οὐ καὶ τῶν λοιπῶν οὐδὲν ὑποσπλάμ-  
 νῃ, ἀλλὰ παντάπασιν ἀντιπαραστήσαντες μέλλω ποιῆσαι τὸν λόγον πρὸς  
 ὑμᾶς. τίς γὰρ ἄλλοθεν ἐπελθὼν, καὶ μήπω σωδ' ἰεφθάρμενος ὑμῖν,  
 ἀλλ' ἀφ' αὐτῆς ὑμῶν τοῖς γιννομένοις, οὐκ ἔστι μάλιστα καὶ  
 πρὸς ἀφρονεῖν ἡμᾶς νομίζω, οἱ φιλοτιμούμεθα μὲν ἐπὶ τοῖς τῶν  
 προγόνων ἔργοις καὶ τῷ πόλιν ἐκ τῶν τότε πρὸς ἀντιπαραστήσαντων ἐκωμιάζωμ'  
 ἔχομεν, οὐδὲν δὲ τῶν αὐτῶν ἐκείνοις πρὸς ἀντιπαραστήσαντων. ἀλλὰ πᾶν τὸν ἀντιπαραστήσαντων.

K 2 οἱ μὲν



# ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL

Ut graphice  
milites istos  
conductitios  
depingit.

Nam illi quidem pro Græcis contra Barbaros continua bella gesserunt. Nos eos, qui domi è suis facultatibus uix uictum sibi quaritare poterant, è barbaris euocatos in Græcos, hoc est, nos ipsos immittimus. Illi, quo Græcorum ciuitates in libertatem assererent & eisdem laborantibus succurrerent, imperio sunt dignati. Nos qui omnia sub seruitutis iugum redigimus, & illis contraria facimus adhuc stomachamur, non alio nomine, quam quod non æquus nobis cum illis antiquis habeatur honor: cum interim, siue rerum gestarum gloria, siue consiliorum opportunitate tanto simus ueteribus illis inferiores, quanto illi quidem pro communi Græcorum salute, patriæ relictæ desiderium perferre, & cum hoste, nunc terra, nunc mari sunt ausi decernere. Nos autem ab ea laude tam procul absumus, ut ne pro re quidem nostra familiari amplificanda periculum facere sustineamus. Certè omnibus imperitare uolumus, at militiæ labores perferre nolumus. Et bellum quidem in omnes, penè dixerim, homines mouemus, uerum, ut ceptum quoque feliciter geramus, militari disciplina non ipsi nos exercemus: quin homines alienos partim incertis sedibus uagabundos, partim transfugas, partim alijs facinoribus cooperatos undique huc confluentes conducimus. Quibus si quis alius amplioris mercedis spem faciat, eius statim signa sequuntur. At tamen hæc hominum sentina adeo nobis placet, ut si quando, quod non raro contingit, in liberos nostros peccent, poenam tamen eos, quæ hoc facto comeruissent, subire nolumus. Sed & si cui res suas rapuerint, si cui uim attulerint, si impotenter quid facerint, quorum crimina ad nos sint peruentura, non solum non grauius factum ferimus, sed interim dum eiusmodi eos perpetrasse accipimus ex animo gaudemus. Quin & eò stulticiæ progressi sumus, ut tametsi illis, quæ ad uictum quotidianum pertinent, ipsi egemus, peregrinos tamen exercitus alere conemur. Tum quo communibus omnium hostibus mercedem

paciam



ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΒΕΡΓΗΝΗΣ.

οἱ μὲν γὰρ ὑπὲρ τῶν ἑλλήνων τοῖς βαρβάροις πολεμοῦντες διτετέλε-  
σαν. ὑμεῖς δὲ τοὺς ἐκ φιλίας τὸν βίον πορίζομεντες, ἐκείνων ἀνα-  
στήσαντες, ἐπὶ τοὺς ἑλληνας ἡγάγομεν. καὶ κεν οἱ μὲν ἐλθόντες οὐκ  
τάς πόλεις τὰς ἑλληνίδας καὶ βοκδοῦντες αὐτὰς, φιλῆμονίαν ἡ-  
ξιώθησαν. ἡμεῖς δὲ καταδουλοῦμεν οὐκ ἐναντία τοῖς τότε πρῶ-  
τοντες, ἀγανακτοῦμεν, εἰ μὴ πλὴν αὐτῶν ἐκείνοις ἡμῶν ἕξομεν. οἱ γὰρ  
σοῦτον ἀπολελείμεθα καὶ τοῖς ἔργοις τῶν δεινῶν διανοίαν τῶν κατ'  
ἐκείνων τὸν χρόνον γενομένων, ὅσοι οἱ μὲν ὑπὲρ τῶν ἑλλήνων σωτη-  
ρίαν, πλὴν πατρίδα πλὴν αὐτῶν ἐκλιπῶν ἐτόλμησαν, καὶ μαχο-  
μενοι τὴν ναυμαχοῦντες τοὺς βαρβάρους ἐνίκησαν. ἡμεῖς δ' οὐκ ὑπὲρ  
τῶν ἡμετέρων αὐτῶν πλεονεξίας, κινδυνεύειν ἀξιοῦμεν. ἀλλ' ἄρα μὲν  
ἀπάντων ζητοῦμεν, στρατεύεσθαι δ' οὐκ ἐθέλομεν. καὶ πόλεμον μὲν  
μικροῦ δέμῃ πρὸς ἅπαντας ἀνδρώπῃς ἀναρῶμεθα, πρὸς δὲ τοῦτον  
οὐχ ἡμᾶς αὐτοὺς ἀσχοῦμεν. ἀλλὰ ἀνθρώπους τοὺς μὲν, ἀπόλλιδας,  
τοὺς δ' αὐτομόλους, τοὺς δὲ ἐκ τῶν ἄλλων κακουσίῳ σωεῖσθαι θέ-  
οις ὁποῦν τις πλείονα. μισθὸν δὲ δίδω, μετ' ἐκείνου ἐφ' ἡμᾶς ἀκο-  
λουθήσουσι. ἀλλ' ὅμως οὕτως αὐτοὺς ἀγαπῶμεν, ὥς τ' ὑπὲρ μὲν  
τῶν πατέρων τῶν ἡμετέρων ἢ μὴ πρὸς τινὰς διαμάχοιεν, οὐκ ἂν ἐθε-  
λήσαιμεν δίκας ὑποχῆναι, ὑπὲρ δὲ φιλῆκείνων ἀρπαγῆς καὶ βί-  
ας τὴν πλεονεξίαν μελλόντων τῶν ἐγκληματῶν ἐφ' ἡμᾶς ἡξέμεν. οὐχ  
ὅπως ἀγανακτοῦμεν, ἀλλὰ καὶ χαίρομεν ὅταν ἀκούσωμεν αὐτοὺς  
τοιοῦτό τι δῖα πρᾶττομένους. εἰς τὸ τοιοῦτον μωρίας ἐλκλύδαμεν, ὥς  
τ' αὐτοὶ μὲν εὐδαιμόνισται τῶν κατ' ἡμέραν, ξενοτροφῶν δὲ ἐπιτεχαι-  
ρῆκαμεν, καὶ τοὺς συμμάχους τοὺς ἡμετέρους αὐτῶν λυμᾶνόμεθα. τὴν  
διασμολογοῦμεν ἵνα τοῖς ἀπάντων κοινοῖς ἐχθροῖς τὸν μισθὸν



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

pactam præstemus, sociorū opibus detrahimus, & tributis exi-  
 gendis omnia compilamus. Porro maioribus, non ijs solum,  
 qui laudem, sed & qui culpam meruerunt, tãto non sumus in-  
 feriores, quanto illi, si quando communibus suffragijs bellū ge-  
 rere decreuissent, etiamsi arx tum plena auro & argento erat  
 tamen suam ipsorum uitam pro cōmunibus decretis exequē-  
 dis in periculum dare duxerūt operæ precium. Nos autem cū  
 in tantam pecuniarum egestatem sumus redacti, & tanta mul-  
 titudine ciuitatē oneremus, non aliter tamen, ac magnus Per-  
 sarum rex mercenarijs exercitibus utimur. Olim quidē, si quā-  
 do ad naualem expeditionē classes instruerentur, peregrinos  
 certe, & seruos nauium dirigendarum labori præficiēbant: ci-  
 ueis uero cum armis emittebant. Nunc autē peregrinis utimur  
 armatis, ciues naues agere cogimus. Itaq; cū in ipsum hostiū  
 litus uētum est, ciueis quidē nostri, qui imperium sibi in Græ-  
 cos asserunt, remulco saltem instructi è naue prodeunt. At cō-  
 ductitiij illi dubia fide homines, quales eos supra paucis expres-  
 si, non sine graui periculo rem ferro gerunt. Iam si quis quæ ad  
 ipsum ciuitatis statum pertinent, recte administrari cerneret,  
 forsā & de alijs nō ita laboraret. Nūc autē cum res longe se ali-  
 ter habeant, quis nō uel ob hæc iure optimo nobis indignē?  
 Nam cum indigenas nos, nec aliunde trāslatos ipsi iactemus,  
 & urbem hāc nostram primam omnium conditā gloriemur,  
 uel hoc nomine nos alijs omnibus reip. optime administran-  
 dæ præbere exempla cōueniebat. At nunc ipsi nostrā peius sa-  
 nè gubernamus & perturbatius, q̃ qui ciuitateis suas nup ad-  
 modum cōdiderunt. Et cum nobis ipsi placeamus, ac quasi cæ-  
 teris generosiores, superbo spiritu turgeamus, nihilominus tai-  
 men nobilitatem hanc nostram alijs, si qui uelint, minus graua-  
 te impertimus, q̃ quenquam in suæ obscuritatis consortium  
 recipiant uel Triballi uel Leucani. Leges quidem rogauimus  
 plurimas, sed harū tam paruā gerimus curam. Vno enim exē-  
 plo expresse, & de reliquis facile conijcere quisq; sibi poterit,  
 ut cum



ἸΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ

ἔκπορίζωμεν. τοσούτω δὲ χεῖρες ἐσμὲν τῶν προγόνων οὐ μόνον  
τῶν εὐδοκίμησάντων, ἀλλὰ καὶ τῶν μισθέντων, ὅσοι ἐκείνοι μὲν  
εἰ πολέμῳ πρὸς ἄλλους ἠκολούθησαν, μετὰ οὖσης ἀργυρίᾳ καὶ χρυ-  
σῷ φιλῶντο πόλεις, ὅμως ὑπὲρ τῶν διοξάντων τῆς αὐτῆς σώμα-  
τις ὦντο διὰ κινδυνεύειν. ὅμως δ' εἰς τοσαύτῳ ἀπορίᾳ ἐληλυ-  
θότες, καὶ τοσούτοι τὸ πλεονέχοντες, ὡς πρὸ βασιλεὺς ὁ μέ-  
γας, μισθωτοῖς χρῶμεθα τοῖς στρατοπέδοις. καὶ τότε μὲν εἰ ξι-  
φῆς πληθεῖν, τοὺς μὲν ξένους καὶ τοὺς δούλους ναύτας εἰσεβί-  
βαζον, τοὺς δὲ πολίτας μετ' ὅπλων ὀξέεμπον. νῦν δὲ τοῖς  
μὲν ξένοις, ὁ πολίτας χρῶμεθα, τοὺς δὲ πολίτας ἐλεύθερον ἀναγκά-  
ζομεν. ὡς δ' ὁ πόσις ἀποβαίνουσι πῦρ τῶν πολεμίων, οἱ μὲν  
ἄρχαι τῶν ἐλλήνων ἀξιόωντες, ὑπερέδωρον ἔχοντες ἐκβαίνουσι.  
οἱ δὲ τοιοῦτοι τὰς φύλας ὄντες οἷους ὀλίγω πρότερον διήλθον,  
μετ' ὅπλων κινδυνεύουσι. ἀλλὰ γὰρ τὰ κατὰ πῦρ πόλιν, ἅρ-  
τις ἰδὼν καλῶς διοικουμένη καὶ περὶ τῶν ἄλλων διαρρήσει, ἀλ-  
λ' οὐκ ἂν ἐπ' αὐτοῖς τοῖς μάλιστα ἀγανακτήσει; οἱ τι-  
νες αὐτόχθονες μὲν εἶναι φησὶν, καὶ πῦρ πόλιν ταύτῃ  
πρότερον διοικεῖν τῶν ἄλλων, προσήκοι δὲ ὑμᾶς ἅπα-  
σι εἶναι παρὰ δόγμα τοῦ καλῶς καὶ τεταγμένῳ πολιτεύει-  
ναι, χεῖρον καὶ ταραχώδεστον πῦρ ἡμετέραν αὐτῶν διοί-  
κουν, τῶν ἄρτι τὰς πόλεις διοικούντων. καὶ σεμνύμεθα  
μὲν καὶ μέγα φρονούμεθα ἐπὶ τῷ βέλτιον γεγονέναι τῶν ἄλ-  
λων, ἔσθ' ὅταν μεταδίδωμεν τοῖς βουλομένοις ταύτης φιλῶν  
εἰας, ἢ τριβαλλοὶ καὶ λυκανοὶ φιλῶν δυσγενείας. πλεί-  
στοις δὲ τιθέμενοι νόμους, οὕτως ὀλίγον αὐτῶν φροντίζο-  
μεν. ἐν γὰρ ἀκούσαντες, γνώσεσθε καὶ περὶ τῶν ἄλλων  
ὡς γὰρ



ISOGRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

ut cum capitis supplicium ei, qui uel suffragia, uel iudicia pecunia corrumpereprehendatur, leges decernant, nos tamen tanto sceleri palam obnoxios communibus suffragijs imperatores faciamus. Atque adeo, ut quisque ciueis quamplurimos munibus corrumpere suffecerit, ita maximarum rerum gubernaculis admouetur. Quanquam autem de reipublicæ statu non minus quam de totius ciuitatis salute satagamus, & populi imperium, popularemque libertatem, Græci δημοκρατίαν uocant, rebus tranquillis, & pacatis crescere, stabiliri: in bellis autem iam bis euersam, & deperditam sciamus, tamen qui pacem cupiunt, tanquam imperium omnibus commune in paucorum potentiam redigere studeant, suspectos habemus. Qui porro bellum inducunt, eos ut popularis libertatis tutores suspicimus, & nobis bene uelle putamus. Et quamuis cum dicendi, tum agendi peritissimi uideri uelimus, tamen temere adeo, & inconsiderate consilia capimus, ut de eisdem uno atque eodem die, non eadem tamen statuamus. Sed quos antequam comitia ingredimur, inculamus eosdem, ubi in comitia uentum fuerit, suffragijs nostris comprobamus. Porro discessione facta non ita magno temporis spatio interiecto, quos ante suffragio elegimus, denuo culpamus. Et cum Græcorum omnium sapientissimi uideri uelimus, consultoribus tamen utimur eiusmodi, cuiusmodi nemo non contemneret. Tum illos ipsos reipublicæ summæ præfecimus, quibus nemo rem suam familiarem crederet. Quodque omnium est indignissimum, quos uno ore omnes pessimos ciueis confitemur, eos fidelissimos ciuitatis custodes opinamur. Iam incolas tales censemus omnes, quales sibi delegerint patronos, & non illis nos opinionibus sensim indui credimus, quibus magistratus nostros imbutos uidemus. Quid multis? A maiorum nostrorum laude tantum absumus, quantum illi quidem eosdem, & ciuitatis magistratus, & belli duces fecerunt, uidelicet quod quodam populo per concione optime consulere poterit, eundem

Hoc ferè hoc  
die in magistratibus usu  
uenit.



ἸΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥΤΟΥ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΣΗΣ.

ὡς περὶ θανάτου ἐνὶ ζυμῆς ὑπὸ κηλῆς, ἢ ὡς ἀλὼν δεκάζων, τοὺς τῶν  
φανερώτατα ποιεῖντας, στρατηγὸς χρηστονὸς μὲν. ὅτι τὸν πλείονος  
διαφθεῖρα τῆν πολιτῶν δυνάμειν, τοῦτον ἐπὶ τὰ μέγιστα τῆν  
πραγμάτων καθίσταμεν. ἀπονομάζοντες δὲ πρὸς τὴν πολιτείαν  
οὐχ ἥττον, ἢ περὶ τὴν σωτηρίαν ὅλην ἐνὶ πόλει, καὶ τὴν δημο-  
κρατίαν, εἰδοὶτες ἐν μὲν ταῖς ἡσυχίαις καὶ ταῖς ἀσφαλείαις αὐτῶν,  
ἐκνομήνῃ καὶ διαμένοντι, ἐν δὲ τοῖς πολέμοις διὰ ἡδὴ κα-  
ταλυτικῶν. πρὸς μὲν τὸν εἰρήνης ὑπομοναῖντας, ὡς πρὸς ὀλιγαρ-  
χικοὺς ὄντας δυσκόλως ἔχομεν. τοὺς δὲ τὸν πόλεμον ἐμποιοῦντας,  
ὡς τὴν δημοκρατίας κηδομένους, εὐναι νομίζομεν. ἐμπερότα-  
τοι δὲ λόγων καὶ πραγμάτων ὄντες, οὕτως ἀλογίστως ἔχομεν, ὡς πε-  
ρὶ τῆν αὐτῶν ἐνὶ αὐτῆς ἡμέρας οὐ ταυτὰ γινώσκουσιν, ἀλλ' ὡς μὲν  
πρὶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀναβῆναι κατηγοροῦν, ταῦτα σωελθόντες  
χρηστονὸς μὲν. οὐ πολὺν δὲ χρόνον διαλείποντες, τῶν αὐτῶν ἀφ' ὧν  
ἐθίσιν, ἐπειδὴ ἀπώμενον πάλιν ἐπιτιμῶμεν. προσποιούμενοι δὲ  
σοφώτατοι τῶν ἑλλήνων εἶναι, τοιούτοις συμβόλοις χρῶμεθα, ὡς  
οὐκ ἔστιν ὅς τις οὐκ ἔμ καταφρονήσει. καὶ τοὺς αὐτοὺς τούτους κυ-  
ρίως τῶν κοινῶν ἀπάντων καθίσταμεν, διὰ οὐδεὶς ἄν τῶν ἰδίων οὐ-  
δὲν ὑπερέβη. τὸ δὲ πάντων χετλιώτατον, οὐ γὰρ ὁμολογῶμεν  
μὲν ἄν πονηροτάτους εἶναι τῶν πολιτῶν, τούτους πιστοτάτους  
φύλακας ἡγούμεθα ἐνὶ πολιτείᾳ εἶναι. καὶ τὸν μὲν μετοίκους  
τοιούτους εἶναι νομίζομεν, οἷους πρὸς ἄν τοὺς προσάτας νέμωσιν.  
αὐτοὶ δὲ οὐκ οἰόμεθα τὴν αὐτὴν λίσσασθαι δόξαν τοῖς προεσώσιν  
ἡμῶν. τοσοῦτον δὲ διαφέρομεν τῶν προγόνων, ὅσον ἐκοῖνοι μὲν τῶν  
αὐτοὺς προσάτας τὸ πόλεως ἐποιοῦντο καὶ στρατηγὸς ἦσαν. νομίζον-  
τες τὸν ἐπὶ τῇ βήματι τὰ βέλγισα συμβαλῖναι δυνάμενον.

L τὸν αὐτὸν



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL

eundē hunc & militiā apud sese rectissima quæq; statuere pu-  
tarint. Nos autem contra facimus. Nam quibus cōsiliarijs do-  
mī in maximarum rerum momentis utimur, eos quasi mente  
non habeant, bellorum duces creare dedignamur. At cū qui-  
bus cōsilia neq; de priuatis, neq; communibus rebus cōmu-  
nicarit quisquam, eos imperatores emittimus, perinde ac si fo-  
ris prudentiores futuri de negocijs cū Græci nominis uniuēr-  
si, tum præcipue nostræ reipū. cōsilia sint inuenturi facilius, q̃  
hic de eis, quæ à magistratibus proponuntur. Atq; hæc dixe-  
rim non de omnibus, sed tantum huic culpæ obnoxij. Hic si  
quæ per eiusmodi errores in repu. hætenus perturbate cōtige-  
rūt accuratius persequi coner, sat scio, reliqua diei pars me de-  
ficeret. Sed fortasse quispiam ex his, qui huic obiurgationi pa-  
lām sunt obnoxij, cōmotus, sic interroget, quid ergo si tā pa-  
die pleriq; e- rum cōsilio ualemus, interim tamen res nostræ sunt saluæ, &  
magistratus potentiam nulla alia ciuitate minorē obtinemus? Huic ego sa-  
e principes nē responderim, aliena nos frui insania, & hostes nobis esse ni-  
placent. hilo plus, q̃ ipsi simus, sapientiores. Nam si post eam pugnam,  
qua Lacedæmonios uicerūt Thebani, & Peloponelo cæteris  
q; Græcis libertatē, ac leges suas restituerāt, quicquid essent, nosq;  
non minus tum quā nunc perturbate rempu. administrasse-  
mus, certe futurum erat, ut neq; huic obiectioni esset locus, &  
nobis re ipsa foret compertum, quanto sit satius contentū suis  
agere modeste, q̃ præ maiorum fame nihil non tentare. Nunc  
autem in eo cardine res uertitur, ut nostrarum rerum salus à  
Thebanis, & uicissim Thebanæ rei summa à nobis pendeat.  
Siquidem, si quando res sit in periculo, nos illorum, illi uicissim  
nostro gaudent auxilio. Quare si cordati essemus, pecunias  
quoq; nostras mutuo in ipsas populi conciones cōmunes ex-  
hiberemus. Hac enim uia utri sapius collegerint, alterius po-  
puli rem promouerint. Sed qui minutula eiusmodi ad calcu-  
lū uocare norunt, eos quidem deceret non in hostium erro-  
re, sed sua ipsorum uirtute & prudentia, salutis spem. ponere.

Nam

Hoc illud est  
quo sibi e- ho  
die pleriq; e-  
magistratus  
e principes  
placent.



ῬΕΘΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΥΡΗΝΗΣ.

[illegible]

L 2 १५



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Nam quicquid id est cōmodi, quod ex illorum imperitia no-  
*Grauis omni* bis accedit, hoc omne illis forte fortuna resipientibus decede-  
*re, & permutatio* re, & permutatio facta in diuersum abire poterit. Quod ue-  
 ro ex nostra nobis uirtute contigit stabilius fuerit, & diutius  
 utiq; nobis permanferit. Itaq; ipsi, qui eiusmodi excusationū la-  
 tebras sibi quærunt, respondere nō admodum fuerit difficile.  
 Sed si ex cordatioribus quispiam acrius instet, uera quidē me  
*Obiurgantis* dicere, & quæ in re pub. parum recte fiant, iure optimo repre-  
*officiū.* hendere. Verum nihilominus qui beneuole corripiāt, eorum  
 esse officium non solum, quæ perperam fiant, accusare, sed &  
 emendandi uiam monstrare, uidelicet quibus fugiendis, qui-  
 busq; amplectendis simul ad meliorem mentem queamus re-  
 dire, simul tot errorū turbis explicari. Hæc sanē oratio me de-  
 stituere posset facultate respondendi, nō quæ uera sunt & rei  
 pub. utilia, sed uestris animis grata. Caterum quādo aperte uo-  
 biscum agere & statui, & iam incepti, non cunctandum & hoc  
 loco, quid sentiam aperire. Itaq; quibus rebus eum, qui sit futu-  
 rus beatus, præditum oporteat, nempe pietate, temperantia, iu-  
 sticia, reliquisq; uirtutum generibus, paulo ante diximus. Sed  
 ut breuissimo compendio ad ea liceat peruenire, uerissimum  
 fuerit, quod iam sum dicturus: tamen si uobis forsan ubi audie-  
 ritis durum, & graue uidebitur, imò longe, lateq; ab aliorū sen-  
 tentia alienum. Etenim si semel maris imperium affectare desi-  
 uerimus, fore arbitrarer, ut ciuitatē hanc nostrā felicius habita-  
 remus, tum nos ipsi meliores euaderemus. Breuiter omnia no-  
 bis negocia ex animi sententia procederent. Quādo hæc pro-  
 ferendi imperij cupiditas sola est, quæ nos in has turbas conie-  
 cit, & eā rempu. subuertit, in qua maiores nostri degētes Græ-  
 corum omniū felicissimi fuerūt. Quin fons est malorū omniū  
 & eorum quæ nos iam premunt, & quæ per nos in alios deri-  
 uantur. Iam uero quanq; non ignoro quā sit arduum, eum,  
 qui magistratum, rem omnibus gratissimam & nulli non uel  
 summa ope expetitam accuset, uideri tolerabile aliquid dicere,  
 tamen

*Malorum ma-  
xima causa p-  
ferendi impe-  
rij cupiditas.*



ΙΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

Ἐγὼ γὰρ οἶμαι ὅτι ἐκείνῳ ἀμαθίᾳ συμβαῖνον ἡμῖν ἀγαθόν, τυχερὸν  
 ἂν παύσαιτο λάβοι μεταβολῶν. τὸ δ' ἡμᾶς αὐτοὺς σιγῶς μὲν  
 βασιλείᾳ ἂν ἔχοι, καὶ μάλλον πρὸς αὐτὴν ἡμῖν. πρὸς δὲ οὗτοι εἰ  
 καὶ τὰς ὑπολήψεις ποιεῖται, οὐ χαλεπὸν ἀνταπεῖμαι. εἰ δὲ ἡμῶς μοι  
 πρὸς αὐτὸς ἐπιεικέστερον διακείμενον, ἀληθεῖς δὲ λέγει με προσομολο  
 γήσασιν, καὶ προσσηκόντως ὡς ἡμῶν τῶν γιγνομένων, δίκαιον δὲ εἶναι  
 φανή τούτοις ἐπὶ ἐννοίᾳ νοθεύσας, μὴ μόνον κατηγορεῖν τῶν πεπραγ  
 μένων, ἀλλὰ καὶ συμβαλέειν, ποίῳ ἂν πεχόμενοι, καὶ τίνων ὀρεγόμε  
 νοι παυσάμεθ' ἂν ταύτῃ ἔχοντες τὴν γνώμην, καὶ ταῦτα θύλαμα  
 τάνοντες, οὗτος ὁ λόγος ἀπορρίψῃ ἂν με ποιήσας ἀποκρίσεως οὐκ ἀ  
 ληθῆς, οὐδὲ συμφερόσης, ἀλλὰ ἀρεσκέσης ὑμῖν. οὐ μὴν, ἀλλ' ἐπὶ τῇ  
 περ ἀποκεκαλυμμένως ὥρμημαι λέγειν, οὐκ ἀποκνητέον ἀποφύνα  
 σθαι, καὶ πρὶ τούτῳ. ἂν οὖν ὑπάρχῃ δὲ τῶν μέλλουσιν εὐδαιμό  
 νησιν, τῇ τ' εὐσεβείᾳ, καὶ τὴν σωφροσύνην, καὶ τὴν δικαιοσύνην, καὶ  
 τὴν ἄλλαν ἀρετὴν, ὀλίγον πρότερον εἰρήκαμεν. ὥς δ' ἂν τάχιστα  
 πρὸς τὸν γένεσθαι παιδὸν δεινὸν, ἀληθὲς μὲν ὅτι τὸ ξηροσόμε  
 νοι. ἴσως δ' ἂν ἀκρόστασις ὑμῖν, δεινὸν εἶναι δόξῃ, καὶ πρὸς πολὺν  
 πρὸς ἄλλων θύλακα γόμενον δ' ἰανοίας. ἐγὼ γὰρ ἡγάσμαι καὶ τὴν πόλιν  
 ἡμᾶς ἀμφοῖν δικήσας, καὶ βελτίους αὐτοὺς εἶσεσθαι, καὶ πρὸς ἀπάσας  
 τὰς πράξεις ὡς δώσαν, ἢ πανσώμεθα τὴν ἀρετὴν τὴν κατὰ δόξαν  
 ἐπιθυμοῦντες. αὕτη γὰρ ὅστις, καὶ νῦν εἰς ταραχὴν ἡμᾶς καθίστα  
 σα, καὶ τὴν δημοκρατίαν ἐκείνῳ καταλύσκει. μετ' ἧς οἱ πρόγονοι  
 ζῶντες, εὐδαιμόνευσαν τῶν ἑλλήνων ἡμεῖς, καὶ οὐκ ἀπάντων τῶν κα  
 κῶν αἰτίαι, ὧν ἀντὶ τοῦ ἔχομεν, καὶ τοῖς ἄλλοις πρὸς ἔχομεν. οἷός ἐστι οὗ  
 ὅτι χαλεπὸν ὅτι διωασείας ὑπὸ πάντων ἐρωμένης, καὶ πρὶ μακ  
 χήν γεγενημένης κατηγοροῦντα, δόκῃς ἀνεκτόν τι λέγειν.



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Vt feliciter  
proponit.

tamen cum iam ante multorum orationes ueras quidem, sed  
tamen offensæ proximas, & parū suaves sustinueritis, precor  
& hac nostra interim toleretis, nec statim meam insaniam dam-  
netis: quasi ipse apud uos de rebus inopinatis dicere institue-  
rim, de quibus tamen nihil ueri, nihil certi asserere queam. Imò  
uniuersis, opinor, hoc manifestum reddam, imperium, quod  
affectamus, primum neque iure in nos competere: deinde ad id  
parandum uires nostras non esse pares. Postremo ut maxime  
habeamus & ius, & uires, neque tamen id nobis conferre. Prin-  
cipio quod eius ius nobis non competat, quia iam ante à uo-  
bis sum edoctus, nunc uicissim minori negotio uos edocere  
possum. Nam quum eandem ditionem Lacedæmonij habe-  
rent, quæso uos, quot uerba prodegimus, iam iniustum eorū  
imperium inculando, iam æquū esse, ut Græci omnes in liber-  
tate uiuentes suis legibus uterentur, iactādo. Deinde quas Græ-  
corum ciuitates in auxilium, quod pro eis liberandis tum co-  
gebatur, non sollicitauimus. Tum ad magnum illum Persarū  
regem quot legationes emisimus, quæ exponerēt quā esset  
iniquum, quāque parum utile, unicam ciuitatem Græcis uniu-  
uersis imperare. Nec ante belli finem fecimus terra marique pe-  
riclitādo, quā Lacedæmonij in fœdera quibus Græcis liber-  
tas redderetur, facienda consentirent. Itaque non per omnia ius-  
tum esse, ut potentiores inferioribus imperent, partim tēpori-  
bus illis ipsi decreuimus, partim in hac reipub. qualicunque for-  
ma apparet. Porro quod ad eam ditionem recuperandam non  
sufficiant uires, paucis, opinor, ostēdi poterit. Nā si semel par-  
tam decies mille talentis tueri non poteramus, quī nam perditā  
tam in tanta rerum omnium egestate recuperaremus? maxi-  
me cum iam moribus simus præditi non illis, quibus id im-  
perij olim peperimus, sed quibus partum amisimus. Iam hinc  
certe aperte mihi colligere posse uideamini eam ditionem, eti-  
amsi ultro offeratur, nobis non acceptandam. Sed priusquam  
hic progrediar uisum est paucula quadam præfari. Vereor  
enim



ΥΣΘΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ

ὅπως δ' ἐπιδείξω ὑπεμείνατε Ἐῖς τοὺς ἄλλους λόγους, ἀληθεῖς μὲν ὄν-  
 τας, φιλαπεχθήμονας δ', Ἐῖς τῶν ὑμᾶς ἀνέχεσθαι δέομαι, Ἐῖς μὴ κα-  
 τὰ νῶνά μ' εἰς τοσαύτῳ μανίᾳ, ὥς ἄρ' ἐγὼ προαλόμενῳ διαλεχθῆ-  
 ναι πρὸς ὑμᾶς περὶ πραγμάτων οὕτω πρὸς δόξαν, εἰ μὴ ἡ λέξις ἀλη-  
 θεῖς ἔιχοι περὶ αὐτῶν. νῦν δ' οἶμαι φανερόν ποιεῖται ἅπασιν, ὥς ὅτι  
 δικαίως ἀρχῆς ὑποδύμεμεν, ὅτι γενέσθαι δυνάστης, ὅτι συμφερόσης  
 ἡμῖν, ὅτι μὲν οὖν οὐ δικαίως, παρ' ὑμῶν μαθὼν, ὑμᾶς ἔχω διδά-  
 σκην. ὅτι ἡ λακεδαίμονιοι ταύτῳ ἔιχοι τῇ δυνάμει, ποίους λόγους  
 οὐκ ἀνελώσαμεν, κατηγοροῦντες ἢ τὴν ἐκείνων ἀρχὴν, δι' ἐξίόντες δέ,  
 ὥς δίκαιόν ὅστις αὐτονομίαν εἶναι εἴθε ἔδεικναι. τίνος δ' ἢ τῶν πόλεων  
 ἢ τῶν ἑλληνίδων, οὐ πρὸς ἐκάλειναι ἐπὶ τῷ συμμαχίᾳ, τῷ ὑπὲρ τῶ  
 τῶν συσῆσαν. πότρε δ' πρὸς βείας, ὥς βασιλέα τὴν μέγαν ἀπετείλας  
 διδασκόμενος αὐτόν, ὥς ὅτι δίκαιόν ὅστις, ὅτι συμφέρον, μίαν πό-  
 λιν κυρίαν εἶναι ἢ τῶν ἑλλήνων. οὐ πρότερον δὲ πολεμοῦντες ἐπαυσά-  
 μεθα, καὶ κινδυνεύοντες καὶ ἡττῇ γῆν, καὶ ἡττῇ θάλατταν, περὶ ἡδὲ λη-  
 σαι λακεδαίμονιοι ποιήσασθαι τὰς σωθῆναι τὰς περὶ τὴν αὐτονομί-  
 ας. ὅτι μὲν οὖν οὐ δίκαιόν ὅτι τοὺς κρείττους τῶν ἡττόνων ἀρχεῖν, ἐν  
 ἐκείνοις τὴν ποτὶς χρόνοις ἐτυγχάνομεν ἐγνωκότας, καὶ νῦν ἐπὶ  
 τῆς πολιτείας τῆς παρ' ἡμῖν καθεστώς. ὥς δ' οὐ ἂν δυνήσκημεν  
 τῷ ἀρχῶν ταύτῳ καταστῆσθαι, ταχέως οἶμαι δηλώσει. ἢ  
 γὰρ μετὰ μυρίων ταλάντων, οὐχ οἰοί τε ἡμεῖς διαφυλάξαι, πῶς  
 ἂν ταύτῳ ἐκ τῆς παρούσης ἀπορίας κτήσασθαι δυνήσκημεν;  
 ἄλλως τε καὶ χρόνιοι τοῖς ἡμετέροις, οὐκ οἶε ἐλάβομεν, ἀλλ' οἶε  
 ἀπολέσμεν αὐτὴν. ὥς τοίνυν οὐδὲ διδομένῳ δέξασθαι τῇ πό-  
 λει συμφέρον, δοκῇ τε μοι τάχιστα ἂν ἐκείνῳ καταμαθῆναι. μάλ-  
 λον δὲ καὶ περὶ τούτῳ βούλομαι μικρὰ προειπεῖν. δέδοικα  
 γὰρ μή



IOSCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Non quid sed  
quo animo di  
catur attendē  
dum.

enim ne dū crebro adeo uos obiurgo, uidear aliquibus ipsum  
senatū dedita opera accusare. Profecto si de rebus nostris ad  
eum modum apud alios uerba facerem, crimē hoc utiq; in me  
hæreret: nunc autem apud uosiplos dico, non huc spectans,  
ut uos apud alios in crimen uocem, sed ut à noxijs eiusmodi  
cceptis deducam, & uos ipsi pacē, qua tota hæc oratio nititur,  
cum in ipsam ciuitatem, tum Graciam omnem reducat. At  
qui necesse est utrunq; & qui amice monet, simul qui nocēdi  
studio accusat, quod ad uerba attinet, similia loqui, sed ipsa re,  
atq; animis inter sese quā longissime dissidere. Quamobrem  
erga eos, qui eadem dicunt, auditorem non eodem modo de  
cet affici. Quin eos, qui nocēdi studio male dicunt, tanq; rei  
pub. inimicos conuenit odisse, qui uero iuuandi animo casti  
gant, laudare, optimosq; ciues iudicare. Tum ex his ipsis, cate  
ris præstare putandi, qui luculentissime ostēdere, & uelut ocu  
lis subijcere queant, cum quæ in agendis rebus sint fugiēda, tū  
calamitates, quæ ex malis moribus in reimp. scaturiant. Quod  
si feceritis, celerrime q; apud uos cōsequeretur, ut eis, quæ nō  
xta sunt, posthabitis, meliora sectaremini. De uerborum ergo  
asperitate, deq; his, quæ hæcenus diximus, quæq; deinceps di  
cturi sumus, apud uos hoc modo ueniam præfari uoluimus.  
Nunc autem aliud, unde sum digressus, initium faciam. Equi  
dem quā sit parum utile uobis maris imperium uel oblatum  
accipere, hinc uos pulcherrime colligere posse dicebam, si ex  
penderemus, primum quo nam modo respub. sit administra  
ta, qualicq; in statu fuerit prius, quā hanc potentiā nacti esse  
mus: deinde in quas angustias sensim sit dilapsa res nostra, ex  
quo imperium in mare habuimus. Nam si hæc inter sese cōpo  
sita præsentī animo inspexeritis, quot & quantorū malorū cau  
sa ciuitati fuerit, cognoscetis. Certe respub. quæ tū erat, ea quæ  
postea est inducta, tanto superior florentiorq; fuit, quāto Ari  
stides, Themistocles, & Miltiades uiri erant Hyperbulo &  
Cleophonte, eisq; qui nunc reip. habenas tractant, meliores.  
Quod



ἸΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ Εἰρήνης.

γὰρ μὴ δ' ἴατο πολλὰ κίε ὡς ἡμᾶς, δόξω ὑσὶ προαφ' ὧς φησι πόλις  
 κατηγορεῖ. ἐγὼ δὲ εἰ μὴ πρὸς ἄλλους ἑνὰς οὕτως ἐπεχέρισθαι δ' ἴεξί  
 ναίηται πρὶ τῶν πραγμάτων, εἰκότως ἔμεινον τὴν αὐτίαν ταύτην. νῦν  
 δὲ πρὸς ὑμᾶς ποιῶμαι τὴν λόγον, οὗ δ' ἰαβάλλω πρὸς ἐτέρας ὡς  
 θυμῶν, ἀλλ' αὐτοὺς ὑμᾶς βολόμην παῦσαι τῶν τριῶν ἐργῶν.  
 καὶ πλὴν ἐρηνίᾳ πρὶ ἧς ἄπασι ὁ λόγος ὅτι βέβαιον, καὶ πλὴν πόλεως  
 καὶ τὴν ἐλπίδα τὴν ἄλλαν ἀγαγῆναι. ἀνάγκη δὲ τοὺς νομιζομένους  
 καὶ τοὺς κατηγορευόμενους, τοῖς μὴ λόγοις, καὶ πρὸς ἀλλήλους, ἵνα  
 μὴς, ἔχοντες ἀλλήλους ὡς οἶόν τε ἐναντιώτατας. ὡς τε πρὶ τὰ ταῦτα  
 γόντων, οὗ προσήκει πλὴν αὐτῶν ὑμᾶς γνώμην ἔχειν, ἀλλὰ τὴν  
 ἐπὶ βλάβῃ λοιδοροῦντας, μισθῶν ὡς κακόντας ὄντας τῇ πόλει. τὴν  
 ἀφελείαν νοθεύοντες, ἐπανέμην καὶ βελτίους τῶν πολιτῶν νομίζοντες.  
 τούτων αὐτῶν μάλιστα τὴν ἀναγέστατον δυνάμειον δηλώσαι, τὰς τε  
 πονηρὰς τῶν πράξεων, καὶ τὰς συμφορὰς τὰς ἀπ' αὐτῶν γιγνομένας.  
 οὕτω δ' ἔμεινον τάχιστα ποιήσασθαι ὑμᾶς μισήσαντας αὐτῶν, βελούοντες  
 θυμῶν πρὸς τὰς πράξεις. οὐδ' ὡς τῶν λόγων τραχύτητες, καὶ τῶν  
 ἐρηνιῶν καὶ τῶν ἐκρήσεως μελλόντων, ταῦτ' ἔχω λέγειν πρὸς ὑμᾶς,  
 ὅπως δ' ἀπέλιπον, πόλιν ποιήσομαι πλὴν ἀρχῶν. ἔφασκε γὰρ  
 ἐκείθεν κάλλισ' ἂν ὑμᾶς καταμαθῆναι, ὡς οὐ συμφέρει λαβῆναι τὴν  
 τὰ θάλασσαν ἀρχὴν, εἰ κέ-φασκε τίνα τρόπον ἢ πόλις διωκῆτο, πρὶν  
 πλὴν δυνάμει ταύτῃ κτήσασθαι, καὶ πῶς ἐπ' αὐτὴν κατέχευται αὐτῶν.  
 ἢ γὰρ ταῦτα παρὰ ἄλλους τῇ δ' ἰαμοίᾳ θεωρήσκητε, γνώσεσθε πόλιν  
 σὺν κακῶν αὐτίαν τῇ πόλει γέγονε. ἢ μὴ τοίνυν πολιτεία, τοσούτω  
 βέλτερον ἢ καὶ κρείττερον ἢ τότε, φησὶ ὑμεῖς κατασάσκει, ὅσα  
 πρὸς ἀριστείας καὶ δεμιοκλῆς καὶ μιλιτιάδης, ἀνδρες ἀμείνους ἦσαν  
 ὑπὲρ βόλου καὶ κλεοφώντος, καὶ τῶν νῦν δημογορούντων.

Μ τὸν δὲ



ISOGRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Quod si ad populum, qui tum ciuitatem tenebat, cogitatione conuertamini, inuenietis non qualem hodie desidia, egestate, & uana spe plenum, sed eiusmodi, qui in pugnis sua manu omnibus, qui regionem hanc inuadebant, uincere potuerint, quique periculis pro communi patria Græcia subeundis fortissimorum militum dona ab imperatoribus emeruerint: tum fide a deo bona, ut ei se in manum ultro dederent ciuitates pleraque omnes. At his nostris succedentibus, immodica potentia, quam per stulticiam abutebantur, nos coniecit in hanc licentiam, quam nemo sanè laudaret. Pro uictoria porro, quam ab hostibus illi reportarunt olim, sic ciues instituit, ut neque sub ipsis urbibus maioribus hostibus occurrere audeant. At pro sociorum erga maiores nostros beneuolentia, & studio, proque gloria, quam ei dabant alij Græci omnes, eò odij peruentum est, ut parum abfuerit quin ipsa nostra ciuitas direpta fuisset, nisi Lacedæmonios, qui denuo aduersum nos bella gerebant, magis propitios, quam eos qui nobis socij fuerant, sensissemus. Quibus equidem quod male nobis uoluerint, non admodum uitio dederim, quando non uoluntarij, sed laceffiti, ac multis, magnisque malis à nobis affecti hunc animum in nos induerunt. Quis enim patrum nostrorum insolentiam perferre potuisset, qui ex uniuersa Græcia desidiosissimum quenque, & omni scelerum genere coopertum colligere solebant, atque hominum fece classibus instructis, reliquis Græcis bella inferebant. Atque ad eum modum optimos quosque in alijs ciuitatibus habitantibus expellebant, & eorum bona pessimis quibusque distribuerunt. Caterum si quæ temporibus illis facta sunt accuratius auderem persequi, futurum forsitan esset, ut uos quidem de cæteris consideratius consuleretis, ipse uero calumniam uix effugerem. Etenim pro more habetis eorum, quæ perperam fiunt, non tam autores, quam incusatores odisse. Ergo cum hoc animo sitis præditi, uereor, ne dum beneficij uos demereri studeo, mihi ipse mali aliquid accersam.

Attamen



ne  
te,  
om  
iq  
o  
a  
q  
ia  
m  
li  
2

M 2. οὐ μὲν



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Attamen ab his, quæ apud animum statui, non omnino deli-  
 stam. Certe quæ quidem uestris animis maximum sunt allatu-  
 ra dolorem, prætermittam quæ uero patrum nostrorum stulti-  
 ciam docere uos poterint, eorum inferam mentionē. Nā qua-  
 si dedita opera rationem inuenerunt, qua omniū maxime odi-  
 olos se facerent, adeo ut pecuniā, quæ forte ex tributis super-  
 esset, per talenta distractā in Dionysijs apud Orchestram po-  
 pulo diuidendam decreuerint. At ubi iam plenū erat theatrū,  
 aliud quiddam excogitarunt, nempe eorum qui bello cecidis-  
 sent, liberos inducebant ex arario publico nutriendos, sese per  
 hoc utrisq; & socijs, & Græcis reliquis ostentantes: illis quidem  
 quanta facultatum suarū precia mercenarijs militibus sibi pe-  
 perissent: his uero quanta pupillorum, quos è publico nutri-  
 rent, esset multitudo: tū, calamitates in quas propterea, quod  
 plus cæteris habere studerent, incidissent. Atq; hæc dum face-  
 rent & ipsi ciuitatem scilicet promouebant, & multi, qui parū  
 mente ualebant, eam per hoc beatam prædicabant. Itaq; acci-  
 dit ut dum opum fulgorem mirantur, sibiq; hac gratia placet,  
 nihil eorum, quæ postea essent euētura prospicerent, uidelicet  
 quod opes per iniuriā aliunde in ciuitatem conuectæ & pri-  
 stinas nostras fortunas unā secum fuerant perdituræ. Etenim  
 suas ipsorum familiares copias adeo negligenter curabant, &  
 alienas facultates affectabant, ut quāuis Lacedæmonij hostes  
 hanc patriam inuaderent, etiam propugnaculo illo Decelico  
 iam erecto, ipsi tamen classē contra Siculos instruerent, nec  
 puderet, modo in eos qui nunquam aliquo in nos commisso  
 peccarunt, exercitum ducerent, patriam hostibus diripien-  
 dam deserere. Quin eò dementiæ sunt prolapsi, ut cum subur-  
 bia sua non tenerent, totius tamen Italiæ, Siciliæ, ac Carthagi-  
 nis imperia sibi pollicerentur. Porro stulticia mortalibus om-  
 nibus tanto fuerunt superiores, quanto alios quidem omnes  
 mala sua & modestiores & prudentiores faciunt. Illi uero tot  
 calamitatibus ne tantillum quidem facti sunt emendatiore.

Sed enim



ΥΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

οὐ μὴρ ἀπόσῃσθαι παντάπασιν ὥρ δ' ἱενοήθῃ, ἀλλὰ τὰ μὲν πικρὸ  
 τὰτα, καὶ μάλιστα ὅρ ὑμᾶς λυπήσονται, πρὸς αὐτῷ. μνησθήσομαι δὲ  
 τῶν μόνον, ὅς ὃν γινώσκῃτε πλὴν ἀνοίαν τῶν τότε πολιτευομέ-  
 νων. οὕτω γὰρ ἀκριβῶς εὐρισκομὸς ὅς ὃν ἀνδραποιοὶ μάλιστα ὅρ μισθ-  
 οῖσιν, ὡς τ' ἐφικτόντο τὸ πρὶν γινώσκοντες ἐκ τῶν φόρων ἀργυρίου  
 δι' ἐλόντες, καὶ τὰ λαντομ, εἰς πλὴν ὀρχήσαντο τοῖς δι' οὐσίαις ἐκφέραν.  
 ἐπεὶ δὲ ὅρ πολλοὶ ἦν τὸ δέσποιν, καὶ τὸ ἐποίουν καὶ παρὰ σῆγορ τῶν  
 παλαιῶν τῶν ἐν τῷ πολέμῳ τελευτηκότων. ἀμφοτέρους ἐπιδεί-  
 κνυντες, τοῖς μὲν συμμάχοις, τὰς ὑμᾶς δι' οὐσίαις ἀντὶ τῶν ὑπὸ μιν  
 ὀντων ἐσφερομένης, τοῖς δ' ἄλλοις ἐλκασί, τὸ πλὴν δὲ ὅρ ὀρφα-  
 τῶν, καὶ τὰς συμφορὰς τὰς δι' αὐτὴν πλὴν πλεονεξίαν ταύτην γιγνο-  
 μένης, καὶ ταῦτα δρῶντες, ἀντὶ τῆς πλὴν πόλιν ἐνδραμνίζομ. ὅρ πολ-  
 λοὶ τ' νομῶν οὐκ ἐχόντων, ἐμακρὶζομ ἀντὶ τῶν μὲν συμβέσσειν δι' αὐ-  
 τὰ ταῦτα μελλόντων, οὐδὲ μίαν ποιοῦμενοι πρόνοιαν, τὸν δὲ πολλοὶ  
 θαυμάζοντες καὶ ζηλοῦντες, ὅς ἀδίκως εἰς πλὴν πόλιν ἐισελθόντες, ὅρ  
 τὸν δικάως ὑπάρξαντα δι' αὐτὰ τὰ χέωρ ἐμέλλε προσαπολαῖν. εἰς τὸν  
 γὰρ κατέστησαν τῶν μὲν οἰκείων ἀμελείας, τῶν δ' ἄλλοις ἐπιθυ-  
 μίας, ὡς τε λακεδαιμονίῳ ἐμβεβληκότων εἰς τὴν χώραν, καὶ τὸ  
 πείχους ἴδῃ τοῦ δεκελικοῦ σωεσκότου, εἰς σικελίαν τριήρας ἐ-  
 πλῆρου, καὶ οὐκ ἤχωντο πλὴν πατρίδα τεμνομένην καὶ πόρ-  
 ρουμένην περιτρώντες, ἐπὶ δὲ τῶν οὐδὲν ὥποτε εἰς ἡμᾶς ὅρ  
 μαρτάνοντες, στρατῶν ἐκπέμποντες. ἀλλ' εἰς τὸν ἀφροσύνης ἡλ-  
 λιομ, ὡς τε τῶν προαείων τῶν οἰκείων οὐ κρατοῦντες, ἰταλίας ὅρ σικε-  
 λίας ὅρ καρχηδόνου ἄρξιν προσεδόκησαν. τὸν δὲ διήνεγκαν ἀ-  
 νοίαν πάντων ἀνθρώπων, ὡς τε τῶν μὲν ἄλλων αἰ συμφοραὶ συσέλλονται  
 καὶ ποιοῦσι σφαζονεσέροντες, ἐκείνοι δ' οὐδὲν ὑπὲρ τῶν ἐπαμειβύθησαν.



IOSCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Sed enim interea, dum infelix illud maris imperiū tenuerūt, in mala & plura & maiora ceciderunt, quā omni seculorum memoria ciuitatī acciderint. Etenim, ut ē multis pauca recenseam, triremes ducentā, quas in Aegyptum duximus unā cū ipsis uectoribus interierunt: circa Cyprium autem centum & quinquaginta. In Ponto decem milia armatorum, partim suorum, partim sociorū perdiderunt: at in Siculis milites quidem quadragies mille, triremes autē quadraginta supra ducetas: postremo in Hellesponto triremes itidē ducentas. Porro naues, quas nunc decem, nunc quinq, nūc plureis perdidimus: & milites, quorū iam milleni iam bismilleni ceciderūt, quis certo numero cōprehenderit? Ac uero tot, & tātis cladibus subinde re currentibus uix per ociū licebat singulis annis ciuiū, qui bello cāsi desiderabātur, funera celebrari. Ad quos ludos Grāci multum partim uicini, partim remotius habitantes cōmeabant, non ut mortuos unā nobiscum lugerēt, sed miseriarū nostrarū spectaculo suos oculos oblectarent. Et ne sic tandē senserunt stolidi se simul, & publica sepulchra ciuibus indigenis, & simul tribus & rationaria quibus magistratuum nomina inscribuntur alienigenis implere. Iā quanta sit eorū, qui his malis succubuerunt multitudo, hic uel maxime quis poterit colligere, quod illustriſſimorum uiroꝝ familias, ac domos, quae tyrannicos illos tumultus, bellumq; Persicum effugerunt, eius imperij, quod nunc captamus tempore emortuas, ac funditus euerſas inueniemus: ut si de reliquis considerando huc uelut ad exemplar respicere uelis, uideas penē pmutatos ad unū omneis. Atqui ciuitatem cōuenit existimare felicem, nō quae ciueis q̄ plurimos ex omni hominū genere citra deletū collectos habeat, sed potius, quae maiori cura nobilitatē eorū, qui primi ciuitatē habitauerint, studet cōseruare. Tū uiros admirari decet, neq; q̄ p occasionem tyrannidē occupent, neq; qui potentiā iusto maiorem habeant, sed qui etiam si maximis honoribus sunt digni, tamē qualescunque honores sibi à populo delatos boni consulant.

Hac enim

*Quae ciuitas felix.*



Ι. ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

καί τοι πλείοσι καὶ μείροσι κακοῖς ᾗς ἐπέσονται ἐπὶ τῇ ἀρχῇ ταύτῃ,  
 ἢ ἢ ἂν ἄπαντι τῷ πόλει γεγενημένῳ. εἰς αἰγυπτον μὲν  
 γε δ' ἰακώσια πλεῖστα τριήρεις, αὐτοῖς πληρώμασι διεφθάρειν,  
 πρὶ δὲ κύπρον πεντήκοντα καὶ ἑκατόν. ἢ δὲ τῷ πόλει, μυρία δὲ  
 πλῆθος αὐτῶν ἐπὶ συμμάχων ἀπόλεσάν. ἢ σικελία δὲ, τέτταρας  
 μυριάδας καὶ τριήρεις τετράκοντα ἐπὶ ἰακωσίου. δὲ δὲ τελευταῶν ἢ  
 ἐλκωνόντων ἰακωσίου, τὰς δὲ καὶ δέκα ἐπὶ πέντε ἐπὶ πλείους τότων  
 ἀπολλυμένων, ἐπὶ τοὺς καὶ χιλίους ἐπὶ διχιλίους ἀποδυσκόντας, τίς  
 ἂν ἔξαρθῇ; πλὴν ἢ τῶν τότων ἢ ἐγκυκλίων ταφὰς ποιῶν  
 καὶ ἑκάστον ἐν αὐτῷ, εἰς ἃς πολλοὶ καὶ ἢ ἀσυγγίστων καὶ ἢ ἄλ-  
 λων ἐλλήνων ἐφοίτων οὐ συμπενήσονται τὸν τελευτῶν, ἀλλ' ἐφκ  
 οὐκ ὁμνοῖ τὰς ὑμετέραις συμφοραῖς. τελευτῶντες δὲ ἔλαθον σφῶς  
 αὐτῶν, τὸν καὶ τάς τῶν δημοσίων ἢ πολιτῶν ἐμπλήσονται, τὰς δὲ  
 φαῖας ἐπὶ τὰς γραμματεῖας τὰς ληξιαρχικάς, ἢ οὐδὲν τῇ πόλει προ-  
 σκόντων. γνοίη δὲ ἂν ἐκθερ μάλιστ' ἐπὶ πλῆθος ἢ ἀπολλυμέ-  
 νων. τὰ δὲ γένη ἢ ἀνδρῶν ἢ ὀνομασθέντων, καὶ τοὺς οἴκους τοὺς με-  
 ριστοὺς, οἱ ἐπὶ τὰς τυραννικάς σάσεις, καὶ τὸ πρὸς πόλεμον δ' ἰεφύον,  
 εὐρησόμενοι ἐπὶ τῇ ἀρχῇ ἢ ἐπιθυμῶν ἀναστάτους γεγενημένους.  
 ὥς τ' εἴ τις σκοπεῖται βούλοιτο περὶ ἢ ἄλλων, ὥς πρὸς παράδει-  
 μα τὸ ἀναφέρω, φανείη μὲν ἂν μικρὸν δὲ ἀντηλαγμένον. καί τοι  
 καὶ πόλιν μὲν εὐδαιμονίαν, μὴ πλὴν ἢ ἀπάντων ἀνθρώπων εἰκὴ  
 πολλοὺς πολίτας ἀνδροῖζουσιν, ἀλλὰ τὸ ἐν τῇ ἢ ἀρχῇ τὸ  
 πόλιν οὐκ ἠσάντων μάλλον τῶν ἄλλων δ' ἰασώζουσιν. ἀνδρας δὲ καὶ  
 λαόν, μὴ τοὺς τὰς τυραννίδας κατέχοντας, μὴ δὲ τοὺς μείζονας εἰ-  
 ας τῶν δ' ἰακωσίου κεκτημένων, ἀλλὰ τοὺς ἀξίους μὲν ὄντας, τὸ μέγιστον  
 καὶ, σέβοντες δὲ ἐπὶ ταῖς ὑπὸ τῇ πλήθους δ' ὁμόμεναι δ' ὡρεῖται.

ΤΑΥΤΗΣ



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

*Que opt. potentia.* Hæc enim est potētia, qua sola, neq; princeps, neq; senatus ul-  
lam aut honestiorem, aut stabiliorem, aut etiam pluris æstimā-  
dam poterit consequi. q̄ cū illo qui belli Persici tēpore in rep.  
floruerunt, haberent, nō quemadmodū nos nunc latronū &  
prædonum exemplo sic degebant, ut iam immodica rerū co-  
pia affluerent, iam frumenti penuria laborarent, iā obsidionis  
discrimine premerentur, breuiter in summis malis uersarētur.  
Verum quod ad uictum quotidianū attinet, neq; egestate la-  
borabant, neq; luxu diffuebant. Porro in reipu. gubernandæ  
seueritate, iusticiaq; & item uirtutibus eiusmodi alijs, inter sese  
pulcherrimo certaminis genere cōtendebant. Quibus rebus  
sunt cōsecuti, ut atate suā suauius longe, q̄ cateri, peragerent.  
*Tyranni ex principis dis- crimen.* Has ueterū arteis, quia posteri neglexerūt nō imperare, sed ty-  
rannidem exercere cœperūt. Quæ duo tametsi eodē recidere  
uidētur, lōgissimo tamē interuallo inter sese dissidēt. Nam ut  
principis est officiū suis ipsius curis & studijs subditorū statū  
reddere feliciorē, ita tyrannis mos est ciuiū laboribus, & malis  
ocium sibi, & uoluptatē parare. Atqui necesse est, qui eiusmodi  
res conantur, & in tyrānicas calamitates incidere, atq; eisdē  
rétaliari malis, quibus ipsi alios afficere studuerunt. Id quod &  
ciuitati accidit. Etenim pro eo, quod aliorū arces nostris præsi-  
dijs occupare ueteres solebāt, maiores nostri hostes suæ ipsorū  
dominos factos conspexerunt. At quod olim hostiū liberos à  
parentum complexu abductos obsides capiebamus, pro eo ci-  
ues multi coacti sunt suos per obsidionem peius q̄ eis conue-  
nit, instituere, educareq;. Tum aut cū olim alienos agros colu-  
erint patribus nostris per hostiū incursus, suos multis iā annis  
ne uisere quidē licuit. Quam ob rem si quis nos roget an tan-  
tuli temporis imperium, tot ac tantis ciuitatis incōmodis eme-  
re parati simus, quis utiq; huic assentiret, nisi qui forsan sit mē-  
te planè captus, ut neq; sacerdotū, neq; parentū, neq; liberorū,  
breuiter nullius gerat curam, sed imperiū suo tantū seculo du-  
raturum spectet, cuius sententiam sequi sit indignissimum.

Quin



Ι' Σ Ο Κ Ρ Α' Τ Ο Υ Σ Η Ε Ρ Ι' Ε Ι Ρ Η' Ν Η Σ.

N ἀλλὰ



ISO CRATIS ORATIO PER P. MOSEL

Quin eos magis æmulari conuenit, qui omnium earum rerum cura solliciti nihil minus pro communi omnium gloria, quam propria elaborant, quicq, si detur optio, malint cum iusticia modicas facultates, quam per iniusticiam summas opes. Etenim quia eiusmodi uiros se reipub. præstabant nostri maiores, & ciuitatem posteris felicissimam tradiderunt, & uirtutum suarum memoriam immortalem reliquerunt. Ex quibus utraq; hæc discere perfacile est. Primum, quod hæc nostra religio uiros alijs præstantiores alere potest: deinde quod imperium illud, quod uocant, nam in re nihil aliud est, quam calamitas, in hoc uelut natum est, ut quicunq; id amplectatur, eos peiores faciat. Cuius rei maximum est indicium, quod non modo nos, sed & Lacedæmoniorum ciuitatē ita corrumpit, ut hi, qui illorum uirtutes laudibus ferre consueuerant, nō amplius in orationem assumere uere queant, nos quidem ob immodicam populi libertatem, rerum successu abusos: at Lacedæmonios si eam potentiam nacti fuissent per eā occasionem, tum sese, tum alios felices facere potuissent. Ac citius quidem & lōge minore negotio tam malum esse imperij illius uelut genium ostenderint, ut rempub. quam septingentis iam annis turbatā nec periculis, nec calamitatibus uidit nemo, eam non ita tēpo re longo labefactarit, & ruina proxima fecerit. Nam pro honestis studijs, quæ apud eos olim erant in precio, nunc priuatos quidem reddidit totos iniquos, desides, licentia solutos, auaros. Sed communes ciuitatis magistratus sociorum quidē contemptus, aliena uero rapiendi libido inuasit. Tum iureiurandi ac foederum religio ab his pro nihilo duci cœpit. Etenim iniurijs, quibus Græcos uexarunt, tanto nostros præcelluerunt, ut ad priora facinora, seditiones, & cædes adiecerint. Quas ob res perpetuas, nec unquam è memoria delendas inimicitias inter se gerunt. Et cum aliās in eiusmodi rebus suscipiēdis cauti, & religiosi fuerunt, eius imperij tempore inconsiderate a deo, & cupide bellicis periculis sese exponebāt, ut neq; à socijs, neq; ab



ΥΨΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ Ε'ΥΡΗΝΗΣ.

ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἢ πολλὴν πρόνοιαν ἀπάντων ἢ τῶν τριῶν περὶ  
 ποιημάτων, ὅτι μὴδὲρ ἦτορ ὑπὲρ τὴν κοινῆς δόξης ἢ τὴν ἰδίαν φιλοτιμίαν  
 μένων, καὶ προαρχυμένων μέτριοις βίαις μετὰ δικαιοσύνης μᾶλλον, ἢ  
 πλεονέκτημα μετὰ ἀδικίας. ὅτι ὅσοι πρόγονοι τούτους αὐτοὺς πρὸς  
 χοντερεῖς, τὴν τε πόλιν ἐν δαίμονες ἀτλῶν τῆς ὑπὸ ἀνομιλῆς πρὸς ὅσον.  
 ὅτι αὐτῶν ἀρετῆς, ἀδανάτην τὴν μνήμην κατέλιπον. ὅτι ὅσοι ἀμφὸς  
 τετραξάνοις ὅσοι καταμαθεῖν, ὅτι τὴν χώραν ἡμῶν ὅσοι δῶκεν τρέφειν  
 ἀνδρας ἀμείνους, ὅτι ἄλλων, ὅτι τὴν καλὴν μένιν καὶ ἀρχὴν, ὅσοι καὶ συμ-  
 φορὰν, ὅσοι πέφυκε χεῖρους ἀπαντας ποιεῖν τὴν ἡμετέραν αὐτῆς. μέ-  
 σοι καὶ τεκμήριον. ὅσοι μόνον ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ τὴν λακεδαίμονι πόλιν.  
 διέφθερεν οὕτως, ὥς τε τοῖς ἐπισημοῖς ἐπὶ αὐτῶν τὰς ἐκείνων ἀρετὰς,  
 θυξοῖς τὸν ὅσον ἐπὶ αὐτῶν τὸν λόγον, ὥς ἡμεῖς καὶ δὴ τὸν δημοκρατῆ-  
 ὄν, κακῶς ἐχρησάμεθα τῆς πράγμασι. οἱ δὲ λακεδαμόνιοι ταύτῃ  
 τὴν δῶκεν ἐπὶ πρὸς λαόν, ἐν δαίμονας ὅσοι καὶ τὴν ἄλλαν καὶ σφᾶς αὐτῆς  
 ἐποίησαν. πολὺν δὲ δόξαν ἐν ἐκείνοις ἐπεδείξατο τὴν φύσιν τὴν αὐ-  
 τῆς. τὴν δὲ πολιτείαν, ἢ ἐπὶ ἀκοσίοις ἐπεσι, ὅσοις οἱ δὲ οὐδὲ ὑπὲρ κιν-  
 δῶν, ὅσοι ὑπὸ συμφορῶν κινηθεῖσαν. ταύτῃ ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ ἔλεον  
 θῆναι, καὶ λυθῆναι πρὸς ἀμικρόν ἐποίησαν. ἀντὶ δὲ ἢ καθεστῶν παρὰ αὐ-  
 τῆς ὑπὸ πρὸς ἀμικρόν, τὴν καὶ ἰδιώτας ἐνέπλησαν ἀδικίας, ἐξ ἀδυσμίας,  
 ἀνομίας, φιλαρχίας, καὶ κοινῶν τὴν πόλεως, ὑπὸ πρὸς ἀμικρόν καὶ τὴν συμμά-  
 χων, ὑπὸ πρὸς ἀμικρόν. ὀλιγορίας καὶ ὅσοις ὅσοις ὅσοις συνθηκῶ-  
 ροῖς καὶ ὑπὸ πρὸς ἀμικρόν καὶ ἡμετέρας, τῆς εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀμαρτήμας, ὅσοι  
 σοι πρὸς τῆς προπεροῦ ὑπάρχουσι, σφᾶς καὶ ἐξ ἀσπείρου ἐν τῇ πόλει ἐπὶ  
 πρὸς ἀμικρόν. ὅσοις ἀμικρόν τὰς ἐχθρας πρὸς ἀλλήλους ἐχθροῖς. οὕτως καὶ  
 φιλοπολέμῳ καὶ φιλοκινδυνῶν διέτεθον, καὶ ἄλλων χρόνον πρὸς τὰς πο-  
 αῦτα πεφυλασμένῳ μᾶλλον καὶ ἄλλῳ ἐχοντες, ὥς τε οὐδὲ τὴν συμμάχων.



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

neq; ab his, quibus maximis erant beneficijs deuincti manus  
abstinuerint. Quin etiā ubi iā imperiū nacti essent, Persarum  
regi pepercerūt, q; sibi in belli cōtra nos suscepti sumptus plus  
q; quinquies mille talēta suppeditarat: neq; Chijs, q; ex socijs  
omībus naualis praelij pericula prōptissimi subierūt: neq; The  
banis, tametsi hi pedestribus copijs prācipuū robur addide  
runt. Ac Thebanos quidē statim sunt adorti, uerū in regē, Cle  
archum, ac Strathiā immiserūt. Chiorū uero primarios ē sedi  
bus suis fugarunt, eorūq; triremes ē portu extractas secū abdu  
xerunt. Neq; uero tot ac tanta in amicos cōmittere eis fuerat  
satis, sed eisdē fermē tēporibus & Epirū uastabāt, insula sēq; cir  
cūiacātes iniurijs uexabāt. Sed & euerlis Italiæ Siciliæq; rebus  
pub. tyrānos prāficiebāt. Nec huius mali flāma à Pelononeso  
abstinuit: quin eā insulā seditionū ac bellorū procellis cōcussit.  
In summa quā ciuitatē bello nō tētarūt, aut qbus uim nō attu  
lerunt? An nō Eleis ditionis partē detraxerūt? Nō Corinthio  
rū fines distraxerūt? Nō Mantinēses ē suis sedibus fugatos di  
sperferunt? Nō expugnarūt & Phliasios? Postremo nō & in  
uaserunt Argiuos? Certe nō ante quieuerūt, q; alios quidē om  
neis afflixissent, sibijs uero cladē illā apud Leuctra cōparas  
sent. quā cādē qui eis malorū omniū causā faciūt, uehementer  
sanē errāt. Neq; em̄ per eā cladē in sociorū odiū puenere, sed  
iniuriarū nomīne, quas ante exercuerunt, & tum infelicitē pu  
gnarunt, & postea suā ipsorū patriā in periculū cōiecerūt. Por  
rō causas tribuere oportet nō malis, quæ in fine obueniūt, sed  
ipsis primis peccatis, per quæ in eiusmodi infelices exitus tan  
dem quali per gradus deuenitur. Quare si quis calamitatum  
omnium fontē eis tum inuentū diceret, cū maris imperiū ca  
ptare cōpissent, hic omniū fuerit uerissimus. Siquidē ex eo tē  
pore Lacedæmoniorū potentia degenerare cōepit. Nam pro  
pterea quod in eorum repub. cui unus summus erat princeps,  
omnia recto fiebant ordine, pariterq; ciues militari disciplina  
ad fortitudinē exercebātur, imperio marino facile sunt potiti.

Verum



Γ' Σ Ο Κ Ρ Α Τ Ο Υ Τ Σ Π Ε Ρ Ι ' Ε Ι Ρ Η Ν Η Σ .

οὐ γὰρ τῶν ἐνεργειῶν ἀπεχόντων τῶν σφετέρων αὐτῶν, ἀλλὰ βασιλείας μὲν  
αὐτοῖς εἰς τὸ πρὸς ἡμᾶς πόλεμον πλείον ἢ πεντακόσια τάλαντα πρὸς  
χόντρους, χίωμ δὲ πρὸς ὑμᾶς πόλεμον πλείον ἢ πεντακόσια τάλαντα πρὸς  
σάκτων τῶν ναυτικῶν, θηβαίων γὰρ μετρίως εἰς τὸ πρὸς συμβαλομένους,  
οὐκ ἐφθόησαν τὴν ἀρχὴν κατὰ χόντρους, καὶ θηβαίοις μὲν, εὐθύς ἐπεσέλευν  
σαν. ἐπὶ γὰρ τὸν βασιλέα, κλέαρχον καὶ στρατὰρ διζέπειμυ. χίωμ γὰρ τῶν  
πρώτους μὲν τῶν πολιτῶν ἐφυσάδουσιν, τὰς δὲ τριήρεις, ἐκ τῶν νεωγίων διζέ  
ελευσάντες ἀπαίρει, ὡχόντων λαβόντες, οὐκ ἤρκεσεν δ' αὐτοῖς ταῦτα ἐξ  
αμαρτῆς, ἀλλὰ πρὸς τοὺς αὐτοὺς χρόνους, ἐπὶ οὐδὲν μὲν τῶν ἡπείρου. ὑβριζομ  
με, τὰς νήσους, ἀνθρώπων δὲ τὰς, ἐν ἰταλίᾳ καὶ σικελίᾳ πολιτείας, καὶ τυραν  
νίδας καθίστασαν. ἐλυμαίνοντο γὰρ τὴν πελοπόννησον, ὧς μετὰ πολέ  
μων καὶ σάσεωρ ἐποίκοντο. ἐπὶ ποίαν δ' αὖτ' ἀπὸ πόλεως οὐκ ἐστράπτυσαν.  
εἰ πρὸς τίνες αὐτῶν οὐκ ἐξήμαρτον; οὐκ ἡλείωμ μὲν μέρος τι τῆς χώρας ἀ  
φείλοντο, τὴν δὲ εἴη τῶν κορινθίων ἔτεμον; μανθιναῖς δὲ διώκισαν;  
φιλισίους δὲ ἐξεπολιόρκησαν; εἰς δὲ τὴν ἀρτίωμ ἐνέβαλον; οὐδὲν δὲ  
ἐπαύοντο, οὐδὲ μὲν ἄλλως κακῶς ποιοῦντες, αὐτοῖς δὲ τῶν ἡπείρου τῶν λευκ  
τροῖς πρὸς ἀσκήζοντες, ἢ φασί. ἕνεκα αἰτίαν γενέσθαι τῇ σπάρτῃ τῶν κα  
κῶν, οὐκ ἀληθῆς λέγουσιν. οὐ γὰρ διὰ ταῦτα ὑπὸ τῶν συμμάχων ἐμι  
σῆθησαν, ἀλλὰ διὰ τὰς ὑβρίδας τὰς ἐν τοῖς ἐμπροσθεν χρόνοις, καὶ ταῦ  
τα ἡττήθησαν, καὶ πρὸς τὴν αὐτῶν ἐκινδύνεοντο. καὶ δὲ τὰς αἰτίας ὡς φέ  
ρεται, οὐ τοῖς κακοῖς τοῖς ἐπὶ τῇ τελευτῇ γεγονυμένοις, ἀλλὰ τοῖς πρώτοις  
τῶν ἀμαρτημάτων. ἐξ ὧν ἐπὶ τὴν τελευτὴν ταῦτα κατενέχθησαν,  
ὥς τε πολὺ ἄν τις πῶς οὐκ ἄρ' ἀληθέσσεια τυγχάνοι λέγων. εἰ φαίνεται  
τε τὴν ἀρχὴν αὐτοῖς γεγενῆσθαι τῶν συμφορῶν, ὅτε τὴν ἀρχὴν ἐν  
θαλάτῃς πρὸς λάμβανον, ἐκ τῶν τότε δάναμιρ οὐδὲ μοίαν τῇ πρῶτῃ  
ὑπερῆσαν. διὰ μὲν δ' αὖτ' ἡ τὴν ἡγεμονίαν εὐταξίαν, καὶ τῇ κατὰ δίαμ τῇ  
ἐν αὐτῇ μελετομένῃ, ἔσθ' ὡς τῇ θάλαττῃ ἀρχὴς ἐπεκράτησαν.

N 3 διὰ δὲ



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Verum cum per imperij tempus licentia diffuerent, non ma-  
 gno negotio honore tum imperij, tū principatus sui sunt exu-  
 ti. Neq; enim leges, quas à maioribus acceperunt, amplius ser-  
 uabant, neq; in pristinis permanebant moribus. Sed cū quicq;  
 quid liberet, hoc etiam licere sibi putarent, in maximam rerū  
 Cuiusmodi perturbationem se ipsi coniecerunt. Nec perspexerūt immodi-  
 res sit immo- ca illa potentia, quanq; eam ambiunt omnes, q; sit res lubrica,  
 dica potētia. q; à mente alienet sui cupidos, quodq; natura similis est mere-  
 tricibus, quæ spectatoribus amorem quidem sui instillant, sed  
 eos irretitos misere perdunt. Sanè quod per omnia sint simi-  
 lia, eandemq; uim habeant, multis exemplis uobis est osten-  
 sum. Si quidem, qui potentia plus ceteris ualuerunt, eos uide-  
 as in maximas semper incidisse calamitates. Et ut à nobis ac  
 Lacedæmonijs sumam initium, an non hæ ciuitates, quæ ante  
 modestissime gubernabantur, & summam habebant gloriam,  
 posteaquam potētiam illam immodicam & maris imperium  
 nactæ sunt, ex æquo retrocedere cœperūt? Certe quemadmo-  
 dum, qui eisdem cupiditatibus laborant, eisdem quoq; mor-  
 bis sunt obnoxij: ita nostri & Lacedæmonij, quoniam eandē  
 uiam sunt ingressi, & similiter errarunt, ac per hoc tandem in  
 idem præcipitium deuenerunt. Et nos quidem cum sociorū  
 omnium in nos odiū exasperassemus & libertas nostra in ser-  
 uitutis periculum esset adducta, Lacedæmoniorū auxilio ser-  
 uati sumus. Illi uero cum in eorum excidium conspirassent o-  
 mnes, ipsiq; ad nos confugissent, per nos salutem sibi inuene-  
 runt. Et adhuc, si dijs placet, laudare oportebit imperiū, quod  
 adeo infelices habet exitus? Quin potius execramur, & mo-  
 dis omnibus fugimus, quod utrāq; ciuitatē multa adeo grauiā  
 q; perpulit tum facere, tū pati. lam uero qd antehac homines,  
 nō aduerterint illā maris ditionē habētibus, tātorū eē malorū  
 fontē, quodq; eius imperij gratia & à nobis, & à Lacedæmo-  
 nijs est pugnatū, nō admodū mitū uideri debet: quando bonā  
 Bona pars ho- mortalium partem in rerum delectu hallucinari deprehendas-  
 minū in rerū tum plures  
 delectu errat.



ἸΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ Εἰρήνης.

Θεῶν δὲ πλὴν ἀνολοσίων πλὴν ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς αὐτοῖς γεγενημένῳ, ταχέως  
 ἀακείνης τῆς ἡγεμονίας ἐσερρήκασαν. οὐδ' ἐν τούτοις νόμους ἐφύλαττον, οὐς  
 πατρὶς τῶν προγόνων παρέλαβον, οὐδ' ἐν τῇς ἡμετέροις ἀνέμεινον, οἷος πρό-  
 τερον εἶχον. ἀλλ' ὑπολαμβάνοντες θύειναι ποιεῖν αὐτοῖς, οὐδ' ἂν ἐν  
 ληθῶσι, εἰς πολλὰν ταραχὴν κατέειπον. οὐδ' ἡδέσαν πλὴν ἐξουσίαν  
 πᾶσι πάντες ἔχοντες, ὥς δὲ νόμος ὅστις, οὐδ' ὥς πατρὶς ποιεῖν  
 τὸν ἀγαπῶντας αὐτῶν, οὐδ' οὐ πλὴν φύσιν ὁμοίαν ἔχει ταῖς ἐταίρῃς,  
 ταῖς ἐρᾶν μὴ ἐαυτῶν ποιοῦσαι, τὸν δὲ ἡμετέρας ἀπολλύουσαι. καὶ τοι  
 φανερώς ὡς δὲ ἐφ' ἡμῶν ταύτῃ ἔχουσιν πλὴν δυνάμει, τὸν δὲ πλείους  
 ἐξουσίας γεγενημένους, ἰδοίτες ἂν ταῖς μέγισταις συμφοραῖς παρὰ τῷ  
 νότῳ ἀρξάμενοι, ἂν ἡμῶν, ἢ λακεδαιμονίων. αὐτοὶ δ' αἰπότες καὶ  
 πολυτελείᾳ προτέρῳ σωφρονέσονται, ἢ δόξαν ἔχουσαι καλίστῳ,  
 ἐπαθὲν ταύτης ἔτυχε, ἢ πλὴν ἀρχῆς ἐλαβον, οὐδ' ἐν ἀλλήλων δίκην ἐ-  
 καμ. ἀλλ' ὥς πατρὶς προσήκεται τῇς ὑπὸ τῆς αὐτῆς ὑποθυμῶν καὶ οὐδ' αὐτῇ  
 νόσθ' ἰεφθαρμένοις, καὶ ταῖς πράξεσι ταῖς αὐταῖς ἀπεχέσθαι, ἢ τοῖς  
 αὐτοῖς ἀμαρτήμασι παρὰ λησίων ἐρῶντες, καὶ τὸ τελευτᾶν, ὁμοίως  
 ταῖς συμφοραῖς παρὰ πείσοι, ἡμῶν τε καὶ μισθόντες ὑπὸ τῆς συμμά-  
 χου, καὶ παρὰ ἀνδραποδισμῶν κινδυνεύοντες, ὑπὸ λακεδαιμονίων ἐν  
 σῶσιν. ἐκείνοι τε πάντων αὐτῶν ἀπολείουσι βελθέωντων, ἐφ' ἡμῶν  
 κατὰ φύσιν, ἢ ἡμῶν τῇ σωτηρίᾳ ἔτυχε. καί τοι πᾶσι ὥς ἡ πλὴν τοιαύ-  
 τῳ ἀρχῇ ἐπαυθῆναι, πλὴν τὰς τελευτᾶς οὕτω πονηρὰς ἔχουσιν, ὥς δὲ  
 οὐ μισθῶν ἢ φεύγῃ τῇ οὕτω δίκῃ καὶ πολλὰ ποῖ ἀμφοτέρων τὰς πύλας  
 ἐπάρασσαν, καὶ παθεῖν ἀναγκάσθαι. οὐκ ἄξιον δὲ θαυμάζειν, εἰ τὸ ἄλλοι  
 χρόνον ἐλάνθανεν ἀπαντὰς τοσούτων οὐκ κακῶς αἰτία τοῖς ἔχουσιν αὐ-  
 τῶν. οὐδ' εἰ παρὰ μάχης ἢ ὑφ' ἡμῶν καὶ λακεδαιμονίων. ἐνέησεν δὲ τῇ  
 πλείους τῇ ἀνθρώπων παρὰ τὰς αἰετὸς τῆς παλαιᾶς ἀμαρτάνοντας

192



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

tum plures quidem malorum, quàm bonorum cupidos. Ad hæc reperire licet qui pro inimicis melius, quàm pro sese consilium captent. Id quod tam in maximis, quàm minimis licet observare. Quid enim non ad eum modum est factum? Principio nos ipsi, an non ea facere statuimus, per quæ Lacedæmonijs totius Græciæ obtigit imperium? Illi uero perperam adeo res suas sunt moderati, ut nos haud ita multo post denuo eorum salutem nobis asseruerimus: deinde Atticorum immodicum habendi studium ciuitates nostras in Lacedæmoniorum ius transtulit: ut & Lacedæmoniorum iniuria ferox suas ciuitates Atticorum ditionem subire coëgit. Postremo magistratum, qui populo in democratia præerant uitio factum est, ut

*Olim nulli* populus ipse πολυχρηστῶν, in qua quadringenti rerum summa præessent, maluerint. Porro triginta tyrannorum in subditos libido effecit, ut uel tyrannici satellitum oppressoribus facti simus magis populares. Sed quod ad minora illa, & quotidianæ uitæ rationem attinet, multos sanè recensere quis posset, qui edulij ac studiis eiusmodi gaudent, quæ tum corpori, tum animo detrimentum adferunt. At, quæ utrique & corpori & animo fuerant profutura, ea molesta, parumque salubria putant. Tum eos iudicant constantes, qui in his, tametsi malis, permanferint. Itaque si ex his in quibus semper uiuitur, quæque maiori sunt curæ, peiora plures sibi eligunt: quid mirum si de totius maris imperio, de quo nihil unquam pensiculatus est cogitatum, hallucinantur, & inter sese bello certant? Iam in ciuitatibus, quæ unius imperio parent, uidetis, quàm sint multi principatum ambientes, quorum quisque ut uoti fiat compos, nihil non tum facere, tum pati paratus est. Attamen eam conditionem, quæso uos, quæ molestia, quæ calamitas non comitatur? An non statim ipse principatus ingressus infinitis te implicat malis, & in extremam necessitatē coniicit: ut cum ciuibus uniuersis bellum gerere cogaris, & intestino prosequaris odio eos, à quibus nihil mali unquam sis passus?

Ad hæc

*Principatus  
incommoda.*



ΥΨΟΚΡΑΤΟΥ ΤΟΥΤΕ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

ἡ γὰρ πλείους ἢ ὑπὸ θυμίας ἔχοντας τῶν καλῶν, ἢ τῶν ἀγαθῶν, ἀμενοῦ  
 δε βυλὸν οὐ μὲν οὐκ ἔχουσιν, ἢ σφῶν αὐτῶν. Ὁ ταῦτ' ἴδοι τίς  
 ἂν ἐπὶ τῶν μεγίστων, τί γὰρ οὐχ οὕτω γέγονε, οὐχ ἡμεῖς ἢ ταῦτα  
 προήρῃμεθα πράττειν, ἢ ἔω λακεδαίμονιοι τῶν ἐλλήνων διεσώθη κα  
 τέστημεν, ἐκ τούτου δ' οὕτω κακῶς προύστημεν τῶν πραγμάτων, ὥς θ' ἡμεῖς  
 οὐ πολλοῖς ἔτεσι μὲν ὑπεροχῇ, πάλιν ὑποπόλασσαι ὁ κρηῖος γενέσθαι φη  
 ἐκείνων σωτηρίας, οὐχ ἡ ἢ τῶν ἀττικισόντων πολυπραγμοσύνη, λα  
 κωνίζου τὰς πόλεις ἐποίκαμεν, ἢ δὲ τῶν λακωνιζόντων ὕβρις, ἀττικί  
 ζου τὰς αὐτὰς ταύτας ἠνάγκασεν, οὐ δ' ἴα ἢ πλὴν τῶν δημηγορούν  
 των πονηρίαν, αὐτὸς δ' ὁ δὲ μὲν ἐπεθύμησε τὸ ὀλιγαρχίας τὸ ἐπὶ τῶν  
 τετρακοσίων καταστάσῃς, δ' ἴα δὲ πλὴν ἐπὶ τῶν τριάκοντα μανίαν,  
 πάντες δημοτικώτεροι γεγονάμεν τῶν φυλῶν κατὰ λαβόντων, ἀλλ  
 λὰ γὰρ ἐπὶ τῶν ἐλαττόνων, ἢ τῶν καὶ ἡμέραν ὑπὸ δειξερ ἂν ἡς πολ  
 λούς, χαίροντας ἢ καὶ τῶν ἐδεσμάτων, ἢ τῶν ὑπὸ τῶν ἐδεσμάτων τῶν  
 καὶ τὸ σῶμα καὶ πλὴν ψυχῶν βλάπτειν, ἐπὶ πόνα ἢ καὶ χαλεπὰ νο  
 μίζοντας, ἀφ' ὧν ἀμφοτέρω ταῦτ' ἂν ὠφελοῖν, ἢ καρτερικὸς εἶ  
 να δοκῶντας, τὸν ὅν τῶν ἐμμένοντάς, εἰ δὲ οὐκ ὅν ὅν ἀεὶ ζῶσι,  
 Ὁ πρὶ ὧν αὐτοῖς μᾶλλον μέλει, τὰ χεῖρω φαίνονται, προαἰσχυροί, τὴ  
 δυνασσοῦν ἐπὶ τῶν ἀρχῶν φησὶ ἡ δ' ἀλατῶν ἀγνοῶσι καὶ μάχονται  
 πρὸς ἀλλήλους, πρὶ ἧς μηδὲς πώποτε λογισμὸς αὐτοῖς εἰσβληθεῖ, ὅς  
 πε δὲ καὶ τὰς μοναρχίας τὰς ὅν ταῖς πόλεσι καθιστάμεν, ὅσας ἔ  
 χουσι τὸν ἐπιθυμίας, Ὁ τὸν εἰοίμεν ὄντας οὐκ οὐκ πᾶσι, ὥς κα  
 ταχῆρ αὐτὰς. αἷς τί τῶν δεινῶν, τί τῶν χαλεπῶν οὐ πρόσεσι.  
 οὐκ ἐνδύς ἐπειδ' ἂν λάβωσι τὰς δυναστείας ὅν τοσούτοις κακοῖς  
 εἰσὶν ἐμπεπλεγμένοι, ὥς τ' ἀναγκάζεσθαι πᾶσι μὲν ἅπα  
 σι τῶν πολιτῶν, μισθῶν δὲ ἴστων, ὅφ' ὧν οὐδὲν κακὸν παρὸν θάσῃ  
 Ὁ

ἐπιστῆναι



# ISO CRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Ad hæc charissimis amicis & iucundissimis sodalibus diffusus,  
 corporis tui salutē mercenarijs hominibus deponas, quos an-  
 tea ne uideris quidem unquam? Quod genus custodes, tibi  
 non minori sollicitudine sunt timendi, quā & insidiatores. De-  
 niq; suspectos adeo habeas omneis, ut in congressibus uel in-  
 timis & arctissimis necessitudinis uinculo coniunctis parū fi-  
 dere audeas. Neq; id iniuria: quando illud constat, qui ante ty-  
 rannidem obtinuerunt, eorum alios à parentibus è medio sub-  
 latos, alios à liberis, alios à fratribus, alios ab uxoribus circūue-  
 tos: porro eorundem familias ex hominibus penitus extirpa-  
 tas. Attamen in tot calamitatum aleam miseri sua sponte se ipsi  
 coniiciunt. Ergo si qui in repub. primas tenent, ac alijs sapiētiae  
 opinionem de se dederunt, ita sibi malorum sunt autores, suis  
 q; calamitatibus applaudunt, quid attinet alios admirari, qui  
 res eiusmodi ambiunt? Neq; uero me fugit orationem meam  
 qua parte tyrannos attingit, uobis cum primis esse gratā, qua  
 uero imperium, auribus uestris planè displicere. Nam pessimis  
 omnino laboratis affectibus. Siquidem quæ in alijs obseruata,  
 damnatis, eadem in uobis ipsis ne animaduertitis quidem. At-  
 qui prudentis, & cordati hominis, haud scio an non maximū  
 est signum, si earundem rerum aestimationem in omnibus cō-  
 similiter facere uideatur. Quæ cēsendi regula à uobis semper  
 modis omnibus negligitur. Etenim tyrannides quidem gra-  
 ues, & noxias putatis non alijs solum, sed & his, qui eas exer-  
 ceant. At maris ditionem summorum bonorum causam iacta-  
 tis, quæ tamen siue perturbationum multitudinem, siue mu-  
 neris administrandi difficultatem spectes, à monarchijs dif-  
 fert omnino. Et rem Thebanam, propterea quod uicinos su-  
 os iniuria afficiant, laborare censetis, ipsi uero cum socios ue-  
 stros nihilo melius tractetis, quàm illi Boeotiam, uos nihil non  
 ad rem pertinens facere persuasi estis. Quin ergo in primis, si  
 me audire uultis, omissis uanis illis consultationibus, animos  
 uestros ad ipsam rempub. atque adeo nos ipsos conuertitis.

Sicq;



ἸΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΪΡΗΝΗΣ.

ἁπλῆς δὲ καὶ τοῖς φίλοις καὶ τοῖς ἐταίροις τοῖς αὐτῶν. παρὰ  
κατατίθεσθαι δὲ, πλὴν τῶν σωμάτων σωτηρίαν μισοφόροις ἀνδρά-  
ποις, οὐδὲ πώποτε εἶδον; καὶ μηδὲν ἥτιον φοβέσθαι οὐδὲ  
φυλάττοντας, ἢ τοὺς ἐπιβουλευόντας; οὕτω δ' ὑπόπῳος πρὸς ἅ-  
παντας ἔχῃ, ὥς τε μὴ δὲ τοῖς δικαιοτάτοις διαρῆσθαι πλησίον-  
τας, ἐκόντως. σωίξαι γὰρ τοὺς πρὸ αὐτῶν τετυραννικότας,  
τοὺς μὲν ὑπὸ γονέων ἀνηρημένους, τοὺς δὲ ὑπὸ πατέρων, τοὺς  
δ' ὑπὸ ἀδελφῶν, τοὺς δ' ὑπὸ γυναικῶν. ἐν δὲ τῷ γένει αὐτῶν  
οἷς ἀνδρῶπων ἠφανισμένον. ἀλλ' ὅμως ὑπὸ τοῦτοῦ τὸ πλῆ-  
θος συμφορὰς ἐκόντες σφᾶς αὐτοὺς ὑποβάλλουσιν. ὅπου δ' οἱ  
πρωτεύοντες, καὶ δόξας μεγίστας ἔχοντες τοσούτων κακῶν ἐρῶ-  
σι, τί δ' αὖ τούτους ἀλλοιὺς διαμαρτύνει, εἰ τοιούτων ἔργων ὑπονομοῦ-  
σιν. οὐκ ἀγνοῶ δὲ, ὅτι τὸν μὲν πρὶ τῶν τυράννων λόγον, ἀπο-  
δέχεσθαι, τὸν δὲ πρὶ τοῦ ἀρχῆς, δυσκόλως ἀκούετε. πεπνυμένα γὰρ  
ἄπαρ αἰχισμόν. ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁρᾷτε, ταῦτ' ἐφ' ὑμῶν ἀγνοεῖτε  
αὐτῶν. καὶ τὶ τῶν φρονίμως διακείμενων, οὐκ ἔλαττον ἢ το σκῆθον  
ὄψιν, ἢ μὲν αὐτὰς ταύτας πράξεις ἐπὶ πάντων ὁμοίως φαίνονται  
γνωρίζοντες, ὡς ὑμῖν οὐδὲν πόσις ἐμέλκωσιν, ἀλλὰ τὰς μὲν τυραννί-  
δας ἡγεῖσθαι χαλεπὰς εἶναι καὶ βλαβεράς, οὐ μόνον τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ  
καὶ τοῖς ἑαυτοῖς αὐτὰς, πλὴν δ' ἀρχὴν τῇ καὶ θάλατταν, μετὰ τὴν ἀγα-  
θῶν αἰτίαν. τῇ οὐδὲν, οὐτ' ἐν τῇ πάθεισιν, οὐτ' ἐν ταῖς πράξεσιν ἢ μο-  
ναρχίῳ δ' ἀφ' ἑστέρας. καὶ τὰς μὲν θεαίῳ πράγματι, νομίζετε πονηρὰς  
ἔχειν, οὐδὲ τοὺς πρὸ τοῖς ἀδικήσιν, αὐτὶ δ' οὐδὲν βέλδιον τούτοις συμ-  
μάχους διοικούντες, ἢ ἐκείνοι πλὴν βοιωτίαν, ἡγεῖσθαι πάντας τὰς  
δέοντα πράξεις. ἢ οὐκ ἐμοὶ πείσκειτε παυσάμενοι τὸ παντὶ  
πᾶσι καὶ βλαβέριον, προσέξετε τὸν νοῦν ἢ μὲν αὐτοῖς καὶ τῇ πόλει.



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Hic attendat  
cordatus le-  
stor.

Nobilis sen-  
tentia.

Sicq; accuratius disquiritis, quid nam sit illud quod ciuitates  
hæ duæ, nostra dico, & Lacedæmoniorum ab exiguis profe-  
ctæ initijs eò creuerint, ut imperium totius penè Græciæ ali/  
quandiu tenuerint, ac rursus rerum cardine commutato, ex  
tanta potentia in libertatis amittendæ periculum reciderint:  
tum quid nam sit causæ quod Thessali quidem, qui summas  
opes cum summa potentia coniunctas habebant, nunc duri-  
ter uitam agunt: Megarēses autem, cum iam inde ab initio fa-  
miliares copiæ eis fuerint, exiguum neq; habeant fertile solū,  
neq; portus, neq; argenti fodinas, sed saxa colant, domos tamē  
magnificentissime possideant. Et illorum quidem arces tamen  
si eis suppetunt plus quàm ter mille equites & sagittarij innu-  
merabiles, alij tenent, hi uere quantumuis exiguis copijs in-  
structi, totam suam regionem ex animi sententia uel nullo ob-  
stremente, gubernant. Ad hæc illi semper intestinis bellis sese  
conficiunt, hi uero quamuis inter Peloponesiorum, Theba-  
norum, ac nostræ ciuitatis perpetua bella sedem habeant, nihilo-  
minus in summa tranquillitate, & pace uitam transigunt.  
Nam si hæc atque eiusmodi alia apud animum uestrum dili-  
genter expenderitis, dubio procul malorum omnium cau-  
sam inuenietis iniuriam, licentiam, & immodicum habendi  
studium: at cōtinentiam, & moderationem bonarum omniū  
fontem. Quam uirtutem in priuatis quidē laudatis, quiq; eā  
exercent, eos inter ciues omnes tranquillissime uiuere, & cate-  
ris meliores putatis. Et ut communes omnium custodes ma-  
gistratus hac laude probentur nihil ad rem pertinere censebi-  
tis: Certe ut uirtutes magno studio sunt exercendæ, ita uitia  
fugienda cum omnibus, tum uero maxime magistratibus. Nā  
priuatus quispiam etiamsi peccat, tamen aliquoties usu uenit,  
ut ipsas errati poenas morte antequerat. Verum ciuitates, in  
quas redundat, si quid à magistratibus cōmissum fuerit, quia  
non perinde, ac homines emoriūtur, semper manent factis di-  
gna supplicia, eaq; non tantū ab hominibus, sed & ipsis diuis.

Quæ



ИМПЕРАТОРЕ ПЕРІ ІРИННІЗ.

Q. 3. 1. 5. 6. 7.



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Quæ uobis prudenter sunt expendenda, ne in animū admittatis eos, qui in præsens quidem gratiosis uerbis aures uestras demulcent, sed temporis futuri nullam habent rationem: nec animum inducat is eis credere qui multis quidem uerbis suum erga rempu. studium coram populo iactent, sed re ipsa totam ciuitatem labefactant, quemadmodum & prius: mox ubi publicani pro cōcione orandi auctoritatem nacti essent, cō demētia ciuitatem redegerūt, ut cuiusmodi nobis supra recē sui designare sustinuerint. Quo loco omnium maxime mirari succurrit, eis nos auctoritatē populū cōcionibus tenendi, cōmunibus suffragiis deferre, nō qui perinde sint affecti ac fuerunt, qui rēp. ex parua magnam fecerunt, sed qui non alia tum dicant, tum faciant, q̃ qui optimam à maioribus acceptam suo uitio prodiderunt, præsertim cum modo sciatis unicum esse, quo respu. promoueatur, si quod ad honores attinet, boni malis præferetur. Sed & compertum habeatis popularem libertatem sub illis ueteribus multis quidem annis neq̃ perturbatam, neq̃ in aliam formam cōmutatam: uerum eandem sub his recentioribus iam bis euersam: tum ciues, qui partim tyrānis, partim triginta illis præfectis rerum potentibus successerunt in urbem reductos nō sycophantarum horū opera, sed prudentia eorū, qui hoc hominū genus semper oderunt, quiq̃ nomen sua uirtute celebre habuerint. Et quanq̃ tot à ueteribus nobis sint relicta monumenta, quæ quid quisq̃ reip̃. uel profuerit, uel nocuerit, aperte declarant: tamen eiusmodi oratorum uersutia adeo nobis placent, ut tametsi oculis coram cernamus bellorū, aliarumq̃ perturbationū, quas illi excitarāt, causa, ciues quidē multos patrimoniū sui facultatibus excidisse, illos uero è summa paupertate summas opes conscendisse, non tamen uel nostro nomine indignemur, uel illis suam felicitatē inuideamus. Imò & ipsam ciuitatem in crimen uocari sustineamus, quasi ea Græcos affliget, & tributis imperatis premat, illos uero, nempe oratores malos, patiamur fructus hos omnes capere.

Tum

Quod maxi  
me rēpub. pro  
moueat.



Γ' Σ Ο Κ Ρ Α' Τ Ο Υ Σ Π Ε Ρ Ι' Ε' Ι Ρ Η' Ν Η Σ.

ὅμ ἔνδυμαρμόνε, καὶ μὴ προσέχαμ τὸν νοῦν τοῖς ἐν ᾧ παρόντα  
 μου χαρίζομενοι, τῷ δὲ μέλλοντι χρόνῳ, μηδεμίαν ὑμῶν  
 λείαν ποιεῖμενοι. μὴ δὲ τότε εἰλῆν ἢ τὸν δῆμον φάσκουσιν, ὅς  
 ἄλλω δὲ πλὴν πόλιν λυμαίνομενοι, ὡς καὶ πρότερον. ἐπεὶ δὲ παρέ-  
 λαβον οἱ τοιοῦτοι πλὴν ἐπὶ τῷ βήματι δασιείαν, εἰς τοσαύ-  
 την ἄνοιαν προήγαγον πλὴν πόλιν, ὥς τε παθεῖν αὐτὴν, οἷον  
 πρὸς ὀλίγω πρότερον ὑμῖν διηγασάμεν. ὃ καὶ πάντων μάλιστα ἄρ-  
 χε θαυμάσιον, ὅτι προχαρίζετο δημαγωγόν, οὐ τοὺς πλὴν αὐτῶν  
 γνώμῳ ἔχοντας τοῖς μεγάλῳ πλὴν πόλιν ποιήσιν, ἀλλὰ οὖν  
 ὅμοια καὶ λέγοντας καὶ πράττοντας τοῖς ἀπολέσιν αὐτῇ. ὅ-  
 ταῦτ' εἰδότες, οὐ μόνον ᾧ ποιεῖν πλὴν πόλιν εὐδαίμονα τοὺς  
 χρόνους ᾧ πονηρῶν διαφέροντας, ἀλλὰ καὶ τὴν δημοκρατίαν ἐ-  
 πί ἢ ἐκείνων, πολλοῖς ἔτεσιν, οὐ τε κινεῖσθαι, οὐ τε μεταστᾶναι.  
 ἐπὶ δὲ τούτῳ, ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ διὲς ἦδη καταλυθῆναι, καὶ τὰς  
 φυγὰς τὰς ἐπὶ ᾧ τυράνων, καὶ τὰς ἐπὶ ᾧ τριάκοντα γεγενη-  
 μένας, οὐ διὰ τούτους συνοφάντας κατελθόντας, ἀλλὰ διὰ τοὺς μισθῶ-  
 ντας τὸν τριούχον, καὶ μεγίστῳ ἐπ' ἀρετῇ δόξαν ἔχοντας. ἀλλ' ὅ-  
 μως τηλικούτων ἡμῖν ὑπομνημάτων καταλελειμένων, ὅτι ὅμ  
 ἐφ' ἑκατέρω αὐτῶν ἢ πόλιν ἔπραττεν, οὕτω χαίρομεν τὰς τῆς  
 τῆς πόλεως πονηρίας, ὡς ὁ δὲ ὄντων διὰ τὸν πόλεμον καὶ τὰς τα-  
 ραχὰς ἃς αὐτοὶ πεποιθήκασιν, ἢ ἄλλων πολίων πολλοὺς ἐκ τῆς πα-  
 τρώου ἐκπεπῆκότες, τούτους δὲ ἐκ πενήτων πλεσίους γεγενημέ-  
 νους, οὐκ ἀγανακτῶμεν, οὐδὲ φθονῶμεν ταῖς εὐπραγίαις αὐτῶν, ἀλλ'  
 καὶ ὑπομένομεν πλὴν πόλιν διαβολὰς ἔχουσαν, ὡς λυμαίνετο δια-  
 σμολογῆν τὴν ἑλκύναν. τούτους δὲ τὰς ἐπικρατείας λαμβάνοντας.

καὶ εἰς



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Tum populo quidē, cui imperiū uerbotenus tantū tribuūt, cōditionem esse priorē, q̄ his qui paucorū potētia, Graci *ὀλιγῶν* dicunt, seruiūt. Hos uero per nostrā stulticiā ex angustissima re familiari ad magnū fortunæ splendore peruenisse. At qui Pericles, inquiunt, qui longe ante hoc tēpus populi suffragio orator in rep. cōstitutus erat, cū ciuitatem magis quidem nutantem, q̄ post acceptū maris imperiū, tolerabilius tamen adhuc institutam accepisset, nō ad suū ipsius quæstum studia conuertit, sed familiam suā ipsius minorem, q̄ à patre accepit, relit. At in arcē præter ea, quæ sacris dicauit, intulit octies mille talenta. Hi autem, qui nunc præsumunt, tantum ab illius factis absunt, ut dicere etiā non uereantur, se per reipub. curam priuatis commodis studere non posse. Cum interim per hāc scilicet rei familiaris negligentiam, eos tantum profecisse apparet, quantū alioqui à dijs ne optassent quidē unquam. Ad hæc & illud obiiciunt plebem nostram haud quāquam latam degere, imò sic tractari, ut ciuium nemo uiuat neq̄ commode, neque molliter. Quin ciuitatem plenam esse complorationibus, sic enim aiunt, alios quidem huc adigi, ut paupertatē, egestatēq̄ suam apud sese, & quod aiunt, in sinu deplorarēt: alios uero de imperatorum, ac ministeriorum multitudine queri. Tum exactiones, atq̄ æris alieni sollicitudinem iactāt. Quæ omnia ciuium modi dolorem faciunt, ut qui magnas habent facultates, miserius penē uiuant, q̄ qui perpetua paupertate depressi in diuitiarum spem sese nunquam erexerunt. Demiror autem uos, si hoc perspicere non potestis, nullum hominum genus plebi peius silentius, quā sint maligni rhetores, atq̄ in repub. oratores. Nam præter aliam calamitatem, quam secum adferunt, uos & his, quorū in singulos dies eget usus, spoliare student. Vidēt enim qui domestica facultate ius suū tueri sufficiūt, eos & pro reipub. commodis stare, & eorum qui optima tum dicunt, tum faciunt, partes sequi. At, qui partim in foro, partim populi concionibus uictū quaritant, eos inopia coactos à se pēdere, uidelicet

Rabule forē/  
ses & id ge/  
nus homines  
litium fabri.



ΥΨΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

καὶ τὸν μὲν δῆμον ὅρφασιμ ὄντι δὲ τῶν ἄλλων ἀρχὴν, χεῖρ πρᾶτ  
 τοντα τῶν ταῖς ὀλιγαρχίαις δυνάουσιν, οἷς δ' οὐδὲν ὑπὲρ χειρῶν  
 γαδὸν, τοῦτο δ' ἴα πλὴν ἀνοίαν πλὴν ἡμετέρων, ἐκ ταπεινῶν εὐδαίμο  
 νας γεγενημένους, καὶ τοὺς περικλῆς δ' πρὸ τῶν τριῶν δὴμαγωγὸς κα  
 τὰς αἰ, πρὸ αὐτῶν πλὴν πόλιν, χεῖρ μὲν φρονέειν ἢ πρὶν καταχῆν  
 πλὴν ἀρχὴν, ἐν δὲ ἀνεκτῶς πολιτευσόμεν, οὐκ ἐπὶ τὸν ἴδιον χρόνον  
 ἵσμεν ὡς μὲν, ἀλλὰ τὸν μὲν οἶκον ἐλάττω τὸν ἐαυτῶν κατέλιπε, ἢ  
 πρὸ τοῦ πατρὸς πρὸ ἐλαβε, ἐς δὲ πλὴν ἀκρόπολιν ἀνέμενε, οὐκ ἀ  
 κηχίλιν ἀλάττω, χωρὶς τῶν ἱερῶν, οὐκ ἀ τοσούτων ἐκείνους δ' ἐν κη  
 χασίμ, ὡς π' ἐγὼ μὲν τολμῶσι, ὡς δ' ἴα πλὴν κοινῶν ὑμῶν μέλει  
 αν, οὐ δ' αὖν αὐτῶν ἴδιοις προσέχουσιν τὸν νοῦν. φαίνεται δὲ  
 τὰ μὲν ἀμελέμενα, τοσαύτῃ ἐλκρότα πλὴν ἐπίδοσιμ, ὅσμη οὐ δ'  
 ἔμ ἐν αὐτῶν τοῖς θεοῖς πρότερον ἡξίωται. τὸ δὲ πλὴν ἡμῶν, οὐ κη  
 δεῖται φασιμ, οὕτω δ' ἀκείμενον, ὡς π' ἐκείνους τῶν πολιτῶν ζῆμ  
 ἡδ' ἑως μὴ τ' ἐξιδύμω, ἀλλ' ὁδὲ μὲν μετὰ εἶναι πλὴν πόλιν. οἱ μὲν  
 ἢ, τὰς πενίας τὰς ἐνδείας ἀναγκάζοντες δ' ἐξίεναι καὶ θῆναι πρὸς  
 σφᾶς αὐτοὺς, οἱ δ' ἢ τὸ πλὴν τῶν προσεγμάτων, τὰ λητῶν καὶ τὰ  
 πρὸ τὰς εἰσφορὰς, τὰς ἀνιδόσεις, ἀφ' αὐτῶν ἐμποιεῖ λύπας, ὡς τ'  
 ἄλγιον ζῆμ τὸς τὰς οὐσίας κεντημένους, ἢ τὸς σιωχῶς πενομένους  
 θανμάζω δ' ἐμὴ μὴ δ' αὖν αὐτῶν σιωχῶν, οὐ γένεσθαι οὐδ' ἐμὴ κακόν, ὅσον  
 τῶν πλὴν, πονηρῶν ἢ πονηρῶν καὶ δὴμαγωγῶν. πρὸς ἢ τοῖς ἄλλοις κα  
 κοῖς, καὶ τῶν πλὴν ἡμέραν ἐκείνους ἀναγκάζοντες οὐκ ἀλλὰ βόλονται  
 πᾶν τὸν ἡμῶν. ὁρῶσι δ' τὸν μὲν ἐκ τῶν ἰδίων δυνάμενους τὰ σφέτερά  
 αὐτῶν δ' ἴοιεν, τὸ πᾶν ὅπως οὐτῶν καὶ τῶν τὰ βέλτεα λεγόντων, τὸς δ'  
 ἀπὸ τῶν δικαστῶν ζῶντας, καὶ τῶν ἐκκληστῶν καὶ τῶν ἐν τεινέμ  
 λημμάτων, ὅφ' αὐτοῖς δ' ἴα πλὴν ἐνδείας ἀναγκασμένους εἶναι.

Ρ καὶ πολλὰ



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

videlicet, qui magnam debeant gratiam delationibus, criminibus, atque id genus alijs sycophantarum strophis. Quibus omnibus locum dat illorum magistratus. Itaque iucundissimum eis fuerit, in rei familiaris angustijs, in quibus ipsi aetatem agunt, & ciues uniuersos conspiciere. Cuius rei maximum est indicium, quod non huc spectant, qua uia egentibus uictum subministraret, sed quibus technis eos, qui aliquid habere uidentur, ceteris exaequant. Quae ergo dabitur a tot malis requies? Equidem, quae mihi huc pertinere sunt uisa, magna ex parte recesui, non quidem ordine accuratius seruato, sed ut quaeque pro tempore inciderunt. Verumtamen minori negotio dictorum meminisse poteritis si quae urgere maxime uidebunt, denuo paucis perstringere tetro. Igitur ex his per quae res nostrae collapsae erigi, inque melius restitui queant, primum fuerit, si publicis negocijs consiliarios adhibuerimus tales, quales in priuatis rebus nobis continere optaremus, nec posthac in errore ita simus pertinaces, ut populares existimemus esse sycophantas istos, δολωφαινονες aut, hoc est qui communem omnium libertatem in suam & paucorum aliorum potentiam redigere studeant, uiros bonos, & honestos, quando cognitum habetis neutros horum, quod uulgo uel per adulationem, uel per inuidiam audiunt, natura esse posse. Quin potius cuique gestit animus eiusmodi reperi. instituire, in qua ipse maxime in precio sit futurus. Proximum uero, si animum induxerimus non aliter uti socijs, quam & amicis. Nec uerbotenens tantum eis libertatem permittamus, re ipsa uero facultatem eos pro sua libidine tractandi ducibus nostris concedamus. Nec dominorum, sed sociorum exemplo imperium in eos geramus, praesertim cum iam satis edocti simus potentiam nostram sociorum ciuitatibus singulis quidem esse superiorem, sed uniuersis longe inferiorem. Porro tertium est, si post pietatem, quae diuis debetur, tanti putemus nihil, quam ut Graecis bonam de nobis opinionem dare modis omnibus studeamus. Nam si his armis instructi erimus uoluntarii quique non imperium modo, sed & seipsos in nostram manum dederint. Quod

Nobilis & ueris. sententia.



ΥΨΟΚΡΑΤΟΥ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

καὶ πολλὰν χάριν ἔχοντας ταῖς ἰσαγγελίαις καὶ ταῖς γραφαῖς, ὅτι  
ταῖς ἄλλαις συκοφαντίαις ταῖς δὲ αὐτῶν γιγνομέναις. ἐν οὗτοι ταῖς  
ἀπορίαις ἐν αἷς αὐτοὶ δυνάστευσιν, ἐν ταύταις ἡδὲ ἄρ' ἴδοιεν ἅ-  
παντας ὄντας τοὺς πολίτας, τεκμήριον δὲ μέγιστον. οὐ γὰρ τοῦτο  
σκοπεῖσιν ὅστις τὸν τρόπον τῶν δεδομένων ἐμβίον ἐκποριούσιν, ἀλλ'  
ὅπως καὶ τοὺς ἔχον τίθουσιν, τοῖς ἀπόροις ἐξισώσασιν.  
τίς οὖν ἀπαλλαγὴ γένοιτ' ἂν τῶν πόντων κακῶν, δειλέεσθαι μὲν  
τὰ πλεῖστα πρὶ αὐτῶν τούτων, οὐκ ἐφεξῆς, ἀλλ' ὥς ἕκαστον τῶν κα-  
ρῶν σωσέπιπτε. μάλλον δ' ἂν ἡμῖν ἐγγύς το μνημονεύειν, εἰ σωσα-  
γῶν τὰ μάλιστα κατεπεύγοντα, πάλιν ἐπανελθὲν αὐτὰ πρὸς αὐτῶν.  
ἐστὶ δ' ἐξ ὧν ἐπανορθώσασθαι τὰ φθι πόλεως καὶ βελτίω ποιήσαι-  
μεν, πρῶτον μὲν ἢ συμβούλους ποιῶμεθα τοιούτους πρὶ τῶν κοι-  
νῶν, οἷους πρὸς ἂν πρὶ τῶν ἰδίων ἡμῖν εἶναι βουλευθῆμεν, καὶ πα-  
σώμεθα δημολίκους μὲν νομίζοντες εἶναι τοὺς συκοφάντας, ὀλίγας  
χικούς δὲ, τοὺς καλοὺς καγαθοὺς τῶν ἀνδρῶν, γνόντες οὐ φύσει  
μὲν, οὐδεὶς οὐδέτερον τούτων ἐστίν. ἐν ἧ δ' ἂν ἕκαστοι τιμῶνται.  
ταύτῃ βούλονται καθεσθῆναι τῷ πολιτείᾳ. δεύτερον, ἢ ἐ-  
δεικνῶμεν χρῆσθαι τοῖς συμμάχοις ὁμοίως, ὥς πρὸς τοῖς φίλοις,  
καὶ μὴ λόγῳ μὲν αὐτῶν αὐτονόμους ἐφίωμεν, ἔργῳ δὲ τοῖς στρατη-  
γοῖς αὐτοῦς, ὅτι ἂν βούλονται ποιῆν ἐνδίδωμεν. μὴ δὲ δεσπο-  
τικῶς, ἀλλὰ συμμαχικῶς αὐτῶν ὑπασατώμεν. ἐκείνο καταμα-  
ρτύντες, ὅτι μᾶλλον ἕκαστος τῶν πόλεων κρείττους ἐσμὲν, ἀπα-  
σῶν δὲ ἡττοῦς. τρίτον δ' ἢ μὴ μὲν πρὶ πλείονος ἢ γῆδε μετὰ γε τῆς  
πρὶ τοὺς θεοὺς εὐσέβειαν, τῇ πρὸς αὐτοὺς ἐλπίσιν ἐνδοκιμῶν. τοῖς γὰρ οὕτω  
διακρίνωμεν, ἐκόντες καὶ τὰς ἡγεμονίας, ὅτι σφῶν αὐτοὺς ἐνδιδόασιν.

P 2 ἢ οὐκ



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL.

Quod si quæ dixi, opere executi fueritis, insuperq; uosipsi cō-  
paraueritis, bellicosos quidem in militari disciplina, & appara-  
tu, mansuetos uero, ac pacificos nihil præter æquum faciendo  
futurum, ut nō uestram modo ciuitatem reddatis feliciorē,  
sed & totius Græciæ statum promoueat. Neq; enim, ubi ui-  
derint ciuitatem nostram huc spectare, & iam instructā, ut si  
qui iniuriam patiantur, eis subueniant, ulla ciuitas quicq; fero-  
cius designare audebit. Imò cunctabundī ad res nouas incipi-  
endas erunt, sicq; in summa quiete degēt. Attamen siue hoc si-  
ue illud fecerint, eūctus in nostrū cōmodum cedit. Etenim si ci-  
uitates, quæ inter alias sunt eminentiores, ab eiusmodi iniurijs  
dehinc abstinerint, id beneficij nobis acceptū feret. Sin alijs  
per uim iniuriā facere conabuntur, omnes profecto, quos uel  
ipsa iniuria, uel metus tangit, ad nos supplices cōfugient, nihil  
non offerentes nō modo imperium, sed & seipsos. Quibus re-  
bus futurum est, ut nunq; desint, quorum ministerio maligna  
ri uolentes, propulsemus. Imò ad manū semper auxiliāres co-  
piæ multæ suppetāt. Nam cui ciuitati, imò cui omnino homi-  
ni nō erit in uotis nostræ amicitiae, societatisq; fieri participēs  
maxime cum uidebit nos ad utrūq; iuxta paratos in pace qui-  
dem iustissimos, ad bellum uero potentia summa instructos,  
tum nobis ut in animo, ita & manu esse alios defendere, nos  
ipsos autem nullius auxilio indigere. Iam uero q̄ ingens in ci-  
uitate rerum omnium expectandus esset profectus, si exteri  
omnes magnifice adeo de repub. nostra sentirent. Tum autē  
quantas opes in ciuitatem uelut influere uisuri essemus, si nos  
per Græciam uniuersam in felici statu seruari constaret. Quis  
uero nō uel summis laudibus efferret eos, qui tot ac tantorum  
bonorum extitissent autores. Quanq; autem singula, quæ in  
animo meo cogito, oratione complecti non licet, hoc tamen  
nunc docebo, uidelicet, cōmodissimū esse, ut eis, q̄ inter tot ini-  
quos, & quasi insanos à rectæ rationis tramite nō declinarunt,  
libertas & reipub. salus committatur, nec ut ante boni publici  
corruptores



Γ' ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ' Ε'ΙΡΗ'ΝΗΣ.

ἢ οὐκ ἔμμεντε τῆς εἰρημένοιο, καὶ πρὸς τοῦτοις ὑμᾶς αὐτοὺς πα  
 ράχῃτε, πολεμικοὺς μὲν ὅντας ταῖς μελέταις καὶ ταῖς πρᾶσιν οὐκ αἰ  
 εἰρηνικοὺς ὅ, τοῦ μὴδὲ πρὸς τὸ δίκαιον πράττειν, οὐ μόνον εὐδαίμονα  
 ποιήσετε ταύτῃ τῇ πόλει, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἑλληνας ἅπαντας, οὐδὲ β' ἄλ  
 λη τὴ πόλεω, οὐδὲ μία τλημήσφ' ἡμετέρας θζαμαρτάνειν, ἀλλὰ οὐκ  
 ὁδοί, καὶ πάλιν ἡσυχίαν ἔξοσι, ὅταν ἴδωσι μὴ φεδρεύσαν τὴν ἡμετέ  
 ραν πόλιν, καὶ πρᾶσιν οὐκ αἰετὶς ἀδικημένοις βοηθεῖν. οὐ μὴ ἄλλ'  
 ὁπότερον ἂν ποιῶσι, τὰ γ' ἡμέτερον, καλῶς ἔξει τὸ συμφερόντως. ἢ  
 τε β' ὁδοί τῇ πόλει ταῖς προεχόμεναις, ἀπέχεσθαι τῶν ἀδικημά  
 των, ἡμῶς τῶν ἀγαθῶν τὴν αἰτίαν ἔξομεν. ἢ τε πάλιν χεῖρσιν  
 ἀδικεῖν, ἐφ' ἡμᾶς ἅπαντες οἱ δεδιότες, τὸ κακῶς πάχοντες καταφεύ  
 ξοντες, πολλὰς ἰκετηρίας καὶ δειήσεις πρὸς τοὺς, καὶ διδόντες, οὐ μόνον τῇ  
 ἡγεμονίᾳ, ἀλλὰ τὸ σφᾶς αὐτοὺς, ὡς τὸν ἀπορήσομεν μετ' ὧν καλῶ  
 σομεν τοὺς θζαμαρτάνοντας, ἀλλὰ πολλοὺς ἔξομεν τοὺς εἰσὶν ὡς σωσά  
 νειομένους ἡμῶν. ποίᾳ β' ἢ πόλει, ἢ τῇ ἀνθρώπων οὐκ ὡς θυμήσφ' με  
 ταχθεῖν τὴν πόλιν, τὸ συμμάχιας τὴν ἡμετέρας, ὅταν ὁρῶσι τοὺς αὐτῶν  
 ἀμφοτέρω, καὶ δικαιοτάτας ὄντας, τὸ μείζων δῶναμι κεντημένους, τὸ  
 οὐκ ἄλλως σώζειν καὶ βολομένους, καὶ δυνάμενους, αὐτοὺς ὅ μὴδὲ μῖσ  
 βοηθείας δεομένους, πόσῃ δὲ καὶ προσδοκᾶν ἐπιδόσιν τὰ τὴ πόλεω  
 λήψας τὴν τριάντα εὐνοίαν πρὸς τὴν ἄλλαν ὑπερβάσκει, πόσον ὅ πλῆθος  
 εἰσφύσας καὶ εἰς τὴν πόλιν, δι' ἡμῶν ἀπάσης τὴν ἑλλάδος σωζομένης,  
 τίνας δὲ οὐκ ἐπαινεσέας τοὺς τοσούτων, καὶ τληκτόων ἀγαθῶν αἰτίες  
 γεγενημένους, ἀλλὰ β' οὐ δῶναμι διὰ τὴν ἡλικίαν ἅπαντα τοῦ λό  
 γου πρὸς λαβῆναι, ἀλλὰ γὰρ τῇ δianoία καθορῶν. πάλιν οὐ καλὸν ὅτι,  
 ἐν ταῖς τῇ ἄλλαν ἀδικίαις καὶ μανίαις πρώτους εὐφρονήσαντας,  
 πρᾶσιν τῆς τῇ ἑλλήνων ἐλευθερίας καὶ σωτηρίας, ἀλλὰ μὴ



ISOCRATIS ORATIO PER P. MOSEL

Principatus  
Lacedæmo-  
niorum,

corruptores per conuítium dicantur: deinde si qui uirtutum splendore fuerint conspicui, hi in pristini honoris gradum restituantur. Porro caput omnium, in quod hætenus à me dicta contendunt, quodq; reipub. negocijs existimandis respicere oportet, illud dicere uere possem, nepe quod oportet, si uolueritis calumnias, quibus hoc tempore male audimus, dissoluere, si à bellis frustra iam sæpe susceptis requiescere, si principatum in omne tempus firimum ac stabile nancisci, odisse certe quicquid est tyrannicæ ditionis, atq; item insolentis potentatus omneis. Semper enim in memoria hæere debent calamitates, quæ ex eo fonte in rempu. manare solent. Sed ut hæc uitanda sunt, ita rursus admiratione æmulationeq; dignum planè Lacedæmoniorum regnum. Horum enim regibus peccandi licentia est minor, quàm quibusuis priuatis. At reges ipsi cæteris qui tyrannidem in subditos exercet, eo sunt feliciores, quod qui hos occiderunt, à communis reipu. ciuib. amplissima munera accipiunt. Pro illis uero, qui non in pugna discrimine mortem audent oppetere, abiectiores habentur his qui ordinem deserunt, & abiectis armis aufugiunt. Quare nò im merito eiusmodi principatus multorum uotis est obnoxius. Ac nobis quidem, ut nunc se res habent, cum honorem, quem illi à suis ciuib. habent à Græcis perfacile fuerit impetrare, si persuasi erunt potentiam nostram sibi non seruitutis, sed salutis causam fore. Porro cum multæ sanè, & uariæ orationes ex hoc argumento duci possint, mihi tamen finem dicendi facere duo suadent, primum huius orationis prolixitas: deinde annorum meorum multitudo. Iuniores autem ac dum magis q; ego ætate uigentes partim cohortor, partim iubeo in hoc genere plura tum dicere, tum scribere. Si quidem hac uia maximas ciuitates, & quæ alios sub iugum mittere cõsueuerunt, ad uirtutē, pariter ad iusticiā perducet, usq; adeo, ut Græcia rebus omnibus florente, & rei literariæ status in melius prouehatur.

D I X I.



ΥΠΟΚΡΑΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΕΙΡΗΝΗΣ.

[illegible]

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ.





# LVCIANI TY

RANNICIDA, DES. ERASMO RO/  
TERODAMO INTERPRETE.

## ARGVMENTVM DECLAMATIONIS.

Quidam in arcem ascendit, uti Tyrannum occideret: atq;  
ipsum quidem non repperit, uerum filium eius interemit, gla/  
diumq; in uulnere reliquit. Adueniens Tyrannus, ubi filium  
extinctum conspexit, eodem ense necem sibi consciscit. Is qui  
ascenderat, Tyranniq; filium peremerat, præmium tanquam  
Tyrannicida petit.

## DECLAMATIO.



VM DVOS eodem die Tyrannos occi/  
derim iudices: alterum ætate iā affe/  
cta: alterum æuo florentem, & ad scelerum  
successionem capeffendam paratum: unicū  
tamen pro ambobus præmium petiit ue/  
niō: qui quidem unus omnium quōtquot  
unquam Tyrannicidæ fuerūt, unico uulne/  
re duos maleficos fuerim amolitus, neciq; dederim: filium u/  
delicet ense, patrem indulgenti charitate qua filiū adamabat.  
Itaq; Tyrannus pro his quæ commisit, abunde magnas pœ/  
nas nobis pendit: quippe qui & uiuus aspexerit, filiū prius  
morte sublatum: & quod est omnium maxime nouum, com/  
pulsus sit deniq; ipse sui tyrānicida fieri. At illius filius mea qui/  
dem manu peremptus est: ceterum occisus, alteram ad eadem  
operam





# ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

ἡ πόσις ἐν μελέτῃ.

Ἀλλὰ δὲ εἰς τὴν ἀκρόπολιν, ὡς ἀποκτενῶν τὸν τύραννον, ἐλθὼν  
τὸν μὲν οὐχ ἔβριξε, τὸν δὲ ὑὸν αὐτοῦ ἀποκτείναντα, κατέλιπε τὸ ξίφος ἐν  
τῷ σώματι. ἐλθὼν δὲ τὸν τύραννον, ἐλθὼν ὑὸν ἰδὼν ἡδὴ νεκρὸν, τῷ ἄν-  
θρωπῳ ξίφος αὐτοῦ ἀπέκτενε, αὐτὸν δὲ ἀνελθὼν καὶ τὸν τυράννον ὑὸν  
ἀνελθὼν γέγραψε, ὡς τυραννοκτόνον.



Γ' οὗ τυράννου ἀποκτείναντα, ὡς ἄνδρες δικασαί, μι-  
αὲς ὑμέτερας, τὸν μὲν ἡδὴ πρὸς κηρότα, τὸν δὲ ἀκμά-  
ζοντα, καὶ πρὸς διαδοχὴν τῶν ἀδικημάτων ἐποι-  
μότερον, ἥκω μίαν ὁμωρὴν ἐπ' ἀμφοτέροις ἀτή-  
σω μὲν δωρεᾶν, μόνον τὸν πῶποτε τυραννοκτόνον  
πληγῇ μὲν δὲ οὐκ ἀποσκόψας ἀλλήλους καὶ φρονεῖν. τὸν μὲν παρ-  
ὰ τῷ ξίφει, δὲ πατέρας δὲ τῇ πρὸς τὸν ὑὸν φιλοσοφίᾳ. ὁ μὲν οὖν τὸν  
τύραννον ἄνδρα ὡς ἐποίησε, ἱκανὸν ἡμῖν δέδωκε τιμωρίαν. ὡς  
μὲν δὲ ὑὸν ἐπιβὼν προανηρημένον παρὰ τὴν τελευτὴν, τελευτᾶτον  
δὲ ἠναγκασμένον τὸ παρὰδοξότατον αὐτὸς αὐτὴν γενέσθαι τυ-  
ραννοκτόνον. ὁ παῖς δὲ ὁ ἐκείνους τέθηκε μὲν ὑπὲρ ἐμοῦ, ὑπερέτεκε

Q δὲ μοῖ



LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

operam mihi suam cōmodauit: dum qui uiuō patri scelerum socius fuerat, eiusdem post mortem, quatenus licuit, exiitit parricida. Ego itaq; sum is, qui tyrannidem sustuli, paritēque mecum gladius, quo cuncta confecta sunt, meus: tametsi cædis ordinem commutarim, ac morem modumq; nouarim cōficiendi sceleratos: nempe hunc qui ualentior erat, ac sese defendere poterat, ipse perimens: porrō senem soli gladio referuans. His igitur de causis & amplius quiddam à uobis me cōsequuturum arbitrabar: pramiāq; laturū, quæ numero æquarent eos, qui essent interempti, utpote qui non præsensibus modo malis uos leuarim, uerumetiam futurorum formidine: quicq; stabilem pepererim libertatem: nullo relicto qui scelerū capeisset successionem. Verum interim tantis rebus strenue peractis, in discrimen adducor, ne pramio fraudatus à uobis discedam, ac ne solus non feram mercedem, quàm leges à me seruata præsistunt. At qui contra dicit, is mihi uidetur non reipub. studio, quemadmodum ait, hoc facere, sed quod extinctos esse illos grauitē ferat: atq; eum qui illis mortis autor exiitit, ulcisci conetur. Vos igitur iudices mihi paulisper attendite: dum tyrannidis mala tametsi ipsi optime nostis, commemoro. Siquidem hoc pacto futurū est, ut & beneficii mei magnitudinem intelligatis, & ipsi plus capiatis uoluptatis: reputātes nimirum quibus sitis leuari malis. Neq; enim quemadmodum alijs quibusdā sapenumero accidit, itidem & nos simplicem tyrannidem atq; unicā seruitutē sustinebamus: nec unius domini uiolentiam tolerabamus, uerum soli omnium quos similis habuit calamitas, duos p uno tyrānos habebamus, & in geminas cōtumelias distrahebamur infelices. Porrō senex multo erat moderatior: qppe ad iras lentior, ad supplicia lenior, & ad cupiditates tardior: utpote cui iā atas uehementiā impetū cohiberet, uoluptatūq; cupiditates refrenaret. Quin ad suscipienda maleficia filij instinctu nolēs impelli ferebat: ipse alioqui

non



ΔΟΥΚΙΑΝΟΣ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

Q 2

ΘΟΥ ΤΑΝΝ



LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

nō admodū tyrānicus, nisi qđ illi morē gerebat. Siquidē indulgēs in filiū supra qđ credi queat, erat: id qđ re declarauit, ita ut filius illi esset oīa. Illi parebat: p uim faciebat quicqđ ille iusserat: supplicio afficiebat quoscunq; praeceperat, ac prorsus in oībus illi obsecūdabat. In summa: filius in patrē tyrannū quendā agebat: pater filij cupiditatū satelles erat. Tametsi huic ppter aetatem honorem cedebat adolescens, soloq; imperij nomine temperabat: tamen res & caput Tyrannidis erat ipse. Et quanquā tutamentum, praesidiūq; principatui ab illo mutuaret, scelerū tamen emolumentis solus fruebatur. Ille erat qui satellites cōtinebat: qui custodias obtinebat: qui tyrannidem affectantes ē medio tollebat: q insidias formidabat: ille qui castrabat ephēbos, qui coniugia uiolabat: illi uirgines producebantur. Tum si quae cades, si qua exilia, si quae pecuniarum expilationes, delationes, contumeliae, ea omnia iuuenis temeritate gerebantur. Porro senex illi obsequebatur, comitemque scelerum sese praebebat, ac comprobabat duntaxat filij sui flagitia. Itaque cum ea res nobis erat intoleranda: propterea quod quum animi cupiditatibus ex imperio potestas accedit, nullum flagitijs modum imponunt: tum illud in primis discruciabatur, quod prospiceremus diuturnam, uel aeternam potius seruitutem eam futuram: & per successionem alij post alium domino tradendam rempub. populumq; homini scelesti hereditatis instar obuenturum. Nam id alijs spem non exiguam facit, quod apud sese reputant, quod inter se dicunt: at mox coërcebitur: at mox demorietur: paulo post liberi sumus futuri. Verum de his nihil eiusmodi sperabatur: quin potius iam intuebamur, paratū Tyrannidis heredem. Vnde factum est, ut ne aggredi quidem quisquam fortium ciuium, & qui eadem quae ego animo statuisset, auderet. Sed desperabatur ab uniuersis libertas, atque inexpugnabilis tyrannis uidebatur: quippe quum esset cum tam multis confligendum ac dimicandū. At me nihil ista deterruerūt: neq; perpenſa negocij difficultate refugī, neq; ad



ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

οὐ πάνυ τυραννικοὺς αὐτοὺς ὦρ, ἀλλ' εἰκὼν ἐκείνων. φιλότεκνος δ' ἐς υἱὸν  
 βολῶν ἐχέρετ', ὡς εἰδείε, καὶ πάντα ὁ παῖς ἦν αὐτῷ, καὶ ἐκείνῳ ἐπείθετο.  
 τὸ δ' ἡδίκηε ὅτ' αὐτὸν ἐκέλευε, καὶ ἐκόλαζε τὸν πρὸς ἄλλοι, καὶ πάντα ὑπεκρίβετο.  
 ὅλως ἐτυραννέειν ὑπὸ αὐτῷ, τὸ δ' οὐκ ὁρῶντος τῷ πατρὶ οὐκ ὠκισμῶν  
 ἦν. ὁ νεανίας δὲ φησὶ καὶ ἡμῶν πρὸς ἑαυτὸν καὶ ἡλικίαν ἐκείνῳ, καὶ μόνον  
 εἴδετο τὸ ἄρχεσθαι τὸν δ' ἐργον τὸ τυραννίδου. τὸ κεφάλαιον  
 αὐτοῦ ἦν, καὶ δὲ πᾶσι τὸ ἀσφαλεῖς ἀπ' αὐτοῦ πρὸς τὴν δυνά-  
 σεως, πῶς δ' ἀπόλαυσιν μόνον ἐκαρπύετο τῷ ἀδικημάτων. ἐκείνος ἦν  
 ὁ τοὺς διορυφύοντες σωέχων, ὁ πῶς φρεσὶν κρατύνων, ὁ τοὺς τυραννέ-  
 μένους ἐκκόπτων, ὁ τοὺς ὠκισμένους φερόμεν, ἐκείνῳ δ' τοὺς ἐφίεσθαι  
 ἀνασπῶν, ὁ ἐνυερίων τοῖς γάμοις, ἐκείνῳ αἱ πρὸς τοὺς ἀνέγοντο. τὸ εἰ  
 νες σφαγαί, τὸ εἰ ἡντες φυγαὶ καὶ χημάτων ἀφαιρέσεις, καὶ βάραι τὸ  
 ὑβρίδες πάντα ταῦτα, τολμήματα ἦν νεανικά. ὁ γάρων δ' ἐκείνος, ἡκο-  
 λῶν καὶ σωκρίτης, τὸ ἐπὶ νῆα μόνον τὰ τὸ πατρὶος ἀδικήματα. τὸ  
 πρῶτον ἡμῶν ἀφόρητον καθήκον. ὅταν δ' αἱ τὸ γνώμης ὠκισμῶν, τὸ ἐκ  
 τῷ ἀρχῆς ἐξουσίαν προσλάβωσιν, οὐδ' ἐν ὅρῳ ποιεῖν τὸ ἀδικημάτων.  
 μάλα δ' ἐκείνῳ ἐλύπη, τὸ εἰδέναι μακρὰν, μάλλον δ' αἰδέσθαι τὸν  
 λαὸν ἐσομένην, καὶ ἐκ δ' ἰαδοχῆς πρὸς τοὺς ἀνέγοντο τὸν πόλιν ἄλλοις ἄλ-  
 λω δ' ἐπαύση. τὸ πονηρὸν, κληρονομία γενεσόμενον τὸ δ' ἡμῶν, ὡς τῶν  
 τοῖς ἄλλοις οὐ μικρὰ ἡσυχία αὐτῶν, τὸ λογίζεσθαι καὶ πρὸς αὐτὸν λέγειν, ἀλλ'  
 ἡδὴ παύσει, ἀλλ' ἡδὴ τεθυῖεν καὶ μετ' ὀλίγον ἐλευθεροὶ γενεσόμεθα. ἐ-  
 πὶ ἐκείνῳ δ' οὐδὲν τριῶν ἡλπίζετο, ἀλλ' ἐορῶν ἡδὴ ἔριμον τὸ ἄρχεσθαι  
 δ' ἰαδοχῶν. τριῶν οὐδ' ἐπιχρῆσθαι τῶν ἐτόλμα τὸ γεννῆναι. τὰ αὐτὰ  
 ἐμοὶ προαυξάνειν, ἀλλ' ἀπ' ἐγνώσομαι πάντ' ἄσπετος ἡ ἐλευθερία. τὰ αὐτὰ  
 ἄλλος ἡ τυραννὶς ἐδόκει, πρὸς τὰς ἐσομένης τὸν ὠκισμῶν. ἀλλ' οὐκ  
 ἐμὲ ταῦτ' ἐφόβησεν, οὐδ' ἐν δ' ὠκισμῶν τὸ πρῶτον λαοιστῶν ἀπώκνησεν.



LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

neq; ad suscipiendum discrimen trepidaui, uerum solus: solus  
inquam, aduersus adeo ualidam, uariamq; Tyrannidem, uel  
non solus potius, sed gladio comite conscendi: quippe qui mi  
hi sit auxiliatus, mecumq; ex parte Tyrannum interemerit,  
quum mors mihi interim ob oculos obuersabatur: at è diuer  
so perpendenti, quod publicam libertatem mea cæde redem  
pturus essem. Ergo ubi in primam irruissem custodiam: neq;  
mediocri negotio satellites submouissem, occidens interim, in  
quem incurrissem, & quicquid obsisteret amolians, ad ipsum  
negocii caput ferebar: ad unicum Tyrānidis robur, ad nostra  
rum calamitatum fontē: atq; irrupto arcis propugnaculo, cum  
uiderem illum fortiter tuentem sese, multisq; uulneribus resi  
stentem, tamē occidi. Et iam tum erat sublata Tyrannis, iam  
tum mihi confectum facinus. Ex eo tempore liberi omnes, ni  
si quod reliquus adhuc erat senex solus, inermis, nudatus cu  
stodijs: iamq; amisso magno illo suo satellite desertus, neq; de  
inde dignus forti dextra. Ibi nimirum mecū ipse iudices, hæc  
animo reputabam. Cuncta mihi pulchrè habent, cuncta cōse  
cta sunt, cuncta eò quo destinaram, perducta. At eum qui reli  
quus est, quo tādē modo pœnas dare conuenit? Me quidē,  
meaque dextera nequaquam est dignus: præsertim si post  
splendidum facinus iuuenile atque magnificum interimatur,  
priorem illam cædem dedecoraturus. Carnifex aliquis quæ  
rendus est illo dignus: uerum post calamitatem ne uel hanc  
ipsam lucrifaciat, uideat: discrucietur: appositum habeat en  
sem: huic reliqua mando. Hæc ubi mecum statuissē, ipse qui  
dem illinc discedo. At ille peregit id, quod ego prædiuinaue  
ram: Tyrannum occidit: summamque meæ imposuit fabulæ.  
Adsum igitur popularem administrationem uobis adpor  
tans: cunctisq; bono iam ut animo sint, edicens, ac libertatem  
annunciāns. Iam meis fruimini factis. Vacua, sicut uidetis, sce  
leratis hominibus arx. Imperat nemo: quin & magistratus  
creare liberum est, & causas agere, & ex legibus contradicere.  
Atq;



ΛΟΓΙΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

οὐ δὲ πρὸς τὴν κίνδυνον ἀπεδφείατο. μόνος ὃ μόνος πρὸς οὕτως ἰχθυ-  
 ρᾶν καὶ πολλὰ πλὴν τυραννίδας. μάλλον δὲ οὐδὲ μόνος, ἀλλὰ μετὰ τῶν  
 φρεσίν, ἀνὴρ τὴν συμμεμαχημένην, ἐπὶ τὸ μέρος σωπε τυραννοκτονηκότος,  
 πρὸ οφθαλμῶν καὶ τῶν πελιδνῶν ἔχωρ, ἀλλὰ ζόμενος ὃς καὶ τῶν κοινῶν  
 ἐλευθερίαν τὴν σφαιρῆς τὴν ἐμῆς. ἐντυχῶν ὃ τῇ πρώτῃ φρεσίν, ἐπὶ τρεῖς ἄμε-  
 νος, οὐδὲ ξείνους τῶν δορυφόρων καὶ τῶν ἐντυχάνοντα κτείνων καὶ τὸ ἀνθιστά-  
 μονον παρὰ δὲ ἀφιδείων, ἐπὶ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ τῶν ἐργῶν ἰέμεν, ἐπὶ  
 πλὴν μόνῳ τῷ τυραννίδος ἰχθυῶν, ἐπὶ πλὴν ὑπόθεσιν τῶν ἡμετέρων συμφο-  
 ρῶν, καὶ ἐπιστὰς τοῦ τὸ ἀκροπόλεος φρεσίν, ἐπὶ δὲ γεννικῶς ἀμυνόμε-  
 νοι καὶ ἀνδιστάμενοι πολλοὶς τραύμασι, ὅς ἀπέκταναν. καὶ ἡ καὶ τυραν-  
 νίς ἦδη καθήρηται, ἐπὶ πέρους ἔιχε μοι τὸ τόλμημα, ἐπὶ δὲ ἀπὸ ἐκείνου πάν-  
 τες καὶ ἐλεύθεροι, ἐλείπετο δὲ ὁ γὰρ ἐν μόνος ἀνοπλος, ἀποθεβληκῶς τῶν  
 φύλακας, ἀπολωλεκῶς τῶν μέγαν ἐκείνων αὐτῶν δορυφόρων, ἔρημος οὐδὲ  
 γενναίως ἐν χερσὶ ἀξίως. ὧς ταῦτα τοίνυν πρὸς ἐμαυτὸν, ὡς ἀνδρες δικά-  
 σαι τὰ τριαῦτα ἐλογισάμην. πάντ' ἔχει μοι καλῶς. πάντα πέπρακται.  
 πάντα κατώρθωται. τίνα ἄρ' ὁ πρὶλοιπος κολαθεῖν ἔσται; ἐμὲ καὶ ἄν-  
 υξίους ὅς καὶ τῶν ἐμῶν δεξιῶν, καὶ μάστιγα ἐπὶ τῶν λαμπερῶν, καὶ νεανικῶν.  
 καὶ γενναίως ἀνηρημένος, καὶ αἰσχύνῃ καὶ κείνῳ τῶν σφαγῶν. ἄξιον δὲ εἶναι  
 δεῖν καὶ ἡμῶν, ἀλλὰ μετὰ τῶν συμφορῶν, καὶ ὃ τῶν αὐτῶν κερδαίνω.  
 ἰδὲ ἔω. κολαθεῖται. πρὸς αὐτὸν ἐχέτω τὸ ξίφος. τῶν τοι πᾶν ἐντέλλοι-  
 μαί. ταῦτα βολοντάμενος, αὐτὸς καὶ ἐκ τῶν ἀποκλεισθέντων. ὃ ὃς πρὸς ἐμῶν  
 πρὸς μανθάνουσαν, δὲ πρὸς ἄσπετον, καὶ ἐν τυραννοκτονήσει, καὶ τέλος ἐπέθηκε.  
 τοῦ ἐμῶν δὲ ἄμα. πάρεμι οὐκ, κομίζω ὑμῖν πλὴν δημοκρατίαν. ἐπὶ  
 θαρσύνῃ ἦδη προκηρύττω ἅπασιν, ἐπὶ τῶν ἐλευθερίαν ἐναντιάζομενος. ἦδη  
 οὐκ ἀπλάετε τῶν ἐργῶν τῶν ἐμῶν. κενὴ καὶ ὥς ὅρατε πονηρὴ καὶ ἀκρόπολις. ὡς τὰ  
 καὶ ὃ οὐδεὶς, ἀλλὰ ἐν ἡμῶν ἐξέσι καὶ δικάζω καὶ ἀντιλέγω καὶ τῶν νόμων,  
 καὶ πάντα



LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

Atq; hæc omnia uobis mea contigerunt opera, mea q; fortitudo: uidelicet ex una illa cade, post quã pater iam uiuere non quibat. Aequum itaq; cenſeo, ut his pro meritis debitum mihi à uobis præmium donetur: non quod lucri auidus, aut ſordidus quiſpiam ſim: nec is qui mercedis gratia de patria benemereri ſtatuerim: uerum quod præmio cupiam officia mea comprobari, neq; repudiari, aut inglorios fieri conatus meos, ſi uelut irriti, præmioq; indigni iudicentur. At hic contradicit, negatq; æquum facere me, qui decorari munere, præmiumq; ferre cupiam. Neq; enim Tyrannicidam eſſe me, neq; quicquam à me pro legis ſententia conſectum eſſe: uerum facinori meo deſſe quiddam, ad hoc ut præmium poſtulem. Percōtor igitur illum, quid præterea requiris à me? Nōne uoluī? Nōne aſcendi? Nōne occidi? Nōne libertatem peperī? Nani quis imperat? Num quis iubet? Num quis minitatur dominus? Nū quis nocētium manus effugit meaſ? Haudquaquam dixeris. Sed omnia plena pacis: omnes reſtitutæ leges: libertas manifeſta. Democratiā ſtabilis: inuiolata connubia: pueri tuti: uirgines abſq; periculo: publiciamque felicitatem ſolennibus feriis celebrat ciuitas. Quis igitur horum omnium autor? Quis eſt qui illa ſuſtulit: hæc peperit? Etenim ſi quiſquam præ me dignus honore ſit, cedam præmium: deſiſtam à pctendo munere. Quod ſi ſolus omnia peregi, audens, periclitans, aſcendens, interimens, excrucians, alterum ultus in altero: quid mea calūniariſ officia? Quur facis ut populus parum erga me gratus exiſtat? At enim num occidiſti Tyrannum? Porro lex Tyrannicidæ præmium decernit. Verum dic mihi: nunquid intereſt, utrum ipſe interimas, an mortis cauſam miniſtres? Mea proſecto ſententia, nihil. Verum hoc ſolum ſpectauit legis cōditor: libertatē, Democratiā, ſcleratorū ſublationē. Huic honore decreuit: hoc præmio dignū iudicauit: quod quidem inficiari non poteſ, quin mea contigerit opera. Etenim ſi occidi eum: quo occiſo, ille non poterat uiuere, nimirū ipſe cadem peregi.

Ego



ΛΟΥΚΙΑΝΟΙ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

Πάντα ταῦτα γεγένηται δι' ἐμὲ ὑμῖν, ὅτι δὴ τὴν τόλμαν τὴν ἐμὴν, κακῆς ἐνός ἐκείνου φρόνους, μετ' ὅμ' οὐκ ἔτι ζῆν πατήρ ἐδύνατο. ἄξιόν δ' οὖν ἐπὶ τότῃ, τὴν ὀφλομένην δόξαν αἰμοπαρ' ὑμῶν δ' ὠρεῖσθαι, ὅν τι λοκροδῆς, ὅν τι μικρολόγους τις ὦν, ὅν τι ἐπὶ μιᾷ τὴν πατρίδα εὐεργετῆρα προσηρημένους, ἀλλὰ βεβαιωθῆναι μοι βελομένους, τὰ κατ' ὁρθεύματα τῆς Δωρεᾶς, ὅτι μὴ διαβληθῆναι, μὴ δ' ἀδοξοῦ γενέσθαι τὴν ὑπὸ χείρσιν τὴν ἐμὴν, ὥς ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναξίως κεκριμένον. οὐτοσί γ' ἀνὰ λείαν ἢ φησί, οὐκ ἔυλοτον ποιῆν με ὑμᾶς δέλοντα, ἢ δ' ὠρεῖσθαι λαμβάνειν, ὅν τι εἰνα τυραννοκτόνον οὐδὲ περὶ ἄλλοις μοι ὑμῖν τὸ νόμον, ἀλλ' ὅσον ὑμῖν ἐργαζομαι ἐμῶν, πρὸς ἀπαύτησιν τὴν δ' ὠρεῖσθαι. πυθάνομαι τοίνυν αὐτῶν τί λοιπὸν ἀπαύτης παρ' ἐμῶν; οὐκ ἐβλήθην, οὐκ ἀνέλαθον, οὐκ ἐφόνοντο; οὐκ ἠλθον δέσποντος; μὴ ἡς ἐπιτάτῃ; μὴ ἡς κελεύει; μὴ ἡς ἀπαλφιδεωδότης; μὴ ἡς με τῶν κακῶν δ' ἐφύσεν; οὐκ ἂν εἰποις, ἀλλὰ πάντα εἰρήνην μεσῶν, ὅτι πάντες οἱ νόμοι, ὅτι ἐλθοντες ἰσάφης, ὅτι δὴ μοκρατία βέβαιος, ἢ δ' ἀμοι ἀνύβριτοι, ἢ δ' αἰδῆς ἀδεῖς, ἢ δ' ἀθένοι ἀσφαλεῖς, ὅτι ὁρτάζονται τὴν κοινὴν εὐτυχίαν ἢ πόλιν. τίς οὖν, ὅτι τῶν ἀπάντων αἰῶνες; τίς ὁ ἐκείνου ἢ πάντες, τὰ δὲ πρὸς χημῖνος; εἰ γὰρ ἡς ὅτι τὸ πρὸ ἐμῶν ὑμᾶς δίκαιος πρὸς ἀλλοτρίων τὴν ἡμέραν, ὅτι δ' ὠρεῖσθαι. εἰ δὲ μόνος ἐγὼ πάντα δι' ἐπεξάμην, τολμῶν κινδυνεύων, ἀντιῶν, ἀναστῶν, κολάζων, δι' ἀλλήλων ὑμῶν ὁρῶντες, τί με δ' ἰσάφης τὰ κατ' ὁρθεύματα; τί δὲ ἀχάριστον πρὸς με τὸ δ' ἡμῶν πρὸς εἶναι; οὐκ ἂν οὐκ ἐφόνοντο; τὸ τυραννοκτόνον δι' ὅτι τὴν δ' ὠρεῖσθαι. δι' ἀφ' ἧς ἐπὶ μοι τί ἢ ἀντ' ἀνελεῖν, ἢ τὸ θανάτου πρὸς ἀλλοτρίων τὴν αἰτίαν; ἐγὼ μὲν εἶ, ὅν τι δ' ὁμοι. ἀλλὰ τὸ μόνον ὁ νομοθέτης εἰδὲ τὴν ἐλθονθῆναι, τὴν δ' ὁμοκρατίαν, τὴν δ' ἐνὶ ἀπαλλοτρίων, τὴν δ' ἐτίμῃ, τὴν δ' ἀξίον ἀμοιβῆς ὑπὲρ λαβῆναι, ὅτι οὐκ ἂν εἰποις, μὴ δ' ἐμὲ γεγενῆσθαι. εἰ δ' ἐφόνοντο; δι' ὅν τι ἐκείνου ζῆν οὐκ ἐδύνατο, αὐτὸς εἰς γαστέρα τὴν σφάλλω.

R. ἐμὸς δ



LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

Ego occidi, sed illius manu. Itaq; ne discepta de cædis modo, neq; illud expende quemadmodum interierit: uerum an iam perierit, & an quod perijt, id à me sit profectum. Quandoquidem & illud excussurus mihi uideris: atq; his aduersus bene de repu. meritos calumnijs usus. Si quis non gladio, uerū lapide, lignoue, aut alio quouis pacto peremerit. Quid porro si fame Tyrannum obsedissem, ad mortis necessitatem cōpellens, num ibi quoq; requisitus eras à me cædem, mea ipsius manu peractam: aut desiderari adhuc quiddam diceres, ad id ut legi factum à me satis uideatur, atq; id cum scelestum acerbius etiam atq; atrociori mortis genere trucidassem? Vnum hoc duntaxat specta, hoc require, hoc excute. Quis nocentiū reliquus, aut quæ metus expectatio, aut quod calamitatum uestigium? Quod si purgata omnia, si pacata: profecto syco/phanticum est, modum rei gestæ calumniātem pramio frustrari uelle, quod ijs quæ uirtute confecta sunt debeatur. Equidem & illud memini disertum in legibus: nisi forte propter diutinam seruitutem oblitus sum eorum, quæ ab illis dicuntur: Causam mortis esse duplicē, puta, si quis ipse occidat, aut si nō ipse quidem occidit, neq; manu facinus peregit, uerum cōpūlit, præbuitq; mortis occasionem: ex æquo & hunc quoq; lex censet supplicio affici oportere, idq; iure optimo. Neq; enim statuit minus ualere oportere audaciā, quam facinus. Ac postea superuacaneum est cædis rationem, uiamq; spectare. Deinde hunc qui sic occiderit, tanquam homicidam pœnas oportere dare censebis, ac nequaquam absoluendum esse. At me qui per omnia consimili modo rempu. iūui, non censes ea capere oportere, quæ ijs debentur, qui beneficio iuuerunt? Neq; enim illud dicere possis, me quidem imprudentem fecisse, sed exitū quendam cōmodum fortuitu fuisse consequutū prater animi sententiam. Nam quid præterea iam formidassem, eo qui ualidior erat interempto? Cur autem gladium in uulnere reliquissim, nisi planē quod erat euenturū, id ipsum prædiuinassim?

Nisi



ΛΟΓΙΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΥ.

ἔμολες ὁ φόνοσ, ἡ χεὶρ ἐκείνη. μὴ πίνω ἀκριβολογῶ ἐν πρὶ τοῦ τρύ-  
 πασι πελυνθῆς. μὴ δ' ἐξέταζε ὅπως ἀπέθανεν, ἀλλ' εἰ μὴ κέτ' ἐσι-  
 εἶ δ' ἔμετ' ἐκείν' εἶναι ἔχα. ἐπεὶ καὶ κῆνο προσεξετάξα μοι δοκῶς,  
 καὶ συκοφαντήσαμ' ἑνὲς εὐεργέτας, εἰ ἡς μὴ ξίφει, ἀλλὰ λίθῳ, ἢ ξύ-  
 λῳ, ἢ ἄλλῳ ὅρῳ τρόπῳ ἀπέκτανεν. τί δὲ εἰ λιμῶ θ' ἐπολιόρηκε τὸν  
 τύραννον, πῶ ἀνάγκῃ τῆς τελευτῆς πρὶ ἔχωρ, ἀπῆλθε ἄν καὶ τότε  
 παρ' ἐμῷ αὐτόχαρᾳ πῶ σφαγῇ, εἰ ἢ ἐν δ' αὖ ἐλεγές μοι τί πρὸς  
 τὸν νόμον, καὶ ταῦτα χαλεπώτερον, τῷ κακῷργῷ πεφονευμένῳ;  
 εἰ μόνον θ' ἐτάζετο τ' ἀπαίτα. τὸτο πολυπραγμόνα. τίς τῶν πο-  
 ινῶν λείπεται, ἢ τίς ἐλπίς τοῦ φόβου, ἢ τί ὑπόμνημα, τῶν συμφο-  
 ρῶν; εἰ ἢ καθαρὰ πάντα καὶ εἰρηνικά, συκοφαντοῦνται ὅτι τῶν τρύ-  
 πασι τῶν πεπραγμένων ἠρωμένους, ἀποσεσῆμ' ἐθέλει πῶ ἐπὶ τῆς πε-  
 πονημενίας δωρεάμ. ἐγὼ ἢ καὶ τῶν μέμνημαι δικηγόρου μένον ὅτι τῆς  
 νόμοις, ἐκ τῆς, εἰ μὴ δ' ἴα πῶ πολλὰ δ' ἐλείαμ' ὡς ἐλέησμαι τ' ἐν αὐ-  
 τῆς εἰρημνύωμ, αὐτίκα θανάτῳ εἶναι διττὰς εἰ ἡς αὐτὸς ἀπέκτενεν,  
 ἢ εἰ ἡς μὴ αὐτὸς μὲν ἀπέκτενε, μὴ δὲ τῇ χειρὶ ἐδράσε τ' ἔργον, ἡν ἄγκη  
 σε δὲ καὶ πρὶ ἔχεμ' ἀφορμὴν τοῦ φόβου τὰ ἴα. καὶ τῶν ἀξιοῖ ὁ νό-  
 μῳ αὐτὸν ἀντικολάζεσθαι, μάλα δικάως. οὐ γὰρ ἐβόλετο τῶν πε-  
 πραγμένων, ἴσον γίνεσθαι τ' ἢ ἀδείας, καὶ πρὶ τῇ λοιπῇ ἢ θ' ἐτά-  
 σις, τ' τρόπῳ τῆς σφαγῆς. εἴτα τὸν μὲν οὕτως ἀποκτείνοντα, κολάζει  
 ὡς ἀνδροφόνου δίκαιοις, καὶ οὐδ' αὖ μὴς ἀφ' ὧν θέλεις, τὸν ἢ καὶ τὸν αὐ-  
 τὸν τῷ τῶν τῶν πεπονηκότα πῶ πόλιν, οὐ τῶν ὁμοίῳ ἀξιώσεις  
 τῆς εὐεργέτας; οὐδὲ γὰρ ἐκῆνο ἄν ἔχοις λέγειν, ὡς ἐγὼ μὲν ἀπὸ λῶς,  
 αὐτὸν ἐπ' ἐξῆς, ἢ κολάσθαι δ' ἐπ' ἐλθ' ἄλλως χρῆσθόν, ἐμῷ μὴ δ' ἐλθόν  
 τοσ. τί δ' ἐπ' ἐδ' ἐδίειμ, τ' ἰχυροτέρῳ πεφονευμένῳ; τί δὲ κατέλιπον τ'  
 εἴφορ ἐν τῇ σφαγῇ, εἰ μὴ πάντως τ' ἐσόμενον αὐτὸν προεμαντὸν ὀμνῶ.



LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

Nisi forsan illud dices: hunc qui extinctus est, Tyrannum nō esse: neq; hanc appellationem in illum competere: neque uos multum præmij hoc nomine, si ille fuisset occisus, decreturos fuisse. Atqui istud dicere non queas. An Tyranno interempto, ei qui cadis causam ministravit, præmium negabis? O curiositatem: de illo laboras, quo pacto interierit, quum interim libertate fruaris? Aut ab eo qui democratiam restituit, nescio quid superuacaneum præterea requiris? Atqui lex, uti fateris, caput rei gestæ spectat. Quæ uero ad id conducunt, ea omnia missa facit, neque iam ultra curiosius excutit. Quid enim, an si Tyrannum exegerit quispiam, non is iam Tyrannicidæ præmium cepisset? cepisset opinor: idq; iure optimo. Siquidem & hic pro seruitute libertatem peperisset. At id quod à me patratum est, non exilium habet, non in posterum instaurandæ Tyrannidis metum, uerum absolutam sublationem, totiusq; generis internitionem, omneq; malum radicitus excisum. Et mihi, per deos, iam ab initio ad finem usq;, si uidetur, rem totam perpendite: nunquid eorum quæ ad leges pertinent sit prætermissum: & nunquid in me desideretur ex his, quæ Tyrannicidæ oportebat adesse. Principio mentem prius oportet suppetere fortem, & amantem reip. quæq; pro cōmuni bus cōmodis periculum adire non recuset, quæq; priuato suo interitu multitudinis incolumitatē ausit redimere. Num hac parte quicquam mihi defuit? Num frangebar animo? Num quum præscirem per quæ pericula mihi perrumpendum esset, per ignauiam refugii? Profecto non potes dicere. In hac interim parte tantum commorare, atque aestimare: an non uel uoluisse tantum ista, ac statuuisse, præclarum facinus futurum fuisse uideatur? Ac putato me solius animi, uolūtatisq; argumento præmiū postulare, tanq; qui beneficio iuuerit. Tū si uolūtati meæ facultas defuisset, uerum alius post me Tyrannū occidisset, dic mihi, num absurdum aut præter æquum fuerat dare præmiū? Maxime. Si dicerē: ciues, uolui, statui, aggressus sū: uoluntatis



ΔΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΥ.

ἡ τὸς ἐῖ μὴ τὸν φῆς, ὡς οὐ τὴν ἀννοῶν ὁ πενιθῶς ἦν, οὐδὲ τὰ πλὴν εἰς  
 κε πλὴν προσηγορίαν, οὐδὲ Δωρεᾶς ἐπ' αὐτῷ πολλὰς, εἰ ἀποδίδοναι, ἢ  
 δέως ἂν ἡμῶς ἐδῶκατε. ἀλλ' οὐκ ἂν εἰποιοις. εἴτα τὸ τυράννου πεφο  
 ρθῶν μέν, ἔτι πλὴν αὐτίαν πρὸς αὐτὸν τὴν σφαγῆς οὐκ ἀποδιδόντες πλὴν  
 δωρεάν. ὡς οὖν πολὺν πρὸς ἀσύνετον, μέλει δὲ σοὶ πῶς ἀποθάνειν, ἢ  
 λαύοντι οὖν ἐλθὼν περὶ αὐτοῦ, ἢ δὲ πλὴν δημοκρατίαν ἀποδιδόντες τῷ  
 τότῳ ὅτῳ ἢ προὔπανταί; καὶ τοῖς ὅ γε νόμος ὡς φῆς τὸ κεφάλαιον  
 ἐξετάζει τῇ πεπραγμένῳ, τὰ δὲ διὰ μέσας δὲ πάντα ἐξ, ὅτι οὐκ εἴπο  
 λυπράγμων, τί γὰρ ὅτι οὐκ ἐξελάττω τις τυράννον, ἢ δὲ ἡμῶν ἔλαβε  
 τυράννοκτόν; ὅτι μάλ' ἀδικῶς. ἐλθὼν περὶ αὐτοῦ γὰρ ἡ ἀντιθέτως  
 λείας πρὸς αὐτὸν. τὸ δ' οὐκ ἐμὲ γεννημένον, οὐ φυγὴν, οὐδὲ δούλῳ  
 ἐκ ἀναστροφῆς ἐλθόν, ἀλλὰ παντελῶς καθάρως, καὶ πανωλεθρία παν  
 τὸς τῶν γένων, καὶ ῥιζοῦμεν τὸ δεινὸν ἅπαρ ἐκ κεκομμένον. καὶ μοι  
 πρὸς θεῶν ἢ δὲ ἀπὸ ἀρχῆς ἐς τέλος εἰ δοκῇ πάντα ἐξελάττω, εἰ δὲ τῇ  
 πρὸς τὸν νόμον πρὸς ἀλλήλους, ὅτι εἰ οὐκ εἴ τῇ προσεῖναι ὁ φελοῦντων  
 τυράννοκτόν. πρῶτα μὲν δὲ, γνώμῳ προὔπανταί καὶ γενναίαν,  
 καὶ φιλόπολιν καὶ πρὸ τῇ κοινῶν κινδυνεύειν ἐνέλττω, καὶ  
 ἔτι δικαίῳ θανάτῳ πλὴν τῇ πολλῶν σωτηρίαν ὠνησομένῳ. ὅτι  
 οὐκ πρὸς τῶν ἐνεδέχεται; ἐμαλ' ἀδικῶν; ἢ προεδόμῳ ὡς ἡ τῇ  
 διὰ μέσας κινδύνων ἀπώκνηται; οὐκ ἂν εἰποιοις. μένει τίνων ἐπὶ  
 τούτῳ ἐστὶ μόνου, καὶ νόμιζε τὸν διελθεῖν μόνον. καὶ τὸ βου  
 λεύσθαι ταῦτα, εἰ καὶ μὴ χρὴσθαι ἀποβιβῆναι. ἐκ τε οὖν γνώ  
 μης αὐτῆς κατασάντα με, γέρας ἀξιοῦν, ὡς εὐεργέτῳ λαμβά  
 νειν. ἐμὲ δὲ οὐ δυνάμεντος ἀλλὰ δὲ μετ' ἐμὲ, τυράννοκτον  
 ἡ δὲ ἄλλοι, ἄλογον εἰπέ μοι, ἢ ἄγνωμον ἢ παραχρῆν; καὶ μά  
 λιστα ἐν ἡλικίᾳ ἀνδρείᾳ, βιβουλόμῳ, ἢ διέλησα, ἐπεχέριται.

R 3 ΕΠΕΡΩΑ



LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

uoluntatis experimentū dedi, solus dignus sum qui pramium  
feram. Quid tum responsurus fueras? Nunc porrò nō hoc di  
co, sed insuper ascendi, periclitatus sum, atq; innumcrabilia pri  
usquam iuuenem occiderem, patraui. Neq; enim usq; adeo fa  
cilem, factuq; procliuem esse rem existimetis, custodias perrū  
pere, satellites opprimere, unumq; hominē tam multos amoli  
ri. Quin isthuc penē maximum est omnium, quæ sunt in Ty  
rannicidio, totiusq; negocij caput. Nam ipse iam Tyrānus nō  
magna res est, neq; expugnatu, neq; confectu difficilis, uerum  
ea quæ tuentur, continentq; Tyrannidem: quæ quidē si quis  
superarit, is nimirum cuncta quæ destinauit, peregerit, & per  
pussillū est id quod superest. Sed ad Tyrannos peruenire nū  
quam mihi cōtigisset, ni prius qui illum cingunt custodes op  
pressissem, omēsque satellites ante debellassem. Nihil adhuc ad  
do, uerū in his rursus immoror. Custodiā oppressi, satellites  
superaui. Tyrannum incustoditum, inermē, nudum reddidi.  
Vtrum his rebus confectis, non tibi uideor honore dignus,  
an adhuc eadem ipsam à me requires? Quinetiam si eadem  
quæris, ne ea quidem desiderabitur. Nō sum incruentus, uerū  
eadem peregi, magnā ac strenuam, nempe iuuenis ætate ac  
uiribus florentis, atq; omnibus formidandi, per quē ille ab insi  
dijs erat tutus, cui uni fidebat, qui complurium satellitū instar  
erat. An non igitur, quæso te, pramio dignus uideor, sed tantis  
rebus gestis honore fraudabor? Quid enim si satellitem unū,  
atq; adeo quid si Tyrāni ministrum quēpiam interemissem?  
Quid si seruum aliquem charum? an non hoc quoq; magnum  
uilem fuisset, cōscendisse, mediaq; in arce, medijs in armis, ali  
quem ē Tyranni familiaribus iugulare? Nunc & hunc ipsum  
qui occisus est, cuiusmodi sit considera. Filius erat Tyranni,  
uel Tyrannus potius, crudelior, dominus intolerabilior, ad  
supplicia dirior, ad contumelias uiolentior, quodq; est maxi  
mum, hæres ac successor omnium, quiq; in longum nostras cala  
mitates posset prorogare. Vin' hoc solum mihi cōfectū esse?

Ipsū



ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

ἔπειθ' ἄθλιω τ' ἰνώμενε, μόνους ἀξίους εἶμι ἡμᾶς, τί ἄρ' ἀπεκρίνω τόπῃ;  
 ναῦ δέ, οὐ τ' ὅφημι, ἀλλὰ τ' ἀνῆλθον, καὶ ἐκινδύναυα, καὶ μυρία πρὸ τ'  
 τ' νεανίσκου σφαγῆς ἐποίησα, μὴ ἴσ' οὕτω ῥᾶσον μὴ δ' εὐχερὲς ὑπολά-  
 βῃτε εἶναι τὸ πρᾶγμα, φρυσὶν ὑπὲρβῆναι, καὶ δ' οὐ φόρῳ κραιπύσαι, τ'  
 ἔξ' αὐτῶν ποσὶτες μόνον, ἀλλὰ καὶ οὐ τὸ μέγιστον ἐν τῇ τυραννοκτο-  
 νίᾳ, καὶ τὸ κεφάλαιον τ' ἔργον, τ' ὅστις. οὐδ' ἡ αὐτοῦ γε οὐ τύραννος μέγα καὶ  
 δυσάλωτον, τ' οὐ σκατέργασόν ὅστις, ἀλλὰ τὰ φρυσὶν καὶ σμύχοντα  
 πῶς τυραννίδα, ἃ ἡεῖ νικήσῃ. πάντα οὕτως κατ' ὥρθωσε, τ' τὸ λοι-  
 πόν, ὀλίγον. τὸ δὲ δὴ ἄχρη τῶν τυράνων προσελθεῖν, οὐκ ἄρ' ὑπὲρ ξέ-  
 μοι, μὴ οὐχὶ τῶν πρὶ αὐτοῦ φυλάκων καὶ δ' οὐ φόρῳ ἀπάντων κεκρα-  
 τηκόσιν, καὶ κείνους ἀπαντας προνεκροῦσιν, οὐδὲ μὲν εὖ προστίθῃμι, ἀλλ'  
 ἐπὶ τούτῳ αὐτίς μένω, φυλάκῃς ἐκράτησα, δ' οὐ φόρῳ ἐνίκησα, τὸν τυ-  
 ράννον ἀφύλακτον, ἀνοπλον, γυμνὸν ἀπέδωκα. ἡμῶς ἄξιός ἐστι τὸ  
 τῶν εἶναι σοὶ δοκῶν, ἢ εὖ ἀπατάς παρ' ἐμῶν τὸν φόνον, ἀλλ' εἰ τ' ὁ  
 νόμος ζητεῖ, οὐδὲ τὸν ἐν δέ, οὐδ' ἀναίμακτός εἶμι, ἀλλ' εἰργασμαι με-  
 γάλῳ τ' γενναίῳ σφαγῇ νεανίσκου ἀκμάζοντος, τ' πᾶσι φοβερόν.  
 δ' ὅρ' ἀνεπιβόλῳ καὶ κῆνος ἦν, ὃ μόνον ἐθάρσεν, ὅς ἐστι πολλῶν ἡρῶν  
 δ' οὐ φόρῳ. ἄρ' οὐκ ἄξιός ἐστι οὕτως δ' ὥστε, ἀλλ' ἄξιός ἐστι τῆς  
 κῆρος γένωμαι, τί ἴσ' εἰ δ' οὐ φόρῳ εἶνα, τί ἴσ' εἰ ὑπεκρίτην τινὰ τ' τυράν-  
 νου ἀπέκλιναν, τί δ' εἰ οἰκίῳ τίμιον οὐ μέγα ἄρ' ἐδοξε, καὶ τ' ἀνελ-  
 θόντα ἐν μέσῃ τῇ ἀκροπόλει, ἐν μέσοις τοῖς ὅπλοις φόνον ἡνὸς ἐρ-  
 γάσας τ' τ' τυράννου φίλων; ναῦ ἢ καὶ τὸν πεφονεύμενον αὐτὸν ἰδεῖν ὅς  
 ἦν τυράννος, μάλλον δὲ τύραννος χαλεπώτερος καὶ διεσπότης ἀπαρ-  
 τητος, τ' κολασῆς ὁμότερος, καὶ ὑβριστεῖς βιαιότερος. τὸ ἢ μέγιστον, καὶ  
 εὐνόμος τῶν ὅλων τ' διάδοχος, τ' ὑπὸ πολλῶν πρᾶτῆναι τὰς ἡμετέ-  
 ρας συμφορὰς διωάμενος. βούλη τοῦτο μόνον πεπράχθαι μοι;  
 καὶ δὲ



LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

Ipsū uero Tyrannū uiuere adhuc, fuga ereptum: Iam horum nomine præmiū postulo. Quid dicitis? Non dabitis? An non & illum uerebaminī? An non dominus, an non grauis, an non intolerandus erat? Porro nunc negocij caput, de hijs ipsum perpendite. Etenim quod hic à me requirit, hoc quā fieri potuit, pulcherrime confeci. Tyrannūq; aliena cade occidi, non simpliciter, nec uulnere uno, id quod fuerat optatissimū illi, uidelicet tantorum facinorum sibi conscio, sed postea quā illum prius multo dolore excarnificassem: tum, quo nihil habebat charius, miserabiliter prostratum coram oculis ostendens, puta filium in ipso aui flore, tametsi sceleratum quidem illum, attamen & ætate uigentem, & patri similem, sanguine taboq; oppletum. Hæc nimirum sunt parentum uulnera, hijs gladij uerorum Tyrannicidarū, hæc mors digna crudelibus Tyrannis, hæc ultio tantis sceleribus congruit. Caterum protinus interire, protinus excidere sibi, neq; huiusmodi ullum spectare spectaculum, profecto nihil habet Tyrannico supplicio dignum. Neque enim ignorabam uir egregie: non ignorabam, inquam, neque quenquam alium lauit, quanta ille charitate filium sit prosequutus: adeo ut illo extincto, ne paululum quidem temporis sibi in uita morandum esse fuerit ducturus. Atqui haud scio, an omnes patres hunc ad modum affecti sint erga liberos: uerum hic etiam ultra reliquos habebat quiddam, idq; merito: quippe qui conspiceret illum unicum esse qui curaret, seruarietque Tyrannidem, quiq; solus pro patre pericula susciperet, & tutamen imperio adderet. Itaque si non ob charitatem, certe ob rerum desperationem sciebam illum protinus exiturum è uita: perpensurum enim, iam nihil esse cur uelit uiuere, adempto tutamine, quod illi filius ministrauerat. Nimirum effeci, ut hæc omnia illum agminatim circumlisterent, forma, dolor, desperatio, formido: quicq; in posterum imminebant metus: his aduersus illum auxilij sum usus, atque ad id extremum illud consilium adegī.

Interijt



ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΗΣ.

Ζῆν δ' ἔτι τὸν τυράννον διαπεφυγότα· γέρας δ' ἡ ἐπὶ τούτοις αἶ-  
 τῶ. τί φατέ; οὐδ' ἄσπε; οὐχὶ κακῆνον ὑφ' ἑωρᾶδι; οὐδ' εὐπότης; οὐδ' α-  
 ρῆς, οὐκ ἀφόρητος ἦν; αὖθις, καὶ τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ἐννοήσατε. ὁ  
 γὰρ οὗτος ἀπαυτὲ παρ' ἐμῶ, τοιοῦτος ἐνὶ ἡμῶν, ἄριστα δ' ἵεπταξάμην, ὅ-  
 τι τυράννον ἀπέκτεινα ἐτέρῳ φόβῳ, οὐχ' ἀπλῶς, οὐδ' ἐπληγῆμί, αὖ-  
 τοῦτο εὐκταστότερον ἢ αὐτῷ, ἐπὶ τῇλικούτις ἀδίκημασι, ἀλλὰ λύπῃ  
 προσβαλὼν πολλῇ, ὅτι οφθαλμοῖς δείξας τὰ φιλτάτα οἰκτρῶς  
 προσκείμενα, ἢ οὐκ ἢ ἡλικία, εἰ ὅτι πόνηδον, ἀλλ' οὖν ὅτι ἀκμάζοντα, καὶ  
 ὅμοιον τῷ πατρὶ, αἵματι καὶ λυδρῶ ἐμπεπλησμένον. ταῦτ' ἔσθ-  
 πατέρων, τὰ τραύματα, ταῦτα ξίφει δικαίῳ τυραννοκτόνῳ. οὐ-  
 τοι θάνατος ἄξιός ἐστι τυράννων. αὐτὴ τιμωρία πρὸς τὸν  
 τῶν ἀδίκημασι. τὸ δ' ἐνδύς ἀποθανεῖν, τὸ δ' ἐνυθὺς ἀγνοῆσαι, τὸ δ' ἐνδύς  
 τῶν δεινὰ μακάριον οὐδὲν ἔχει τυραννικῆς κολλάσεως ἄξιον. οὐ γὰρ  
 ἡ γνώσις, ὡς οὗτος, οὐκ ἡ γνώσις, οὐδ' ἄλλων οὐδ' εἰς, ὅσην ἐκείνῳ ἐννο-  
 αμ πρὸς τὸν ἦδ' ἔχει, καὶ ὡς οὐκ ἂν ἡξίωσεν ὑπεβιβῆσαι οὐδ' ὀλίγον  
 αὐτῷ χρόνον. πάντες μὲν γὰρ πατέρες ἴσως πρὸς τοὺς παῖδας  
 τοιοῦτοι, ὁ δὲ, καὶ πρὸς τὸν ἦδ' ἔχει, τὴν αὐτὴν ἔχει. ἐκότες, ὁ-  
 ρῶν μόνον ἐκείνον κακὸν μόνον, καὶ φύλακα τῆς τυραννίδος, καὶ  
 μόνον προσκινδυνεύοντα τῷ πατρί, καὶ πῶς ἀσφάλειαν τῇ ἀρ-  
 χῇ παρέχόμενον. ὥς τε εἰ καὶ μὴ διὰ τὴν εὐνοίαν, ἀλλὰ διὰ τὴν  
 ἀπόγνωσιν ἐνδύς ἡμισάμην τετυνηξόμενον αὐτόν, καὶ λογιού-  
 μην, ὡς οὐδὲν ἔτι τῷ ἦδ' ὀφελος τῆς ἐκ τῷ πατρὶ ἀσφα-  
 λείας καθηρημένης. ἅπαντα τοίνυν αὐτῷ ἀνδρῶς περιέσκη, πῶς  
 φύσιν, πῶς λύπην, πῶς ἀπόγνωσιν, τὸν φόβον, τὰς ἐπὶ τῶν  
 μελλόντων ἐλπίδας χρόνον. ἐπ' αὐτὸν ἐκρησάμην τοῖς συμ-  
 μάχοις καὶ πρὸς τὴν τελευταίαν ἐκείνῳ σκέψιν κατηνάγκασα.

S

ἀπέθανεν



LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

Interiit itaq; uobis orbus, excruciatuſ, plorāſ, lachrymans. Lūxit luctum, non illum quidem diuturnum, uerum qui ſatis magnuſ eſſet patri. Poſtremo quod eſt omnium acerbiffimū, ipſe ſibi necem conſciuit: quod quidem mortis genus, præ cæteris miſerrimum multoq; atrociauſ, q̃ ſi per aliū inferatur. Vbi mihi gladiuſ? Num quiſ aliuſ eum agnoſcit? Num cuiuſ alteriuſ hoc geſtamen erat? Quiſ eum in arcem induxit? Ante Tyrānum quiſ eo eſt uſuſ? Quiſ eum ad illum miſit? O enſis particeps, ſucceſſorq; meorum egregie factorum, poſt tanta perila, poſt tantas cædeſ cōtemnimur, & indigni præmio iudicamur. Nam ſi huiuſ tantum nomine præmiuſ à uobis poſtularẽ, ſi ſic dicerẽ iudiceſ, Tyrānum quum mori uellet, quum id temporis inermem ſe deprehendiſſet, meuſ hīc illi gladiuſ inferuiuit, & ad conſequendam libertatem auxilio fuit uniuerſiſ, hunc quoq; laude, præmioq; dignuſ iudicaſſetis. Porro domino tam populariſ rei non gratiam retuliſſetis? Nōne inter eoſ qui de Rep. benemeriti ſunt, ſcripliſſetis? Nōne gladiuſ inter ſacra monumenta cōſecraſſetis? Non illum ſecundum deoſ ueneraremini? Nunc mihi conſiderate, quæ ueriffimile eſt feciſſe Tyrannū, quæ dixiſſe, priuſq; ſibi mortem conſciſceret. Quū iuueniſ à me trucidaretur, ac multis etiā uulneribuſ cōfoderetur, idq; in hiſ corporiſ partibuſ, quæ cōſpicuæ magiſ, magiſq; ſint oculiſ obuia, uidelicet ut q̃ maxime diſcruciaret eū, qui genuerat, quocq; primo ſtatim conſpectu pturbaret, miſerabiliter inſclamabat, parentē implorans non adiutorē nec opitulatorē, quippe qui lenex iā eſſet, atq; inualiduſ, uerū domeſticarum cladiuſ ſpectatoreſ. Nam ego interim diſceſſeram, autor qui fueram totiuſ tragædiæ, relinquens actori cadauer, ſcenam, gladiuſ, reliqua quæ ad actum fabulæ pertinebant. At ille aſtans, ubi filiū conſpexit, quem habebat unicū, ſemiuiuum, ſanguinolentuſ, cæde conſperſuſ, tum uulnera perpetua, plurima ac letalia, hūc ad modū exclamauit: O nate extincti ſumus, interēpti ſumus, tanq; Tyrāni iugulati ſumus.

Vbi



ΛΟΥΚΙΑΝΟΙ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

Ἐπέθανεν ὑμῖν ἄτεκνος, λευπημῶς, ὁ δ' υἱός μου, δακρύων, πε-  
 πενδηκῶς πένθος, ὀλιγοχρόνιον ἄλγος, ἀλλ' ἱκανὸν πατρι, ὃ τὸ δεινότε-  
 ρον ἔσθ' ὑφ' αὐτοῦ ὅς περ θανάτω οἰκτιστος, ὃ πολλὰ χαλεπώτερος,  
 ἢ εἰ ὑπ' ἄλλου εἴνοιτο. πῶς μοι τὸ ξίφος; μή τις ἄλλος ἔρ' γνωρίζῃ; μή τις  
 υἱὸς ἄλλος ὁπλοῦν τῶν ἡμῶν; τίς αὐτὸ ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀνεκόμισε; πρὸ τῆς  
 τυραννὸς τίς ἐξήλθε; τίς αὐτῷ ἐπὶ κεῖνον ἀπέσπελεν; ὃ ξίφος κοινὸν  
 νόμον καὶ Διᾶδοχον ἔχει μὲν κατὰ νόμον, μετὰ τοσούτους κινδύνους,  
 μετὰ τόσους φόβους ἀμελῶμεθα, καὶ ἀνάξιοι δοκῶμεν δωρεῶν. εἰ δὲ  
 ὑπὲρ μόνων τούτων πλὴν ἡμῶν ἦτορ, παρ' ὑμῶν. εἰ δὲ ἔλεγον, ἄνδρες, ἀ-  
 ποθανῆν ἐδεήσασθαι τοῦ τυράννου, καὶ ἀνόπλων ἐπὶ τῇ καρτῇ κατὰ πλημ-  
 μένῳ, ξίφος ἔρ' ἐμὸν ὑπερέτῃ, ὃ πρὸς τὸ τέλος τὸ ἐλευθερίας σωτὴρ  
 ἔσται παντὶ, τοῦ τιμῆς περὶ δωρεῶν ἀξίον νομίσαι. διεσώτην οὕτω  
 δημοτικῶς κτήματ' ὅν, ὅν ἡμεῖς αὐτοὶ; ὅν ἂν ἡμεῖς ἐνεργέταις  
 ἀνεγρέφατε; ὅν ἂν τὸ ξίφος ἡμεῖς τοῖς ἱεροῖς ἀνεθήκατε; ὅν ἂν μετὰ  
 αὐτῷ δεῶν ἐκεῖνο προσεκυνήσατε; νῦν μοι ἐννοήσατε, οἷα πεποιθέναι  
 εἰκόσ' ἔρ' τυράννον, οἷα δὲ εἰρηκέναι πρὸς τὸ τελευτῆ. ἐπεὶ δὲ ὑπὸ ἐμῶν φο-  
 νηόμενος, ὃ ὑπερσκόμενος πολλοὺς βράμασιρ ἐς τὰ φανερά τ' σώ-  
 ματ' ὥς ἂν μάλιστα λυπήσῃ ἐμελλοῦν τὴν γεννηκότεν, ὥς ἂν ἐκ τῆς  
 πρώτης δέας δῖαταράξῃ. ὃ ἄν, ἀνεβόησεν οἰκτὸν, ὑπερσκόμηνος τὸν  
 γεννηκότεν, ὃν βοήσῃ, ὃν δὲ σύμμαχον. ἢ δὲ τὸ πρὸς τὴν οὔτιν καὶ αὐτὸς  
 οὐκ, ἀλλὰ δεῖ τὸ οἰκίωρ κακῶν. ἐγὼ δὲ ἀπὸ πᾶσι τοῖς ποιητῆς ἄλ-  
 γος ὅλην βράβειάν τ' ἐγεννημῶς, καταλιπὼν δὲ τοῦ ὑποκριτῆ, δὲ νε-  
 κρὸν, καὶ τὴν σκηνὴν. ὃ τὸ ξίφος, καὶ τὰ λοιπὰ τῆς δράματ' ὅτι. ἐπεισὰς δὲ  
 ἐκεῖνος, καὶ ἰδὼν ὑμῶν, ὃν εἶχε μόνον ὀλίγον ἐμπνέοντα, ἡμαγμένον, ἐ-  
 μπεπλησμένον τῆς φόβου, ὃ τὰ βράματα σωεχῆ, καὶ πᾶσι καὶ καίρια,  
 ἀνεβόησεν τούτο, τέκνον ἀννήκεσθαι, πεφονεύμεθα, πετυραννοκτονήμεθα.

S 2 πῶς



LVC. TYRANNICIDA PER ERA. ROT.

Vbi mactator? Cui me seruat? Cui me relinquit? qui quidem iamdudū propter occisum te fili sum extinctus, nisi forte me tanquam senem contemnit, ac lento supplicio me conficit, producitq; mihi mortem, redditq; mihi eadem longiorem. Atq; hæc loquutus, ensem quærebat. Nā ipse inermis erat, propter ea quod per omnia filio fideret: uerū ne is quidem deerat, ut qui iamdudum fuerit à me paratus, atq; ad facinus futurū relictus. Euulso igitur è cade gladio, atq; è uulnere exempto, ait, Dudum me occidisti, nunc finem malis impone gladiæ. Ades patri lugenti solamen, senilemq; manum & infelicem adiuua, iugula, Tyrannum occide, luctu libera: utinam prior in te incidissem, utinam in cade priorem occupassem locum. Occidissem quidem, sed tanquam Tyrannus duntaxat, sed qui crederem mihi superesse ultorem. nunc autem tanquam orbus occumbo, nunc tanquam cui desit etiam mactator. Atq; hæc ubi diceret, gladium adegit, tremens neq; sat potens. Cupiebat quidem, uerum non suppetebant uires ad facinus exigendum. Quot hic supplicia? Quod uulnera? Quot mortes? Quot Tyrannicidia? Quod præmia? Postremo spectastis omnes iuuenem dudum prostratum, nec exiguum profecto, neq; mediocrium uirium opus, ac senem huic circūfusus, atq; amborum sanguinem commixtum, libertatis illam & uictoriale uitam, meiq; gladij facinora. At gladius ipse in medio amborum, declarans q̄ non indignum se domino præstitit, testasq; quod mihi fidam nauasset operam. Id si à me ipso fuisset paratum, minus fuerat futurum. Nunc autem illustrius est ipsa nouitate. Atq; ego quidem sum is, qui Tyrannidem sustuli. Caterum actio in multos est distributa, quæadmodum in fabulis fieri consuevit. Ac primas quidem partes egi ipse: Secundas autem filius: Porro tertias Tyrannus ipse. Nam gladius omnibus inseruiuit.

LYCIANI TYRANNICIDAE, DES. ERASMO  
ROTEROD. INTERPRETE FINIS.



ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

πῶς οὐ σφαλεῖς; τί νιν μετρεῖς; τί νιν μεφυλάτεις, δι' ἃ σὺ τέκνον προανήλ-  
 ρημένον; ἢ μή τι ὥς γέροντος ὑπεφρονεῖς, ὅτι τῇ βραδυτῇ κολλάσαι  
 δέομαι, καὶ πρῶταί μοι τὸν φόνον, ὅτι μακροτέρων μοι τῶν σφαγῶν ποι-  
 ῖται. ὅτι ταῦτα λέγων ἐξήτα τὸ ξίφος. αὐτὸς δ' ἀνοπλῶς ἦν, δι' ἃ τὸ πᾶν  
 ταῦτα παρὰ θάλασσαν, ὅλκι' οὐδὲ τὸν ἐνεδέκσε, πάλαι δ' ἦν ὑπὲρ  
 μὲν ὅτι τοιοῦτο προέσκηνασμένον, ὅτι πρὸς τὸ μέλλον τόλμημα, κα-  
 ταλαλαμνίον. ἀποσάβει δ' ἡ σφαγή, ὅτι τὸ τραύματις ἐξελών  
 τὸ ξίφος, φησὶ πρὸ μικροῦ μέν με ἀπέκτενας, νῦν δ' ἀνάπαυσον ξί-  
 φος, πατρὶ πενθεῖν καὶ πρῶτον ἐλθεῖν, καὶ πρὸς βυζήτιον χερσὶ δυνά-  
 χος σιναγῶνισαι, ἀποφάξον, τυραννοκτόνησον, καὶ τοιοῦτον πενθεῖν ἀ-  
 πάλαξον. εἰδε, πρῶτως σοὶ ἐνέτυχον, εἴθε πλὴν τὰ ξίρι πρὸ ὕλαβον  
 φόνου. ἀπέθανον ἄρ, ἀλλ' ἢ ὥς τύραννος μόνον, ἀλλ' ἐν νομίῳ ἐξέμ-  
 ηκδικον. νῦν δ' ὡς ἄτεκνος, νῦν ὥς οὐδὲ φονέως εὐπορῶν. καὶ ταῦτ' ἅμα  
 λέγων, ἐπῆγε τὸ σφαγῆν, τρέμων, οὐδ' ἄλλοι, ὡς οὐκ ἔμελλεν, ἀλλ' ὡς  
 οὐκ ἔμελλεν, καὶ πρὸς πλὴν ὑπεκρίσιν τοιοῦτον ἔμελλεν, ὡς οὐκ ἔμελλεν  
 πόσους τραύματα; πόσοι θάνατοι; πόσα τυραννοκτονία; πόσα δ' ὡς  
 αἵ, ὅτι τέλος ἐώρακατε πάντες τὸ καὶ νεανίαν προκείμενον, οὐδὲ μικρόν,  
 οὐδὲ ἐν κατὰ γνώσει ἔργον, τὸν πρὸς βυζήτιον καὶ οὐκ ἔμελλεν  
 καὶ τὸ αἶμα ἀμφοῖν ἀνακεκραμένον, πλὴν ἐλθεῖν ἐκείνῳ, ὅτι ἐπὶ  
 κτὶ ἀποπνέων, καὶ τὰ ἔργα τὸ ξίφος τοιοῦτον. αὐτὸς δ' ἐξήρατο μὲν  
 ἀμφοτέρων ὡς οὐκ ἔμελλεν, ὡς οὐκ ἔμελλεν γένεσθαι τὸ δ' ὡς οὐκ  
 καὶ μαρτυρόμενον ὅτι μοι πιστῶς διηγοῦνται, τὸ ὡς οὐκ ἔμελλεν  
 μικρότερον ἦν. νῦν δὲ λαμβάνετε ὅτι τῇ καινότητι, καὶ ὅτι καθε-  
 λών πλὴν τυραννίδος, εἰ μὴ ἐγώ, μεμείρισται ἄρ πολλοὺς ἐξ-  
 ἔργον, ὡς πρὶν δ' ἔμαθον. καὶ τὰ καὶ πρῶτα ἐγώ ὑπεκρίναμην, τὰ δ' εὐπερ-  
 ῖς ὅτι πᾶσι, τὰ τρίτα δ' οὐκ ἔμελλεν, τὸ ξίφος δ' ὡς οὐκ ἔμελλεν  
 S





# LVCIANI SAMO:

SATENSIS ABDICATVS DES. ERASMO

ROTERODAMO INTERPRETE.

## ARGVMENTVM DECLAMATIONIS.

Quidam abdicatus artem medicinæ didicit. Patrem infania laborantem, reliquis medicis desperantibus, dato pharmaco cum sanasset, denuo receptus est in familiam. Post hæc no ueram infania correptam sanare iussus, abdicatur.

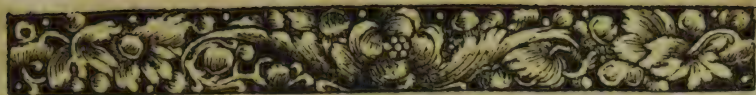
## DECLAMATIO.



**H**AVD quaquam noua sunt hæc Iudices, neq; mirāda, quæ in præsentia facit pater, neq; nunc primum ad hunc irascitur modum, uerum hæc lex illi facilis est, & assuetus ad hanc causam accedit. Verum illud mihi nouo calamitatis genere accidit, quod cum nullum propriū sit crimen, quod mihi possit imponi, tamē in periculū uocor, ne pœnas dem artis nomine, nisi huic iubēti per omnia parere possit. Qua quidem re quid fieri possit absurdius: uti curē ex præscripto, nō iā quatenus ars ualeat, sed patris arbitrato. Quare optarim equidem ut medicorū ars, eiusmodi quoq; remediū aliquod haberet, quod nō modo laborātes infania, uerū etiā præter æquū irascētes liberare possit, nimirū quo liceat & patris iracūdiæ mederi. Nunc autē ipsa quidē infania leuatus est, cæterū iracundia magis etiā exasperatur. Quodq; est omnium grauissimum, erga cæteros omēs sanus est, in me unū iusanit, à quo morbo fuit liberatus.

Videtis





# ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ

ΣΑΜΟΣΑΤΕΩΣ ΣΟΦΙΣΤΟΥ ΑΠΟΚΙΡΗΤΤΟΜΕΝΟΣ.

τ' πόδισις τῆς μελέτης.

Ἀποκηρυχθεὶς ὡς ἰατρικὴν ἐξέμαθε, μανέντα τὸν πατέρα αὐτοῦ  
τῶν ἄλλων ἰατρῶν ἀπεγνωσμένον ἰασάμενος φαρμάκῃ δόσῃ, ἀνε-  
λήφθη αὐτίς εἰς τὸ γένος. μετὰ ταῦτα μεμνητὸν τῶν μητρικῶν ἰασά-  
σθαι κελεύόμενος ἀποκηρύττεται.



Ἦ καὶ ταῦτα, ὧ ἄνδρες, δικασαί, οὐδὲ πρὸς  
δοξα ὑποδὶ πατρὸς ἐν τῷ πρῶν ἐγινόμενα, οὐ  
δὲ νῦν πρῶτον τὰ ριαιῦτα ὀργίζετ'. ἀλλὰ πρόχρ-  
ρος οὖτος ὁ νόμος αὐτῷ, καὶ συνήθως ἐπὶ τοῦτ' ἐ-  
πικνεῖτ' ὁ δικαστήριον. ἐκείνο δὲ καυώτερον νῦν  
δυσυχώ, ὅτι ἐγκλημα καὶ ἴδιον οὐκ ἔχω, κινδύ-  
νεύω δὲ ὑμῶν ὑποχῆρ' ὑπὲρ τῆς τέχνης, εἰ μὴ πάντα δάωτ' ἀείθε-  
σαι ἴστω κελεύοντι. εἰ τί γένοιτ' ἂν ἁτοπώτερον, θεράπευτον ἐκ προσά-  
ματ' οὐκ ἔστ' ὡς ἡ τέχνη δάωτ', ἀλλ' ὡς ὁ πατήρ ἐδύλετ', ἐβόλῳ  
καὶ οὐκ ἴατρικῇ, καὶ ριζοτρὶς ἔχον φάρμακον, ὃ μὴ μόνον τοὺς με-  
μνηστας, ἀλλὰ αὐτοὺς ἀδίκῃ ὀργισομένους, παύσει δάωσιν, ἵνα καὶ τὸ  
τῷ πατρὶ νόσημα ἰασάμενον. νυνὶ δὲ τὰ μὲν τῆς μαλίας αὐτῷ τέλεον  
πέπαιται, τὰ δὲ τῆς ὀργῆς μάλλον ὑπὸ τείνεται. καὶ τὸ δυνότα-  
τον, τοῖς μὲν ἄλλοις ἅπασιν σωφρονεῖ, κατ' ἐμοῦ δὲ τὸ διεξαπεύσασθαι  
ἔστι, μόνον μαίνεται. τὸν μὲν οὖν μισθὸν τῆς διεξαπείας.

ὀργῆς



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

Videris igitur cuiusmodi mercedem curationis feram, cū rursum ab illo abdicor, iterum alienor à familia, ceu ob idipsum ad breue tempus receptus, ut maiore infamia sapius eijcerer domo. At ego quidem in his quæ præstare queam, ne expecto quidem patris iussum, ut qui pridem non accersitus ad opitulandum accesserim. Verum ubi res est eiusmodi, ut nulla omnino spes sit, tum nec aggredi uelim. Porro in hac muliere multo etiam minus ausim, neq; id temere. Siquidem reputo quæ in me facturus sit pater, si res non successerit, cum iam abdicet nondum aggressum curationem. Quare doleo Iudices, nouerca uicem, grauiter laborantis. Erat enim proba. Deinde patris nomine, quem huius morbus excruciat. Maxime tamē mea ipsius causa, qui uidear immorigerus patri, cum non possim quæ iubeor præstare, partim ob morbi magnitudinē, partim ob artis imbecillitatem. At sanè non arbitror æquum esse ut abdicet, si quod efficere non queam, id ne recipiam quidē. Itaq; quibus de causis prius abdicarit me, facile fuerit ex hoc negotio coniicere. Quanquam ad illas, opinor, satis respondi, ipsa post acta uita. Ad hæc autem quæ nunc obijcit, pro uirili sum respōsurus, si prius de statu meo pauca uobis exposuero. Ego intractabilis ille, & immorigerus, patrem dedecorans, & indigna genere meo patrans, id quidem temporis multa id genus uociferanti, ac sine fine occlamanti, paucis contradicendū esse duxi. Verum domo cedēs, existimaui mihi grauissimi iudicij instar fore, uerumq; calculum, ita actam deinde uitam, ut appareret me à paternis illis criminibus, quā longissime abesse, sed potius honestissimis studijs dedisse operam, cumque optimis uiris habuisse consuetudinem. Iam uero & eiusmodi quiddam prospiciebam, ac suspicabar fore, ut aliquādo pater, qui non admodum animo constaret, mihi sine causa succenseret, falsaq; in filium crimina strueret. Neq; deerāt qui ista morbi initium interpretarentur, minasq; ac tela paulo post irruituri mali. Nēpe odiū absq; causa, mores asperos, cōuitia parata,

censuram



ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

ὅρᾳτε ὅσον ἀπολαμβάνω ἀποκηρύττομαι ὑπὲρ αὐτὸ πάλιμ, ὅτι γέ-  
 νος ἀλλοτρίῳ δέυτερον, ὡς πρὸς τὸ ἀναληφθεὶς πρὸς ὀλίγον ἴμ-  
 ἀνιότρετος γένωμαι πολλὰς ἐκπεσών τῆς οἰκίας, ἐγὼ δὲ ὅτι μὴ τῆς  
 δυνάστεως, οὐδὲμ κελυθισθῆναι πρὸς μένω. πρῶτον γὰρ ἀκλήτες ἦκοι, ἐπὶ  
 τῷ βοῦθειαν. ὅταν δὲ ἡ τελέως ἀπεγνωσμένος, οὐδὲ ἐπιχερῆς, ἐξ-  
 λομαί, ἐπὶ δὲ ὧν ἡ γυναικὸς ταύτης ἐκότες, ὅτι ἀτλμότερος εἰμι. λο-  
 γίζομαι ἢ οἷα πάθοιμι ἂν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἀποτυχῶν, ὅς οὐδὲ ἀρ-  
 ξάμην τῆς θρασείας, ἀποκηρύττομαι. ἀχθομαι μὴ οὐκ, ὅτι ἀνδρὲς δικα-  
 σαί ἐσσι τῇ μητρὶ χαλεπῶς ἐχέσθαι. γῆρας δὲ ἦν, ὅτι ἐπὶ τῷ πατρὶ δὲ  
 ἐκείνῃ ἀνὴρ μὲν, δὲ μέγιστον ἐπὶ ἐμῶν, ἀπαθῆναι δοκῶν, καὶ ἂν  
 προσάττομαι ὑποστῆναι οὐ δύναμιν, ὅτι δὲ ὑπερβολὴν τὴν νόσον καὶ ἀδὲ  
 ναίμην τῆς τέχνης. πλὴν οὐ δίκαιον οἶμαι ἀποκηρύττειν τὸ μὴ δύνανται  
 ποιεῖν, μὴ δὲ τῇ ἀρχῇ ὑπὸ χυρῶν. δὲ ἂν μὴ οὐκ αὐτίς, καὶ πρότερον  
 ἀπεκηρύξε μερῶν ὅσον σιωπῆς ἐκ τῆς πρὸν τῶν. ἐγὼ δὲ ὅτι πρὸς ἐκείνας  
 μὴ ὡς οἶομαι, ἱκανῶς τῷ μετὰ ταῦτα εἰς ἀπελογιστάμην. καὶ ταυτὶ δὲ  
 νῦν ἐκκαλῶ, ὥς ἂν οἷός τε ὦ, ἀπολογισομαι. μικρὰ ὑμῖν διηγήσάμε-  
 νοις τῶν ἐμῶν, ὅς δὲ δυσάγωγος ὅτι δυσωπθῆς ἐγὼ, ὁ κατεχύνω τὸ πατέρα,  
 καὶ ἀνάξιον πρῶτον τῶν γένους, τότε μὴ αὐτῶν τὰ πλεονέκτηνα βοῶν. ὅτι  
 τῶν νομένων, ὀλίγα γῆρας ἀνελείψω ὑμῶν. ἀπελθὼν δὲ τὴν οἰκίαν, ἐνόμι-  
 ζόμεναι δικαστήριον ἐσεῖν μέγα, ὅτι ψῆφον ἀληθῆ τὴν μετὰ ταῦτα εἶοι.  
 ὅτι φάινετο πάμπαν ὅτι πατρὸς ἐκκλημάτων ἐκείνων ἀφελκῶ-  
 τα, καὶ πρὸς τὰ κάλλος αὐτῶν ὑπὸ τῶν δυνάμεων, ἐσθδανότα, καὶ τῆς ἀρί-  
 στοῦς σωόντα. προερωτάμην δὲ τῶν τῶν τῶν, καὶ ὑπὸ πᾶσι μὴ δὲ ὡς οὐ  
 σφόδρα καθελκῶς πατρὸς ἀδίκως ὀργίζετο, καὶ ἐκκλημάτων φουδῆ  
 καὶ ὑπὸ σωζέναι. ὅτι ἡσάρ ἡνεις οἱ μανίας ἀρχῇ, ταῦτ ἐῖναι νομί-  
 ζοντες, καὶ ἀπειλῶν, ὅτι ἀκροβολισμὸν οὐκ ἐς μακρὰν ὑπὸ πεσομένου  
 τῶν κακῶν μέσος ἀλογον, καὶ νόμον ἀπηνῆ, καὶ βλασφημία πρὸς χεῖρας,

Τ καὶ δικα-



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

cenſuram ſeueram, clamorem, iracundiã, in ſumma, omnia plena bilis, unde uſu uenturum credebam, ut mihi aliquando arte medicinae foret opus. Proinde foras profectus, ac probatiſſimorum, quos in peregrinis regionibus nanciſci potui, medicorum uſus doctrina, plurimo labore, uehementiꝝ animi ſtudio artem perdidici. Porro domum reuerſus, offendo patrem manifeſta iam inſania laborantem, & ab huius loci medicis deſperantibus deſtitutum, qui non altius introſpiciunt, nec admodum exacte morbos diiudicant. At ego ſanè ſicuti par erat facere frugi filium, neꝝ ſuperioris abdicationis iniuriam recordabar, neque ut accerſerer operiebar. Neque enim erat quicquam, quod illi proprie imputare poſſem. Verum peccata illa omnia fuerant aliena. Nempe quemadmodum modo dicebam, ipſius morbi. Ergo cū inuocatus acceſſiſſem, non ſum equidem protinus medicatus: neque enim hic nobis mos eſt, neque id præcipit ars, uerum illud omnium primum iubemur obſeruare, ſanabilis ne ſit morbus, an inſanabilis, atque artis terminos prætergreſſus. Ac tum ſi eiſmodi fuerit malum, ut commodè poſſimus aggredi, aggredimur, totò que adnitimur ſtudio, ut agrotum ſeruemus. Quod ſi uiderimus iam inualuiſſe, ſuperaiſſeque, nec manum admolimur omnino: idque uetuiſtam quandam legem eorum, qui primi medicinae prodiderunt artem, ſecuti. Qui negant tentandos eſſe morbos, qui iam inualuerunt. Itaque cum patrem adhuc intra ſpem eſſe perſpicerem, neque malum ſupra artis uires eſſe, diu obſeruatis ac penſitatis ſingulis, ita demum aggrediebar, ac pharmacum fidenti animo porrexi. Multi ſanè eorum qui tum aderant, ſuſpectam habebat adminiſtrationem pharmaci, calumniantes curationem meam. Iamque parabant in ius uocare me. Aderat autem & nouerca pauida atque diffidens, non id quidem odio mei, ſed quod metueret, utpote probeſciens illum grauiter laborare. Nam ſola nouerat omnia, quippe familiaris & aſſidue conuiuens agrotanti.

Attamen



ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΑΠΟΚΡΥΠΤΟΜΕΝΟΣ.

καὶ δίκας ἡρώτων σκυθεωτέρ, ἐλθὼν, καὶ δὲ γὰρ, ἐλθὼν, χολῆς μεσὰ  
πάντα, διὸ δὴ τάχα μοι καὶ ἰατρικῆς δέησιν ποτὲ προσεδύκωρ. ἀπὸ  
δὴ μὴ ὄντων, ἐλθὼν, ἐνδοκιμωτάτης ἦν ἐπὶ φημι ἄλλοδαπῆς ἰατρῶν  
συγγενόμενος, καὶ πόνη πολλῶν, ἐλθὼν, προμηθεῖα λιπρῶν ἡγεσάμενος, ὅτε  
μαδομὶ τὴν τέχνῃ. ἐπανελθὼν ἡ καταλαμβάνω τὸ πατήρ, ἔφωκε  
ἦδὲ μεμνηότα, ἐλθὼν, ὑπὸ τῇ ὑπὸ χωρίων ἰατρῶν ἀπεινωσμένην, οὐκ ἐς  
βάθος ὁρόντων, οὐδὲ ἀκριβῶς φυλοκρινόντων τὰς νόσους, πάλιν ὅπως  
γεεῖνός ἡμιν ποιεῖν, ἡγεσάμενος, οὐκ ἐμνηστικὰ κηδεῖται ἀπὸ κηρύξεως, οὐκ  
τε μετὰ πεμψὸς γενέσθαι προέμενα. οὐδὲ δὲ ἔχον ἡ αὐτῶν ἴδιον ἐγκα  
λῆρ, ἀλλὰ πάντα ἐκείνα ἢ ἄλλο ἔστι τὰ ἀμαρτήματα, ἐλθὼν, ὡς πρὸς ἔφη  
ἦδὲ φημι νόσους. πρὸς ἐλθὼν οὐκ ἀκλῆρες οὐκ ἐυθύς ἰασάμενος. οὐ γὰρ οὕτως  
ποιεῖν ἔδοξε ὅτι ἡμῖν, οὐδὲ ταῦτα ἡ τέχνη προῖναι, ἀλλὰ πάντων  
πρῶτον διδασκόμεθα σωροῦν, εἰ τε ἰάσιμόν ὅτι τὸ νόσημα, εἰ τὸ ἀνάγκη  
εἶναι, καὶ ὑπὸ βεβηκὸς τὸν ὄρεος τὴν τέχνης. ἐλθὼν, ὡς ταῦτα ἡμῖν ἐυμετὰ  
χείρισιν ἡ, ὑπὸ χερσίν, ἐλθὼν, πᾶν ὅσον ἡ ἐσφενδόμεθα σώσαι τὸ νο  
σῶντα. ἡμῖν δὲ κεκρανὸς ἦδὲ, καὶ νενικηκὸς τὸ πάθος ἴδωμεν, οὐδὲ  
πλὴν ἀρχὴν προεφπόμεθα, νόμον ἡνὰ παλαιὸν τῇ προπατόρῳ τὴν  
τέχνης ἰατρῶν φυλάττοντες, οἴφασιν, μὴ δὲ ὑπὸ χερσίν τῶν κεκρα  
νηκῶν. ἰδὼν οὐκ ἔμ πατέρ, ἔλθων, ἐν τῷ φημι ἐλπίδος, καὶ τὸ πᾶν  
οὐχ ὑπὲρ πλὴν τέχνῃ ὑποπολύ τρηκῆς, καὶ ἀκριβῶς ὁρῶντας ἐκα  
λομ, ἐπεχείρῃ ἦδὲ, ἐλθὼν, φάρμακον πεθαίνοντες ἐνέχεον. καὶ τοι  
πολλοὶ τῇ προόντων, ὑπὸ πᾶν πλὴν νόσιν, καὶ πλὴν ἰασιν διέβαλ  
βον, καὶ πρὸς κατηγορίαν προεκδύζοντο. παρῶν δὲ καὶ ἡ μητρὶς  
φοβουμένη, καὶ οὐκ ἀπιστοῦσα τῇ μισθῷ ἐμῇ, ἀλλὰ τῇ διεδίδειναι, καὶ  
ἀκριβῶς εἰδέναι, πονήρως ἐκείνον διὰ κείνον. ἡπίστατο γὰρ  
μόνη τὰ πάντα σωθῆναι, καὶ ὁμοδίαται τῇ νόσῳ. πλὴν



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

Attamen ego nihil his rebus deterritus, scicbā enim futurum ut mihi signa non mentirentur, neque falleret ars, adhibui curam, obseruato tempore idoneo. Quamquam erant amici nō nulli, qui mihi consilium darent, ne fidcrem: ne forte si res male successisset, maiorem aliquam calumniam mihi accerferem, quasi patrem ueneno ultus essem, memor iniuriarum, quibus me affecerat. In summa, ille protinus conualuit, pristinae redditus sanitati, cognouitq; omnia. Familiars admirabantur, denique laudabat & nouerca, ac palam omnibus utriusque nomine gaudebat, tum mihi laudem assecuto, tum illi ad sanā mentem reuerso. Atq; hic quidem, nam illud de eo testari possum, neq; contatus, neque quopiam his de rebus in consilium adhibito, simulatque rem omnem ē familiaribus cognouit, irritam fecit abdicationem, ac denuo me filium fecit, seruatorem ac beneficum appellans, confitens sese certum experimentum mei cepisse, deq; illis ante factis semet excusans. Id factum compluribus attulit uoluptatem, nimirum quotquot aderant proibi. Caterum urebat eos, quibus abdicatio filij iucundior fuerat reuocatione. Proinde uidebam tum non eodem modo ea re gaudentes omnes, sed erat cuius & colorem illico uerti sensi, & oculos turbari, & uultum iracundum, quemadmodum ex inuidia, odioque solet accidere. Nos igitur, ut est consentaneum, in complexibus & animi gaudijs uersabamur, utpote utroque alteri reddito. Caterum nouerca paulopost agrotare protinus coepit, morbo, iudices, graui, & impotenti. Nam statim obseruabam, ut nascebatur malum. Neq; enim simplex erat, aut leuis insaniae species, quin potius uetus quidam morbus, qui iam pridem delituerat in animi domicilio, erupit, uictorq; in apertum prodijt. Sunt autē nobis cum alia multa signa, insanabili laborantis insanía, tum illud commune in hac obseruaui muliere. In ceteros placatior est, ac mitis, atque illis praesentibus coquiescit morbus. Quod si quē cōspexerit medicū, imò si



ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ.

ἀλλ' ἔγωγε οὐδὲν ἀποδεδιάσας, ἢ πεισάμεναι γὰρ οὐ φεισόμενα με-  
τὰ σκῆψα οὐδὲ προσδύσας τῶν τέχνων, ἐπὶ γομ τῶν ἰατρῶν ἐν και-  
ρῷ φημι ἐπιχειρήσεως. καὶ τί καὶ μοί ἄνευ αὐτῶν εἴλωμ, σαρβεύλθον  
μὴ θρασύνεσθαι, μὴ καὶ δ' ἰαβολῶν ἵνα μείζω ἐνέγκῃ μοι τὸ ἀπο-  
τυχῆμ, ὥς ἀμωρομένω τὸ πατέρω φαρμάκῳ, καὶ μνησικακήσωντι,  
ὧς ἐπεπόνθεμ ὑπὸ αὐτοῦ, καὶ τὸ κεφάλαιον σώας μὲν οὐκ εὐδύνῃς ἦν,  
καὶ ἐσφρονέει πάλλω, καὶ πάντα δ' ἰεγίγνωσκον, οἱ πρῶντες δὲ ἐδού-  
μαζον. ἐπὶ νειδὴ καὶ ἢ μητρὶα, ἢ φανερὰ πᾶσι μὴ χαίρειν, καὶ μοί  
ἐνδοκίμουντι, καὶ κείνῳ σφρονέοντι. οὐκ οὖν μαρτυρεῖ γὰρ αὐτῷ  
ἔχω, μή τε μελήσας, μή τε σύμβουλον ἵνα, πρὶ τούτῳ προσλαβὼν,  
ἐπεδὴ τὸ πᾶν ἠκίδσε αὐτῷ πρῶντων, ἐλὺε μὲν τὸ ἀποκρήρυξίμ, ἢ οὐ δὲ ἔ-  
νι πρῶτος ἐποιεῖτό με, σωτῆρα ἢ εὐεργέτην ἀποκαλῶν, ἀκριβῆ πρὶ-  
ραν εἰληφέναι ὁμολογῶν, καὶ πρὶ αὐτῷ ἐμπροσθεν ἐκείνων ἀπολογεμέ-  
νοε. τὸ γένος μὲν οὐκ εὐφρανεν μὲν πολλοὺς ὅσοι πρὸς αὐτὸν ἦσαν, ἐλὺσε  
δὲ ἐκείνους, ὅσοις ἀποκρήρυξεν ἢ ἡδίων ἀναλήψεως. εἶδον γὰρ τότε, οὐ  
πάντας ὁμοίως ἡδωμένους τῷ πράγματι, ἀλλ' ἐνθὺς ἄνθρωποι ἢ ἡδὸν  
ἔεπον μὲν, καὶ ἐλέμμεν τεταραγμένον, καὶ πρόσωπον ὡς σιμνίον, οἷον  
ἐκ φθόνου καὶ μίσους γίνεσθαι. ἡμεῖς μὲν οὖν ὡς τὸ εἶκος ἐν εὐφροσύνῃς ἢ  
δυμνήσας ἡμερ, ἀλλ' ἡλθες ἀπαληφότες. ἢ μητρὶα δὲ μετὰ μικρόν, ἐν  
θὺς νοσῆν ἤρξατο, νόσον, ὧς ἄνδρες δίκασαί, χαλεπὴν ἢ πρὸς ἀλόν. ἀρ-  
χόμην δὲ ἐνθὺς δ' εἰνὸν πρὸς φύλαξιν. οὐδ' ἀπλῶς οὐδ' ὑπὸ πόνον  
τὴ μανίαν τὸ εἶδος, ἀλλὰ ἡ παλαιὸν ὑπὸ κτερεῖν ἐν τῇ ψυχῇ κακὸν ἀ-  
πέρεσεν, καὶ ἐς τοῦ φανερῆς ἐξενίκησε. πρὸς μὲν οὖν καὶ ἄλλα ἡμῶν ὅτι σκι-  
μῖα αὐτῷ ἀνιάτως μεμνηνότες, ἐμ δὲ ἐκείνο κοινὸν ἐπὶ φημι γυναι-  
κὸς ταύτης πρὸς φύλαξιν. πρὸς μὲν ὅτι τὸς ἄλλους ἡμερωτέρω καὶ πρὸς  
ἔτι, καὶ παρόντων ἐργήνῃ ἄγε ἢ νόσῳ. ἀρ δὲ ἵνα ἰατρὸν ἴδῃ,

Τ 3 καὶ τῷ



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

imò si uel audierit tantum de medico, in hunc supra modum incenditur. Quod & ipsum argumento est, illam graui & insaniabili teneri malo. Hac cum perspicerem, equidem acerbe ferebam, miserebatq; mulieris, ut debui, præter meritum tanto laborantis infortunio. Pater uero ob imperitiam, neq; enim nouit, uel originem mali, quo tenetur, uel causam, uel morbi magnitudinem, iussit uti medicarer, ac simile pharmacum exhiberem, arbitratus idem esse insanix genus, eundem morbum, eadem agrotationem, quæ similem curandi rationem admitteret. Verum ubi id quod erat uerissimum dico, fieri nullo pacto posse, ut mulier seruetur, fateorq; me morbo imparem esse, indignatur, ac succenset, aitq; me studio detrectare, ac mulierem destituere, mihi crimini uertens artis imbecillitatē. Atque huic quidem accidit, quod solet ijs qui dolent. Succensent enim omnes ijs, qui libere uerum loquuntur. Tamen ego sane pro uiribus illi respōdebo, tum meo ipsius nomine, tum artis. Ac primum quidem à lege sumam initium, per quam hic me parat abdicare, ut intelligat sibi non esse posthac eandem abdicandi facultatem, quæ prius fuit. Neq; enim legislator omnibus, o pater, istam potestatem permittit, neq; uti quolibet filios, neq; quoties libuerit, abdicet, neq; quibuscumque de causis: uerum quemadmodum patribus concessit, certis de causis irasci, ita prospexit & liberis, ne id immeritis accidat. Ea q; gratia iussit, ne libera esset, ac citra iudiciū uindicta, sed ad iudices uocat, æstimatores constituit, qui neq; per iracundiā, neq; per calumniam, quod iustum sit iudicent. Nouerat enim frequenter accidere multis, ut ob causas iniquas ad irā commouerentur, hic quidem alicui falsæ calumniæ credens, ille famulo fidē habēs, aut uxori cuiuspiam inimicæ. Quare noluit rem iniudicatam agi, neque indefensa causa liberos statim capi, uinciq; uerum & aquam infundit, & ratio redditur, & nihil inexcussum relinquitur. Quandoquidem solum hoc autoritatis datur patri,  
ut ad



ΑΔΥΚΙΑΝΟΥ ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

Εποὶ ἀκρόσῃ μόνον κατ' ἐκείνου μάλισα προξύνετῃ. ὅπρῳ καὶ αὐτὸ τῷ,  
 τῷ πονήσῃ, καὶ ἀννηέσῃ ἔχαμ δὲ πικμῆτορ. ταῦτα ὁρῶν, ἐγὼ μὲν ἡνὶ  
 ὥμῃ, Εἰ γυναικα ὥκτειρα ἀξίαν δούσαν, Εἰ πρὸς τὸ προσήκορ δούσῃ  
 χῶσθαι. ὁ πατήρ δὲ ὑπὸ ἰδίω πείας, οὐδ' οἶδ' ἐμ' οὐτ' ἀρχὴν τῷ κατέχον  
 τοῦ κακῶ, οὐτ' ἐμὲ αὐτίαν, οὐτ' ἐμὲ τὸ μέτρον τῷ πάθος, ἐκείλθεν ἰδὲ  
 οὐδ' αὖ, καὶ τὸ ὁμοίον ἐγχείαι φάρμακον. ὥστε δ', ἐμ' εἶναι μανίας εἶδος, Εἰ  
 μίαν τῇ νόσον, καὶ τ' ἀρξάσκημα ταυτὸν, Εἰ πρὸς πλησίαν πλὴν διεραπεί-  
 ας δεχόμενον. ἐπεὶ δὲ ὅπρῳ ἀληθέσας, ἀδύνατον εἶναι φημί σώζε-  
 σθαι πλὴν γυναικα, καὶ ἡττῶν ὑπὸ φθι νόσον ὁμολογῶ, ἀθανάτῃ Εἰ  
 ὁργίτῃ, καὶ φησὶν ἐκόντα καθυφίεσθαι, καὶ προσδιδόναι πλὴν ἀνδραπομ,  
 ἐγκαλῶν ἐμοὶ πλὴν ἀδένειαν φθι τέχνης. Εἰ πάχῃ μὲν σώκῃς τοῖς  
 λυπυμένοις, ὁργίζοντῃ γὰρ ἅπαντες τοῖς μετὰ προξύνεσιν τ' ἀληθῆ  
 λέγασιν. πλὴν ἐγὼ γε ὅς περ οἶός τε, δικαιολογήσομαι πρὸς αὐτὸν,  
 καὶ ὑπὲρ ἐμαυτῆ καὶ τῆ τέχνης, καὶ πρῶτόν γε ἀπὸ τῆ νόμου ἀρξομαι. καθ  
 ὅμ' οὗτος με ἀποκηρύξαι ἐβόλετῃ, ἵν' εἰδῇ, οὐκ εἶδ' ὁμοίαν δούσῃ αὐτῷ, νῦν  
 τε Εἰ προτέρον πλὴν ὁργίσαν, οὐδ' ἅπαντες, ὡς πάτερ, ὁ νομοθέτης, οὐδ'  
 πᾶσι τὰς ἡμέρας, οὐδ' ὁσάνκις ἄν' ἐθέλωσι ἀποκηρύττειν σωκεχώρηκεν,  
 οὐδ' ἐπὶ πάσας αἰτίας, ἀλλ' ὥς πρὸς τῆς πατρῴας τὰς Τηλικαυτὰς ὁργί-  
 ζέσθαι φησιν, οὕτω καὶ πατέρω πρὸς νόσον. ὡς μὴ ἀδίκῃ αὐτὸ πάχῃ  
 σι. Εἰ δ' ἴα τῷ οὐκ ἐλθόντες ἐφ' ἡμετέρας, οὐδ' ἀκριτορ πλὴν ἡμῶν,  
 ἀλλ' εἰς δικαστήριον ἐκάλεισε, καὶ δοκιμασὰς ἐκάνησι, τοὺς μὴ τε  
 πρὸς ὁργίαν, μὴ τε δ' ἰαβόλῃν τὸ δίκαιον κρινόντας. ἡδὲ δ' πολλοῖς πελ-  
 λάκις ἀλόγως αἰτίας ὁργῆς πρὸς αμείνας, καὶ τῷ μὲν, φθιδεῖν ἡνὶ δ' ἰαβό-  
 λῃ παθόντων, τῷ δ' οἰκίῃ πιστεύοντα, ἡ γυναικα ἐχθρῶ. οὐκοῦν ἡγήσῃ ἀδί-  
 κασιν γίνεσθαι τὸ πρᾶγμα, οὐδ' ὁργίς ἐρήμης τὸς πατέρων ἐκείνων ἀλίσκε-  
 σθαι, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ὁργῇ καὶ λόγῳ ἀποδίδοι, καὶ ἀνεξέταστον οὐδέμ  
 κατὰ λείπει. ἐπεὶ κρίνῃ ἐξέσι, καὶ τῷ μὲν ἐκκαλῆναι μόνον ὁ πατήρ κύριος  
 τῷ δὲ ἡνὶ



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

ut ad iudices uocet, uerum iudicādi autoritas, an merito accu-  
set, id penes uos, qui iudicio praesidetis. Ac nondum spectate  
crimen, quod mihi imponit, cuiusq; gratia nūc indignatur, ue-  
rum illud prius expendite, nū posthac illi ius sit abdicandi, qui  
semel abdicauerit, iamq; sit usus facultate, quā lex cōcedit, atq;  
hanc paternam potestātē expleuerit, deinde rursum in familiā  
receperit, ac superiorem abdicationem irritam fecerit. Nā ego  
certe iniquissimum istud esse dico, ut liberorum quoq; sint in-  
finitae poenae, ut multae condemnationes, ac metus perpetuus,  
utq; lex nunc irato inseruiat, mox deinde faciat irritum, quod  
actum est, rursum ut eodē modo ualeat: in summa, ut ius sur-  
sum ac deorsum torqueatur, utcunq; patribus pro tempore ui-  
sum fuerit. Verum initio quidem aequum erat uti concederet  
cumq; indignante pariter indignaretur, ac puniendi ius face-  
ret ei, qui genuisset. Porro ubi semel potestatem absumpserit,  
ac lege sit abusus, iracundiam expleuerit, post hanc rursum in  
familiam receperit, & in hanc opinionem discesserit, ut frugi  
putet, in his perseveret necessum est, neq; postea resiliendum,  
aut retractanda sententia, neq; rescindendum iudicium. Neq;  
enim scire poterat, opinor, is qui natus fuerat, frugi ne, an cō-  
tra esset euasurus. Atq; hanc ob causam permissum est, ut ge-  
nere indignos abdicent, quos cū educabant, cuiusmodi essent  
futuri nesciebant. Ceterum ubi non coactus, sed suapte spon-  
te atq; autoritate ex sese comprobatum recipit, qua deinde ra-  
tione possit mutare factum, aut quis legis usus superest? Etenim  
ipse legislator hunc ad modum tecum egerit. Hic si improbus  
erat, dignusq; quē abdicares, quid accidit uti reuocares? Cur  
denuo in familiam reduxisti? Cur legem irritam fecisti? Nam  
liber eras, tibiq; in manu erat ista non facere. Neque enim tibi  
concedendum est, ut legibus tuo arbitratu abutaris, utq; iudi-  
cia utcunq; mutatus sit animus tuus, eò trahantur. Neque uti  
nunc irritentur leges, nunc rursum ualeant, iudices interim te-  
stes sedeant, uel ut rectius dicam, ministri tuae uolūtatīs, modo  
punientes



ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ἈΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

τὸ κρῖναι δὲ εἰ ἐυλογα αἰνῶται, ὑμεῖς δὲ δικάζοντες, αὐτὸ μὲν ὁ μὲν  
 ὑψιφῆρς ἐξ ἑφ' ὃ νῦν ἀγανακτῶ, μηδ' ἐπὶ σκοπεῖτε. πρότερον δ' ἐκ  
 νοθεύετε, εἰ ἐν δοτέῳ, ἀποκηρύττει αὐτῷ, ἀπαξ ἀποκηρύξαντι,  
 κηρύττειν τῇ πρὸς τὸ νόμον θυσία, καὶ ἀποπληρώσει τὴν πατρὶ  
 κὴν ταύτῃ δωασεία, εἰτ' αὖτις ἀναλαβόντι, ἐλθόντι τὴν ἀπο  
 κήρυξι. ἐγὼ μὲν γὰρ ἀδικώτατος εἶναι φημι, τὸ τοῦτον, ἀπερ' αὐτὸς γε  
 νέει, καὶ τῷ παίδω τὰς ὑμῶν, καὶ πολλὰς τὰς καταδίκας ἐπ'  
 φόβον αἰδίου, ἐπὶ νόμον, ἄρτι μὲν σωρογίζεω, μετὰ μικρόν ἢ λυ  
 πῶς, καὶ πάλιν ὁμοίως ἰχθυόω εἶναι, ἐπὶ ὅλῳ ἄνω ἐκὰς σφέως  
 τὰ δίκαια, πρὸς δ' ἐπὶ καὶ δόκῳ τῆς πατρὸς. ἀλλὰ τὸ μὲν πρῶτον  
 ἄξιον ἐφ' εἶναι, καὶ ἀγανακτῶντι συναγανακτῶ, ἐκείνῳ τὴν ὑμῶν  
 ποιῶν τὸν γεγεννηκότα. ἢ δ' ἀπαξ ἀναλώσει τὴν θυσίαν ἐκ κατακ  
 στη. τοῦ νόμου, καὶ ἐμπληρῶν τὸ ὄργον, εἰτα, μετὰ ταῦτα ἀναλάβη,  
 κηρύττειν μεταπειθεῖς, ἐπὶ τῶν ἀνάγκῃ μὲν μένῃ, ἐκ μηκέτι  
 μετακινῶν, μὴ ἢ μεταβλέψῃ, μὴ δὲ μετὰ ποιῶν τὴν κρίσιν. τὸ μὲν  
 ἢ τὸν γεννηθέντα, πονηρὸν ἢ κηρύττειν ὁποῖός τις ἐστίν, οὐδὲν ὁμοῦ γινώσκω  
 ἢ, καὶ διὰ τὸν ἀναγινώσκον γένος, πρὸς αὐτῶν συγκεχώρηται, τῆς ὅτε  
 ἡ νόμος ἀναθρεψαμένοις. ὅταν ἢ μὴ κατ' ἀνάγκην ἀλλ' ὑπὸ θυσίας αὐ  
 τὸς ἡς ὑφ' αὐτῶν, ἐκ δοκιμάσει ἀναλάβη, τίς ἐν μηχανῇ μεταβάλ  
 λει, εἰ τίς ἐν χρησῇ ὑπόλοιπος τὸ νόμον, φαίη ἢ ἄρ' πρὸς σέθεν νο  
 μοθέτης, εἰ πονηρὸς οὗτος ἢ, καὶ τὸ ἀποκηρύχθῃ ἄξιον, τί παθὼν  
 ἀνεκάλει; τί δ' αὖτις ἐπαγγέλλει ἐς τὴν δίκην; τί δ' ἐλπίς τὸν νόμον; ἐ  
 λείθερος ἢ ἦν, ἐπὶ μὴ ποιῶν ταῦτα κύριος. οὐ γὰρ δὴ ἐν τρυφῇ σοὶ  
 δοτέῳ τῆς νόμοις, οὐδὲ πρὸς τὰς σὰς μεταβολὰς ἀνάγειται τὰ δι  
 καστήρια, οὐδ' ἄρτι μὲν λυέω, ἄρτι δὲ κυρίως εἶναι τὸν νόμον, καὶ οὐ  
 δικαστὴς καθ' ὅσον μάρτυρας, μᾶλλον ἢ ὑπηρέτας τῶν δοκούντων, ὅτε μὲν

V

κολάζοντας,



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

punientes, modo absoluentes, quando cunq; tibi uisum fuerit. Semel genuisti, semel educaſti, pro his ſemel item abdicare potes, atq; ita potes, ſi iſtud merito facere uidearis: uerum ut hoc fiat ſine fine, ut perpetuo, ut frequēter, ut facile, id uero ſupra patris ius eſt. Quare per Iouē iudices, ne permittatis huic, ut qui ſua ſponte receperit, ſuperioris iudiciſ ſententiā irritarit, iram damnarit, ruſum ad eādem prouocet pœnam, & ad patriam recurraſt poteſtatem, cuius tēpus iam exceſſit, euanuiſſetq; priuilegium, nec huic unī quicquam ualens, quippe ante hac conſumpta. Etenim illud conſiderate, quemadmodum in reliquis iudiciſ, ubi iudices ſortibus ferunt ſententiā, ſi quis perperā pronunſiatū exiſtimat, permittit lex alios adire iudices. Porro ſi qui ipſi ſuapte ſponte iudices conſtituerint, deſiſtisq; arbitris cauſam cōmiſerint, poſthac nō idem licet. Etenim ſi quis, quorum ſententiſ initio ſtare non cogeſbatur, hos ſponte delegerit, iam æquum eſt boni conſulere quæ ſtatuertint. Itidem ſanē tu quoq; quem antea liberum erat non recipere, niſi dignus maioribus uideretur, hunc ſi probum arbitratus eſſe, denuo recepisti, iam deinde non erit abdicandi ius. Siquidem indignum eſſe in quē iſta denuo fiant, ipſe teſtatus es, iā de integro frugi filium eſſe conſeſſus. Itaq; nō conuenit pœnitere receptionis, ſed firma reconciliatio ſit oportet, nimirum poſt toties pronunſiatam ſententiā, ac rem bis iudicatam, primū cum abdicares, alterum, cum ipſe mutaſti conſilium, mēque in familiā reuocaſti, reſciſſis decretis ſuperioribus, cōfirmas illa quæ poſtea ſunt placita. Proinde perſeuerā in his quæ proxime ſtatuisti, tuumq; ipſius iudiciū ſerua. Pater ſis oportet, quādoquidem id abs te decretum, id probaſti, id ratum feciſti. Ego quidem ſi natura non eſſem filius, ſed adoptatum abdicare uelles, ne tum quidem exiſtimarim tibi licere. Quod enim initio liberum erat non facere, id ſemel factum, iniquum eſt reſcindere. Porro eum qui primum natura ſit filius, poſtea iudicio, ſentētiāq; accerſitus, q uāſo num par eſt ruſum expellere; & eadem



ΛΟΓΙΚΙΑΝΟΥ ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΥ.

κολλάζοντες, ὅτε ἢ διαλλάττοντας, ὁπόσα σοι δοκῇ, ἀπαξ ἐφ' ἐννεκας,  
ἀπαξ ἀνατέξωφας, ἀπαξ καὶ ἀποκηρύττην ἀντί τῶν ἔχων. Ὅτε  
ἡμ δὲ καὶ αὐτὸ ποιῶμεν δοκῇ, τὸ δ' ἀπαντοῖται ὅτι αἰδίοις, ὅτι πολὺ  
ὁ ῥῆδιος, μᾶλλον ἢ ὁ πατρικῆς ὅστις ὁ ζῶσιος. μὴ δὲ πρὸς διόξ, ὅτι  
ἀνδρες δικασαί, συγχωρήσῃτε αὐτῷ ἐκείνῳ τὴν ἀνάληψιν πεποινημῇ  
νῶ, καὶ λυθῶν τὴν ἰσῶσιν τὴν πάλα δικασκῆς, καὶ ἀκυρώσῃ τὴν ὁρίων, ἀν  
θις, ἐπὶ τὴν αὐτὴν ἡμῶσιαν ἀνακαλῆς, καὶ ἐπὶ τὴν ὁζῶσιαν τὴν πα  
τρικῇ ἀνατέχῃ, ἥς ἐξωρος ἦδην, ὅτι ἔωλος ἢ προθεσμία, καὶ μόνον τῶν  
ἀκυρῶς, ὅτι προσδεδωκεν ἡμῶν. ὁρᾷτε γὰρ πᾶσι τοῖς ἄλλοις δικα  
σκῆσις ὡς ἀπὸ τοῦ κλήρος λαχόντων δικασῶν, ἡμ δὲ ἀδικοῦ ὁκῆα  
γεγενῆς τὴν κρίσιν, διδῶσιν ὁ νόμος, ἐς ἕτερον ἐφῆναι δικασκῆσιν  
ἡμ δὲ ἡνέες ἐκόντες αὐτῇ συνθῶν τῇ δικασκῆς, καὶ προελόμῃσι ὑπὲρ τῶν  
δικασκῆς, οὐκ ἐν τοῖς ὁζῶσι, μὴ ἢ τὴν ἀρχὴν ἐμμένῃς, ἐπὶ τῶν ὡς αὐ  
τῶν δικασκῆς εἰλετο, ἐξῆς ὅτι δικασκῆς τῶν ἐγνωσμένων, οὐτὶς δὲ καὶ σὺ, ὁμ  
ὁζῶσι, μὴ ἐπὶ ἀναλαμῶν, ἐπὶ μὴ ἀπ' ἀξίῃς ἐδοκῆται γενεῶς, πᾶσι  
ἐπὶ δικασκῆς ἡμῶν ἀναλαμῶν εἶναι πάλιν ἀνήλφας, οὐκ ἐπὶ ἀποκηρύττην  
ἐξῆς. ὅτι οὐκ ἀξίος αὐτῶν παθεῖται, ὑπὲρ αὐτῶν μεμαρτύρηται,  
καὶ δικασκῆς ἡμῶν ἀνωμολόγηται. ἀμετανόητος οὐκ τὴν ἀνάληψιν καὶ τὴν  
ἀλλὰ γὰρ ἐξῆς εἶναι προσήκῃ. μετὰ κρίσιν οὐτὶς πολλῶν, καὶ διὸ δι  
κασκῆς. ἐπὶ τὸ πρῶτον, ἐπὶ οὐ πρὸς τῆς, δευτέρου δὲ τὸ σὸν, ὅτε μετε  
βελύσω, καὶ ἀνάδασον ἐποίνῃς τὰ πρότερον ἐγνωσμένα λύτῃς, βελ  
βαιοῖς τὰ μετ' ἐκείνα βελβλυμένα. μένε τίνων ἐπὶ τῶν γελυτῶν, καὶ  
φύλαττε τὴν σῶσιν κρίσιν, πατέρα σε εἶναι δὲ. τῶν δὲ ἐδοξέ σοι, τῶν  
ἐδοκίμασας, τῶν ἐκῶσας. ἐγὼ δὲ οὐκ εἶμι μὴ φύσει πᾶσι ἡμ, διέμενος δὲ  
ἀποκηρύττην ἡμῶν, ὁζῶσι αὐτοῖς. ὁ δὲ τὴν ἀρχὴν καὶ οὐκ  
κατ' ἡμ, τῶν ἀδικοῦ λῦσιν ἀπαξ γενόμῃ. τὸ δὲ φύσις, ὅτι αὐτῶν προ  
ξῆς, καὶ γνώμη ἐσπεπονημένη, ὡς ἔυλογον αὐτῶν ἀπαμειβόμενα.



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

& eadem familiaritate priuare sapius? Age quid si forte seruus essem, ac tu quidem primum improbum esse ratus, in uincula coniecisses, deinde ubi cognitum est me nihil peccasse, manumississes, num tibi liceret, ut cunq; contigerit irasci, rursus in eadem reuocare seruitutem? Minime liceret. Istiusmodi igitur acta, leges firma uolunt esse, ac perpetuo ualere. Ergo cum pluribus etiam argumentis docere possim, non esse ius huic abdicare denuo, quem semel abdicatum, sponte sua receperit, tamen finem faciam. Nunc spectate cuiusmodi filium parat abdicare. Atq; illud nondum dicam, me tum imperitum abdicatum fuisse, nunc abdicari medicum: nihil enim mihi in hac causa suffragetur ars, tum iuuenem, nunc aetate proiectum, ut aetas etiam ipsa fidem faciat, me nihil peccasse. Nam leue fortassis hoc quoq; uerum tum quidem, etiamsi nullo commisso peccato, ut ego quidem dixerim, sed nec benemeritus, alienabar a familia. Nunc porro cum nuper salutem dederim, ac beneficis extiterim, exigor. Quare quod fieri potest ingratius? ut mea seruatus opera, tantoq; elapsus a discrimine, protinus sanationem illam huiusmodi factis penset, nulla meritorum habita ratione, sed usq; adeo facile mandarit obliuioni, atq; in solitudinem abigat eum, qui iure sit obsecutus, cum praeter ius eiceretur, neq; solum non meminerit iniuriae, uerum etiam & salutem attulerit, & sanam mentem restituerit? Neq; enim exiguo iudices, neq; uulgaris in hunc collato beneficio, tamen huiusmodi malis nunc uideor dignus. Porro quanquam hic ignorat, quo in statu tunc fuerit, uos tamen omnes nostis, quid facientem hunc, simul & patientem, & quibus affectum modis, ego curandum susceperim, ac medicis reliquis desperantibus, fugientibus familiaribus, nec propius accedere audentibus, talem reddidi, ut etiam accusare possit, ut de legibus disserere. Quin magis si exemplum quaris pater, cum propemodum talis esses, qualis nunc est uxor, ad pristinam sanitatem reuocaui. Quare non est aequum, ut pro his officiis, huiusmodi mihi gratia reponatur, utq; in



ΛΟΓΚΙΑΝΟΥ Α' ΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

καὶ πολλὰ κίε τ' μίᾱς οἰκίότῃς ἀποσερεῖν, ἐν δ' οἰκίῃς ὡς ἐπὶ χρο-  
νομῇ, καὶ τ' μὲν πρῶτον πονηρὸν οἰόμην, ἐπεὶ δὴ ἔδην, μεταπαθεῖς δὲ ὡς οὐ  
δὲν ἠδίκησιν, ἐλευθέρου ἀφῆκαρ εἶναι, ὅς ἔμ σοι πρὸς καὶ ὁρὸν ὁρῶν, ὅτι  
ἂν, αὐθιγὲς ὅτις ἐν πλὴν ὁμοίαν δ' ἀλείαμ ἐπανάγειν, οὐδ' αὖ μὴ. τὰ δ' ἑρ-  
τα, βέβαια δ' ἰσχυρὰν ὁρὸν ἀρχαίαν, οἱ νόμοι ἀξίῳ σιν. ὅτις μὲν  
οὐκ ἔμ κητέτ' ἐξῆναι, τὸ τ' ἀποκηρύττειν, ὅρ' ἀπαξ ἀποκηρύξας, ἐκὼν  
ἀνέλαβα. ἐν πολλὰ ἐπὶ ἔμ ἔχω, ὅμως πάντοτε. σκέψασθε δὲ ἡ-  
δὴ οἱ οὐκ ὄντα, δ' ἀποκηρύξαι με. δ' οὐδ' ἐπὶ τῷ φημι, ὡς τότε μὲν ἰδί-  
ῳ τῷ, νῦν δ' ἰσχυρὸν. οὐδὲν δ' ἔμ πρὸς τ' ἡ τέχνη σωπαίνονται, οὐδ' οὐ  
τότε μὲν νέον, νῦν δ' ἡδὴ καὶ προβλεπόμενα, καὶ τ' πρὸς τ' μὴ δὲν ἀδίκησιν  
ἔμ πρὸς τ' ἡλικίας ἔχοντα. μικρὸν δ' ἴσως δ' ἔμ. ἀλλὰ τότε μὲν ἐν  
μὴν ἡδὴ κηρύττειν ὡς ἔμ ἔγωγε φαίλω, ἀλλὰ οὐ δ' ἐν πεπονημένῳ, πρὸς τῷ  
πο τ' οἰκίᾳ, νῦν δ' ἡ σωτῆρα ἐναγχοῦ, δ' ἐν ἐργάτῳ γενημένον. οὐ τί γέ-  
νοιτ' ἔμ ἀχαριστότερον, σωθέντα δ' ἔμ ἐμ, καὶ τῇλικῶν κίνδυνον δ' ἴσως  
φθιγόντα, τῷ τῷ τῷ ἐν τῷ ἀμείβεσθαι, τ' θεραπείας ἐκείνης οὐδ' ἑνα λό-  
γον ἔχοντα, ἀλλὰ οὐτῷ ῥαδίως, ὡς ἡλελήσθαι, δ' ἐπὶ πλὴν ἐρημίας ἐλαύ-  
νῃ, τὸν ἐφ' ὅτις ἔμ δ' ἡλικίᾳ ἐφ' ὅτις ἀδίκησιν ὅτις ἐβέβηκε, μὴ μόνον δ'  
οὐ μνησικακήσονται, ἀλλὰ καὶ σώσονται δ' σωφρονεῖν πρὸς σκευάσονται. οὐ  
δ' μικρὸν, ὅς ἂν δὲ δὲ δικασαί, οὐδ' τ' τυχὸν ἐν πεπονημένῳ, ὅς ἔμ τ' τῷ  
ὅτι, νῦν ἀξίῳ. ἀλλὰ ἐν ἡδὴ οὐκ ἀγνοῦντα τότε, πάντες ἔμ ἐμ, ὅτις  
πρὸς τῷ, δ' πᾶσι, καὶ ὅτις δ' ἰσχυρὸν ἐγὼ πρὸς ἀλαβῶν, τ' μὲν ἄλ-  
λων ἰσχυρὰ ἀπεγνωσμένων, τ' δ' οἱ ἐμ φθιγόντων, καὶ μὴ πλησίον προ-  
σθέναι πολμόντων, τῷ τῷ ἀπέφηναι, ὡς δ' καὶ ἡδὴ δ' ἰσχυρὸν. δ' πρὸς  
τ' νόμον δ' ἰσχυρὸν. μᾶλλον δ' ὅτις, ὅς πᾶσι, τὸ πρὸς ἀδίκημα, τῷ τῷ  
ὄντα σε παρ' ὀλίγον οἱ νῦν ἡ γὰρ ὅτις, πρὸς τῷ ἀρχαίαν φρονήσῃ ἐπα-  
νήσονται. οὐ δ' ἰσχυρὸν οὐκ ἰσχυρὸν μοι γενέσθαι, ἀντ' ἐκείνων τῷ ἀμοιβῶν.



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

utq; in me unum tantummodo sanus sis. Etenim te non me-  
diocribus à me beneficijs affectum esse, uel ex his ipsis, liquet  
quibus me criminaris. Nam quem ob hoc odio persequeris,  
quod uxorem extremo laborantem periculo, grauissimeq; af-  
fectam non sanem, qui sit, ut eundem non multo potius cha-  
rissimum habeas, quum simili morbo liberarim, non gratias  
agas, tam acerbis ereptus malis? At tu, quod quidem est ingra-  
tissimum, simulatq; ad te redisti, protinus in ius trahis: salute  
donatus, punis, & ad uetus recurris odium, eandem recitas le-  
gem. Egregiam igitur mercedem persoluis arti, dignamq; pro  
remedijs refers gratiam, qui quidem aduersus medicum tan-  
tum sanus es. Vos autem iudices, huic concedetis, ut de bene-  
merito pœnas sumat, ut salutis autorem expellat, ut eum qui  
sanitati restituerit, oderit, ut per quē reuixit, ulciscatur? Haud  
profecto concedetis, siquidem quod æquum est, facietis. Ete-  
nim si maximum aliquod flagitium in præsentia cōmissem,  
tamen superioris beneficij nomine, non mediocriter mihi de-  
bebat: cuius respectu, memoriaq; conueniebat hunc præsenti-  
tem iniuriam negligere, & ob illa priora facile ignoscere: maxi-  
me si tam ingens sit beneficium, ut omnia superet, quæ postea  
possint accidere. Quod equidem mihi in hunc competere pu-  
to, quem seruauī, qui mihi totius uitæ debitor est: cui præstiti  
ut sit, ut sapiat, ut intelligat: præsertim cum ceteri omnes iam  
desperarent, seq; morbo impares esse faterentur. Nam & illud  
opinor, ad meriti mei cumulū accedit, quod cum id temporis  
filius nō essem, cū nihil esset causæ, quæ me cogeret curationē  
suscipere, uerum cū liber essem, atq; alienus, à naturali causa  
solutus, tamē haud dissimulaui, sed ultroneus, inuocatus, iniuf-  
sus adi, succurri, adnissus sum, sanaui, restitui, meū ipsius patrē  
seruauī, de abdicatiōe me purgauī, irā beneuolētiā sedauī, legē  
pietate sustulī, magnoq; beneficio, reditū in familiā emī, atq;  
in tempore adeo periculoso fidem erga patrem demonstraui,  
meq; ipsum



ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ἈΡΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

οὐκ ἔστι κατ' ἐμὸν σε μόνον σωφρονεῖν, ὅτι γὰρ μὴ μικρὰ ὑπὸ ἐμῷ εὐκρηγείῃ  
 σα. καὶ ἂν αὐτῶν, ὧν ἐγκαλέεις δ' ἄλλοις ὅτι. ὅς γ' ὧς εἴς ἑκάστης οὐσαρ  
 πλὴν γυναικῶν, ὅτι παμπονήρωις ἔχουσιν, ὅτι κ' ἰώζωρ μισθεῖ, πῶς οὐ πό  
 λυ μάλλον, ὅτι σε τ' ὁμοίωρ ἀπὸ ἡλίας, ὑπὸ ἀγαθῶν, καὶ χάρις ὁμολο  
 γεῖς, τῶν οὐτῶ δ' ἄνθρωπος ἀπὸ ἡλίας μύθος; σὺ δὲ ὅτις ἀγνωμονέσασθαι σω  
 φρονήσεις ἐν τοῖς ἐν δικαστήριον ἔσθαι, ὅτι σε σωσμένης, κολάζεις. καὶ ἐπὶ  
 τῷ ἀρχαίῳ ἐκείνῳ μῖτος ἀνατρέχεις, καὶ τὸν αὐτὸν ἀναστρεφόμενος νόμος.  
 καλὸν γὰρ τὸν μισθὸν ἀποδίδωαι τῇ τέχνῃ, ὅτι ἀξίας ἀμοιβὰς τῶν φαρ  
 μάκων, ἐπὶ τὸν ἰατρὸν ὑγιάνων μόνον, ὑμεῖς δ', ὡς ἄνδρες δικασαί, τ'  
 εὐεργέτην ἰδίῳ κολάζειν ὡς ἐπὶ τῷ, ὅτι τὸν σώσειν ἀξέλαύνειν, ὅτι τὸν  
 σωφρονήσειν μισθεῖν, καὶ τὸν ἀναστρεφόμενον ὑμῶν εἶδος, ὅτι κ' ἡμεῖς δίκαια  
 ποιεῖτε. ὅτι εἰ τὰ μέγιστα νῦν ἀμαρτάνων ἐπύργανον, ἡμῶν τίς οὐ μι  
 κρὰ, φροοφλομένη χάρις ἐς ἡμῶν ἀποβλέποντα τῶν, ὅτι ἡμεῖς μεμνημέ  
 νοι καλῶς εἶχε. τῶν γὰρ πρὸν τῶν κατὰ φρονεῖν, ὅτι ἐκείνῳ πρόχασον  
 πλὴν συγγνώμῃ ἔχειν, ὅτι μάλιστα ἐπὶ ἡλικιούτῃ ἡ εὐεργεσία τυγχά  
 νει, ὡς πάντα ὑπὸ πατέρῃ μεταταῦτα, ὅτι οἱ μὲν καὶ μοι πρὸς τῶν  
 ὑπὸ ἀρχῆν, ὅτι ἐσώθη. ὅτι ὅς τ' εἶς πάντοτε, ὡς ὅς ἐς μοι, καὶ ὅς τ' εἶναι  
 καὶ σωφρονεῖν, ὅτι τὸ σωτῆρῃ πρὸς ἐχθρῶν, ὅτι μάλιστα ὅτι οἱ ἄλλοι πάν  
 τες ἡδὴ ἀπεγνωσμένον, ὅτι ἐπὶ τῷ εἶναι ὡμολόγηται τὸ νόσος. τῶν δὲ μείζον ὅ  
 τι μοι περὶ τῷ ἐμῷ εὐεργεσίαν, ὡς ὅτι ὑπὸ ὧν τότῃ, ὅτι π' ἀναγκαῖον τ'  
 θεραπείας ἔχω ἀντίαν, ἀλλ' ἐλεύθερος καθέως, καὶ ἀλλότρητος, τ' φυσι  
 κῆς αἰτίας ἀφαιμένον. ὅμως οὐ πρὸς εἶδος, ἀλλ' ἐδελοντῆς, ἀκλήτης, ἀν  
 τεπράγματος ἡκομ, ἐβοήθηκα, προσελήπαρκα, ἰασάμεν, ἀνέστηκα. καὶ  
 πατέρας ἐμαυτὶ δ' ἰεφύλαξα, ὅτι ὑπὲρ τ' ἀποκηρύξας ἀπελογησά  
 μην, ὅτι τῇ εὐνοίᾳ τῷ ὄργῳ ἐπαύκα, καὶ τὸν νόμον ἔλυκα, τῇ φιλοσοφίᾳ,  
 καὶ μεγάλῃς εὐεργεσίαις, πλὴν ἐς τὸ γένος ἐπ' ἀνθρώπῳ ἐπὶ ἰάμεν, καὶ εἴ  
 οὕτως ὡς σφαλεῖ καὶ ὡς πλὴν πρὸς τὸν πατέρα πῶς ἐπεδιδάμεν.

καὶ μετὰ



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

meq; ipsum artis auxilio insinuauī, ac tristibus in rebus legitimus filius apparui. Quā multa enim me fuisse passum arbitramini, quantum & exhaustisse laborum: dum adsideo, dū obseruio, dum opportunitates capto, nunc cedēs patris uehementia, nunc artem admouens ad breue tempus concedente morbo. Est autem hoc omnium quæ sunt in arte medicorum periculosissimū, huiusmodi medicari, ac propius accedere ad hos, qui ad eum sunt affecti modum. Fit enim non raro, ut exastu ante malo, rabiem in proximos exerceant. Me tamē nihil horum piguit, neq; grauatus sum, uerum aderam, modis omnibus cum morbo luctans postremo superauī pharmaco. Ne uero quisquam hoc audito, protinus apud se cogitet: Quis aut quantus labor miscere pharmacū. Etenim multa prius sunt facienda, præstruenda uia dando pharmaco, præparandum corpus, quo facilius recipiat medicationem, deq; omni corporis habitu sollicitus sit medicus oportet, inanē, extenuans, cibis idoneis alens, mouens ad omne quod conducit, somnos accersendi rationes excogitās, solitudines arte reperiēs. Quibus in rebus ægroti ceteri facile pareant. At qui laborant insanā, ob animi libertatem intractabiles sunt, ac gubernatu difficiles, ipsiq; medico periculosi, neq; qui facile cura expugnentur. Proinde sæpenumero cum effecerimus, ut iam speremus proxime adesse morbi finem, leue aliquod erratum incidens, renouato malo, cuncta illa superiora facile subuertit, curationem impedit, artem fallit. Eum igitur qui hæc omnia sustinuerit, qui cum morbo tam graui sit luctatus, qui malum malorum omnium expugnata difficillimū uicerit, huic ut iterū abdicet permittetis, utq; leges in benemeritū interpretes suo arbitratu cōcedetis atq; eū cū ipsa natura bellū gerere sinetis? Ego naturæ parens iudices, patrē mihi ipsi seruo, custodioq; etiā si hic qdē iniuria me afficiat. Quod si filiū benemeritū, leges, ut ait, secutus, pdit, & à familia alienat, hic nimirū liberorū osor erit. Ego pius i patrē, ego naturā aplector. Iste naturā cōtēnit, fasq; & ius uiolat.

O patrē



ΛΟΙΚΙΑ ΝΟΤ Α' ΠΟΚΗΡΥΤΤ ΟΜΕΝΟΣ.

καὶ μετὰ τὴν τέχνην ἐμαυτὸν εἰσεποίησα, ὅτι γνήσιος υἱὸς εἶναι τῆς δόξης  
ἐνεφάνην. πόθεν γὰρ οἶεσθε παθεῖν με; πόθεν καμῖν ἤρουντα; ὑπερβῆν  
τα, καιροφυλακῆντα; ναὺ μὲν εἰκοντα τῇ τῷ πατρὸς ἀκμῇ, ναὺ δὲ πλὴν  
τέχνῳ ἐπάγοντα, πρὸς ὀλίγον ἐνδιδόντος τὴν κακίαν. ἐσι δὲ τῶν ὄντων  
ἁπάντων τῶν ἐν τῇ ἰατρικῇ ἐπισφαλέστατον, οὗς τριῖς ἰατρὸς, καὶ  
πλησίστιον οὐτῶς δι' ἀκακίαν οἶον. ἐς δὲ τὴν περὶ πολλὰς ἰαφίᾳσι  
πλὴν λύπῃν, ὡς ζέοντος τὴν πάθος, καὶ ὅμως πρὸς οὐδὲν τῶν ἁπάντων  
ἔχουσι δ' ἀπεδείχθη, σωτὴρ γὰρ καὶ πάντα τρόπον ἀντιέτατο ὁμοῖον τῇ νό  
σῳ, τοῖς λυθῶσι ἐκράτησεν τῶν φαρμάκων. μή τις τ' ἀκρίβεια εὐθέως ὑπο  
λάβῃ τις. ποῖος γὰρ ἡ νόσος ὁ κάματος; ἐγχείω φάρμακον. περὶ δὲ πρὸ  
τῶν γενέσθαι δὲ, καὶ προσδοκῆσαι τῇ πόσει, ὅτι προσδοκῆσθαι ἔσθαι  
οἱ ἐν ἰατρικῇ τῷ σώματι, ὅτι ἀπάσης ἕξεως φροντίσαι, κενῶντα, καὶ ἰχναί  
νοντα, καὶ οἷον ἔχοντα, καὶ κινῶντα ἐξ ὅσων ἡσυχίαν, καὶ ὑπνὸς ὡν  
ῶντα, καὶ ἡρεμίαν μηχανόμορον. ἅπας οἱ μὲν ἄλλοι ἔνοσόντες, ἔσθαι πε  
ρὶ αὐτῶν, οἱ μεμνηότες γὰρ, διὰ τὴν ἐλευθερίαν τὴν ἐν, δυσάγωγον καὶ δυσὴν  
όχητον, καὶ τῶν ἰατρῶν ἐπισφαλῆς, καὶ τῇ θεραπείᾳ δυσκατάγωνισον. ὅτι ἅρ  
γῶν περὶ ἀκρίβειαν πρὸς τὴν ἰατρικὴν, ἡ δὲ πλησίον γενέσθαι τὴν τέλῃ, καὶ ἐλπίσιν, ἐμ  
πεσόμην ἡ μικρὸν ἀμάρτημα, ἐπακμάξαντος τὴν πάθος, ἅπαντα ἔσθαι  
ἐκείνα ἀνέβρεψε, ὅτι ἀνεπόδῃσε τὴν θεραπείαν, καὶ τὴν τέχνην διέσφηλε. τὴν  
οὐκ ἔστιν αὐτὰ πᾶν ὑπομεμνηκότα, ὅτι οὕτω χαλεπῶς νοσήματι προσπα  
λέξαντα, καὶ πάθος ἁπάντων παθῶν τὸ δυσχερότατον νενικηκότα, ἐν  
τῶν ἁπάντων ἰατρικῇ ὡς ἐβλέπετο, καὶ τῇ νόμῳ ὡς ἐβλέπετο ἐρμηνεύει καὶ εὐερ  
γέτω συγχωρήσετε, ὅτι τῇ φύσει πλεμῖν αὐτὴν ἔασετε; ἐγὼ τῇ φύσει πρὸ  
μῶς σώζω καὶ διαφυλάττω, ὡς ἄνδρες δικασαί, τὴν πατέρα ἐμαυτοῦ, καὶ  
ἀδικῶν οὐκ εἶναι τὴν εὐεργετικόν. πᾶσα τῶν νόμων, ὡς φησὶ ἀκολού  
θῳ διαφθείρει, καὶ τὴν ἐν ἀπειρίᾳ μισόπαις οὐκ εἶναι, ἐγὼ διλοπάτωρ εἰς νῦν  
ἐγὼ τὴν φύσιν ἀπαύωμαι, οὐκ εἶναι τὴν φύσιν ἡσυχίαν, καὶ καθυβρίζει δίκαιον.

X ὁ πατρὸς



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

O patrem iniuste prosequentem odio. O filium iniustius amantem. Nam mihi ipsi uicio uerto, patre compellente, quod odio habitus, cum præter causam amo, & magis amo quam oporteat. Atqui natura comparatum est, ut patres liberos ament magis, quam liberi parentes. Verum hic studio tum leges cõtemnit, quæ filios nihil commeritos familiæ seruant, tum naturam quæ parentes ad uehemens natorum desiderium incitat. Nõ solum enim cum plures habeat in me beneuolentiæ causas, maiorem, uti debebat, beneuolentiam non adiungit atque addit, aut quod est minus, me saltem imitatur, meumq; æmulatur amorem. Sed ò calamitatem, quin insuper odit amantem, charitate prosequentem expellit, benemerentem lædit, completentem abdicat, legesq; liberis fauentes, ceu liberis infensas, in me torquere conatur. O bellum, quod contra naturam legibus moues pater. Non sunt ista, non sunt, inquam, quemadmodum tu uis, leges bene conditas, male interpretaris pater. Non pugnat natura cum lege, in his quæ ad beneuolentiam pertinent. Hic inter sese consentiunt, & altera utriq; auxilio est ad delendas iniurias. Contumelia afficis benemeritum. Offendis naturam. Cur legibus quoq; simul cum natura facis iniuriã? Quæ cum honestæ, iustæ, liberorum amantes esse cupiant, nõ pateris esse, quippe quas aduersus unum filium, tanq; aduersus multos sapius tentes. Nec sinis in supplicijs quietem inuenire, quæ uelint in beneuolentia liberorum erga parentes conuiuiescere: quanquam alioqui ne positas quidẽ aduersus eos, qui nihil peccarint. At sanè leges ingratitudinis actionem concedunt in eos, qui benemeritis non retulerint gratiam. Atqui non solum nõ refert gratiam, uerumetiam punire conatur ob ea ipsa quibus adiutus est beneficio. Cõsiderate num quicquã facere possit iniquius? Itaq; non posse hunc iam abdicare de nouo, qui paternam potestatem semel expleuerit, ac lege sit usus: præterea non esse æquum, eum qui tantã præstiterit beneficia, expellere, familiãq; exigere, satis opinor, demonstratum.

Nunc



X 2 7/10 1/2



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

Nunc autem ad ipsam abdicationis causam ueniamus, & crimen cuiusmodi sit expendamus. At rursus ad mentem eius qui legem condidit, recurramus necesse est. Etenim ut istud tibi donemus ad breue tempus licere, quotienscunq; uelis abdicare, utq; præterea potestatem istam tibi largiamur, etiã aduersus benemeritum, haud tamẽ simpliciter, opinor, neq; quibuscumq; de causis abdicabis. Neq; hoc dicit legis conditor. Quicquid utcunq; criminatus fuerit pater abdicato, ut satis sit tantum uoluisse queri. Nam si id esset, quid opus erat iudicio? Verum uos istud expendere iubet iudices, num grauib; ac iustis de causis irascatur pater, nec ne. Hoc igitur in præsentia cõsiderate. Exordiar autem ab ijs, quæ protinus huius insaniam sunt consecuta. Iam primum omnium quod feci sanæ mēti reditus, illud erat. Rescidit abdicationē. Ego seruator, beneficus, breuiter omnia eram. In his nisi fallor, nihil adhuc esse poterat, quod cum crimine uideretur esse coniunctum. Deinde quid est omnium quod accusat? Quod obsequium, quam curam filio dignam prætermisi? Quando foris cubui? quas intempestiuas potationes, quas comestationes obiici? Qui luxus? Quis leno pulsatus est? Quis accusauit? Nemo pfecto. Atq; hæc sunt, ob quæ præcipue lex permittit abdicare. Cæterum cœpit ægrotare nouerca. Quid istud mihi uertis crimini? morbiq; pœnam à me reposcis? Nom reposco, inquit. Sed quid? Quod eam curare iussus recusas, ob hoc dignus fueris qui abdiceris, quippe immorigerus patri. Ast ego quidem cuiusmodi sint ista quæ iubet, in quibus quia non possim obsequi, uideor immorigerus, paulisper differemus. Sed illud prius in totum dico. Neque lex huic concedit, ut quiduis inuiperet, neque mihi necesse est in omnibus omnino parere. Quædam enim mandata sunt huiusmodi, ut si non parueris, non sis obnoxius pœnæ, quædam id genus, ut nisi obtemperaris, ira, supplicioq; sis dignus, ueluti si agrotet ipse, & ego non curem. Si quid rerũ domesticarũ curandũ sit, & ego negligã.

Si quid



ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ Α' ΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕ'ΝΟΣ.

ἦδ' ἔτι καὶ ἐπ' αὐτῶν πῶς αὐτίκα ἐλθωμεν εἰς ἀποκηρύξεως, καὶ τὸ  
 ἔγκλημα ζητάσωμεν, ὅποῦ ὅστις ἀνάγκη δὲ αὐτοῖς ἐπὶ πῶς γινώ-  
 μην ἀναδραμεῖν τῶ νομοθέτῃ. ἵνα γὰρ σοὶ τὸ πρὸς ὀλίγον δῶ-  
 μεν τὸ ζῆναι ὁσάκις ἂν ἐδέλῃ ἀποκηρύττειν, καὶ κατὰ γε τὴν  
 γένηται προσέειπεν τῶν ζήσασιν ταύτῃ συγχωρήσωμεν, οὐχ' ἀπλῶς οἶ-  
 μαί, οὐδ' ἐπὶ πάσαις αὐτίκας ἀποκηρύξεως, οὐδὲ τὸ δ' ὁ νομοθέτης  
 φησὶν, οὐδ' ἂν τύχη ὁ πατήρ ἀλλοσάμενος, ἀποκηρύττειν, καὶ ἀπὸ  
 ζῆναι δελεῖσαι μόνον καὶ μέμψασθαι. τί γὰρ ἂν ἐδὲ δικασθεῖς; ἀλλ'  
 ὑμᾶς ποιεῖ τὸ πρῶτον, ὅτι ἀνδρες Δικασταί, σκοπεῖν, εἴτε ἐπὶ μέγαλοις καὶ  
 δικαίοις ὁ πατήρ ὀργίζεται, εἴτε καὶ μὴ. οὐκ ἔστι τὸ ἦδ' ἐξέταστέ. ἀρξο-  
 μεν ἢ ἀπὸ τῶν μετὰ πῶς μανίαν ἐνδύει. τὰ μὲν δὲ πρῶτα τὴν σωφροσύ-  
 νης τοῦ πατρὸς λύσεις ἢ εἰς ἀποκηρύξεως, καὶ σωτῆρ καὶ ἐνεργήτης,  
 καὶ πάντα ἢ ἐγὼ, καὶ οὐδὲν οἶμαι τῶτοις ἔγκλημα προσεῖναι ἐν  
 δώματι. τὰ μετὰ ταῦτα δὲ τί τῶν πάντων αἰτία; τίνα θεραπείαν; τί-  
 να ἐπιμέλειαν ἢ παρῆκα; πότε ἀπόκοιτος ἐγενόμην; τίνας πότεις  
 ἀκαίρους, τίνας κώμους ἐγκαλεῖς; τίς ἀσωτεία, τίς πορνοβοσκός ὕβρι-  
 σαι; τίς ἡττιάσας; οὐδὲ εἶς; καὶ μὴ ταῦτά ὅστις, εἴ τις μάλιστα ὁ νό-  
 μος ἀποκηρύττειν ἐφίησιν. ἀλλὰ νοσῶν ἤρξατο ἢ μή; τί οὖν μοι  
 τὸ ἐγκαλεῖς; Ἐνόσος δὲ κῆρ ἀπαυτῆς; οὐ φησὶν. ἀλλὰ τί; οὐ θεραπεί-  
 ειν προσάτι μιν οὐδέ τις, καὶ δὲ τὸ ἂν ἄξιός τις ἀποκηρύξεως,  
 ἀπειθῶν τῷ πατρί. ἐγὼ δὲ τὸ μὲν οὖν προσάτιεν αὐτῷ, ὑπακού-  
 ειν οὐδ' ὡς ἄλλος ἀπειθῶν δὲ οὐκ, πρὸς ὀλίγον ὑπερβήσομαι. πρότερον  
 δ' ἀπλῶς ἐκένό φημι, ὥς οὐ πάντα προσάτιεν, οὐτε τὸ τῶν δίδωσι ὁ  
 νόμος, ὅτε μοι τὸ πείθεσθαι πᾶσι πάντως ἀναγκαῖον. ὅν δ' οὖν τῶν  
 προσαγμάτων τὰ μὲν ἀνεύθυνα ὅστις, τὰ δ' ὀργῆς καὶ ἡμωρίας ἄξια. ἐὰν  
 ποσὶς αὐτῶν, ἐγὼ ἢ ἀμελῶ, ἐὰν τὸ κατ' οἶκον ἐπιμελεῖσθαι, ἐγὼ δ' ὀλιγοῦ.  
 X 3 ἐὰν τὰ



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

Si quid rem rusticam curandam mandes, atque ego recusem.  
 Hæc omnia atque id genus alia, probabiles adferunt causas  
 paternæ querelæ. Porro cætera nostri sunt arbitrij, nempe  
 quæ ad artes, & artium usum pertinent: Maxime si nulla in re  
 fiat iniuriâ patri. Iam si cui pictori præcipiat pater: Hæc pinge  
 fili, illa nequaquam: Rursum musico, hanc pulsa harmoniam,  
 illam ne pulsa: Tum fabro ærario: ista cude, illa ne cude: num  
 quisquam hunc patietur abdicare filium propterea, quod nō  
 ex ipsius arbitrio artem exerceat? Nemo opinor. Atqui me-  
 dendi ars, quanto est honoratior, uitæque conducibilior, tan-  
 to conuenit esse liberiores qui hac utuntur, ac iustum est, ut  
 ars aliquo gaudeat priuilegio in exercendi facultate, ut ne-  
 que cogatur usquam, neque ferat imperium, res sacra, deo-  
 rum doctrina, uirorum eruditorum cura. Neq; in seruitutem  
 trahatur legis: neq; timori, poeniscq; tribunalium, neq; calculis,  
 ac patris minis, & indocti hominis iræ sit obnoxia. Proinde si  
 tibi palam ac simpliciter ad hunc modum respondissem: No-  
 lo curare cum possim, sed artem soli mihi didici, ac patri, cæ-  
 ris omnibus imperitus esse uolo, quis est tyrannus usq; adeo  
 ferox, ut cogat etiam nolentem uti arte? Siquidem istiusmodi  
 officia blanditijs, precibusq; ni fallor, non legibus, ira, iudicijs,  
 cōuenit elicere. Persuadere medico oportet, nō iubere, ut ue-  
 lit non ut metuat: neq; ad sanandū adigendus est, sed ultro ac  
 lubens accedat oportet, immunis à compulsionē patris. Immu-  
 nis est ars ipsa, quandoquidem ciuitates quoq; publicitus ho-  
 nores, præminentias, immunitates, priuilegia medicis tribuūt.  
 Hæc igitur in genere poteram artis nomine respondere, etiā  
 si tu me illam docuisses. Si multum studiij, multum pecuniarū  
 insumpisses, ut discerem, & unam hanc curationē, etiā si eius-  
 modi esset, ut præstare possem, recusassem. Nunc illud cogita,  
 quàm rem modis omnibus ingrata & iniqua facias, qui nō si-  
 nas me, a meipso mihi partis libere uti. Hanc ego artem tum  
 cū nō essem filius tuus, perdidici, neq; tuis subiectus legibus.  
 Atq; hanc



ΔΟΥΚΙΑΝΟΥ ἈΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

καὶ ὁμῶς



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

Atque hanc tamen tibi didici. Huius fructum primus sensisti, cum nihil adiumenti contuleris ad eius cognitionem. Quem præceptorem mercede conduxisti? Quem pharmacorum apparatus comparasti? Nullum omnino, uerum inops, ac rerum necessariorum indigēs, à præceptoribus mei miseris sum edoctus. Nam abs te patre huiusmodi mihi dabatur ad discendum uaticum, molestia, solitudo, egestas, familiarium odium, cognatorum auersatio. Pro istis itaque factis postulas uti arte mea, uisq; earum rerum esse dominus, quas mihi parauit cum mihi non esses dominus. Boni consule, si quid antehac ultro, nullo prouocatus officio, bene de te sum meritis, cum nullo nomine ullam abs te gratiam possem reposcere. Cæterum non conuenit sanè, ut meum beneficium mihi in reliquum tempus pariat necessitatem: ut quod uolēs beneficio iui, uertatur in occasionem, ut postea nolenti præcipias, iamq; in consuetudinem trahatur, ut qui semel sanauerit aliquē, semper deinde curet omnes quoscunq; uoluerit is, qui sanatus est. Etenim ad istum modum fieret, ut quos curaremus, eos dominos nobis creauerimus, nosq; metiplos illis tradiderim, mercedis loco seruitutem accepturi, & ad omnia quæ iusserint obtemperaturi. Qua re quid esse potest iniquius? Quoniam te grauius a deo laborantem restitui, ob id existimas tibi ius esse arte utendi mea? Atq; hæc quidem dicere poterā: si mihi hic imperasset ea, quæ meæ sint facultatis, atq; ego nō omnino modis omnibus, uel inuitus obtemperassem. At nunc tandē perpendite, cuiusmodi sint huius imperata. Quādoquidē, inquit, me laborantē infania, sanasti: insanit autē & uxor, eodēq; tenetur morbo, sic enim opinatur, & à cæteris medicis ad eundē modū destituta est: tuq; pores omnia, id quod re demonstrasti: sanato hāc quoq; ac morbo leuato. Id si quis simpliciter ad hunc audiat modum, uehementē æquum uideatur, præsertim illiterato, artisq; medicinæ imperito. Sinaut me auscultetis artis nomine respondentem, intelligetis nimirum, nec omnia esse nostræ facultatis neq; con-



ΔΟΥΚΙΑΝΟΥ ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟ ΜΕΝΟΣ.

καὶ ὅμως ἀντὶ τὸ μεμάνηκά σοι, καὶ πρῶτος αὐτῆς ἀπολέλανκας, οὐ  
 δὲ πρὸς σὲ πρὸς τὸ μαζεῖν ἔχωμ, τίνα διδάσκαλον ἐμιθώσω; τί-  
 να φαρμάκωμ πρὸς σκλήμ; οὐδ' ἢρ ἵνα οὐκ, ἀλλὰ πένος μὲν ἐγώ, ἐπὶ  
 τῇ ἀναγκαίωμ ἀπορῶμενος, καὶ ὑπὸ τῇ διδάσκαλωμ ἐλεῶμενος,  
 ἐπαίδευσίωμ, καὶ μοι τοιαῦτα πρὸς τὴν πατρίδα ἢ πρὸς τὸ μαζεῖν  
 ἐφόδιον, λύπη, καὶ ἐρημία, καὶ ἀπορία, μῖσος, οἰκείωμ, καὶ ἀποστροφὴ  
 συγγενῶμ. ἀντὶ τούτων τίνωμ ἡσθαί με τῇ τέχνῃ ἀξιοῖς, ἐπεὶ οὐ-  
 της εἶναι θέλεις, ἢ ὅτι οὐκ ἦσθα δεσποτικής πεπορισμῶμ. ἀγάπα εἰ  
 σε, καὶ προτέρωμ ἐκώμ, οὐ προοφείλωμ, εὖ ἐποίησα, μὴ ὅμως, μὴ ὅτι  
 χάρις ἀπαλῆς, δυνάμει, οὐδ' ἢ δὲ τὴν ἐνποιίαν τὴν ἐμὴν ἀνάγ-  
 κηρ ἐς τὸ λοιπὸν μοι γενέσθαι, οὐδ' ἐκόντα εὐεργετήσας ἀφορμῶν  
 ἔκοντα κελεύεις καταστῆναι, οὐδ' ἐθες ὑπάρχειν, ἢ τὸ ἀπαξ ἵνα ἴα-  
 σάμηνωμ πᾶντας ἐς αἰὶ θεράπευμα, ὁ πόσος ἂν ὁ θεράπων εἴς σε εἴ-  
 λωμ. ἐπεὶ δεσπότης ἂν οὕτω καθ' ἡμῶν εἴημεν, τὸ θεράπων οὐ μὴν  
 εὐοτυχήσας. ἐμὶ οὖν τὸ δὲ λυγρὸν αὐτῆς, ἐπὶ τὸ πᾶντα κελεύσας ὑπὲρ  
 ρετῆρ προσεδωκότας, οὐ τί γένοιτ' ἂν ἀδικώτερον; διὸ ἵνα σε νοσή-  
 τα χαλεπῶς οὕτως ἀνέστη, διὸ τὸ νομίζεις εἶναι σοι καταχρῆ-  
 σθαι με τῇ τέχνῃ; ταῦτα μὲν οὐκ εἶχον ἂν λέγειν, ἐπεὶ δὴνατὰ μου  
 οὐτε προσέταττον, ἐγὼ δὲ μὴ πάντως ἄπασι, μὴ δὲ πρὸς ἀνάγκην  
 ἐπὶ πᾶσι. νῦν δὲ ἢ σκέψασθε καὶ διὰ ὅτι αὐτὸ τὰ ὑπὲρ γα-  
 τα. ἐπεὶ γὰρ ἐμὲ ἴδωσιν φησὶ μεμνηνόντα, μεμνηνὸς δὲ καὶ ἡ γυνή, καὶ  
 τὰ ὁμοία πάχα, ἢ οἷον ἐπὶ τῷ ἄλλω ὁμοίως ἀπέγνωσας,  
 δυνάσας δὲ σὺ πάντα ὡς ἐδεδίξας, ἵνα ταύτην, ἐπὶ ἀπάλλασσας ἢ ὅτι  
 νόσος. τὸ τὸ, οὕτως μὲν ἀπλῶς ἀκῶσας, πάντω εὐλογον ἂν δόξαι, ἐπὶ  
 μάλιστα ἰδιώτῃ, καὶ ἀπείρῳ ἰατρικῇ. εἰ δὲ με ἀκῶσας, ὑπὲρ τὴν τέχνην  
 δικαιολόγησας, μάθουτ' ἂν ὡς οὕτω πάντα ἡμῖν δυνάτ' ὅτι,

Υ

ὅτι οὐκ



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

neque consimiles morborum naturas, nec eandem medendi rationem, nec eadem remedia in omnibus efficacia. Ac tum palam fiet, quantum intersit, nolis quippiam, an non possis. Vos interim patienter auscultate me, hisce de rebus philosophantem: existimantes nec inelegantem fore, nec extra causam, nec alienam à re, nec intempestiuam de his disputationem. Iam primum: Naturæ corporum, ac temperaturæ, haud quaquam eadem sunt: tametsi maxime in cōfesso est, hñdem ex elementis constare. Verum alia de his, alia de illis magis aut minus participant: idēq; loquor adhuc de corporibus uiro- rum: quæ neque similia sunt omnibus, neq; eadem temperatu- ra, neque eadem constitutione. Vnde necessario consequi- tur: ut morbi quoq; tum magnitudine, tum specie differentes, his accidant: utq; alia sanatu sint facilia, atque ad curationem sponte propensa: alia rursus prorsus desperata: ut quæ & fa- cillime corripiantur, & grauissime à morbis prehendantur. Proinde si quis existimet, quamlibet febrim, aut quamuis ta- bem, aut peripneumoniam, aut insaniam, quolibet in corpore unam atq; eandem esse genere, is non uideatur ponendus in- ter sobrios, neq; doctos, neque inter eos, qui in rebus huius- modi exquirendis elaborarūt. Quin idem malum in hoc cor- pore facile sanabitur, in hoc minime. Quemadmodum uideli- cet triticum, si idem in diuersos ejcias agros: aliter proue- niet in plano solo, profundo, irriguo, aprico, uentis salubribus exposito, exculto: nimirum ubere, lato, copiosoque fructu. Rursus aliter in montuosa, petricosaque terra, aliter, in opa- ca, aliter in subiecta montibus. In summa: pro cuiusque lo- ci diuersa natura, uarie proueniet. Itidem & morbi, pro ra- tione corporum, in quæ inciderint, aut maiores & uberio- res, aut minores eueniunt. Verum his omiſſis pater, nec o- mnino discussa re, uult quamuis insaniam in quouis cor- pore consimilem esse, similemque desiderare curationem.

Super



ΑΥΤΟΚΙΛΗΝΟΣ ΑΠΟΚΗΡΥΣΣΟΜΕΝΟΣ

ὅτι οἱ τῶν νοσημάτων φύσεις πρὸς ἀπλήσιοι, οὐ τ' ἴσασιν ἡ αὐτή, οὐτε  
 φάρμακα τὰ αὐτὰ, ἐπὶ πάντων ἰχυρά. Ἐτότ' ἔστω δὴ λορὼς πᾶν  
 πολυτὴ μὴ ἐξλεῖσθαι τὸ μὴ δυνάμει διαφέρει. ἀνάχουθε δέ με τὰ  
 πρὶ τούτων φιλοσοφῶντες, ἵνα μὴ ἀπαρόκαλον, μὴ δὲ ζυγώνιον, μὴ  
 δὲ ἀλλότριον, ἢ ἀκαιρον ἡγήσασθαι τὸ πρὶ τ' ἰσχύων λόγον. πρῶτα μὲν  
 σώματων φύσεις ἡ κρᾶσις οὐχ αὐταί, καὶ οὐ μάλιστα ἐκ τῶν ὁ-  
 μοίων συνεισέναι ὁμολογῶν, ἀλλὰ τὰ μὲν, τὰ δὲ, τὰ δὲ μᾶλλον ἢ  
 ἑλαττον μετέχει. Ἐλέω τὸν ἐν πρὶ τῶν ἀνδρείων, ὡς οὐδὲ ταῦτα  
 πᾶσι τῶν ὁμοίων, οὐτε τῶν κρᾶσις, οὐτε τῶν συστάσις. διαφορά δὲ καὶ με-  
 γέλει ἡ εἶδος ἀνάγκη, καὶ τὰ νοσήματα ἐγγίνεσθαι αὐτοῖς, ἡ τὰ μὲν εὐ-  
 ατα εἶναι, ἡ πρὸς τὴν θεραπείαν ἀναπεπλημένα. τὰ δὲ τέλειον καὶ  
 πεγνωσμένα, ἡ ῥαδίως ἀλισκόμενα, ἡ κατακράτεις ὑπὸ τῶν νοση-  
 μάτων λαμβανόμενα. τὸ κρίναι οἷον πάντα περὶ τὸν, ἢ πᾶσι φθό-  
 κῃ, ἢ πρὶ πνευμονίᾳ, ἢ μανίᾳ, μίᾳ καὶ τῇ αὐτῇ οὐ γὰρ τῶν ἑνὸς ὁμοίων  
 ἐπὶ πάντες εἶναι σώματος, οὐ σωφρονόντων, οὐ δὲ λελοτισμένων, οὐ δὲ  
 τὰ τριὰς ζῆτα καὶ ὅτι ἀνθρώπων, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἐν τῶν τῶν ῥαδίων  
 ὁμοίων, ἐν τῷ τῷ οὐκ εἶναι, ὡς πρὸς οἶμα καὶ πυρὸς ἢ τὸ αὐτὸ ἐς διαφόρους  
 χώρους ἐμβάλλει, ἀλλὰ μὲν ἐν τῇ πεδινῇ καὶ βαθείᾳ, καὶ περὶ ὁμοίᾳ, καὶ  
 εὐκλείᾳ, καὶ εὐκλείᾳ ἡ ἀναφύετη, εὐσταλὴς οἶμα καὶ εὐ-  
 τροφὸς καὶ περὶ χυρὸς καὶ τῶν, ἀλλὰ δὲ ἐν ὅροι καὶ ἐπολίθῳ γῆδ' ὡς ἀλ-  
 λως ἐν δυσκλείᾳ, ἀλλὰ δὲ ἐν ὑπώρειᾳ, καὶ ὅλως διαφόρους καὶ ἐκεί-  
 νους τόπους. οὕτως δὲ καὶ τὰ νοσήματα, πρὸς τὸν ὑποδέξαμεν τὸ  
 πᾶν, ἢ εὐφορᾳ, ἢ εὐποφᾳ, ἢ ἐλάττω γίνεται. τὸ κρίναι ὑπὸ τῶν  
 παθῶν, καὶ ὅλον ἀνεξέταστον κατὰ λιπὼν, ἀξιότιμον πᾶσι μανίαν τὴν  
 ἐν ἁπαντὶ σώματι, ὁμοίαν εἶναι καὶ τὴν θεραπείαν ἴσην.

Υ 2 πρὸς



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

Super hæc tam multa, muliebria corpora plurimum differre à uirorum corporibus, uel ad morbi corruptionem, uel ad sanandi spem, aut desperationem, facile fuerit cognoscere. Si quidem uirorum corpora bene compacta sunt, neruosa: laboribus, agitationibus, uita sub dio acta, exercitata. Contra foeminarum, flaccida, male compacta, in umbra alita: cādida ob sanguinis inopiam, calorisq; penuriam, & humoris superuacanei abundantiam. Quare facilius corripiuntur, quàm uirorū: utpote morbis exposita, nec ferentia curationem: præcipue uero ad insaniam procliuiora. Nam cum multum habeant iracundiæ ac leuitatis, facileq; cōmoueantur: porrò corporis exigua sint uires, facile in hoc malum prolabuntur. Proinde non conuenit, in utrisq; eandem à medicis sanandi rationem requirere: Cum intelligatis, hæc ab illis longissimo distare interuallo iam ab ipso protinus ortu discreta: tum tota uitæ ratione, tum actionibus omnibus, tū studijs atq; exercitijs uniuersis. Quare cum dicis, Insania laborat: adde hoc quoq; laborat mulier. Neque confundas hic omnia sub unam & eandem insaniam referens appellationem. Verum discretis ijs, quemadmodum & natura discreuit, quid in quoq; præstari possit considera. Nam nos, quemadmodum initio dixisse memini, illud in primis spectamus, ægroti corporis naturam, ac temperaturam, & cuius qualitatis magis sit particeps, calidius an frigidius, uigens an atate deficiens, magnum an pusillum, crassum an macilentum: reliquaque id genus omnia. Quæ si quis penitus expendit, is demum erit idoneus cui fides habeatur, uel desperanti, uel recipienti. Quandoquidem & insaniam innumerabilia sunt genera, & causæ complures: nec uocabula quidem eadem. Neq; enim idem, desipere ac delirare, rabire & insanire. Verum hæc omnia nomina significant magis aut minus obnoxium esse morbo. Porrò causæ aliæ sunt uiris, aliæ foeminis.

Rursum



ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ἈΡΟΚΗΡΙΤΤΟΜΕΝΟΣ.

πρὸς δὲ τούτῳ τοσούτοις δυσί, ὅτι τὰ γυναικεῖα σώματα πάμπαν  
 ἢ ἄνδρείω δ' ἰσχυρῶς πρὸς νόσον διαφθορὰν, καὶ πρὸς θεραπείαν  
 ἐλπίδα, ἢ ἀπόγνωσιν, ῥαδίον καταμαθεῖν. τὰ μὲν γὰρ ἢ ἄνδρῶν ἐν-  
 παγῇ καὶ ἔντα, πόνοις καὶ κινήσει, ἐν πατρὶω δ' αὖτ' ἑαυτῇ γεγυμνασμέ-  
 να. τὰ δ' ἐκλυτα καὶ ἀσυμπαγῇ ἐν σκίᾳ πετραφιδίᾳ, ἐλθὼν αἷμα  
 τρεῖς ἐνδεία, ἐν δερμὶ ἀπορίᾳ, καὶ ὑγρῶ πύττῃ ὑπὸ ῥοίᾳ. ἐυαλωτότε-  
 ρα τοίνυν ἢ ἄνδρείω, καὶ ταῖς νόσοις ἐκκείμενα, καὶ πῶ ἴασι, οὐ  
 πύττῳ, καὶ μάλα πρὸς μανίαν ἐυχέεσθαι. ἅ τε γὰρ πολὺ τὸ  
 ὀργίλον ἐκφορῶν, ἐξυκίνητον ἔχουσαι, ὀλίγῳ δὲ πῶ τ' σώματα  
 αὐτῷ δυνάμει, ῥαδίως ἐς τὸ πάθος τῶν καταλιθαίνουσιν. οὐ δ' ἴκα-  
 ον τίνυν πρὸς ἢ ἰατρῶν πῶ ὁμοίαν ἐπ' ἀμφοῖν θεραπείαν ἔσται-  
 τῆρ, εἰδότας, ὥς πολὺ τῶν μέσῳ εἶναι παντὶ ἐν πρᾶξι οὐλας, ἐν  
 πᾶσι ἐπιτηδεύμασι, δι' ἅρχῃς ἐνδύς κεχωρισμῶν. ὅταν τοίνυν  
 λέγῃ, ὅτι μέμνηται, προσίθει, ὅτι ἐν γυνὴ οὐκ ἐμνήνη, ἐν μὴ σύγχυται  
 τα πάντα, ὅτι τ' μανίαν ὑπάρων ὁνόμαζεν ἐν, καὶ ὅτι αὐτὸ δοκῶν.  
 ἀλλὰ χωρίῳ ὥς πρὸς ὅτι, καὶ ὅτι τῇ φύσει δ' ἰατρῶν ἐφ' ἑκάστῳ σκό-  
 πῳ. καὶ ἢ ἡμεῖς ὅτι ἐν ἅρχῃ ἢ λόγῳ ἐπὶ τῶν μέμνηται, τῶν πρῶ-  
 τῶν ἐπισκοπῶν, φύσιν σώματα τ' νοσούντες, καὶ κρᾶσι, καὶ τίνος  
 πλείονος μετέχει, ἐν δερμότερον, ἢ ψυχρότερον, ἢ ἀρμάρτον, ἢ πύττῳ  
 κῶν, ἐν μέσῳ, ἢ μικρόν, καὶ πιμελές, ἢ ὀλιγόσαστον, καὶ πάντα τὰ τρια-  
 τα. ἐν ὅλῳ ἄρ' ἔστι αὐτὰ προεξετάσει, πάντ' ἀξιόπιστος ἄρ' εἴη. ἀπογι-  
 νώσκων τί ἢ ὑπὸ χυμῶν, ἐπεὶ ἐν μανίαν αὐτὴ μυρία εἶδη ὅτι, ἐν  
 παμπόλλας ἔχει τὰς αἰτίαι, καὶ οὐδὲ τὰς προσηγόρας αὐτὰς ὁ-  
 μοίας. οὐ γὰρ ταυτὶ πρᾶνοῖν, καὶ πρᾶσι, καὶ λυτῶν ἐν μεμ-  
 νείᾳ. ἀλλὰ ταῦτα πάντα τῷ μάλλον ἢ ἥττον ἔχειν τῇ νόσῳ ὁνό-  
 ματα ὅτι. αἰτίαι τε τῇ ἢ ἄνδράσι ἄλλαι, ταῖς δὲ γυναιξὶν ἑτέραι.



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

Rursum inter ipsos uiros, alia iuuenibus, alia senibus: puta iuuenibus immodica ferme repletio, senibus autem importuna calumnia, ira impotens, quae saepenumero incidit aduersus domesticos. Hac initio perturbant animum: deinde paulatim uergit in insaniam. Porro mulierum corpora & multae res infestant, & facile in morbum adducunt. Praecipue uero si quem oderint uehementius, aut si inuideant inimico, secundis rerum successibus utenti, aut si quid molestum sit, aut si cui succenseant. Hac paulatim subgliscentia, multoque alia tempore, tandem in insaniam euadunt. Eiusmodi rerum aliquid uxori quoque usu uenit pater: & haud scio, an nuper aliquid illi aegritudinem aliquam attulerit. Nihil enim illa oderat, quanquam morbo sane teneat, neque his malis ullius medici cura poterit eripi. Quod si quis alius se facturum receperit, aut si quis eam liberarit: tum me oderis licet, uelut iniurium. Tamen si ne illud quidem uerebor dicere pater. Etiam si non prorsus esset, ut est, desperandum: sed adhuc aliqua salutis spes leuis ostenderetur, nec sic quidem facile manum admouerem: neque statim audere ministrare portionem: uidelicet ueritus fortunam, ac multorum hominum obtrectionem. Vides, ut omnes arbitrantur, priuignos inuolos esse nouercis omnibus, etiam si probae fuerint, easque hanc ceu communem quandam mulierum insaniam insanire. Quare facile suspicatus fuisset aliquis, si malum hoc secus euenisset, neque profuissent remedia, perfidam ac dolosam fuisse curationem. Atque uxoris quidem res pater ad hunc sese habent modum: idque loquor, quod prorsus exploratum habeo: nunquam melius est habitura, etiam si milies biberit pharmacum: eoque non operae precium conari: nisi me in hoc solum urges ut frustrer, idque uis ut foedam mihi famam accersam. Patere, ut mihi eiusdem artis professores inuideant. Quod si me rursum abdicaris ego quidem etiam si ab omnibus deserar, tamen tibi nihil imprecabor graue. Sed quid si, quod auertat deus, redeat morbus.

Solept



ΛΟΓΙΚΙΑ ΝΟΥ Α' ΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

υἱὸν τῶν ἀνδρῶν αὐτῶν, τοῖς μὲν νέοις ἄλλα, τοῖς δὲ γεγενηκόσι δῖα  
 φοροί, οἷον νέοις μὲν, πληθοῦς ὡς τὸ πολὺ, γέρονσι δὲ δῖα βολὴν ἄκαρος,  
 καὶ ὁργὴν ἄλλοις πολλὰ καὶ δικαίῳ ἐμπεσοῦν, δὲ μὲν πρῶτον δῖα  
 τάραξεν, εἴτα κατ' ὀλίγον ἐς μανίαν πρὶ ἐτρεφερ. γυναικῶν δὲ πολλὰ  
 καὶ διὰ τῆς, καὶ ῥαδίως ἐς τὴν νόσον ἐπάγει. μάλιστ' αὖ μῖσος, κατὰ  
 τὴν πολλὴν, ἢ φθόνος ἐπ' ἐχθρῶν εὐτυχῶν, ἢ λύπῃς ἢ ὁργῇ κατ'  
 ὀλίγον. ταῦτα ὑποτυφόμενα, καὶ μακρῶν χρόνων ἐν τρεφόμενα μανίαν  
 ἀποτελεῖ. τριαὶ σοί, δὲ πάτερ, ὅτι γυνὴ πέπονθε, καὶ ἴσως τί λελύπη  
 κερ αὐτῶν ἐναγχος. οὐδὲρ δὲ ἐκείνη ἐμίση, πλὴν ἔχεταί γε ὅτι οὐκ ἔρ  
 ἐκ τῶν πρὸν τῶν, ὑπὸ ἰατρῶν θεραπευθῆναι δάωται, ὡς εἰ γε ἄλλος ἢ ὑ  
 πόχοιτο, εἰ ἢς ἀπαλλάξῃ μίσος τότε, ὡς ἀδικοῦντα ἐμὲ, καὶ μὴ κακῶς  
 δὲ πάτερ, οὐκ ἔρ ὀκνήσαιμι εἰπεῖν, οὐδὲ καὶ μὴ τελέως οὕτως ἀπείνω  
 σο, ἀλλὰ ἢς ἐν σωτηρίᾳ ἐλπίς, ὑπεφαίνεται. οὐκ ἔρ οὐδ' ὅτι ῥαδίως  
 προσηπάμην, οὐδ' αὖτε προσχέρω φάρμακον ἐγχείω ἐτόλμη, δὲ δὲ  
 ὡς τὴν τύχην καὶ τὴν πρὸς τὸ πολλῶν δυσφημίαν. ὁρᾷς ὡς οἷον τῶν πάντες  
 εἶναι ἢ μῖσος πρὸς τοὺς προσόντες πάσαις μητρηαῖς, καὶ ὅσι χησαί,  
 καὶ ἵνα κοινὴν μανίαν ταύτῃ, γυναικῶν αὐτὰς μεμνημένοι; Τάχα  
 οὐδ' ἢς ὑπὸ πῶπτον, ἄλλως χαρήσιντες τὸ κακὸν καὶ τὸ φαρμάκων οὐδὲ  
 νηδέντων, κακοῖν δὲ δολερὰν τὴν θεραπεύσαν γεγονέναι. καὶ τὰ μὲν  
 γυναικὸς, δὲ πάτερ οὕτως ἔχει, καὶ πάντες σοί τετρηκῶς λέγω, ὅτι ποτε  
 ῥᾶρον ἔξεα, καὶ μυστήριας πῶς τῶν φαρμάκων. δῖα τὸ ἐπιχερῆρ οὐκ  
 ἄξιον. εἰ μὴ πρὸς μόνον, τὸ ἀποτυχῆρ με κατεπέσθῃ, καὶ κακοδοξίᾳ  
 πρὶ ἐαλῆρ θέλεις, ἔασον ὑπὸ τῶν ὁμοτέχων φθονῶν. ἐὰν δὲ με  
 ἀποκηρύξῃς πάλιν, εἰδὼς μὲν καὶ τὴν πάντων ἔρημος γενόμενος, οὐδ' ἢ  
 σοὶ δεινὸν εὐνομίαν. τί δ' ἔρ ὅτι μὴ γένοιτο ἀνθὶς ἢ νόσος ἐπ' ἀνέλδοι.

ἐλθέ γὰρ



LVC. ABDICATVS PER ERA. ROT.

solent istiusmodi fermè mala irritata recurrere, quid erit mihi  
faciundum? Curabo, ut nosti, tum quoque: neq; unquam de/  
futurus sum officio, quod liberis natura præscripsit: neque ge/  
neris, quoad in me fuerit obliuiscar. Deinde si resipueris, num  
credere debeo futurum, ut me denuo recipias? illud uide. Iam  
ista quum facis, acceris morbum, pestemq; refricas: heri ac nu/  
dius tertius è tantis elapsus malis, contendis, uocife/  
raris: quodq; grauissimum est, irasceris: ad o/  
dium propensus es: leges reuocas. Hei  
mihi pater, istiusmodi fue/  
rant superioris insa/  
niæ tuæ pro/  
cemia.

ABDICATI FINIS, DESIDERIO  
ERASMO ROTERODAMO  
INTERPRETE.



ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ Α' ΠΟΚΗΡΥΤΤΟΜΕΝΟΣ.

Οὐλοῦμαι ὡς τὰ ταιαῦτα ἐρεδίζομαι παλινδρομῶν. τί με πρᾶξαι  
 δέησαι; διερραπεύσω μὲν, εὖ ἴσθι, καὶ τότε, καὶ οὐ ποτε λείψω τίς τῶν  
 ξίμων, ἢ τῶν παῖδας ἔταξεν ἢ φύσις, οὐδὲ τῶν γένεας τὸ ἐπ' ἐμαυτοῦ  
 ὑπὸ λήσομαι. εἴτ' ἂν σωφρονήσῃς, αὐτίς ἀναλαμβάνειν πῶποτε  
 σεῦ σῶμα με δεῖ; ὁρᾷς ἤδη καὶ ταῦτα ποῖω ἐπιπαῖ τίς νό-  
 σον, καὶ ὑπομιμνήσκας τὸ πάθος χθρῆς, καὶ πρῶτον.  
 ἐκ τῆλικόντων κακῶν ἀνασφάλας δ' ἰατείνῃ, ὦ  
 βοῶς, καὶ τὸ μέγιστον ὀργίζῃ, καὶ πρὸς  
 μῖσος τρέψῃ, καὶ τοὺς νόμους ἀνα-  
 καλέῃ. οἱμοὶ πάντες ταῦτ'  
 ἢ μὲν καὶ φθιπάλα  
 μανίας τὰ πρὸς  
 οἰμῖα.

ΛΟΥΚΙΑΝΟΥ ΤΗΣ ΤΟΥ ΑΠΟΚΗΡΥΤΤΟ-  
 ΜΕΝΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΕΛΟΣ.

Z





# LYSIAE ATHE NIENSIS ORATIO DE HERATOSTHENIS ADVLTERI NECE DEFENSIO.



**P**LVRIMI certe facerem, uiri Athenienses si tales uos iudices meam in causam praeberetis, quales uestram, ubi eiusmodi litis affecti contumelia, susciperetis. Nam probe scio, si ea in alios, qua in uos estis mente extiteritis, uestrum neminem fore, qui minus perpetrata facinora grauiter ac moleste ferat. Sed omnes potius, non satis eos dignis supplicijs plectendos censcatis, quicunq; huiusmodi flagitijs student: neq; uos hac duntaxat, sed omnis utiq; Gracia. De hoc enim solo crimine, tum in populari, tum in paucorum principatu, eadem poena imbecilliores potentioresq; mulctantur. Quo fit ut obscuriores eadem cum clarioribus, fortiantur. Sic itaq; iudices hanc contumeliam mortales omnes grauissimam putant. Quam magna igitur animaduersione illi plectendi sunt, qui huiusmodi facinora perpetrarint, idem uos omnes sentire puto. Neq; uestrum quenquam hebeti adeo negligentiq; ingenio esse censeo, qui ignoscendum illis arbitretur. Oportere autem existimo iudices, ut demonstrum Heratosthenem impurissimum hominem, adulterium mea in domo, meam in uxorem admisisse illamq; uitiasse, ac meos filios dedecore, & ipsam me contumelia affecisse. Enim uero nulla mihi secum alia inimicitiarum causa, prater



# ΛΥΣΙΟΥ ΤΟΥ

ΡΗΤΟΡΟΣ ἸΣΤΕΡ ΤΟΥ ἘΡΑΤΟΣΘΕ

ΝΟΥΣ ΦΟΝΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.



Εἰς πολλοὺς ἄνθρωποις περὶ τῶν ἀνδρῶν, ὧν οἱ μὲν  
ἐμὲ ἐμοὶ δικάσαντες περὶ τούτων τοῦ πράγματι  
γενέσθαι, οἱ δὲ περὶ ἡμῶν αὐτῶν, εἰ εἴτε τὰ αὐτὰ  
πεπονθότες. ἔνθα οἱ δὲ οὐκ εἰς τὴν αὐτὴν γνώμην περὶ  
τῶν ἄλλων ἔχουσιν, ἢ περὶ τῶν ἡμῶν αὐτῶν, οὐκ ἔστιν  
ὅς τις οὐκ ἐπὶ τῆς γεγεννημένων ἀνακτοῖν. ἀλλὰ  
λα πάντες ἄνθρωποι τῶν τὰ αὐτὰ ὑπὸ τῆς θούρας τὰς ζημίας μα-  
κρὰς ἢ γὰρ καὶ ταῦτα οὐκ ἔστιν ἕνός μόνου παρὰ ἡμῶν οὕτως ἐγνωσμέ-  
να, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ πάντων τῶν ἑλλήνων. περὶ τούτων δὲ μόνος ἔστιν ἀδικήματος, καὶ οὐ  
δημοκρατίας, καὶ οὐ γὰρ χεῖρα, ἢ αὐτὴν ἡμῶν τῆς ἀδυνεστίας πρὸς  
τούς τὰ μέγιστα διακαμύνας ἀποδέδωκε, ὥς περὶ χεῖρισιν ἡμῶν αὐτῶν  
τυγχάνειν τοῦ βελτίστου. οὕτως, ὧν οἱ μὲν, ταύτῃ τῇ ὑβρίδι ἀπαντῶν  
δυσωρίδι φησὶν ἅπαντες. περὶ δὲ οὗτοῦ μεγέθους τῆς ζημίας, ἀπαντῶν  
ἡμῶν νομίζω τῇ αὐτῇ δίκῃ αἰσθάνειν, καὶ οὐδὲν ὅπως ὀλιγώρως δῖα-  
κῆται, ὅς τις οἴεται δὲ συγγνώμης τυγχάνειν, ἢ μικρὰς ζημίας ἀξίας ἢ  
γαῖαν τοὺς τῶν ἰσχυρῶν αἰτίαι. ἡγούμεθα δὲ, ὧν οἱ μὲν, τὸ μετὰ  
ὑπὸ δὲ αὐτῶν, ὥς ἐμοὶ χεῖρα ἐξαποδένειν τῇ γνώμῃ τῇ ἐμῇ, καὶ ἐκείνῃ τῇ  
διέφθικῃ, καὶ τοὺς παῖδας τοὺς ἐμους ἡχυνε, καὶ ἐμὲ αὐτὸν ὑβρίσειν εἰς τὴν  
οἰκίαν τὴν ἐμὴν ἐισιόν. καὶ οὐτε ἔχθρα ἐμοὶ καὶ ἐκείνῳ οὐδεμίαν ἔστιν.

Z 2 πλὴν



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

præter hanc, fuerat: neque pecuniarum gratia, quo è paupere di-  
ues redderet: neque ob aliud quod uis lucrum, nisi ut de eo sup-  
plicium legitimum sumerem, à me hæc gesta sunt. Ego itaque  
ab initio uobis omnem rem meam ostendam, nihil prorsus  
omittam, sed quæ uera sunt eloquar. Nam hanc solam mihi sa-  
lutem reor, si qui uero omnem rem uobis exponere. Ego enim  
uir Athenienses, postea quàm uisum est mihi nubendum esse,  
ac in domum uxorem ducere, reliquum quidē tempus eum  
me præstiti, quem nec sibi illa tristem haberet, neque omnibus  
in rebus, quas uellet, morosum, sed ut par est, eius obseruan-  
tem ac facilem. Sed ubi puerum ex ea suscepissem, credebam  
iam illi, atque omnia mea tradidi. Existimabam enim hanc ne-  
cessitudinem esse maximam. Priore itaque tempore, uiri Athe-  
nienses, erat una omnium optima mulier. Nam & rem dome-  
sticam probe gubernabat, & parsimonia pulchre utebatur, & p-  
belle omnia gerebat. Cum uero mater mihi diē obisset, cum  
etorum mihi malorum causa moriens extitit. Cum enim effer-  
retur funus, mea secuta est uxor: ab hoc nefario & perditissi-  
mo homine, qui eam esset conspiciatus tandē uiciatur. Is namque  
ancillam, quæ forum peteret, obseruans, eiusque utens internū-  
cio, eam perdidit. Primum itaque iudices, nam & hæc uobis nar-  
rem necesse est, ædicolæ duplæ sunt mihi, quæ superius inferi-  
usque eundem habeant habitandi ordinem: & circa mulierum, &  
circa uirorum sedes. Cum autem puer nobis natus esset eum  
lactabat mater. Quare, ne cum lauari oporteret, periculi quipi-  
piam scalis descendens ea pateretur: ego quidem superiora,  
mulieres uero inferiora habitabant. Itaque consuetum iam  
erat, ut frequenter uxor inferius ad infantem abesset cuba-  
tura: quo & ubera sibi porrigeret, & ne uagiret obseruatu-  
ra. Et hæc nonnihil temporis hoc pacto se habuere. Ego  
autem nihil sum unquam mali suspiciatus. Sed usque a-  
deo lapideum me præstabam, ut omnium huiusce urbis  
feminarum pudicissimam meam uxorem existimarem.

Progressu



ΔΥΣΙΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

πάλιν ταύτης, ὅν κ' ἔχοντες ἔνεκα ἑπταξήκοντα, ἵνα πλὺς τοῦ  
 πέντε γένουμαι, ὅν τε ἄλλος κέρδους οὐδένος, πάλιν φησὶ νόμος  
 μαρτυρεῖ. ἐγὼ τίνυν δὲ ἀρχὴς ὑμῖν ἅπαντα ἐπιδείξω τὰ ἐμαυτὶ πράγ-  
 ματα, οὐδὲρ πρὸς ἀλείπων, ἀλλὰ λέγων τὰ ληθῆ. ταύτῃ γὰρ ἐμαυτὸς  
 μόνον ἡγάμαι σωτηρίαν, ἔα μὲν ἐν τῷ δυνάμει ἅπαντα τὰ περὶ  
 πραγμάτων, ἐγὼ δὲ ἄνδρες, ἐπεὶ δὲ ἔδοξε μοι γῆμαι, καὶ γυναικὰ ἡ-  
 γασθῆναι εἰς τὴν οἰκίαν, τὸν μὲν ἄλλοις ἄνθρωποις οὕτως διεκείμην, ὥς τε μή  
 περὶ ὑμῶν, μή τε λίαν ἐπὶ ἐκείνῃ εἶναι, ὅ ἅ μιν δέλεοι ποιεῖν. ἐφύλαττον  
 τὴν δόμον τε καὶ τὴν πρὸς ἑαυτοῖς ἐν νομῷ ὡς πρὸς εἰκὸς ἦν. ἐπεὶ δὲ μοι  
 παιδίον γένετο, ἐπὶ σπουδῇ ἦν, καὶ πάντα τὰ ἐμαυτὶ ἐκείνῃ πρὸς ἑαυ-  
 τὸν καὶ ἡγάμαι, ταύτῃ δὲ οἰκίᾳ μετρίως εἶναι. ὅν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ  
 ἄνθρωπῳ, ὃ ἀθηναῖος, πατρὶς καὶ ἐλπίς, καὶ δίκονόμος δὲ ἦν, καὶ φησὶν ὅτι  
 ἀγαθὴ, ἐκείνῃ δὲ πάντα διοικῶ. ἐπεὶ δὲ μοι ἡ μήτηρ ἐπελεύτη-  
 σε, πάντων τῶν κατὰ τὴν οἰκίαν, αὐτῇ μοι γενένηται, ἐπὶ ἐκφορᾷ αὐ-  
 τῇ ἀκολοθῆναι ἡ ἐμὴ γυνή, ὑποτάσσεται τῷ ἀνδρὶ ὡς οὐκ ἔστι, ἄλλοις  
 δὲ ἀφαιρῶν, ὡς τῇ θεῷ ἀπαύειν, τὴν εἰς τὴν ἀγορὰν βαδί-  
 ζεσθαι, καὶ λόγους προσφέρειν ἀπώλεσε αὐτῇ. πρῶτον μὲν οὖν ἄν-  
 δρες, δὲ καὶ τὴν ταύτην ὑμῖν δεικνύμεν, οἰκίδιον ἐστὶ μοι διπλοῦν ἴσα  
 ἔχον τὰ ἄνω τοῖς κάτω, καὶ τὴν γυναικὸν ἡμῶν καὶ τὴν ἀνδρῶν  
 ἡμῶν. ἐπεὶ δὲ τὸ παιδίον ἐγγύς ἡμῶν, ἡ μήτηρ αὐτὴ ἐβήλαζεν, ἵνα ὅ μιν  
 ὁπότε λείπει δέοι, κινδυνεύει καὶ τὸ κλίμακος καταβαίνεσθαι, ἐγὼ μὲν  
 ἄνω διατόμιον, αὐτὴ γυναικὸς κάτω, καὶ οὕτως ἡδὲ σωμαθισμὸς ἦν, ὥς τε  
 πολλὰ καὶ ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς κάτω καθύπερθε ὡς τὸ παιδίον ἵνα τὸν ἡμῶν  
 πόρῳ αὐτῇ δίδω, καὶ μὴ βοᾷ. καὶ ταῦτα πολλὰ ἄνθρωποις οὕτως ἐγίνετο,  
 καὶ ἐγὼ οὐδέποτε ὑπώπθην. ἀλλ' οὕτως ἡλικίως διεκείμην, ὥς τε ἡμῶν  
 μὲν τὴν ἐμαυτὶ γυναικὰ πατρὶς σωφρονεσάτω εἶναι, καὶ τὴν πόλιν



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Progressu uero temporis, cum insperato ex agro uenissem, ac posteaquam coenati sumus, filiulus uagiret, turbareturq; uehementer, quippe quem ancilla summopere tristem afficeret, ut hac nauaret, homo enim ille intus erat. cuncta nanque postremo didici. Cumq; uxorem ipse ad lactandum puellum, quo uagitu cessaret, iuberem ire, ea quidem primo refragabatur, perinde atq; libenter me ex agro, post temporis curriculum redeuntem intueretur. Vbi uero iam stomacharer, abireq; se iuberem, eo inquit, istuc agis, quo pedissequam ipse tentes, & prius quoq; madidus eam attrectasti. Ego autem ridebam. Illa uero assurgens, abiensq; portam, quasi per ludum, claudit, atq; educit clauem. Et ego nihil horum, neq; animaduertens, neq; considerans, obdormiui quam dulcissime: utpote qui ex agro lassus reuertissem. Verum cum iam dies appropinquasset, uenit illa, ostiumque aperuit. Me autem rogante, quid noctu fores cōcrepuerint, ait se lucernam, quæ apud infantem esset, extinctam, ex uicinis accendisse. Obtinui, & eam uera loqui arbitrabar. Verum uisa est mihi iudices, eius facies depicta cerusa: cum nondum tamē frater triginta dies ex hac luce migraisset. Sed neque sic tamen de re quicquam locutus sum, quin egrediens taciturnus exibam foras. Postea uero iudices & tempore interim labente, & me uehementer ob mala praesentia consumpto, adit me anus quadam, quam mulier clam miserat, cuius adulter ille, ueluti mihi postea renunciatum est, cōmercio uteretur. Ea nanq; iracundia percita & iniuria sese affici rata, quoniam non aequae ac prius ad se is accederet, obseruauit quo ad rei causam edidicit. Cum ergo anus illa, quæ prope domum obseruarat, me adisset: salue amice, inquit, ne ulla curiositate me adisset te putes uelim. Nam uir ille, qui te tuamque uxorem affecit contumelia, inimicus est nobis. Si igitur ancillam, quæ forum petit, uobisque ministrat ceperis, cruciatibusque admoueris: omnia profecto cognosces.

Patrator



ΛΥΣΙΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

προϊόντες δὲ τῶν ἄνδρες, ἥκοιμι καὶ ἀπροσδοκῆται ὅτι ἀγῶν, μετὰ  
 τὰ δὲ τὸ δέπνιον, καὶ παιδίον ἐβόα, καὶ ἐδυσκόλωνεν ὑπὸ τῆς θρασυαίας  
 ἐπὶ τῆς λυπῆς μου, ἵνα ταῦτα ποιῇ, ὃ ἄνθρωπος ἐνδόν ἦν. ὕστερον  
 καὶ ἅπαντα ἐπυθόμην. Ἐγὼ τὴν γυναικα ἀπένειμαι ἐκέλευον, καὶ δὲ  
 ναὶ τοῦ πατρὸς ἡμετέρου, ἵνα παύσκη καὶ οὐκ ἔσται, καὶ τὸ καὶ πρῶτον οὐκ  
 ἠθέλην ὥς ἄστυν με ἐώρακῃ, ἥκοντα δὲ δὴ τῶν ἄνδρες. ἐπεὶ δὲ ἐγὼ  
 ὠργιστόμην καὶ ἐκέλευον αὐτὴν ἀπένειμαι, ἵνα σύ γε ἔφη παρὰ τὴν ταῦ  
 ναὶ τὴν παιδίσκην, καὶ πρότερον ἢ μεθύωμι ἔλκευ αὐτὴν, καὶ γὰρ μὲν  
 ἐγέλων, ἐκείνη δὲ ἀναστὰς καὶ ἀποῖναι προστίθεισι τὴν θύραν προσπίτ  
 νει καὶ αὖτις, καὶ τὴν καὶ ἐφέλκεται. καὶ γὰρ τὸ τῶν οὐκ ἐνθυμῶντος  
 οὐδὲ ὑπονοῶμι, ἐκείνη δὲ ἄστυν ἥκων ὅτι ἀγῶν. ἐπεὶ δὲ ἦν πρὸς ἡμῶν  
 ἔσται, ἥκει ἐκείνη, καὶ τὴν θύραν ἀνέφραξε. ἐρομένη δὲ με, τί αἱ δύναι  
 καὶ τῶν τοιοῦτων, ἐφασκεν ὅτι λύχον ἀπὸ τοῦ οὐκ ἐπὶ τὴν παιδίαν,  
 εἴτα ἐκ τῆς γυναικὸς ἀνὰ τὴν ἐσώπῳ ἐγὼ, καὶ ταῦτα οὕτως ἔχον ἥκον  
 μὲν. ἐδοξε δὲ μοι, ὡς ἄνδρες, τὸ πρῶτον ἐπιμνησθῆναι, ὅτι ἀδελφὸς  
 τετινῶν οὐκ ἔστιν ἡμεῶν, ὅμως δὲ οὐδὲ οὕτως οὐδὲ ἐπὶ τὴν  
 πρὸς τὴν πράγματι, ὅτι ἐλθὼν ὡς ὅτι ἐξω σὺ πῃ. μετὰ δὲ ταῦτα, ὡς ἄν  
 δρες, ἄνθρωπος μετὰ τὴν δὴ ἐνομιλῶν, καὶ ἐμὲ καὶ ἀπὸ τοῦ ἐμὲν καὶ ἐμὲν  
 καὶ, προσέειπεν μοι τίς πρὸς τὴν ἀνθρώπου ὑπὸ τὴν γυναικὸς ὑπὸ τὴν  
 φιλίᾳ ἢ ἐκείνης ἐμοίχεν ὥς ἐγὼ ὕστερον ἥκον. αὐτὴ δὲ ὀργισμένη καὶ  
 ἀδικοῦσα νομίζουσα, ὅτι οὐκ ἔτι ὁμοίως ἐφοίτα παρὰ αὐτὴν, ἐφύλαττεν,  
 ὥς ὅτι ἐν τῇ οὐκ ἔστιν ἡμεῶν. προσελάμβανον μοι ἐγὼ ἡ ἀνθρώπου ἐπὶ  
 οἰκίας τῆς ἐμῆς ὑπὸ τὴν φιλίᾳ, ἐφύλαττεν καὶ ἡ μὲν καὶ πρὸς τὴν ἀνθρώπου  
 σελυθῆναι με νόμιζε πρὸς σὺν. ὅτι ἀνὴρ ὁ ὑβρίστῃς ἐπὶ καὶ τὴν γυναι  
 κα, ἐχθρὸς ὡς ἡμῖν τυγχάνει. ἐὰν οὖν λάβῃς τὴν θρασυανὴν τὴν ἐπὶ αἰ  
 γῶν ἐκείνης, καὶ δὴ ἀκούσῃς ὑμῖν, καὶ ἐκείνης ἀπαντὰ πένθη.

ἔσι δὲ ἐφ



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Patrator autem harum rerum Heratosthenes Oethensis est, qui non tuam uxorem solum, sed etiam alias permultas uiciauit. Hanc enim is artem habet. Quæ cum illa dixisset, iudices, abiit. Ego uero turbatus sum illico, & omnia mente uolutabam, eramq; suspitione quā refertissimus. Recordabar, ut domi occlusus fuerim: reminiscebar, ut illa noctu, & quod intus aulae, extra aulam esset hostium, concrepuisset: id quod antea nūquam accidit, utq; uxoris mihi gipsea facies uisa esset. Hæc mihi omnia mentem agitabant, eramq; plenus suspitione. Cū uero uenissem domum, iussi ancillæ in forum me sequeretur. Quam posteaq; ad familiarem quendam duxissem, dixi me quæcunq; domi gesta essent accepisse. Proinde licet quidem tibi, inquam, è duobus utrum mauis eligere, aut uerberibus cæsam in pistrinum dedi: eo pacto ut nunquam ab ea te sim miseria exempturus, aut si ueritatē dixeris mali passuram nihil, sed erratorum potius à me ueniam adepturam. Mentita autem nihil, eloquere omnia quàm uerissime. Et illa quidem inficias ibat primo, & quicquid collibuisse ut efficerem, iubebat, scire & enim aiebat nihil. Sed posteaquam in Heratosthenis mentionem incidissem, dixissemq; hunc esse qui ad uxorem proficisceretur, expauit illa, quippe quæ me omnia planè didicisse existimasset. Quare tunc ad mea procidens genua, impunitatisq; fidem à me capiens enarrauit: primū quidem ut post elatum funus Heratosthenes se adierit: deinde ut operā ipsam nauans eum uxori exposuerit, utq; illa & tempus & aditus, accedendiq; modum constituerit: & ut denique ad Thesmophoria, quæ Cereris festa sunt, cum ipse rus issem, petierit templum cum Heratosthenis matre: ac reliqua quæq; accuratissime narrauit. Cum uero omnia declarasset, dixi, ne quis omnium hæc sentiat, caueret. Quod si minus, inquam, effeceris, nihil tibi eorum quæ mihi confessa es, firmum & ratū erit. Te uero etiam atque etiam & hortor & rogo, ut hæc mihi in præsentī facinore ostendas. Non enim mihi uerbis est opus, sed rem



ΑΥΣΙΟΥ ΑΠΟΛΟΓΙΑ

ἔσι δ' ἔφη ἔρατο δένκε οἷονδεμ ὁ ταῦτα πράττω, ὅς οὐ μόνον τὴν σὺν  
 γυναικα δ' ἔφθαρπεμ, ἀλλὰ ἔ' ἄλλας πολλὰς. Ταῦτ' ἐστὶ τὴν τέχνῃ  
 ἔχ' ἑταῖρα ἐπὶ ἄνδρες, ἐκείνη μὲν ἀπὸ πηλῆς, ἐγὼ δὲ ἐνθέως ἔταρα  
 τόμῳ, καὶ πάντα μετ' εἰς τὴν γνώμην εἰσῆλθ', ἔ' μεσὸς ἤμ' ὑποψία, ἔ' θυ-  
 μὸς μὲν μὲν μὲν ὡς ἀπεκλείσθημ ἔ' τῷ δ' ωματίῳ, ἀναμνησκόμενος ὅ  
 ὅτι ἔ' ἐκείνη τῇ νυκτὶ ἐφόφει ὁ μέταυλος θυρεὸς ἔ' ἄνελος, ὁ οὐδέ ποτε  
 ἔ' γενετ', ἔ' δ' οὐδέ μοι ἡ γυνὴ ἐμὲ μνησθῆναι. ταῦτα μετ' πάντα εἰς τὴν  
 γνώμην εἰσῆλθ', ἔ' μεσὸς ἤμ' ὑποψία, ἐλθὼν ὅς οἱ καδ' ἐκέλευον ἀκολῶ  
 θεῖμ μοι τὴν διερχόμενον εἰς τὴν ἀγορὰν, ἀγαθὸν δ' αὐτὴν ὡς ἔ' ὡς  
 δειώμ' ἰνὰ, ἔ' λεγομ' ὅτι ἐγὼ πάντα εἴην πεπυσμῶν, τὰ γινόμενα ἔ' τῇ  
 δικίᾳ σοὶ οὐκ ἔ' φημι ἔ' εἰσι δ' οὐτ' ὁ πότμος βλάττει ἐλῶν, ἡ μαστογῶν  
 ἔ' μετ' εἰς μύλων ἀμπεσθῆναι, καὶ μὴ ἐπ' τε πάλαι κακὸς τριχρὶς σῶν  
 χομένῳ, ἡ κατὰ πᾶν ἅπαντα τὰ ληθῆ, μὴ δὲμ παρὲμ κακὸν, ἀλλὰ  
 συγγνώμης παρὲμ ἔ' μὲν τῷ ἔ' ἡμαρτημένῳ. φεύσῃ ὅς μὴ δὲμ, ἀλλὰ πᾶν  
 τὰ τὰ ληθῆ λέγει. καὶ ἐκείνη τὸ μὲν πρῶτον ἔ' ζαυτος ἤμ', καὶ ποιῆμ ἐκέλευεμ, ὅ  
 ὅτι βόλομα, οὐδὲμ ἔ' ἐιδέναι. ἐπὶ δ' ἡ ὅς ἐγὼ ἐμνήσθημ ἔ' εἰς τὸν ἐνθεὸς  
 αὐτῷ, ἔ' ἔ' πομ' ὅτι οὐτ' ὁ φοιτῶν εἰν πρὸς τὴν γυναικα, ὅς ἐπ' ἀ-  
 γῇ, ἡ ἔ' μέν με πάντα ἀκριβῶς ἐγνώκονα. ἔ' τότε ἡδὲ πρὸς τὰ γόνα  
 τὰ μετ' πεσθῆναι, καὶ πῖσιμ παρὲμ ἔ' μὲν λαβῆναι μὴ δὲμ πείσεσθαι κακὸν, κατὰ  
 γόνα. πρῶτον μὲν ὡς μετὰ τὴν ἐκφορὰν αὐτῇ προσίοι, ἔ' πείτα ὡς αὐτῇ τε  
 λουτῶν ἐπὶ ἔ' γαίλα, ἔ' ὡς ἐκείνη τῷ χρόνῳ προοδεῖν, καὶ τὰς εἰσοδῶν οἷς  
 ἔ' οἷς προσίοι, καὶ ὡς θεσμοφορίοις ἐμὲ ἔ' ἀγῶν ὄντος ὥστε εἰς τὸ ἔ' οἷον  
 μετὰ τὸ μὴ δὲμ ἔ' ἐκείνη, ἔ' τὰ ληθῆ τὰ γενόμενα πάντα, ἀκριβῶς διηγεῖσθαι  
 ἐπὶ δ' ὅς πάντα εἴρηκα αὐτῇ, εἴρηκα ἐγὼ, ὅς τινος ταῦτα μὴ εἰς ἀνθρώ-  
 πῳ πεύσῃ. εἰ ὅς μὴ, οὐδὲμ σοι κύριον ἔ' εἶμαι πρὸς ἔ' μὲν ὡς μολογῆμ' ἔ'  
 ἀξίῳ δ' ἐπεὶ αὐτῷ ταῦτά μοι ὡς δ' εἶμαι. ἐγὼ δ' οὐδὲμ δέομαι λόγῳ

Αα ἀλλὰ τὸ



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

sed rem ipsam manifesto uelim deprehendere, an ita se habeat. Quae quidem omnia se facturam affirmauit. Postea uero dies quatuor aut quinque, ueluti certissimis uobis coniecturis demonstrabo, praeterire. Primum autem narraturus sum quae die ultimo acta fuerint. Sostratus mihi, & necessarius & amicus erat: huic post solis occasum, ex agro redeunti obuiam factus, cum scirem eum ita uenientem nihil domi rerum necessariarum reliquisse, iussi apud me cenaret. Petentes autem meam domum, ac superius coenaculum ascendentes, coenabamus. Vbi uero pulchre se habuisset ille, domum ire perrexit, ipse autem cubui. Heratosthenes tunc, iudices, ingreditur, & me ancilla continuo expergeficit, significat hominem intus esse. Cui cum iussissem hostium obseruaret, silentio, scalis descendens domo egredior, hunc & illum peto. Et alios quidem domi ostendo, alij uero aberant. E quibus quam plures potui mecum assumens ibam. Accipientesque faces ex proxima taberna foribus patefactis, obseruatisque ab ancilla, aedes ingredimur. Impellentes autem cubiculi hostium, nos quidem qui primi intraremus eum uxori meae accubantem uidimus, hi uero postea in cubiculo nudum stantem, ego, iudices, illum, premens, atque urgens humi deicio, & circumactis retro manibus atque deuictis, ex eo percontabar: quid meam ingressus domum, contumelia me afficeret. Et ille iniuriam quidem fatebatur, orabat autem deprecabaturque, ne se occiderem, sed argentum mercedem sumerem. Ego autem, inquam, non a me ipse, sed a publica lege, quoniam praetergressus es, interimeris. Illam namque longe minorem quam uoluptates duxisti: maluistique huiusmodi erratum aduersus meam uxorem, & in meos filios delinquere, quam legibus decorique parere. Sic, inquam, iudices, ille admissi sceleris culpam sortitus est, quemadmodum eos leges puniendos iubet, qui talia deliquerint: neque enim uia raptus est, neque in lares profugit, ut hi narrat.

Quo



ΑΥΤΙΟΓΡΑΦΟΛΟΓΙΑ

ἀλλὰ τὸ ἐργον φανερόν γενέσθαι ἐπὶ οὐτως ἔχει, ὡς μολόγα ταῦτα ἰσχυ-  
 ραί, ὅτι μετὰ ταῦτα διέφθοντο ἡμέραι τέσσαρες ἢ πέντε, ὡς ἐγὼ μετὰ  
 λοις ὑμῖν τεκμηρίοις ὑποδείξω. πρῶτον δὲ διηγήσασθαι βόλοματὰ πρὸς  
 χθόνια τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ, σὺν ἑσπέρῳ ἢ μοι ὑποδείξω, ὅτι οὐλοῦνται.  
 Τῶν ἡλίου διεσκότος ἰόντι, ὅτε ἀγρὸς ἀπὸ νύκτα, εἰδὼς δὲ ἐγὼ ὅτι τῆς νύκτα  
 ἀπογευόμενος, οὐδὲν ἄρ. κατὰ λήφοι τοῖς οἰκοῖς τῶν ὑποδείξω, ἐκέλευον σαυ-  
 ρίσαντα, καὶ ἐλθόντες οἰκαστέως ἐμὲ, ἀναβάντες εἰς τὸ ὑπὸ τῶν οὐρανῶν  
 ἡμῶν, ἐπαρθεῖς καλῶς ἄνθρωπος, ἐκείνοιο, καὶ ἀπὸ τῶν ὡχέων, ἐγὼ δὲ ἐκ  
 θύου, ὅς ἐστιν ἀνδρῶν, ἐστέρχει, καὶ ἡθεράπαινα ἐπεερίστασε  
 με ἐυθύς, φράζοντι ἐνδον ἐσίμ. καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἐκείνῃ ὑποδείξω τὰς θύ-  
 ρας, καταβὰς σιωπῇ δὲ ἐρχομαι, καὶ ἀποκινῶμαι εἰς τὸν, ὅτι τῶν ἡμῶν  
 ἐνδον κατέλαβον, τῶν δὲ οὐκ ἐπιδημιῶντας ἔνδον, πρὸς λαβὼν δὲ ὡς οἶον  
 τε ἢ πλείους ἐκ τῶν ὑποδείξω ἐβόηον, ὅτι ἀπὸ τῶν λαβόντες ἐκ τῶν ἡμῶν  
 τὰς ἀπὸ κλῆρος, ἐστέρχόμεθα, ἀνεπαρμένους τὸ θύρας ὅτι τῶν ἀνθρώπων  
 πρὸς σκῆμα σμῆνος, ὡς ἔχοντες δὲ πλὴν δύσαν τὸ δωματίον, οἱ ἡμῶν πρῶτον  
 οἰόντες ἐλθόντες, αὐτὸ κατὰ κείνῃ πρὸς τῇ γυναικί, οἱ δὲ ὑστερον ὅτι τῇ  
 κλίνῃ γυμνὸν ἐσηκόντα, ἐγὼ δὲ, ὡς ἀνδρῶν, πατάξας κατὰ βάλανον αὐτῶν, ὅτι  
 τῶν χερῶν πρὸς ἀσγῶν εἰς τὸν πῶτον, ὅτι δὲ ἡμῶν ἡρώτ, ὅτι τῶν ὑπερίστα εἰς τῶν  
 οἰκίαν πλὴν ἐμὴν ἐσιώμ. καὶ ἐκείνοιο ἀδίκῃ καὶ ὡς μολόγα, ἡνὶ βόλῳ δὲ  
 ἐκέτῃ με μὴ αὐτὸ κτείναι, ἀλλὰ ἀρτίον πρὸς ἀσγῶν, ἐγὼ δὲ εἶπον ὅτι οὐκ  
 ἐγὼ σε ἀποκτενῶ, ἀλλὰ ὅτι πόλεος νόμος, ὅς σὺ πρὸς βάλανον, πρὸς ἐλάτ-  
 τονος τῶν ἡδονῶν ἐποίησας, ὅτι μᾶλλον εἰς τὸν οὐρανὸν ἀμάρτημα δὲ  
 μαρτάνει εἰς πλὴν γυναικῶν πλὴν ἐμὴν, ὅτι εἰς τῶν παίδων τῶν ἐμῶν, ἢ  
 τοῖς νόμοις πεθεῖται, καὶ κόσμιοις εἶναι. οὕτως, ὡς ἀνδρῶν, ἐκείνοιο τῶν  
 ἐν τῇ ἡμέρᾳ πρὸς καὶ νόμοις κελεύσας τὸν τὰς τῶν ἀσγῶν πρὸς τῶν οὐκ ἐπὶ  
 παθόντες ἐκ τῶν οὐδὲ ἐπὶ τῶν ἐσίων κατὰ φυγῶν, ὡς πρὸς οὐρανὸν λέγεσσι.



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Quo enim pacto eò perfugere potuisset, qui in cubiculo caesus continuo concidisset? Circumuerti autem eius manus. Intus erant tot homines, quos effugere haud poterat: utpote qui neque ferrum, neque lignum, neque aliud haberet quicquam, quo ingruentibus repugnaret. Verum puto, & uos uiri Athenienses nequaquam ignorare, ut iniusti homines, minime fatetur, quod ueritatem sapiat, inimicos loqui, sed hi obnoxij mendacio, ac talia quadam machinantes, auditores aduersus iustos in iram trahunt. Primum itaque legem recita. LEX. Non in ambiguo Heratosthenes fuit, uiri Athenienses, sed iniuriam intulisse confessus est, & ne interimeretur orauit, ac supplex deprecatus est pecuniasque soluere uoluit: ego autem eius crimini dandam ueniam haud censeo, sed ciuitatis legem reddidi firmiorem, & hanc de impurissimo homine poenam sumpsi, quam uos ipsi iustissimam esse rati, his qui huiusmodi egerunt facinora plane sanxistis. Mihi autem harum rerum testes adsunt.

TESTES. Recita mihi hanc quoque legem, ex tabula, qua in Ariopagi columna incisa est. Auditis uiri Athenienses, ut ipso ex Ariopagi iudicio, cui & patrium est, & a uobis permisum, homicidij causas iudicare, manifeste dicitur: non esse hunc homicidij puniendum quicumque apud suam uxorem adulterumprehendens, hoc in eum supplicio animaduertit. Quin uehementer adeo legum lator, in nuptis mulieribus iusta haec esse putauit, ut etiam circa humillimas pellices eandem poenam constituerit. Et enim luce est, clarius, si quod grauius supplicium circa nuptas mulieres habuisset, instituisset id quidem. Sed cum atrociolem in illis mulctam excogitare nequiuisset, eadem etiam circa pellices esse dignum existimauit. Recita autem mihi hanc legem. LEX. Auditis ne iudices, ut lex iubet, si quis hominem liberum aut puerum, dedecore uiolenter affecerit, duplo plectatur. Sin autem



πῶς γὰρ ἂν ὅς τις εἴη τοῦ διωκτοῦ ποδὶ καὶ ἡγῆς κατέπεσε· ἐν δὲ τῷ  
 σφύρει δὲ αὐτῷ τῷ χεῖρι. ἐν δὲ τῷ ἡγῆσει ἀνθρώποι τὸ σφῆρι οὐδὲ διαφυγῆναι  
 οὐκ ἠδύνατο, οὐ τὸ σφῆρι, οὐ τὸ ἐξυλόν, οὐ τὸ ἄλλο οὐδὲ ἐχῶν, ὅτι τὸ  
 εἰσελθόντας ἂν ἡμῶν. ἀλλὰ, ὅτι ἀνδρες, οἱ μὲν εἰδέναι οὐδὲ  
 μὴ τὰ δίκαια πράττοντες, οὐκ ὁμολογῶσι τὸς ἐχθροὺς λέγειν τὰ  
 ἡγῆσει, ἀλλὰ αὐτοὶ ψευδόμενοι, ἐὰν τὰ τριῦτα μὴ ἀνὸς μὲν, ὅπως τοῖς  
 ἀκούουσιν καὶ τῷ τὰ δίκαια πράττοντων προσκομίζουσι. πρῶτον μὲν  
 οὐκ ἀνὰ γνώμην τὸ νόμον. νόμος. οὐκ ἡμῶν σφῆρι, ὅτι ἀνδρες, ἀλλὰ  
 ὁμολογῶντες δὲ καὶ, ὅπως μὴ ἀποθάνῃ, ἡντιθέτως ἐκείνους. ἀ-  
 ποτίνην δὲ ἔριμος ἢ ἡγῆματα. ἐγὼ δὲ τοῦ μὴ ἐκείνους ἀμύνασθαι οὐ συ-  
 νεχόμεν, τὸν δὲ τὸ πόλεως νόμον ἡγῆσει εἶναι κυριώτερον, ἐὰν τὰ  
 ἐλαβον πῶς δὲ ἐκείνους, ἢ μὲν δὲ δικαιοσύνην εἶναι ἡγῆσάμενοι, τῶς τὰ  
 ποταῦτα ὑποκινῶντες ἐτάξατε, ἐὰν ἀνέστητε τῷ τῷ μάρτυρι.

μαρτυρία. Ἀνάγνωθι δέ μοι κὴ τῷ τῶν νόμων ἐκ τῆς ἡλῆς  
 ὅτι ἀρεῖς ὡς ἄνθρωπος. Ἀκούετε, ὡς ἄνθρωποι, ὅτι ἀνθρώποι, ὅτι  
 ἀρεῖς πᾶσι τοῖς ὡς ἄνθρωποι ὅτι ἐφ' ὑμῖν ἀποδέδωκε τὸ φῶς τὰς  
 δικαιοσύνης, δὲ ἰσχυρὸν ἔργον τῷ νόμῳ μὴ κατακλινώσκειν φῶς. ὡς ἂν  
 ἐπὶ δόματι τῇ ἐαυτοῦ μοιχὸν λαβὼν, ταύτην τὴν ἡμωσίαν ποιήσῃ.  
 καὶ οὕτως σφόδρα ὁ νομοθέτης ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς γυναιξὶ δίκαια  
 ταῦτα ἡγήσατο ἵνα, ὡς πρὸς κὴ ἐπὶ ταῖς παλλακαῖς ταῖς ἐλάττονας ἀξί-  
 ας πλὴν αὐτῶν δίκην ἐπέθηκε, καὶ τοὺς ἅλους ὅτι ἐῖναι εἶχε ταύτης  
 μείζων ἡμωσίαν ἐπὶ ταῖς γαμεταῖς, ἐποίησε ἄρ. νῦν δὲ οὐχ οἶός τε  
 ὡς ταύτης ὑπεροχὴν ἐπέθηκε, ὅτι οὐδὲν πλὴν αὐτῶν ἐπὶ ταῖς  
 παλλακαῖς ἡξίωσε γίνεσθαι. ἀνάγνωθι δέ μοι τῷ τῶν νόμων.

Νόμος. Ἀκούετε ἀνδρες, ὅτι κελεύει, ἕαμ ἡς ἀντιστοιχοῦμεν ἐλθεῖν  
 εἰς τὴν πατρίδα αὐτῶν· βίβα, διὰ τὸ πλὴν βλάβην ὀφείλουσιν.



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Sin autem mulierem hisce in rebus quibus morte mulctatur, ipsdem supplicijs obnoxius sit. At qui sic iudices, ut uidetis minore eos mulcta qui uim cuiquam intulissent, quam qui suadendo suam in sententiam tradidissent, legum lator plectendos uoluit. Nam illos morte, hosce uero duplo afficiendos supplicio censuit. Putauit enim uim inferentes, a coactis odio haberi: suadentes uero ita eorum animos uitiare, ut obsequentiores sibi alienas uxores quam uiri sint faciant, omnemque ipsis dominum subiiciant, incertumque efficiant uirorum filij, uirorum ne, an moechorum sint: pro quibus quidem legum lator mortis supplicio in eos animaduertendum duxit. Me igitur, iudices, leges ipsae non decreuere solum iniuriarum absoluerere, uerum ut & hanc de illo poenam sumerem iussere. In uobis autem situm est iudices, utrum hasce leges firmas esse, an contemni prorsus oporteat. Ego quidem arbitror ciuitates omnes eo leges ferre, quo quibus de rebus ambigamus, ad leges perfugiētes, quid nobis faciendum sit, intueamur. Haec itaque, illos qui huiusmodi delicta patrauere tali mulcta plectendos iubet. Quare ut eadem ipsi, qua leges inspicimus, mente sitis & oro, & rogo. Neque uero talem impunitatem adulteris facite, ut & fures hoc praetextu se adulteros fingant, non ignari, si talem de se excusationem adferant, & hoc nomine domos alienas se ingressos fuisse dicant, neminem praeterea fore qui eos uel ausit attingere. Omnes enim ingredientur hac occasione, quod leges de adulteris latas irritari oportere inquit, ac contra uestra de ijs abrogandis sententia rata esse debere. Nam hoc unum omnium huius ciuitatis efficacissimum est suffragium. Considerate igitur iudices. Nam me accusant, tanquam ego ancillam illa die qua deprehensus est, iuuenem accersere iusserim. Verum non iniuste me facere arbitror, uiri Athenienses, si quomodocunque uxoris meae corruptorem deprehendam. Si enim, quod susurrari audio, uerum ni fallor, iniuria, illum accedere iussissem, iam merito crimini forem obnoxius.

Quod



Λ Τ Σ Ι Ο Υ Α' Π Ο Λ Ο Γ Ι Α.

ἔαμ δὲ Γωαῖκα ἐφ' αἷς πρὸς ἀποκτείναντες ἔξεσιμ, ἐν τῷς ἀντιπρὸς ἐνέχεον.  
 Οὕτως δὲ ἄνδρες, τοὺς βίαιοις ἐλάττονας ζήμιαις ἀξίως ἡγήσασθαι  
 ναί, ἢ τὸν περὶ θάνατον. ἢ μὲν δ' ἀνάγκη κατέστω, τῶς δὲ, διὰ τὸν ἐπὶ  
 σελῶν ἐλάττω, ἡ γὰρ ἡμεῖς, τὸν μὲν δ' ἰσχυρὰς ἐλάττω, ἢ τὸν βίαιοις ἐν  
 τῶν μισθῶν, τὸν δὲ πείσας οὕτως ἀντιπρὸς τὰς ψυχὰς διαφθείραν, ὡς  
 τὸ δικαιοτέρας ἀντιπρὸς ποιεῖν τὰς ἀλλοτρίας γυναικας, ἢ τῶς ἀνδράσι  
 ἢ πᾶσιν ἐπὶ ἐκείνοις τὴν οἰκίαν γερονέναι, ἢ τὸν πατέρα ἀδελφῶν  
 ναί, ὅσοις τῶν τυχεύουσιν ὄντες ἢ τὸν ἀνδρῶν ἢ τὸν μοιχῶν, ἀνθ' ὧν ὁ  
 τὸν νόμον θεοὶ θάνατον ἀντιπρὸς ἐποίησε τὴν ζήμιαν. ἐμὲ τοίνυν, ὡς ἄν  
 δρες, οἱ μὲν νόμοι, οὐ μόνον ἀπεινωκότες εἰσὶ μὴ ἀδικεῖν, ἀλλὰ ἢ κε  
 λυκότες, ταύτῃ δὲ δίκῃ λαμβάναντες. ἐν ἡμῖν δ' ὅτι πότερ' οὐκ ἔστι  
 τὰς ὑπερβούλῃς ἢ μηδενὸς ἀξίως εἶναι. ἐγὼ δ' οἶμαι πάσας τὰς πόλεις  
 διὰ τὸ τοὺς νόμους τίθεσθαι, ἵνα πρὸς ὧν ἔμ' πρᾶγμα τῶν ἀπορῶμον,  
 πρὸς τὰς ἐλθόντες σκεψώμεθα, ὅ, ἡμῖν ποιητέον ἐστίν. οὐ γὰρ τοί  
 νυν πρὸς ἡμῖν τοῖς τῶν ἀδικημάτων τοιαύτῃ δίκῃ λαμβάναντες  
 πρὸς ἀκελεύοντες, οἷς ἡμεῖς ἀξιῶ τὴν ἀντιπρὸς γυναικῶν ἐχθρῶν. εἰ δὲ μὴ τοιαύ  
 τῃ ἀδίκῃ ποτὶς μοιχοῖς προῖσται, ὡς ἢ τοὺς κλέπτας ἐπαρῆτε φάσ  
 σκεῖν μοιχοὺς εἶναι, εἰ δὲ δότας ὅ, ἡμῖν ταύτῃ τὴν αὐτίαν πρὸς ἀντιπρὸς  
 λείωσι, ἢ ἐπὶ τῶν φάσκειν εἰς τὰς ἀλλοτρίας οἰκίας εἰσέναι, οὐ  
 δεῖς ἀντιπρὸς ἀφ' ἧς, πάντες δ' εἰσόντες, ὅ, ἡμεῖς μὲν νόμους τῶν μοιχείας χαλ  
 ραν ἔαμ δ' εἶ, τὴν δ' ἡμεῖς ὑμετέρων διδόντες. αὐτῇ δ' ἐπὶ πάντων τῶν  
 τῇ πόλει κυριωτάτῃ, σκεψάμεθα, ὡς ἄνδρες, κατὰ τὸν νόμον γὰρ μὲν ὡς εἶπὼ  
 θεράπωναντες ἐκείνῃ τῇ ἡμεῖς μετὰ τὸν ἡμέτερον νεανίσκον. εἰ δὲ  
 δὲ, ὡς ἄνδρες, δίκαιον ἐμὲ ἔμ' ποιεῖν ἡ γὰρ ἡμεῖς, ὅ, ἡμεῖς τὸν νόμον  
 Γωαῖκα τῇ ἐμὴν διαφθείραντα λαμβάνω. εἰ μὲν δ' ὅ, ἡμεῖς ἐρημένον  
 ἐργον ἢ μηδενὸς γερονέναι, μετὰ τὸν ἡμέτερον ἐκείνον, ἢ δίκαιον ἔμ' ἔμ'  
 εἰ δὲ ἡμεῖς



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Quod si omnibus iam peractis, eum qui saepenumero meam esset ingressus domum, quacumque ratione cepissem, catum me profecto, prudentemque uirum existimarim. Verum animaduertite hac ab istis mendacio dici, quam quidem rem facillime ex hisce intelligetis. Nam mihi uiri Athenienses, id quod & antea dixeram, Sostratus, quo amicissime familiarissimeque uterer ad solis occasum ex agro redeunti obuiam factus coenauit mecum. Is postea quam se pulchre in coena inuitasset, coenatus abiit domum. Atqui illud primum uelim memineritis, animoque uerletis uiri Athenienses, si ea nocte insidias Heratostheni tendere potuissem, quod mihi potius fuerat, aut apud alium coenare, aut coenaturum mecum inducere. Sic enim minus ille ausus sit ingredi domum meam. Deinde uidear ne uobis, eum qui mecum coenarat, dimisso me, solum relinqui, ac deserui: an potius iubere is apud me maneret, quo mecum una moechum plecteret. Nolim deinde uobis sim uisus iudices, familiaribus interdum mandauisse, iussisseque in eorum aliquam, qui in proximo habitarent, amicorum domum congregarentur, magis quam ubi extemplo rem noctu sensissem, circumcurrasse, inscius quem domi, quem foris, offenderem, & si ad Armodium ac Dinem qui haud quaquam aderant ueni. Hos enim abesse nesciebam, alios autem domi non offendissem. Quos autem licuit mecum sumens profectus sum. At qui si rem praescissem nonne putatis, & seruos praeparassem, amicisque demandassem, ut ipse quam tutissime ingrederer? Quid enim scire poteram, si quid ille ferri secum haberet. An quo pluribus cum testibus rem conficerem? Nunc autem futurorum nescius, per id noctis, quos licuit assumpsi mecum, quarum rerum uos mihi testes adeste. TESTES Testium dicta audistis uiri Athenienses, considerate uero, ac uobiscum animo uoluntate, ita hac de re quaritantes, si quae mihi aduersus Heratosthenem inimicitiae unquam fuerint. Praeter hasce certe ingenietis nullas. Nam neque me, conscriptis tabellis, unquam per calumnias accusauit, neque ex



ΔΥΣΙΟΤΑΠΟΛΟΓΙΑ.

Εἰ δὲ ἦδ' ἡ πάντων δ' ἰαπετραγμένω, ὅ πολλὰ κίε εἰσεληλυθότος εἰς  
 πλὴν οἰκίαν τ' ἐμὴν, ὃ ἱνιοῦν ἔσ' ὡς ἐλάμβανον αὐτ', σωφρονεῖν ἐμαυ  
 τὸν ἠγάμην. σκέψασθε ὃ ὅτι καὶ ταῦτα εἰδόντες, ῥαδίως δὲ ἐκ τ' εἰς γινώ  
 σκεσθε. Ἐμοὶ δὲ, ὡς ἄνδρες, ὅτι πρὸς ὅτερον εἰσωμ θίλος ὡς σώσας  
 τοῦ καὶ οἰκῆος διακρίβω, ἀπαντήσας δὲ ἀγρὸς πρὸς ἡλίον δυσμὰς σωε  
 δειπνῶν, καὶ ἐπειδὴ καλῶς εἶχεμ αὐτῶ, ἀπὶ ὧν ὥχετο. καὶ τοὶ πρῶτον μὲν  
 ὡς ἄνδρες, ἐνθυμήθητε, ὅτι εἰ ὅτι ἐκείνη τῇ νυκτὶ ἐγὼ ἐπεβόλθουμ ἐρατοῦ  
 νη, ὡς περὶ ἡμῶν κερῆτορ αὐτῶ ἐτέρωθι διαπνῶν, ἢ τὸν σωδὶς πνήσων  
 τα εἰς γαγῆρ. οὐτῶν δὲ ἄρ' ἡμῶν ἐτόλμασεμ ἐκείνους εἰσελθῆναι εἰς πλὴν  
 οἰκίαν, εἴτα διοκῶν ἄρ' ἡμῶν τὸν σωδὶς πνήσωντα ἀφείρε, μόνος καταλα  
 φθῆναι, ὅτι ἐρημος γενέσθαι, ἢ κελεύειν ἐκείνους μὴ εἶναι, ἵνα μετ' ἐμῶν τ' μοι  
 χρόν' ἐνμωρεῖτο. ἔπειτα, ὡς ἄνδρες, οὐκ ἄρ' διοκῶν ἡμῶν τοῖς ὡπλησθεῖ  
 οἰς μετ' ἡμέραν πρὸς ἀγῆλαι, καὶ κελεύσας αὐτοὺς συλλεγεῖν εἰς οἰκίαν  
 ἥν' ἐλὼν τῇν ἐγὼ πᾶσι, μᾶλλον ἢ ἐπὶ δὲ τὰ χίσις ἡ οὐδὲ μὴν τ' νυκτὸς  
 πρὸς ἔχθρην, οὐκ εἰδὼς ὅτι ἵνα οἱ καταλείψομαι, ὅτι ὅτι ἵνα ἔξω, ὅτι  
 ὡς ἀρμόδιον μὲν καὶ τὸν δειπνῶν ἡλθον οὐκ ἐπιδήμιοντα. οὐ δὲ ἡδὲ, ἐπε  
 ρος δὲ οὐκ εἰδόντες ὄντας, κατέλαβον. οὐδὲ ὃ οἶός τε ἡμῶν λαβὼν ἐβόδιζον,  
 καὶ τοῖς εἰς προῆδην, οὐκ ἄρ' διοκῶν ἡμῶν, ὅτι θεράποντας πρὸς ἀσκονά  
 οἰς, ὅτι τοῖς θίλοις πρὸς ἀγῆλαι, ἵν' ὡς ἀσφαλέστατα μὲν αὐτὸς εἰσῆεν, τί  
 δὲ ἡδὲ, εἰ δὲ καὶ ἐκείνους εἶχε σιδήριον, ὡς μεταπλείσων τὸν μαρτύρων τῶν  
 ἡμωρίαν ἐποιέμην. νῦν δὲ οὐδὲν εἰδὼς τ' ἐσομῶν ἐκείνη τῇ νυκτὶ,  
 οὐδὲ οἶός τε ἡμῶν πρὸς ἐλαβον, καὶ μοι ἀνάβηκε τὸ τῶν μάρτυρες.

μαρτύρια. τῶν μὲν μαρτύρων ἀνηκόα, ὡς ἄνδρες, σκέψασθε ὃ ὡς  
 ἡμῶν αὐτοῖς οὕτως πρὸς τὸ τῶν πράγματι ζητῶντες, εἰ ὡς ἐμοὶ  
 καὶ ἐρατοῦ ἐνεῖχε πῶποτε γεγένηται. πλὴν ταύτης, οὐδὲ μί  
 αμ γὰρ ἐνεῖσθε. οὐ γὰρ συκοφαντῶν γράφας με ἐγείνατο,

Bb οὐτε ἐκ



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

neq; ex urbe tentauit eicere, neq; priuatam aduersus me cau-  
sam ullam egit, neq; improbi alicuius mihi facinoris eram con-  
scius, quod ueritus ne quis crederet, eū perdere concupierim,  
neq; si hac patrauissem ditior fieri eius morte sperabam. Pleri-  
q; & enim huiusmodi rerum gratia, mortem inuicem fabricā-  
tur. Tantum itaq; oportet, aut maledictum, aut cōuitium, aut  
iurgium, aut contumelia, aut alia quapiam inter nos contētio  
interuenit, at illum hominem nisi ea nocte, uideram nunquā.  
Quam igitur ob rem huiusmodi ipse periculum adiissem, nisi  
id in me ille delictum perpetrasset, quod unum omnium est  
maximum: deinde aduocatis testibus domū egressus essem?  
Ac licuerat, si quidem iniuria eum perdere cupissem, horum  
conscium mihi adesse neminem. Ego itaque uiri Athenienses  
haud pro me priuato hāc de scelestissimo homine mulctam,  
sed pro omni potius ciuitate sumptam existimo. Nā qui age-  
re talia consueuerint, cum uiderint qualia prāmia huiusmodi  
facinoribus posita sunt, minus aduersus alios errabunt, ubi sci-  
licet & uos eadem esse mente intueantur. Sin uero secus face-  
re animati estis, longe praestiterit, latis iam legibus abrogatis,  
nouas ferre, quibus & his mulcta sancita sit, qui suas uxores cu-  
stodierint: & his summa licentia constituta qui in eas delique-  
rint. Longe namq; id iustius sit, quā à legibus insidias ciuibus  
tendi, quā scilicet iubent, si quis adulterum comprehenderit,  
quamuis in eum potestatem habeat, certamina uero grauiora  
sunt his qui susceperint iniuriam constituta, quam his qui prae-  
ter leges in alienas uxores dedecus admiserint. Nam ipse nūc  
& de capite, & de fortunis, ac de reliquis rebus omnibus peri-  
clitor, quod ciuitatis legibus paruerim.

F I N I S.



ΛΥΣΙΟΥ Α' ΠΟΛΟΓΙΑ.

ὅν τε ἐκβάλλει ἐκ πόλεως ἐπεχίρῃσεν, οὐ τε ἰδίᾳς δίκας ἐδικάζετο, οὐ τε σωήδῃ κακὸν οὐδὲμ, ὃ ἐγὼ δεδιώς μὴ ἴε πύδῃται, ἐπειδύμεν αὐτὸν ἀπολέσαι. οὐ τε εἰ ταῦτα διεπραξάμεν, ἑλπιζομεν μὴ καὶ ἡμᾶτα λήψεται. ἐνιοὶ γὰρ τοιούτων πραγμάτων ἕνεκεν, θάνατον ἀλλήλοις ὑπὸ βλεψέσσι τοσούτου τοίνυν δεῖ ἢ λαιδορίαν, ἢ πλοινίαν, ἢ ἄλλαν ἡς διαφορὰ ἡμῖν γεγονέναι, ὥς τε οὐ τε ἑωρακώς ἢ τὸν ἀνδραπομὸν πώποτε πάλιν οὐ ἐκείνῃ τῇ νυκτί, τί οὖν βυλόμεν. ἐγὼ τριούτορον κίνδυνον ἐκινδύνουμι, εἰ μὴ τὸ μέγιστον τῶν ἀδικημάτων ἢ μὴ ὑπὸ αὐτῷ ἡδίκημην. ἔπειτα πᾶσα καλέσας αὐτὸς μάρτυρας ἡσέβην, ἐξόμ μοι εἰ πᾶς ἀδίκησεν ἐπεθύμεν αὐτὸν ἀπολέσαι, μηδὲν μοι τούτων σωθῆναι. ἐγὼ μὲν οὖν, ὡς ἄνδρες, οὐκ ἰδίᾳ ὑπὲρ ἑμαυτοῦ νομίζω ταύτης γενέσθαι πλὴν ἡμωρίαν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆ πόλεως ἀπάσης. οἱ γὰρ τοιαῦτα πράττοντες, ὁρῶντες διὰ τὰ ἄλλα πρόκειται τῶν πρὸς τῶν ἀμαρτημάτων, ἥτις εἰς τὸν ἄλλον ὁρμαρτησόμεν. ἐὰν δὲ ὑμᾶς ὁρῶσι πλὴν αὐτῶν γνώμῃ ἔχοντας, εἰ δὲ μὴ πολὺ κάλιον, τοὺς μὲν κημύσας νόμους ὁρμαρτῆσαι, ἑτέρας δὲ θῆναι, οἱ ἕνεκα τῶν μὲν φυλάττοντας τὰς ἐαυτῶν γυναικας, ταῖς ζημίαις ζημιώσασσι, τοῖς δὲ βυλομύοις εἰς αὐτὰς ἀμαρτάναν, πολλὸν ἐνδεῶν ποιήσασσι. πολὺ γὰρ οὕτω δίκαιότερον, ἢ ὑπὸ τῶν νόμων τοὺς πολίτας ἐνδερεύνεσθαι. οἱ κελεύσιν μὲν ἑὰν ἡς μοι χὲρ λάβῃ, οὐκ ἂν βύληται καὶ ὁδῶν. οἱ ἄλλοι δὲ ἐπὶ τῇ ἀδικημένῃ καθέσθην, ἢ τοῖς πᾶσι τοῖς νόμοις τὰς ἀλλοτριὰς καταχύνει γυναικας. ἐγὼ γὰρ νῦν καὶ περὶ τῶν σώματων, καὶ περὶ τῶν καμάτων, καὶ περὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων κινδυνεύω, οὐ τοῖς πόλεως νόμοις ἐπειδόμεν.

Τ Ε Λ Ο Σ.

Bb 2





# LYSIAE ORA=

TORIS, FVNEBRIS ORATIO PRO

ijs Atheniensibus qui Corinthijs aduersus Lace  
dæmonios auxiliū ferentes prælio interiere.



I FIERI posse existimarem, o uiri, qui huic funeri adestis, ut eorum qui hoc loci conditi sunt, fortium uirtus hominū oratione ostendi posset, accusarem profecto illos qui paucos dies de istorum laudibus dicendum statuissent. Sed cum neq; omnis ætas cunctis mortalibus parem orationem præclaris horum facinoribus præstare quiret: eo & ipsa ciuitas uidetur mihi breue temporis curriculum præscripsisse, quippe quæ his consulere uoluerit, qui hic uerba facturi sunt. Sic enim illos ueniam ab auditoribus facilius affecuturos arbitrabatur. Verum tamen hac mihi de re oratio est habenda. Certamen tamen omne non circa horum res gestas, sed aduersus eos qui antea de istorum laudibus dixere, uersatur. Tā tam enim horum uirorum inaudita & incredibilis penè uirtus ubertatem, tantam materiam, tantam copiam præstitit, & his qui poëmate ualent, & his qui dicendi elegantia uti uolūt, ut & multa quidem & pulchra, ij qui de ipsis antea uerba habuere planè dixerint: multa uero, & ab illis relicta fuerint, quæ satis superq; dicendi argumenta postferis omnibus allatura sint. Nullius enim ij neq; terræ, neq; maris cuiuspiam rudes extitere. Vbique immortales horum uirtutes celebrantur.

Primum





# ΛΥΣΙΟΥ ΤΟΥ

ΡΗΤΟΡΟΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ

ΤΟΙΣ ΚΟΡΙΝΘΙΩΝ

ΒΟΗΘΟΙΣ.



Ἰμὲν ἡ γὰρ μὴ οἰόντες εἶναι, ὡς προύκοντες, ἐπὶ τῷ  
 δευτέρῳ τάφῳ, λόγῳ δηλώσαι πλὴν τῶν ἐνθάδε  
 κηρυγμάτων ἀνδρῶν ἀρετῶν, ἐμμελῶς ἀνὰ τῆς  
 ἐπαγγελίας ἐπὶ αὐτοῖς ὅτι οὐλίαν ἡμεῶν λέ-  
 γει. ἐπεὶ δὲ τῆς πασῶν ἀνθρώπων ὁ πᾶς ἔσ-  
 νος οὐκ ἴκανός ἐστι λόγῳ ἴσον προσκυνᾶσαι τοῖς  
 τούτων ἔργοις, δι' ἃ τὸ πᾶν ἢ πόλις μοι δοκεῖ προνοεῖν τῶν ἐνθά-  
 δε λεγόντων, ὅτι οὐλίαν πλὴν πρόσταξις ποιῆσαι, ἡ γὰρ μὴ οὕτως ἀν-  
 μάλιστα συγγνώμης αὐτοῦ παρὰ τῶν ἀκασάντων τυγχάνει, ὅμως ὅ-  
 τι ὁ λόγος μοι περὶ τούτων, ὁ δ' ἀγὼν οὐ πρὸς τὰ τούτων ἔργα, ἀλλ'  
 πρὸς τοὺς πρότερον ἐπ' αὐτοῖς εἰρηκότας. τσαύτῳ γὰρ ἀφ' ὅτου  
 αὐτὸν προεσκεύασεν ἢ τούτων ἀρετῇ, καὶ τοῖς ποιῆσαι δυναμύνει, καὶ  
 τοῖς ἐπιπλεῖν βελτιοῦσιν, ὥς τε καλὰ μὴ πολλὰ τῆς προτέροις, πρὶν αὐ-  
 τῶν εἰρηθῆναι, πολλὰ δὲ καὶ ἐκείνοις παραλελειφθῆναι, ἵκανα δὲ καὶ  
 τοῖς ὑπὸ γιγνομένοις ὅτι ἐπὶ ἐπιπλεῖν, οὐ γὰρ γῆρας ἀφροῖ, οὐ τε διαλάτ-  
 τῃς οὐ δὲ μῆκος, πανταχῶς δὲ καὶ παρὰ πᾶσι ἀνθρώποις, οἱ τὰ αὐτὰ  
 τῶν πενθόντες κακῶς τὰς τούτων ἀρετὰς ὑμνῶσι.

Bb

3

πρώτον



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Primum itaq; uetera maiorum pericula pro celebrata famae memoria enarrabo. Dignum est enim ut omnes homines illorum meminerint, & in praconijs cantuum extollendo, & in fortium uirorum monumentis dictitando, & in huiusmodi tempestate honoribus prosequendo, & in defunctorum operibus superstites erudiendo. Amazones enim Martis olim filia fuere: ea ad Thermodontem fluuium habitabant. Quae quidem sola inter finitimos ferro armata, prima omnium equos ascendere. His autem usae insperato ob imperitiam repugnantium, & fugientes consequebantur, & insequentes longe relinquebant. Putabaturq; ob animorum magnitudinem, uiri potius quam ob sexum mulieres. Magis namq; uiris animo praestare uidebantur, quam specie cedere. Cum igitur permultis ea gentibus imperitarent, & in seruitutem finitimos egissent ac de maximo huiusce urbis nomine splendoreq; accepissent, gloria & spe fretae, assumptis bellacissimis nationibus aduersus hanc urbem exercitum ductauere, ubi probos nactae uiros, ingenio similes animos reddiderunt. Et priore illa frustrata opinione, ex periculorum potius magnitudine mulieres, quam ex dissimilitudine corporum uisae sunt. Quibus certe solis non licuit ex erratis comonefactis, quod factum melius in posterum foret consulere, neq; domum redeuntibus, & suam nunciare calamitatem, & nostrorum patrum uirtutem referre potuerunt. Nam in hoc loco pereuntibus, & amentiae poenam dantes, huius quidem urbis ob uirtutis decus, immortalae memoriam effecere, suam uero patriam, ob eam quam hic clade suscepissent, obscuram & ignobilem reddidere. Illae itaque quae alienum solum iniuria concupissent, suum iure perdidderunt. Adraсто autem atque Polynice aduersus Thebas legiones ductitantibus, ac praelio superatis, cum Thebani humani cadauera prohiberent, Athenienses, ubi secum aestimassent, illos si



ΛΙΣΙ'ΟΙ Ε'ΠΙΤΑ'ΦΙΟΣ ΛΟ'ΓΟΣ.

Πρῶτον μὲν οὖν παλαιούς κινδύνους τῶν προγόνων δίδμι, μνήμῃ  
 πρὸς τὴν φήμην λαβῶν. ὅξιοι δὲ πᾶσι ἀνθρώποις κακείνων μεμνησθῆναι,  
 ὑμνῶντας μὲν ἐν ταῖς ᾠδαῖς, λέγοντας δὲ ἐν ταῖς τῶν ἀγαθῶν γνώ-  
 μασι, ὑμνῶντας δὲ ἐν τοῖς κακοῖς τοῖς τοιούτοις, παθεύοντες δὲ ἐν  
 τοῖς πενέσι λόγους τοὺς ζῶντας. ἀμαζόνες μὲν ἔσονται μὲν τὰ παλαιά,  
 ὅρῃσι θυγατέρες, οἰκῶσαι δὲ πρὸς τὸν θερμώδοντα ποταμόν, μύλαι  
 δὲ ὠπλισμέναι σιδήρῳ τῶν πρὶ αὐτάς, πρῶται δὲ τῶν πάντων ἐφ' ἵπ-  
 πους ἀναβάσαι, οἷς ἀνελπίσως δὲ ἀπὸ τῆς ἐναντίας, ἤρουν μὲν τῇ  
 φεύγοντας, ἀπέλθοντες δὲ τοὺς διώκοντας, ἐνομίζοντο δὲ δι' ἅ τινι ἐνφυ-  
 χίαν μάλλον ἀνδρες, ἢ δι' ἅ τινι φύσιν γυναικῶν. πλεονεξία δὲ ἐδόκει  
 ἀνδρῶν ταῖς ψυχαῖς δι' ἀφ' ἑαυτῶν, ἢ ταῖς ἰδέαις ἐκείνων. ἄρχοντες δὲ  
 πολλοὶ ἐθῶν, καὶ ἕρως μὲν τοὺς πρὶ αὐτὰς καταδεδωλωμέναι, λόγῳ  
 δὲ πρὶ τῆς ἐφ' ἑαυτῶν χάριτος ἀκρόαται κλέος μέγα, πολλὰς δόξας καὶ μεγά-  
 λης ἐλπίδος χάρις, πρὸς ἀλαστοῦ τὰ μαχιμώτατα τῶν ἐθῶν, ἐστὶ  
 πενέσι ἐπὶ τῇδε τινὶ πόλιν, τυχεύσαι δὲ ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ὁμοίως ἐκ  
 τῆς αὐτῆς φύσεως τῇ φύσει, καὶ ἐναντίαν τῇ δόξαν τὴν προτέραν λαβεῖν  
 σαι, μάλλον ἐκ τῶν κινδύνων, ἢ ἐκ τῶν σωμάτων ἐδόξαν εἶναι γυναι-  
 κῶν, μόνους δὲ αὐταῖς οὐκ ἐξέγενετο ἐκ τῶν ἡμετέρων μελῶν μαθόντας  
 πρὶ τῶν λοιπῶν ἀμφοτέρωθεν βλαβεράς, οὐδ' οἰκαδὲ ἀπελθόντας ἀπαγ-  
 γῆλαι τῇ περὶ τῶν δυνάμεων αὐτῶν δυνάμει, ὅτι τινι ἡμετέρων προγόνων  
 ἀρετῇ. αὐτὴ δὲ ἀποθανῆσαι, καὶ δόξαν δὲ δύναιτο, τὴν μὲν τὴν πο-  
 λεως δι' ἅ τινι ἀρετῇ, ἀδανάτη μνήμῃ ἐποιήσαντο, τινὲς δὲ αὐτῶν πα-  
 τριδὰ, δι' ἅ τινι ἐνθάδε συμφορὰν, ἀνώνυμον κατέστησαν. ἐκείνη μὲν  
 οὖν τὴν ἀλλοτρίαν ἀδίκως ὑπὸ θυμῷ ἔσθαι, τινὲς αὐτῶν δίκαιως ἀπώλεσαν.  
 ἀδράσας δὲ καὶ ἡτληνέικας ἐπὶ θῆρας ἑστῶτος ἄνθρωπον, καὶ ἡτληνέικας μά-  
 χῃ, οὐκ ἐόντων τῶν κατὰ μέγαν θάπην τῶν νεκρῶν, ἀπὸ τῶν ἡμετέρων  
 ἐκείνων



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

illos si quid per iniuriam patrauissent, poenam morte dedisse maximam, manes uero haud ea sortiri, quæ sua forent, quippe quod per sacrorum piacula, dii superi impietate irritetur. Primum quidem missis præconibus, eos deprecatur, ut mortuos humari sinerent. Exultabant enim uirorum fortium esse, in uiuos hostes animaduertere, meticuloforum autem ac suis uiribus diffidentium in mortuorum corpora animi magnitudinem ostentare. Cum id uero assequi nequissent, aduersus illos exercitus eduxere. Nec ulla prorsus contentionis seges maioribus nostris aduersus Thebanos fuerat. Neque Argiuis superstitibus gratificari uoluere. Verum cum dignum duceret, eis qui bello perisissent iusta persolui, aduersus alteros, pro utrisque periculum subierunt. Pro illis quidem, ne in defunctos uita, etiam delinquentes, maiore ludibrio deos insequerentur: pro alteris uero, ne prius quam in suam patriam abisissent, honorem patrium minus sortirentur, Græcisque legitimis priuati, spe etiam communi planè frustrarentur. His itaque freti rationibus, ac belli fortunas communes omnium hominum arbitantes, & si hostes sibi quidem permultos comparauere, iure tamen muniti socio, superiores prælio extiterunt. Neque secundis tamen elati rebus maius ex Thebanis supplicium affectarunt, sed illis quidem pro nephario eorum facinore, suam demonstrauere uirtutem. Eaque consecuti, quorum gratia uenerant, Argiuorum caduera in sua Eleusine sepeliere. Aduersum septem igitur regum, Thebanæ expeditionis interemptas legiones, Athenienses tales se præstiterunt. In posterum uero tempus, postea quam Hercules humanis rebus excessit, & eius filii, Eurystheum fugientes, à Græcorum nemine exciperentur: utpote quibus plus terroris Eurysthei uis quam splendor rerum ab eo gestarum pudoris afferrent, sese in hanc urbem recipientes, supplices pro aris consedere. Eos autem Eurystheo expositi, Athenienses tradere quidem noluerunt, sed Herculis uereri uirtutem, quam suum formidare periculum maluerunt, pro infir



ΑΓΓΕΙΟΥ ΕΡΙΤΑΨΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

ἡκείνους ἃ ἐὶν ἡδίκησιν, ἀποθανόντας δίκην ἔχοντων μερίστω, τὸν δὲ  
 καὶ τὰ αὐτῶν οὐ κομίζεσθαι, ἱερῶν δὲ μῆανον μὲν τὸν ἄνω θεοῦ  
 ἀσεβῶν, τὸ δὲ πρῶτον πέμψαντες κύρκας, ἐδέοντο αὐτῶν δύναι τε  
 καὶ ἄνω ἀνείρεσιν, νομίζοντες ἀνδρῶν ἃ ἀγαθῶν εἶναι ζώντων τῶν ἐχθρῶν  
 ἡμωρίστω, ἀπιστῶν δὲ σφίσι αὐτοῖς ἐν τοῖς τῶν πεθνεῶν σώμα  
 σι πῶς εὐψυχίαν ἐπιδείκνυντο. οὐδ' αὖτε αἱμονοὶ ἢ τῶν τυχεῖν, ἐστὶν αὖ  
 ἄρ' ἐπ' αὐτοῖς, οὐδ' ἡ μῆα δίαφορᾶς πρότερον πρὸς καδμείους ὑπὲρ  
 σφίς, οὐδ' ἐν τῶν ζώσιν ἀργείων χαριζόμενοι, ἀλλὰ οὐκ ἐπεθνεῶν ἐν τῶ  
 πολέμῳ ἀξιοῦντες τῶν νομιζομένων τυχεῖν πρὸς τοὺς ἐτέρους, ὑπὲρ  
 ἀμφοτέρων ἐκινδύνουσαν, ὑπὲρ ἃ τῶν, ἵνα μηκέτι εἰς τοὺς πεθνεῶν  
 ζήσας τάνοντες, πλείω πρὶς τοῦ θεοῦ διεμβρίζωσιν. ὑπὲρ ἢ τῶν ἐτέρων,  
 ἵνα μὴ πρότερον εἰς τὴν αὐτὴν ἀπέλθωσι, παρὲς ἡμῶν ἀτυχῆσθαι, ὅτι  
 ἐλλοιμῶν νόμος σεσημένους καὶ κοινῶς ἐλπίδος ἡμαρτηκότας. ταῦτα δ' ἴα  
 νοκέντες, ὅτι τὰς ἐπὶ τῶν πλείων τύχας, κοινὰς ἀπάντων ἀνθρώπων  
 νομίζοντες, πολλοὺς ἃ πολέμους κτώμενοι, τὸ δὲ δίκαιον ἔχοντες σύμ  
 μαχον, ἐνίκων μαχομένοι. ὅτι οὐκ ὑπὲρ τῆς τύχης ἐπαρθεύτες, μείζονος  
 πρὸς καδμείων ἡμωρίας ἐπεθύμησαν, ἀλλ' ἐκείνοις ἃ ἀντὶ τῶν εὐσεβεί  
 ας, πῶς αὐτῶν ἀρετῶν ἐπεδείξαντο, αὐτοὶ δὲ λαβόντες τὰ ἄλλα ὧν πρὸ  
 ἔνεκα ἀφίκοντο, τοὺς ἀργείων νεκροὺς ἔθαψαν ἐν τῇ αὐτῇ ἐλευσίνι. πε  
 ρὶ ἃ οὖν τὸν ἀποθανόντα τῶν ἐπὶ ἀπὸ τῆς θήρας, περὶ γεγόνασιν.  
 τῶν ἐτέρων ἢ χροῶν ἐπεθεῖν ἡρακλῆς ἃ δὲ ἀνθρώπων ἡφανίσθη. οἱ ἢ παῖ  
 δες αὐτῶν ἐφύοντο ἃ ἐνυδρία, δὲ ἡλάνοντο δὲ ὑπὲρ πάντων τῶν ἐλλήνων,  
 ἐκχυομένων ἃ τῶν ἐργῶν, φοβεσμένων ἢ πῶς ἐνυδρίας δάμαμι,  
 ἀφικόμενοι εἰς τὴν δὲ πάλιν, ἡκέτι ἐπὶ τὸν βωμόν ἐκαθέζοντο.  
 ζήσας μέντοι αὐτῶν ἐνυδρίας, ἀθηναῖοι οὐκ ἠθέλησαν ἐκδύναι, ἀλλὰ  
 τῶν ἡρακλῆος ἀρετῶν μάλλον ἢ δύναι, ἢ τὴν κίνδυνον τὸν αὐτῶν ἐφοβούντο.

Σς

ἢ ἐξ ἑ



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

& pro infirmioribus, iuste concertare, quàm potioribus obsequentes, affectos ab illis iniuria dedere, dignius censuerunt. Quam ob rem, cum Eurysteus tum suis, tum eorum qui per id temporis Peloponnesum tenerent, fretus uiribus aduersum hanc urbem legiones, ductitasset, neq; in tam præsenti discrimine, maximisq; terroribus maiores nostros poenituit, qui ea sese mente ac sententia præsiterunt, qua antea extitissent. Nā tametsi, neq; boni priuatim quippiam ob eorum patrem susceperant, neq; illos norant cuiusmodi, qui nam essent futuri uiri, tamen suæ iusticiæ esse duxere, ut uel nullis antea in Eurysteū inimicitijs, neq; ullo prater gloriæ præmiū, quæstu posito, tantum pro ijs periculi susciperent. Enim uero & iniuriam patientes miserebantur, & inferentes odio insequébātur. Proinde & hos arcere ab iniuria pergebāt, & his auxilium ferre dignum arbitrabantur. Existimabant enim libertatis argumentum, nihil inuitos facere, iusticiæ uero iniuria lacessitis auxilio esse: magnanimitatis autē pro his utrisq; si opus fuerit, pugnando interire. Vtriq; autem usq; adeo elatis animis erant, ut neq; qui cum Eurysteo sentiebant, quicquam ab inuitis assequi poscerent, neq; Athenienses dignum ducerēt, ut Eurysteus ipse supplicans, supplices Herculis filios ab sese extruderet. Cum uero priuatis uiribus in aciem contra perrexissent, ex omni Peloponneso inferētes se legiones prælio superarūt. Sicq; Herculis filijs, pspexere, ut & eorū corpora in tuto cōstituerēt, & omī sublata formidine, animos etiā ob patris uirtutē liberarēt. Illos certe suis piculis ipsi coronātes, lōge meliore fortuna usos ostēderūt, q̃ unq; pater extitisset. Ille nāq; & si plurimorū mortalib⁹ bonorū fuisset autor, uitā sibi & laboriosā, & cōrētiosā ambitiosamq; cōstituēs, iniustos quidē alios multauit, in Eurysteū uero, q̃ & inimic⁹ esset, & iniuria se afficeret, aduertere haud potuit. Eius aut filij, huiusce urbis beneficio, uiderūt eodē die & se saluos factos, & inimicos supplicio affectos. Enī uero per multa maioribus nostris suberant, quibus una eadē sententia, iusticiæ



ΑΤΤΙΣΙΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

καὶ ἡγεῖσθαι ὑπὲρ τῶν ἀσθενεσέων μετὰ τῆς δικαίας διαμάχης μάλο  
 ρον, ἢ τοῖς δυνάμεισι χαριζόμενοι τοὺς ὑπὸ ἐκείνων ἀδικημένους ἐκ  
 δουλείας. ἐπιτραπέζιον δὲ ἐνυδαίως μετὰ τῶν ἐκείνων χρόνων πλο  
 πόννησον ἐχόντων, οὐκ ἐγγὺς τῶν δεινῶν γενόμηναι μετέγνωθαι, ἀλ  
 λά τῷ αὐτῷ εἰχορηνώμην, ἢ μὴ πρότερον. ὡς αὖθις καὶ οὐδὲν ἰδίαν ὑπὲρ  
 τῆς πατρὸς αὐτῶν πεπονηότες, ἐκείνους τὸν εἰδότες ὅτι οἱ ἄνδρες  
 ἔσονται γενόμηναι. δίκασον δὲ νομίζοντες εἶναι, οὐ προτέρως ἐχθρας ὑπὲρ  
 χάσας προὐκ ἐνυδαίως, οὐδὲ κέρδιον προκημύσας πάλιν δόξης ἀγαθῆς.  
 τὸν δὲ κίνδυνον ὑπὲρ αὐτῶν ἤσαντο, οὐδὲ καὶ ἀδικημένους, ἐλεοῦντες,  
 τὸν δὲ ὑβρίζοντας, μισῶντες, οἱ τὸν καλὸν ὡς ἐχθρὸν, τοῖς δὲ ἐπι  
 κερδῆς ἀξιῶντες, ἡγεμῶναι ἐλθουσίαν καὶ σήμερον εἶναι, μὴ μὲν ποιῆναι ἀ  
 κοίτας, δίκασον δὲ τοῖς ἀδικημένοις βοηθῆναι, ἐν ψυχίαν δὲ ὑπὲρ τῶν  
 τῶν ἀμφοτέρων εἰ δέοι, μαχομένους ἀποθνήσκον. τὸν δὲ ἐφρόνουν  
 ἀμφοτέρω, ὡς οἱ καὶ μετὰ ἐνυδαίως οὐδὲν παρ' ἐκόντων ἐξήταν ἐνρί  
 σκεῖν, ἀθηνᾶς οἱ δὲ οὐκ ἡγεῖσθαι ἐνυδαίως αὐτὴν ἰκετεύοντα, τῷ ἰκέτῃ αὐτῶν  
 ἐξελεῖν. πρὸς αὐτὰς οἱ δὲ ἰδίαν δυνάμει πάλιν ἡ ἀπάσης πελοποννήσου  
 στρατὸν ἐλθόντων ἐνίκων μαχόμενοι. καὶ τῶν παλαιῶν τὰ καὶ σώματα εἰς  
 ἀδαν κατέστησαν, ἀπαλλοτρίωντες τὸν δὲ οὐδὲ τὰς ψυχὰς ἡλευθέρωσαν.  
 διὰ τὴν τῆς πατρὸς ἀρετὴν, ἐκείνους δὲ τοῖς αὐτῶν κινδύνοις ἐσεφάνωσαν.  
 τὸν δὲ ἐντυχέσει οὐδὲν παλαιῶν οὐκ ἐγένοντο τῆς πατρὸς, οὐ καὶ περ  
 ὦν ἀγαθῶν πρὸς αὐτὸς ἀπασιν ἀνθρώποις, ἐπίπνον οὐ φιλονεικον,  
 καὶ φιλότιμον αὐτῶν κατὰ σῆμας εἶον, οὐδὲ καὶ ἄλλους ἀδικούντας ἐκ  
 λασειν, ἐνυδαίως οὐδὲ ἐχθρὸν ὄντα, καὶ εἰς αὐτὴν θύαμαρτάνοντα, οὐκ οἶος  
 περὶ ἡμῶν ἔσονται. οἱ δὲ παλαιῶν αὐτὴν διὰ τὴν δὲ πάλιν πόλιν τῇ αὐτῇ εἰ  
 δομὴν ἡμέραν πάλιν αὐτῶν σωτηρίαν, οὐ πάλιν ἐχθρὸν ἡμῶν. πρὸς  
 αὐτὸν οὐκ ὑπῆρχε τοῖς ἡμετέροις προγόνοις μὴ γνῶμη χρόνοις



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

iusticiæ certamē caperēt. Nā & ipsa uiuēdi primordia iusticia sequebat. Nō em̄ ueluti alij multi undiq; cōfluētes, alienū solū prioribus expulsis colonis, incoluerūt, sed indigenæ hāc ipsā sibi, & matrē & patriā nacti sunt. Idē uero & primi ea tēpestare soliq; extitere, q; tyrānis ex hac ora eiectis, populi principatū constituerent. Existimabant enim communem omniū libertatem, concordiam esse maximā. Quare cum spe inter se communium pericula agitarent, rem publicam liberis animis gerebant, lege quidem, bonos honorando, malos autem iure plectendo. Censebant enim beluarum esse, ut uim sibi inuicem afferrent: decere autem homines, lege quidem ius diffinire, oratione autem persuadere, re uero hisce inseruire: quippe quod à lege regantur, ab oratione autem doceantur. Itaque & honeste geniti, & honesta sentientes, plurima certe, horum qui hoc loci positi sunt progenitores, & pulchra facinora admirabiliaq; gessere. Qui uero ex illis orti sunt trophæa certe sua uirtute, tum memoratu digna, tum magna, tum ubique gentium reliquere. Soli namq; aduersus multa barbarorum milia pro omni Græcia dimicarunt. Darius enim Asiae rex, haud contentus praesentibus bonis, sed sperans Europam in seruitutē agere, quingentorum milium hominum exercitum misit. Hii autem rati, siue hanc ciuitatem sua sponte amicam fecerint, siue inuitam superarint, facile reliquis Græcis imperari posse, Marathonem occupauere. Ita namq; destitutum iri socijs Græcos arbitrabantur, si trepidante adhuc Græcia, quo pacto inuadētib; repugnādum sit periculū fecerint. Accedebat ad rē, quod his de hac urbe ex prioribus rebus gestis opinio innotuerat, ut si quidē aduersus aliā prius urbē ire perrexerint, & illos foret Atheniensesque repugnantes habituri, quippe quod summa cum animorum alacritate, auxilium iniuste affectis scirent alaturus: sin autem copias huc egerint, nullos Græcorum alios fore, qui pro aliorum salute, belli molem subire praesumerent manifestasq;



ΛΥΣΙΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

πρὶ τῆς δικαίας διαμάχης, ἢ τε ἂν ἀρχὴ τῆς εἰς δικαίαν, οὐ γὰρ ὥς πρὶ οὐ  
 πολλοὶ πανταχόθεν σωθῆναι μένοι, ἐπεὶ ἔτι δεῖ ἐκβάλλοντες, πῶς ἄλλο  
 τριῶν ὤνηται, ἀλλ' αὐτόχθονες ὄντες, πῶς αὐτῶν ἐκείνην το μῆτρα καὶ  
 πατρίδα. πρῶτοι δὲ ἐμὲ μόνον, ὃν ἐκείνῳ ὅθι χρόνῳ ἐκβάλλοντες τὰς  
 πρὸ κρίσεως αὐτῆς διαμαρτίας, δημοκρατίαν κατεστήσαντο, ἢ γὰρ οἱ μὲν τῶν  
 πάντων ἐλθόντες, ὁ μόνος αἶμα μετρίως. κοινὰς δ' ἄλλήλοις τὰς  
 ἐκ τῶν κινδύων ἐλπίδας ποιεῖν, ἐλθόντες τὰς ψυχὰς ἐπὶ λυ-  
 τεύοντες, νόμῳ τοὺς ἀγαθοὺς ὑμῶν καὶ τοὺς κακοὺς κολλάζοντες. ἢ γὰρ  
 σάμενοι δικίῳ μὲν ἔργῳ εἶναι ὑπὸ δὲ ὁδῶν εἰς κρατεῖν. ἀνδρῶ-  
 ποις, ἢ προσήκον, νόμῳ μὲν ὁρίσασθαι δίκαιον, λόγῳ δὲ πείσασθαι, ἔργῳ δὲ  
 πείσασθαι ὑπὸ κρατεῖν, ὑπὸ νόμῳ μὲν βασιλευμένους, ὑπὸ λόγῳ δὲ διδασκο-  
 μένους. ἐγὰρ τὶ ἐφώτερος καλῶς ἐγνόντες ὁμοῖα, πολλὰ μὲν κα-  
 λὰ ἐθαυμάσατο οἱ πρόποιοι τῶν εὐθάρδεος καμμένων ἐργάσαντο, αἰμυλῆς  
 δὲ καὶ μεγάλας, καὶ πανταχόθεν οἱ δὲ ἐκείνων γεγονότες, ἔσπασα δ' ἴα πῶς  
 αὐτῶν ἄρετῶν κατέλιπον. μόνον ἔτι ὑπὲρ πάντων τῶν ἐν ἐλλάδῃ  
 πρὸς πολλὰς μυριάδας τῶν βαρβάρων διέκινδύνοντο, ὃ δὲ τ' ἀσίας  
 βασιλεὺς οὐκ ἀγαθῶν τῶν ὑπάρχοντων ἀγαθῶν, ἀλλ' ἐλπίδων καὶ πῶς  
 εὐρώπῳ δὲ λῶσεως, ἔσφαλε πεντήκοντα μυριάδας στρατῶν. ἢ γὰρ σάμε-  
 νοι ἢ εἰ τῶνδε τῶν πόλιν, ἢ ἐκείνων εὐέλπῳ κινήσαντο, ἢ ἀκράτῳ κατὰ στρα-  
 τῶν, ἔσφαλες τῶν πολλῶν ἐλλήνων ἄρξιν, ἀπέβησαν εἰς μαρμαίνα, νομί-  
 σματα οὕτως ἄν ὅς. \* θωπείῃ εἶναι συμμάχων τῶν ἐλλήνων  
 εἰ ἐκ βασιλευσάντων τῶν ἐλλήνων ὧς ἐπιόντας ἀμύναντο τὸν κινδύνον  
 κινήσαντο. ἐν δὲ αὐτοῖς ἐκ τῶν προτέρων ἔργων πρὶ τῆς πόλεως τοιαύτης  
 δόξης. \* ἐπὶ ἄλλῳ πόλιν ἴωσιν ἐκείνοις, ἐπὶ ἀθηναίοις περὶ  
 σπῆς. \* τοῖς ἀδικημένοις ἡξῶσι βοηθήσοντες, εἰ δὲ εὐθάρδεος πρῶ-  
 τον ἀφίξονται, οὐδ' ἑναὶ ἄλλας τῶν ἐλλήνων παλιν ἴωσιν, ἔτι δεῖ σῶζοντες  
 σπῆς.



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

manifestasq; prolis inimicitias aduersum se illorū irritare. Barbari itaq; huiusmodi sententia fuere. Maiores autē nostri non cogitatione ac metu quodam, belli pericula internoscentes, ac existimantes potius gloriosum letum, probis uiris immortalē laudem relicturnum, nequaquam hostium multitudinē formidauerunt, sed propriae uirtuti potius fidei, & eo pudore acti, suum Barbari agrum occupassent, expectare noluerūt, quo ad socij persuasi auxilio uenirent. Neq; rati quidē sunt, oportere ut ipsi reliquis Gracis, sed reliqui sibi potius haberent salutis gratias. Quae cum omnes una mente sentiret, obuiam processere, & pauci illi aduersus multos. Putabant enim mortē sibi cū multis esse cōmuniorem, fortium autem uirorū esse, ut parua muniti manu alienas animas sua morte redimerent, ac memoriā ex periculis priuatam relinquerēt. Non autē absurde censebāt quos minus soli uicissent, neq; cum socijs quidem possent, & ut uicti quod parum ante alios interirent. Si uero uicerint, & reliquos quoq; liberarint. Quapropter, cū probos se uiros praestitissent, uirtutis autem gratia uitam contempsissent, magisq; suas apud leges ueriti essent, quā belli periculum timuissent. Trophaea de Barbaris, qui auri cupiditate, in aliēnum solū impetum fecissent, pro Graciae libertate, ad Atticae confinia firmare. Tanta uero cum celeritate, id discriminis confecerunt, ut illi ipsi Barbarorum in hunc agrum aduentum, nostrorumque patrum uictoriam cateris nunciarint. Et enim pro futuro periculo metuit reliquorum nemo. quin de sua libertate certiores effecti incredibili quadam laticia gaudioque perfusi sunt. Nihil itaque mirum cesserit, si ob uetera praeclearaque facinora, perinde atque si noua essent, & iam hoc tempore cuncti mortales nostrorum maiorum uirtutem admirarentur aemulenturque. Post haec autem Xerxes Asiae rex, cum esset Graciam aspernatus, suaque illum fefellisset spes, & ob rem male gestam sese inhonoratum intueretur, excrucieturque animi, autoribus calamitatis iratus, utpote



ΛΥΣΙΟΥ Β' ΠΙΤΑΓΟΡΟΣ ΛΟΓΟΣ.

Φανερὰν ἔχοντες πρὸς ἐκείνους ὕπὲρ αὐτῶν καταδέσθαι. οἱ γὰρ τοῖνυν  
ταῦτα δ' ἰευσσώμεθα, ἀλλ' οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι οὐ λογισμῷ εἰδότες  
τοὺς ἐν τοῖς πολέμοις κινδύνους, ἀλλὰ νομίζοντες τὸν ἐν κλειᾷ θάνατον,  
ἀθάνατον πρὸς τῶν ἀγαθῶν καταλείπειν λόγον, οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ  
πλην τῶν ἐναντίων, ἀλλὰ τῇ αὐτῇ ἀρετῇ μάλλον ἐπίσθουν. Ὁ  
αἰχμωόμενοι οὐκ ἦσαν οἱ βάρεβαιοι αὐτῶν ἐν τῇ χώρᾳ, οὐκ ἐνέμειναν  
πυλίδεσσι, οὐδ' ἐβοηθῆσαι τῇ συμμάχῳ, οὐδ' ἐπ' ἐπὶ τῇ δ' αὖτε, ἑτέροις  
ἐν σωτηρίᾳ χάριν εἰδέναι, ἀλλὰ σφίσιν αὐτοῖς τοὺς ἄλλους ἔλαυναν.  
ταῦτα μὲν γνῶμη πάντες γνόντες, ἀπὸ τῶν ὀλίγων πρὸς πολλοὺς  
ἐνόμιζον γὰρ

ταῦτα ἔλεγε ἐν ἀντιγράφῳ τοῦ παρ' ἄλλῳ τετυπωμένου



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

utpote qui neq; malorum quicquam passus, neq; fortissimos, viros expertus esset, quos decennium comparat: cum nauibus mille ac ducētis ueniebat, peditum autem infinitam adeo multitudinem agebat, ut si quis eas nationes, quæ eum sequebantur, numero complecti uoluerit, laboriorissimum admodum sit. Quod uero maximum est argumentum multitudinis, cum sibi liceret ad angustissimū Hellespontū omnes pedestres copias, ex Asia in Europam traicere, haud uoluit. Putabat enim hoc pacto non parum sibi temporis terendū. Quare & natura ingenitas, diuinascq; res, atque humana ingenia, aspernatus, per ipsū mare iter aggressus est, & nauigatione per continentem facta Hellespontum iunxit, Athon diffodit, nemo sustinuit, nemo restitit. Sed alij quidem inuiti paruere, alij uero se ultro dedidere. Nam hi quidem satis ad repugnandum uirium nō habebant, hi uero pecunijs uiciati corruptiq; fuerant. Vtrōq; autem inclinabatur & quæstu, & metu. Athenienses uero in hoc Græciæ statu, naues ipsi ascendentes ad Arthemisum auxilia contulere. Lacedæmonij autem & ex socijs aliqui ad Thermopylas obuiam facti sunt. Putabant enim ob locorum angustias, transitum tueri posse. Cum periculum uero appteret, per idem temporis, Athenienses quidem nauali bello superiores euasere, Lacedæmonij autem, haud animorum inopes facti, sed eorum decepti multitudine, & quos pro locorū præsidijs futuros existimassent, & aduersum quos dimicaturi forent, haud quidem ab hostibus uicti, sed quo in loco ad pugnandum positi fuerant, interempti sunt. Hoc igitur pacto Lacedæmonijs ea calamitate percussis Persæ qui transitus potiti essent, in hanc urbem castra mouebant. Maiores autem nostri, ubi de Lacedæmoniorum clade accepissent, ancipiti in periculo constituti erant, haud ignari, si quidem, terrestribus copijs cum barbaris congregiantur, adnauigantes illi cum mille nauibus, uacuam urbem capient: sin autem triremes incendere uoluerint, à pedite capientur. Vtrunq; uero nequid erint.



\*

πλὴν στραῖα ἐκ φιλίας εἰς πλὴν εὐφρόνῳ, οὐκ ἠθέλησε, ἡ δ' ἑμὸς  
πλὴν διατριβῶν ἀντιπαραστήσει. ἀλλ' ὅτι πρὸς δὲ, καὶ τὰ φύσιν πε  
φυκότα, καὶ τὰ θεὰ πρᾶγματα, καὶ τὰς ἀνθρωπίνους διανοίας, ὁ δὲ  
μὲν δὲ φιλία ἀλάσως ἐποιήσας, πολλοὶ δὲ δὲ τὴν γῆν ἠγάπησεν γενε  
αῖα. Ζεύς δὲ μὲν ἐλάττωσεν, Διὸς δὲ τὴν ἀνδρῶν, ὅτις ἀνδρῶν  
δυστυχῶς, ἀλλὰ τὴν μὲν ἀκόντων ὑπακόντων, τὴν δὲ ἐκόντων προ  
διδόντων. οἱ μὲν μὲν οὐχ ἱκανοὶ ἦσαν ἀμύνασθαι, οἱ δὲ ὑπὸ βροχίας  
ἐφθαρμένοι, ἀμφοτέρω δὲ ἡμῶν τὰ πείθοντα, κέρδιος, καὶ δέος.  
ἀθηνᾶ δὲ οὕτω διακρίνει τὴν ἐλλάδα, ἀντὶ μὲν εἰς τὰς ναῦς εἰσι  
βάλλετε, ἐπὶ ἀρτεμίσιοι βοήθησαν, λακεδαμόνιοι δὲ καὶ τὴν συμμά  
χων ἐνίοι εἰς περὶ πύλας ἀπὸ τῆς ἡμέρας, ἡ δ' ἑμὸς δὲ τὴν σενότιαν  
τὴν χωρίων, πλὴν πάροδοι οἱ μὲν τε εἰσελθὼν διαφυλάττει. γενομένων δὲ  
τῶν κινδύνων κατὰ τὸν ἀντὶ βρόχον, ἀθηνᾶ δὲ μὲν ἐνίκων τῇ ναυμα  
χίᾳ, λακεδαμόνιοι δὲ οὐ δὲ τὰς ψυχὰς ἐνδεῖς γενόμενοι, ἀλλὰ  
τῶν κινδύνων ἐφθάρησαν, καὶ οὐς φυλάττει ὥνουν, καὶ πρὸς οὐς κινδυνεύ  
σαν ἐμελλομὲν οὐχ ἡττηθέντες τὴν ἀντιπαραστήσει, ἀλλ' ἀποδιδόντες οὐ πρ  
εἰτάχθησαν μάχεσθαι. τὸ δὲ τὸν τρόπον τὴν μὲν δὲ συσχεσάντων, τὴν  
δὲ φιλία πρὸς δὲ κρατησάντων, οἱ μὲν ἐπορεύοντο ἐπὶ τὴν πόλιν.  
οἱ δὲ ἡμέτεροι πρόγονοι πυθόμενοι μὲν πλὴν γεγεννημένῳ λακεδαμο  
νίοις συμφορᾷ, ἀπορῶντες δὲ τῶν πρὸς ἐσσηκόσι πρᾶγμασι, εἰδόν  
τες δὲ οὐ μὲν κατὰ γῆς τῶν βαρβάρων ἀπαντήσαντα, ὡς πλεονέκτες  
χιλίας ναυσὶν ἐρήμῳ πλὴν πόλιν λήφονται. εἰ δὲ εἰς τὰς τριήρεις  
ἐμβήσονται, ὑπὸ φιλίας περὶ στρατῶν ἀλόνονται. ἀμφοτέρω δὲ

Dd οὐ δὲ



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

nequiverint, & repugnare & praesidij satis relinquere. Proinde duabus difficultatibus positus utrum relinquenda sit patria, an cum Barbaris congressi, Gracos in servitutem agant. Rati satius esse, cum uirtute & paupertate, & fuga libertatem, quam cum probro, atque opulentia, patriae servitutem, quo Graeciae consulere, urbem deseruere. Sic enim ex parte, aduersus utraque non autem aduersus ambas una uires, belli discrimen subeant, Quare & filijs, & uxoribus, & matribus ad Salaminam positus, congregarunt, & aliorum sociorum classem. Nec multis post diebus, omnis Barbarorum, tum pedes, tum classis, aduentarat. Quod quis intuens non pertimuerit? Quam magnum terribileque periculum, huic ciuitati, pro Graecorum libertate susceptum est, qua uero mente fuerant, uel eos intuentes qui in illis nauibus essent: praesertim cum & eorum salus in ambiguo, & periculum foret in limine, aut qui pro necessitudine, proque praemijs apud Salaminios posita fuissent, naualem pugnam dimicaturi essent. Tanta uero hostium multitudine circumdabantur undique, ut inter praesentia mala minimum sibi foret, mortem suam ante se uidere. Maximam uero miseriam a uictoribus Barbaris superatos passuros credebant. Vbi propter instantem difficultatem, & saepenumero inuicem complexati sunt, & merito sese deplorarunt. Videbant enim & naues suas admodum paucas, & hostium classem permagnam esse. Sciebant & urbis solitudinem factam, & agrum praedae datum, Barbarisque refertum: templa exusta, omnes in extremis positos calamitatibus. Audiebant in eodem Graecum Barbaricumque Paanem commisceri. Vtrinque autem ingruerat, & pereuntium clamor, & mare cadaueribus plenum, cum permulta fierent, & amicorum, & hostium naufragia, cum multum temporis mutuo inter se classes concertarent.

Cum







LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Cum uiderentur quandoq; superiores & salui facti, interdum uero & superati & perdit. Vbi ob instantem formidinē, multa uidisse existimabant quæ non uidebāt, ac multa audire quæ minime audierant. Quæ autem deorum supplicationes factæ non sunt, aut sacrificiorum recordationes, & filiorum commiseratio, uxorū desiderium, patrum matrumque lamentatio? Consideratio autem omnis, si minus prospere successisset, futurorum malorum fuerat. Quis autem deorum ob periculi magnitudinem, non eorum misertus esset, aut quis hominū minus collachrymasset, aut quis deniq; eorum audentia delectatus non esset? Longe profecto cæteris hominibus uirtute maiores illi nostri, tum consilijs, tum armis, præstitere. Nam & urbem relinquendo, & naues incendendo, & sese paucos aduersus tantas Asiæ copias morituros opponendo, naualis prælii uictoria potiti, cunctis mortalibus ostenderūt, longe præstitisse, cum paucis pro libertate tuenda dimicare, quàm cū multis seruitute pressis pro patria seruitutem agere. Plurima uero illi facinora atq; pulcherrima pro Graciæ libertate contulerūt. Et ducem quidem Themistoclem illum qui oratione, & consilio rebusq; gerendis, nemini omnium cederet, qui naues plures quàm reliqui omnes socij, uiros præterea experimento singulari duceret, tametsi aliorum Græcorum nonnulli sese his & consilio & multitudine comparandos uoluerint. Quapropter nō iniuriā præmia naualis pugnae, ab ipsa Graciā haud im merito susceperunt. Pulchre uero & ipsam fortunā periculis congruentem adepti sunt: propriam autem atq; ingenitam uirtutem suam, Asiaticis Barbaris ostenderunt. Cum tales igitur se Athenienses in bello nauali præstitissent, ac periculorum lōge plurimum ipsi pertulissent, priuata uirtute, publicam sunt & reliquæ Graciæ libertatem assecuti. Postero uero tempore, cū Peloponenses muro Isthmon cingerent, suaq; salute contenti esset, putaret aut maritime se discrimine liberatos, ac reliquos

Græcos



ΛΙΣΙ'ΟΥ Ε'ΠΙΤΑ'ΦΙΟΣ ΛΟ'ΓΟΣ.

δοκῶντες, τό τε μὲν νενικηκέναι Ἐσέωδι, καὶ δὲ ἡπῶδι, Ἐπολι-  
λέναι. ἢ καὶ διὰ τὸν πόντον φόβον πολλὰ μὲν ὥσθηται ἰδίῳ ὧν οὐκ  
εἶδον, πολλὰ δὲ ἀκῶσαι ὧν οὐκ ἤκω. ποταῖ δὲ οὐχ ἰκετῆται θεῶν  
ἐγένοντο, ἢ δυσιῶν ἀναμνήσεις, ἐλεός τε παίδων καὶ γυναικῶν πόθος,  
δοκτοῖς τε πατέρων καὶ μητέρων; λογισμὸς δὲ εἰ δυσυχῆσαι τῶν μελ-  
λόντων ἐσεῖται καὶ οὐκ ἂν θεῶν ἡλέησαι αὐτοὺς ὑπερὶ τῆς μεγέθους  
τῆς κινδύνου, ἢ ἡ ἀνὴρ οὐκ ἀνεδ' ἀκρυσεν, ἢ τὸ λῆμνός οὐκ ἂν ἡ ἀ-  
δικία, ἢ πολὺ πλεῖστον ἐκέναι, ἢ τὴν ἀρετὴν ἀπάντων ἀνθρώπων δὲ  
ἡνεκα, Ἐπὶ τῆς βαλεῖν μασί, Ἐπὶ τῆς τῶν πολέμων κινδύνους, ἐκλι-  
πόντες, μὲν τὴν πόλιν, εἰς τὰς ναῦς δὲ ἐσεῖται, τὰς δὲ αὐτῶν ψυχὰς ὁ λό-  
γος οὐκ ἀνδράγαυτοις τῶν πλεόντων τῶν ἀσπίας, ἐπὶ δὲ εἰς αὐτὴν πᾶσι  
θρόνους νικητῶν καὶ ναυμαχίας, ὅτι κρείττον μετ' ὀλίγων ὑπερὶ τῆς ἐλ-  
θεῖας κινδυνεύει, ἢ μετὰ πολλῶν βασιλευμένων ὑπερὶ τῆς αὐτῶν δὲ  
λείας, πολλὰ δὲ καὶ ἀλλὰ ἐκείνοι ὑπερὶ τῆς ἐλλήνων ἐλθόντες  
αὐτοὺς βαλεῖν. Στρατηγὸν μὲν δεμισοκλέα ἱκανώτατον εἶπεν, καὶ γινώ-  
ναι, Ἐπὶ πρᾶξι, ναῦς δὲ πλείους τῶν ἄλλων συμμάχων, ἀνδράς δὲ ἐμ-  
ποροτάτους, καὶ τινες δὲ τούτοις τῶν ἄλλων ἐλλήνων ἤριον γινώ-  
μην, Ἐπὶ τῇ ἀρετῇ, ὥς τε δικαίως μὲν ἀναμνησθήτω ἀρί-  
στα τῆς ναυμαχίας ἔλαβον, παρὰ τῆς ἐλλάδος. ἐκόντως δὲ πᾶσι  
χίαν ὁμοῦ τῶν τοῖς κινδύνους ἐκτῆναι, γνησίαν δὲ καὶ αὐτόχθον  
νατοῖς ἐκ τῆς ἀσπίας βαρβάρους τῶν αὐτῶν ἀρετῶν ἐπεδείξαν.  
Ἐμὲ μὲν οὖν τῇ ναυμαχίᾳ τοιούτους αὐτοὺς παρὰ χόοντες, Ἐπὶ πολὺ  
πλεῖστον τῶν κινδύνων μεταχόοντες τῇ ἰδίᾳ ἀρετῇ, κοινῶν τῶν ἐλθόν-  
των τοῖς ἄλλοις ἐκτῆναι. ὕστερον δὲ πελοποννησίων τῶν χιζόντων  
τὸν ἰσθμόν, Ἐπὶ ἀγαπώντων μὲν τῇ σωτηρίᾳ, νομιζόντων δὲ ἀπλη-  
λάχιστα τῆς κατὰ θάλασσαν κινδύνου, Ἐπὶ διανοουμένων τοὺς ἄλλους



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP:

Græcos in Barbarorum seruitutem deuenturos arbitrarentur, atque contemnerent, irati Athenienses illis, consulere, si ita sint animati, omnem potius Peloponnesum muro circumdarent. Nam si à Græcis hi proditi cum Barbaris futuri sint, neque illis mille nauibus opus erit, neque his proderit Isthmi murus: quippe quod maris principatum rex sit uel sine discrimine habiturus. Edocti uero Lacedæmonij putantesque nec iuste facere, nec recte consulere, Athenienses autem, & iure facere, & eos monere quàm optime, ad Plataeos auxilium tulere. Nocturno uero, cum sociorum plurimi, ob hostium multitudinem, se ex ordinibus subduxissent, Lacedæmonij quidem & Tegeata in fugam Barbaros uertere. Athenienses autem atque Plataenses, Græcos omnes qui de libertate desperarent, seruitutemque paterentur, pugnando uicere. Illo itaque die pulcherrimum exitum superioribus periculis apponentes, firmam quidem Europæ libertatem præstiterunt, & omnibus in periculis declarantes uirtutem suam, & soli & sociati, & pedestri naualiq; certamine, & in Barbaros & in Græcos, ab omnibus digni habiti sunt, tum à socijs, tum ab hostibus qui Græciæ præessent. Postea uero tempestate Græcanico bello ob præteritarum æmulationem, gestarumque rerum inuidiâ, & ipso constituto, cum magni se omnes facerent, ac parua singuli crimina deprecarentur, Atheniensibus aduersus Aeginetas & eorum socios prælio nauali belligerantibus, septuaginta eorum cepere nauis. Eodem uero tempore cum Athenienses Aegyptum, Aeginamque bello premerent, iuuentusque nauibus ac terrestri expeditione abesset, Corinthij, Corinthiorumque socij rati, aut huic urbi solitudinem inducere, aut ex Aegina exercitum educere, egressi ad unum omnes Geraniam Megaridis montem occuparunt,  
Athenienses



ΛΙΣΙΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

Ἕλληνας, πρὶν δ' ἔμ, ὑπὲρ τῆς βαρβάρους γενομῶν, ὁρῶντες Ἀθηναῖοι, σω-  
 εδύμενοι, ἀντὶς εἰ ταύτῃ τῷ γνώμῃ ἐξέστην πρὶ ἁπάσῃ τῷ πελο-  
 πόννησιν Τῆχος, πρὶ βαλῆν. εἰ δ' αὐτοὶ ὑπὲρ ἡλλήνων προδιδόμῃοι μετὰ  
 τῶν βαρβάρων ἔσονται, ὅτι ἐκείνοις δέησεν χιλίω νεῶν, ὅτι τε τῶν  
 ὠφελήσῃν δ' ὅτι ἰσχυρὸς Τῆχος. ἀκινδύνως δ' ἔσεσθαι τῷ θαλάσῃ, ὅτι  
 χιλίᾳ βασιλείᾳ διδασκόμενοι, ἢ νομίζοντες αὐτοὶ μὴ ἀδίκῃ τε ποι-  
 ῆναι καὶ ἐκλενέσθαι, ἀθηναῖοι δὲ δίκαιά τε λέγειν, καὶ τὰ βέλτερά αὐ-  
 τοῖς πρὸς αὐτὸν ἐβοήθησεν εἰς πλαταῖας, ἀποδράντων δ' ὑπὲρ νύκτα τῶν  
 πλείστων συμμάχων ἐκ τῶν τάξεων διὰ τὸ πλεῖστον τῶν πολεμίων.  
 λακεδαιμόνιοι, μὴ καὶ τεράτῃ, τὴν βαρβάρους ἐτρέφαντο, ἀθηναῖοι δὲ ἐ-  
 πλαταῖας πάντας τοὺς Ἕλληνας ἐνίκων μαχόμενοι, τοὺς ἀπογόνους  
 τῶν ἐλευθερίᾳ, καὶ ὑπομείναντας τῷ δουλείᾳ. ἐν ἐκείνῃ δ' ἡμέρᾳ καλ-  
 λίστῃ τελευτῶν τῆς προτέρου κινδύνου ἐπιδέντες, βέβαιον μὴ τῷ  
 ἐλευθερίᾳ τῇ ἐνὶ τῇ κατὰ τῆς ἀπάσης δὲ τῆς κινδύνου δόν-  
 τες ἐλεγχον τῶν αὐτῶν ἀρετῆς, ἐλμόνοι, ἐμεινέμεν, καὶ περὶ μαχοῦ-  
 ντες, ἐναυμαχοῦντες, καὶ πρὸς βαρβάρους, ἐπρὸς τῶν ἡλλήνων ὑπὲρ πάν-  
 των ἡξιώθησαν, καὶ μετ' ὧν ἐκινδύνουν, καὶ πρὸς οὓς ἐπολέμουν ἡγεμό-  
 νες γενέσθαι τοῖς ἡλλήδοις. οὐδέ ποτε ἡρόντων ἡλληνικῶν πολέμων κατὰ πάντας,  
 διὰ τῆς ἡλίου τῶν γενημένων καὶ φθόνων τῶν πεπραγμένων, μέγα μὴ ἅ-  
 παντες φρονέοντες, μικρῶν δ' ἐγκλημάτων ἕκαστοι δέομενοι, ναυμαχί-  
 ας, ἀθηναῖοις, πρὸς αἰγινήτας καὶ τοὺς ἐκείνων συμμάχους γενομέ-  
 νης, ἐβδόμηκοντα τριήρης αὐτῶν ἐλάμβανον, πολιορκούντων δὲ κατὰ  
 τῶν αὐτῶν ἡρόντων, αἰγυπὶν τε αἰγίναν, καὶ τῆς ἡλικίας ἀπόσπας, ἐν τε ταῖς  
 ναυσὶ, καὶ ἐν τῇ περὶ στρατεύματι, κορινθιοὶ καὶ οἱ ἐκείνων σύμμα-  
 χοὶ ἡγούμενοι ἢ εἰς ἔρημα τῶν χώρων ἐμβαλῆν, ἢ εἰς αἰγίνης  
 ἄλγος τὸ στρατόπεδον, ὁρῶντες πανδημεὶ γερανίαν κατέλαβον.  
 ἀθηναῖοι δὲ



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Athenienses autem, neque absentes, neque prope existentes, ulla ex parte ad se aduocare uoluere, sed suis animis fisci, & inuadentes hostes aspernati, seniores cum ea quae domi essent pube, soli pugnam inire maluerunt. Hi quidem experimento, adulescentes uero ingenio, uirtutem nacti. Quare cum seniores pluribus in locis probe, ac fortiter rem gessissent, hi uero illos imitarentur: illis quidem nauiter imperantibus, his autem dicto obtemperantibus, Myronida duce ad Megaricam obuiam facti, omnium illorum uires pugnando superarunt. Itaque maiores nostri manu partim defecta uiribus, partim nec dum satis roboris habente, in eos etiam qui suum in solum impetum facere putauissent, in alienum occurrentes, trophaeum pulcherrimi quidem sibi, turpissimi uero hostibus facinoris statuere. Qui quidem alteri expertes iam uirium, alteri nondum ualidi, utrique autem corporum imbecillitatem animorum praestantia superantes, pulcherrima insignes gloria, in urbem redierunt. Et hi quidem rursus disciplina exornabantur, illi uero de reliquis negocijs consultabant. Quae igitur a multis sunt perpetrata, singula quaeque ab uno enarrari, & quae in omne tempus gesta sint die uno exponi difficile certe plurimum. Quod enim tempus, quae oratio, qui rhetores, horum qui hoc loci fortissimi uiri positi sunt, praestantiam in medium afferre satis queat? Hi namque plurimis laboribus, manifestissimis certaminibus, pulcherrimisque periculis libertate Graciam donauere, suamque patriam maximam reddidere. Nam etiam annos septuaginta maris imperium tenuerunt: quietos ac pacatos socios praestiterunt. Neque paucos pluribus dominari dignum existimarunt, sed ut aequae omnes inter se uiuerent coegere, neque imbecilles socios effecere: quin & illos robore firmauerunt. Eas autem suas uires demonstrarunt, ut & magnus ipse rex, ne non solum aliena amplius non appetere, sed & de suis etiam daret, atque in posterum pertimesceret:

neque



ΑΥΣΙ'ΟΙ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

Ἀθηναῖοι δὲ τῶν μὲν ἀπόντων, τῶν δ' ἐγγύς ὄντων, οὐδένα ἐτόλμαμε  
μεταπέμψασθαι, ταῖς δ' αὐτῶν ψυχαῖς πισεύοντες, ὅτι τῶν ἐπιόντων  
καταφρονήσαντες οἱ γεραίτεροι, καὶ οἱ τ' ἡλικίᾳς ἐν τοῖς γεγονότες, ἡξίσμ  
αὐτοὶ μόνοι τὴν κίνδυνον ποιεῖσθαι. οἱ μὲν ἐμπαρσία τὴν ἀρετὴν, οἱ δὲ  
φύσιν κεκτημένοι, ὅτι μὲν, αὐτοὶ πελαχθ' ἀγαθὰ γεννημένοι, οἱ δὲ, ἐν  
κείναις μιμήσοι. τῶν μὲν πρεσβυτέρων ἀρχὴν ὑπὸ ἀμύμων, τῶν δὲ νεώ-  
τέρων τὴν ὑπὸ ἀμύμων ποιῆσαι δυνάμει, μυρῶν δ' ὅσον σφαῖρα γούρῳ  
ἀπαντήσαντες αὐτοὶ εἰς τὴν μεσαρικὴν, ἐνίκων μαχόμενοι ἅπασι τῶν  
δυνάμει τὴν ἐκείνων. τοῖς ἤδη ἀπαρνηκόσι, καὶ τοῖς οὐκ ἔτι δυνάμει  
τοῖς εἰς τὴν σφαιρῶν ἐμβαλεῖν ὀξυώσαντες εἰς τὴν ἀλλοτρίαν ἀπαντή-  
σαντες, τρώπαλον δὲ σῆκοντες καλῶς μὲν αὐτ' ἐργου, ἀλγύνει δὲ τοῖς  
πολεμίοις. οἱ μὲν οὐκ ἔτι τοῖς σώμασι, οἱ δ' οὐκ ἔτι δυνάμει, τοῖς δὲ  
ψυχῶν ἀμφοτέροις κρείττους γενόμενοι, μετὰ καλῶς δόξης εἰς τὴν αὐτῶν  
ἀπελθόντες, οἱ μὲν πάλιν ἐπαυδέοντο, οἱ δ' ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἐβλαύνοντο.  
καθ' ἑκάστην μὲν οὐδένα τὰ ὑπὸ πᾶσι κινδυνουδέντα, ὑφ' ἐνός ἐκεί-  
νου. οὐδέ τὰ ἐν ἅπασιν τῶν χρόνων πρᾶχθέντα, ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δηλοῦναι.  
τίς ἔστιν ἢ λόπος, ἢ χρόνος, ἢ ἤνθρωπος ἱκανὸς γενέσθαι τὴν τ' ἐνθάδε  
δὲ κερμίδων ἀνδρῶν ἀρετῶν, μετὰ πλείων ἢ πόνησιν, καὶ φανερωτά-  
των ἀγώνων, ὅτι καλῶς κινδυνεύων, ἐλθόντες μὲν ἐποίησαν τὴν ἐλ-  
λάδα, μεγίστην δ' ἀπέδειξαν τὴν ἐαυτῶν πατρίδα, ἐβδόμηκοντα μὲν  
ἐν τῇ θαλάττῃς ἀνέστησαν, ἀσαστιάσας δὲ πρᾶχόντες τοὺς συμμάχους,  
οὐ τοῖς ὀλίγοις τοὺς πολλοὺς δυνάμει ἀνιόντες, ἀλλὰ τὸ ἴσον ἔχοντες  
παντὶ ἀναγκάσαντες, οὐ δὲ τοὺς συμμάχους ἀδινεῖς ποιοῦν-  
τες, ἀλλὰ καὶ κείνους ἰχυροὺς καθιστάντες, καὶ τὴν αὐτῶν δυνάμει το-  
σαύτην ὑπὸδείξαντες, ὥς δ' ὁ μέγας βασιλεὺς, οὐκ ἔτι τῶν ἀλλοτρίων  
ἐπεθύμει, ἀλλ' ἐδίδετο τῶν ἑαυτοῦ, ὅτι περὶ τῶν λοιπῶν ἐφοβέτο.

Εὐ καὶ οὕτω



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

neq; triremes, id temporis ex Asia soluerent. Neque tyrannus inter Græcos emerfit, neq; Græca urbs aliqua à Barbaris in captiuitatem acta est: tantam sui & obseruantiam, & metum horum diuina uirtus cunctis hominibus præbuit. Quapropter hi certe sunt quos solos tum Græcorum duces esse, tum urbium principes conuenit. Non autem in secundis rebus solū, uerum & in diuersis maiores nostri suam probitatem ostendere. Nam cum in Hellesponto naues perisissent, siue ducis id uicio, siue deorum uoluntate acciderit, cumq; calamitate nō ipsi nos modo, uerum & reliqui omnes Græci misere perculsi essent, declararunt non multo post temporis curriculo, huius reipublicæ uires, salutem Græciæ extitisse. Nam cum imperiū apud Alos foret, qui Barbari antea in mare egressi essent, hi Græcos nauali pugna superarunt, in Europamq; nauigarunt. Seruiunt Græcorum urbes, insurgunt tyranni, partim post nostram calamitatem, partim post Barbarorum uictoriam. Quam ob rem, cum par Græciæ fuerat super hoc funere, & deplorare, & lugere hosce qui hic sepulti iacent, nimirū quod eorum libertas cum horū uirtute sepulta sit. O infelicem Græciam, quæ talibus uiris orбата fuerit: fortunatum uero Asiæ regem, qui alijs aduersus se ducibus usus sit. Nam his orbatam seruitus Græciam circumsepsit, & alijs certe imperatoribus maiorum nostrorum, consilij desiderium magis magisque indies, & renouatur & crescit. Verum hoc pro omni Græcia deplorare perpulsus sum. Illorum autem uiroꝝ dignum fuerat & priuatim & publicæ meminisse, qui seruitutem fugientes, & pro iure pugnantes, proque damnato populo insurgentes, cunctis sibi hostibus factis, in Piræum descendere. Neque id quidem coacti legibus, sed natura induti publicis periculis ueterem progenitorum uirtutem imitati communem & reliquis hanc urbem uendicarunt. Mortis cū libertate magis quàm uitæ cum seruitute opinionem habuere

non minus



ΛΥΣΙΟΙ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

καὶ οὐ τε τριήρας ἐν ἐκείνῳ ᾧ ἡρόνῳ ἐκ τ᾽ ἀσίας ἐπλυνθῆναι, οὐ τε τῶν  
 ξανθῶν ἐν τοῖς ἑλλήσιν κετέσθαι, οὐ τε ἑλλήνων πόλιν ὑπὸ τῶν βαρβάρων  
 ἡνδραποδίσθαι. τσαύτῳ σωφροσύνην καὶ δέος ἡ δόξα ἀρετῇ πᾶσι μὲν ἀν-  
 θρώποις πρῶτον, ὡς ἐνεκα δὲ μόνον, καὶ προσάτας τῶν ἐλλήνων, ἐν ἡ-  
 γεμόναις πόλεων γίνεσθαι, ἐπέδιδξαν ὅτι ἐν ταῖς δυσυχίαις πλὴν εἰ  
 τῶν ἀρετῶν ἀπολλυμένων γὰρ τῶν νεῶν ἐν ἑλλησπόντῳ, εἰ τε ἡ γεμόνοιο  
 κακία, εἰ τε θεῶν δῖανόια, ἐν συμφορᾷ ἐκείνης μερίσθαι γενομένης, ἐν  
 ἡμῶν τοῖς δυσυχῆσιν, καὶ τοῖς ἄλλοις ἑλλήσιν ἐδύλωσεν, οὐ πολλὰ ἡρό-  
 νῳ ὕστερον, ὅτι ἡ πόλεως δῶαμις τῆς ἑλλάδος ἦν σωτηρία. ἐτέρων γὰρ  
 ἡγεμόνων γενομένων, ἐνίκησεν ἡ ναυμαχῶντες οὖν ἑλλήνας, οἱ πρότε-  
 ρον εἰς πλὴν θάλασσαν οὐκ ἐμβαίνοντες, ἐπλυνθῆναι δὲ εἰς τὴν εὐρώπην,  
 δούλευσι ὅσοις τῶν ἑλλήνων, τύραννοι δὲ γκαθισῶσι, οἱ μὲν μετὰ  
 τῶν ἡμετέρων συμφορᾶν, οἱ δὲ μετὰ πλὴν νίκῃ τῶν βαρβάρων, ὡς τε ἄ-  
 ξιον ἦν ἐπὶ τῷδε ᾧ τῷ τάφῳ τό τε κείρασθαι τῆς ἑλλάδος, ἐπὶ πενθήσασιν  
 ἐνθάδε καμίνους, ὡς συγκαταθαπτομένης τ᾽ αὐτῶν ἐλθούσης τῇ τῶν  
 τῶν ἀρετῇ, ὡς δυσυχῆς μὲν ἑλλήνων, τοσούτων ἀνδρῶν ὄρφανῇ γενομένης,  
 εὐτυχῆς δὲ τ᾽ ἀσίας βασιλεύς, ἐτέρων ἡγεμόνων λαβόμηνος. τῇ μὲν ἡ δό-  
 ξῳ σερκείῃ δούλει, πρῶτος ἦν, τῶν δὲ ἄλλων ἀρετῶν, ἡλὸς ἐγγίνετο  
 τῇ τῶν προγόνων δῖανόιας, ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑπὲρ πάσης  
 δολοφύρασθαι τῆς ἑλλάδος, ἐκείνων ὅτι τῶν ἀνδρῶν ἄξιον καὶ ἰδίαν, καὶ δημο-  
 σίαν μεμνήσθαι, οἱ φεύγοντες πλὴν δούλει, ἐπὶ τοῖς δικάσις μαχόμε-  
 νοι, ἐπὶ ὑπὲρ τοῦ δημοκρατίας σαστάσθαι, πάντας πολεμίους κεντη-  
 μένοι, εἰς τὴν παρὰ κατὰ ἡλὸν, οὐχ ὑπὲρ νόμον ἀναγκασθέντες, ἀλλ' ὑπὲρ  
 φύσεως παθόντες κακῶς καὶ τοῖς παλαιὰν ἀρετῶν τῶν προ-  
 γων μιμησάμενοι, ταῖς αὐτῶν ψυχαῖς κοινὴν πλὴν πόλιν, ἐπὶ τοῖς ἄλλοις  
 κτησάμενοι θάνατον μετὰ ἐλθούσης αἰγυμνῶν, ἡ εἶς μετὰ δούλει.

Εε 2 οὐχ ἡτόρ



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

non minus pudoris susceperunt ex cladibus, quàm inimicis succensuere: inter suos mori quàm aliena incolentes uiuere maluerunt. Sicq; iusiurandum atq; foedera pro socijs habentes, hostes autem nacti eos qui itidem antea extitissent ac ciues suos, nullo tamen terrore ex aduersa multitudine partiti, quin suis corporibus discrimen adorsi, trophaum de hostibus posuerunt, suae autem uirtutis maiores nostri testimonium praebent Lacedaemoniorum quae huius monumenti in proximo sunt sepulchra. Enim uero magnam potentemq; pro parua & imbecilla, urbem reddiderunt, concordem ex seditiosa ostenderunt: muros pro ruinis erexerunt. Ipsorum autem nepotes consilia horum, qui hoc loci conditi sunt, rebus similia ostendentes, non in hostium supplicia, sed in rei publicae salutem conuersi sunt. Qui cum neq; detrimento affici possent, & suo ipsi contenti essent, suae quidem libertatis eos qui seruire uellent participes fecere, illorum uero ipsi seruitutis se participes fieri, haud dignum arbitrati sunt. Maximis autem praclarisq; facinoribus demonstrarunt, neq; suo uitio, neq; hostium uirtute, urbem antea cladem pertulisse. Nam si inter se ui dissidentes praesentibus Deloponensibus alijsq; hostibus eorum agrum inuadere potuerunt, perspicuum profecto est, ut facile his concordes repugnassent. Illos itaque ob Piraei discrimina omnes homines admirantur. Dignum est autem, ut & peregrinos hic positos laudibus prosequamur, qui sua multitudine auxilium afferentes, proque salute nostra fortiter dimicantes & patriae loco uirtutem rati, talem uiuendi exitum praestitere. Horum autem rerum gratia, eos ciuitas, & luctu, & publica sepultura prosecuta est. Et his honoribus in omne tempus ornari uoluit, quibus & ciues ipsi ornarentur. Hi uero quorum nunc funus agitur, in Corinthiorum auxilium, qui à ueteribus amicis iniuria premerentur, publici



ΛΥΣΙΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

οὐκ ἥτις τὸν ταῦτε συμφοραῖς ἀχαιῶμονοι, ἢ τῆς ἐχθροῦς ὀργιστοῖσι  
 μάλλον βδελυγνέοντες ἢ τῆς αὐτῶν ἀποθνήσκον, ἢ ζῆν τὴν ἀλλοτρίαν  
 δικαίαν, συμμάχους ἢ ὄρκους, ἢ σωθῆναι ἔχοντες, πολεμίους δὲ  
 τοὺς πρότερον ὑπάρχοντας καὶ τοὺς πολίτας τοὺς αὐτοῦ. ἀλλ' ὅμως οὐ  
 τὸ πλεῖστον τῶν ἐναντίων φοβηθέντες, ἀλλ' ὅτι τῆς σώμασι τῆς αὐτῶν  
 κινδυνεύοντες, ἔσπαλλον ἢ τῶν πολεμίων ἔσπασαν, μάρτυρας δὲ τῶν  
 αὐτῶν ἀρετῆς ἐγγὺς ὄντας τῶν μνημάτων τοὺς λακεδαιμονίων τάφους  
 πρὸς ἑαυτοὺς καὶ γὰρ τι μείζων ἢ ἀντὶ μικροῦ ἀπέδιδον τὴν πόλιν  
 ὁμονοῦντες ἢ ἀντὶ σασίαν ὁσῶν ἀπέφλωσαν, τείχεα δὲ ἀντὶ τῶν καθήρημέ-  
 νων ἀνέσπασαν. οἱ δὲ κατελθόντες αὐτῶν ἀδελφὰ τὰ βαλεῦματα τῆς ἐρι-  
 γοῖς τῆς ἐνθάδε κείμενων ὑπὸ δακρύων, οὐκ ἐπὶ ἡμωσίαν τῶν ἐχθρῶν,  
 ἀλλ' ἐπὶ σωτηρίαν τῆς πόλεως ἐπράττοντο, ὅτι οὐ τελευτῶντες δυνάμε-  
 νοι, οὐ τὸ ἀντὶ πλεονέκτημα δειόμενοι, τῶν αὐτῶν ἐλθόντες ἐπὶ τῆς  
 βαλομένων δ' ἐπὶ τῶν μετέδωκαν, οἱ δὲ ἐκείνων δ' ἐπὶ τῶν μετέ-  
 χον οὐκ ἠξίωσαν, ἐριγοῖς δὲ μετρίοις καὶ καλλίστοις ἀπελογίζοντο, οὐδὲ κα-  
 κίαν τῆς αὐτοῦ, οὐδὲ ἀρετῆς τῆς πλεμίων, πρότερον ἐδυσύχησαν ἢ πόλιν. ἐπὶ  
 τῶν σασίαντες πρότερον ἀλλήλους βίαν πρὸντων πελοποννησίων καὶ τῶν  
 ἄλλων ἐχθρῶν ἐπὶ τὴν αὐτῶν οἰοί τε ἐγίνοντο κατελθόντες, δὴλον οὐδὲ  
 ἔσθ' ὅπως ἂν ὁμονοοῦντες πολεμῶν αὐτοῖς ἐδάσαντο. ἐκείνοι μὲν οὖν  
 διὰ τοὺς ὅτι τῶν κινδύνους ὑπὸ πάντων ἀνδρώων ζήλουνται. ἀ-  
 ξίον δὲ καὶ τοὺς ξένους τοὺς ἐνθάδε καμύνας ἐπαυέσθαι, οἱ τοῦ πλήθους  
 βοηθήσαντες ὅτι πρὸς τῆς ἡμετέρας σωτηρίας μαχομένοι, παρὶς τὴν ἀρε-  
 τὴν ἡγεσάμενοι, τοιαύτως τῶν βίαν τελευτῶν ἐποικήσαντο. ἀνδρῶν δὲ  
 πόλιν αὐτοῦ καὶ ἐπὶ τῶν δημοσίᾳ, καὶ ἐδωκεν ἔχειν αὐτοῖς  
 τὴν ἀπανταχοῦ τὰς αὐτὰς ἡμέρας τῆς αἰσῶς. οἱ δὲ νῦν διαπρόμε-  
 νοι, βοηθήσαντες κορινθίοις ὑπὸ παλαῶν φίλων ἀδικουμένων,

Εε 3 κοινοῖς



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP:

publici socij, non eam, qua Lacedaemonij fuerant, mentem praese tulere. Illi & enim bonis illorum inuidebāt: hi uero eorum quoniā iniuste paterentur miserebātur. Neq; hi quidem priorum inimicitiarum memores, sed praesentem amicitia plurimipendentes, uirtutem suam cunctis mortalibus ostenderunt. Ausi enim sunt, quo Graciae magnitudini consulerent, non solum pro sua salute dimicare, quinimo, & pro hostium libertate interire. Nam Lacedaemoniorum socijs adiuncti, pro illorum libertate decertarunt. Illos etenim si uicissent, paribus secum muneribus dignabantur. Sin autem uicti essent, seruitutem Peloponensibus certe relinquebāt. Illis igitur ita affectis, miserabilis quidem uita, mors autem fuerat admodum exoptanda. Hi uero, & uiui, & mortui admiratione digni sunt, quippe qui & in maiorum suorum probitatem eruditi, & ubi uirilem in aetatem euassent, & eorū tum gloriam attigissent, tum suam ipsi uirtutem declarassent, plurimarū pulcherrimarumq; rerum autores patriae extiterunt. Et quae aliorum erratis calamitates accidissent, sua uirtute emendarunt, & procul a patrio solo bellum auerterunt. Eam autem mortem obiere, quae probis uiris ac fortibus digna iudicetur. Alimenta enim patriae persoluere, parentibus uero moerore luctumq; reliquerunt. Quas ob res, haud iniuria superstites & hosce lugeant, & se deplorent, & suorum in omnem uitam misereantur. Quid enim hi uoluptatis iam reliquum habent talibus orbatu uiris, qui omnia uirtute minora ducentes, se luce priuauerunt, uxores uiduas effecere, parentibus optatos filios relinquere, fratribus patribus ac matribus solitudinem intulere? Sed in tanta malorum multitudine, acerbitateque, istorum quidem filios beatos existimo, qui iuniores sunt, quam ut nosse per aetatem liceat, quibus parentibus sunt orbatu. Eorum autem e quibus isti sunt geniti, miseret me plurimum, quod seniores sint, quam ut suae calamitatis obliuisci possint.

Quid



ΔΥΣΙΟΥ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

κοινοὶ σύμμαχοι γενόμενοι, οὐ τὴν αὐτὴν γνώμην λακεδαemonίοις  
 ἔχοντες. οἱ μὲν γὰρ ἡρώδῳ αὐτοῖς ἐφθόνην, οἱ δὲ ἀδικουμένους αὐτῶν  
 ἠλέειν, οὐ γὰρ προτέρως ἔχθρας μεμνημένοι, ἀλλὰ τὴν περὶ τὴν φιλίας  
 αὐτῶν περὶ πολλοῦ ποιεῖν παῖσι ἀνδράποισι, φανερὰν τὴν αὐτῶν ἀρετὴν  
 ὑπὸδείξαντες. ἐτόλμησαν γὰρ μετ' ἄλλω προὔτερον τὴν ἐλλάδα, οὐ μόνον  
 περὶ τὴν αὐτῶν σωτηρίαν κινδυνεύειν, ἀλλὰ τὴν περὶ τὴν πολέμιον ἐ-  
 λυθερίαν ἀποθνήσκειν. τῶν δὲ λακεδαemonίων συμμάχοις, περὶ τὴν ἐκεί-  
 νων ἐλυθερίαν ἐμάχοντο. νικήσαντες μὲν ἐκείνους ἡρώδῳ αὐτῶν ἠξίον, οὐ  
 συχίσαντες δὲ βέβαιον τὴν δολίαν τῶν ἐν τῇ πελοποννήσῳ κατέ-  
 λιπον. ἐκείνοις μὲν οὖν οὕτω διακείμενοις, οὗτος οἰκτρος, τὸ δὲ θάνατος  
 ἐν κτῆσι, οὗτοι δὲ τὴν ζῶντες καὶ ἀποθανόντες ζήλωσι. παρὰ τοῦτον μὲν  
 τῶν ἡρώδῳ προγόνων ἀγαθῶν. ἄνδρες δὲ γενόμενοι, τὴν περὶ ἐκείνων δόξαν  
 διασώσαντες, καὶ τὴν αὐτῶν ἀρετὴν ὑπὸδείξαντες, πολλῶν μὲν καλῶν,  
 αἰετοὶ γεγενῆσθαι τῇ αὐτῶν πατρίδι. ἐκινώρυσαν γὰρ τὰ ἐφ' ἐτέρων οὐ  
 συχινέοντα, πόρρω δὲ ἀπὸ τῆς αὐτῶν τὸν πόλεμον κατέστησαν. ἐτελεύτη-  
 σαν δὲ τὸν εἶον, ὡς περὶ τῶν ἀγαθῶν ἀποθνήσκειν. τῇ μὲν πατρίδι  
 τὰ τροφῆα ἀποδόντες, τοῖς δὲ τρέφασιν λύπας καταλιπόντες. ὡς τε  
 ἀξίον τοῖς ζῶσι τότ' αὖτε φθίειν, καὶ σφᾶς αὐτοὺς ὀλοφύρεσθαι, καὶ τὸν προσ-  
 κόντας αὐτῶν ἐλεῖν τὴν ὑπὸ τοῦ βίου. τίς δὲ αὐτοῖς ἐν ἡδονῇ κατὰ λεί-  
 πῃ, τὸ δὲ τῶν ἀνδρῶν διαπρόμενον, οἱ πάντα περὶ ἐλάττονος φθι ἀρετῆς  
 ἠγόμενοι, αὐτοὺς μὲν ἀπεσέθεντο βίῃ, χήρας δὲ γυναικας ἐποίησαν  
 ὁρφανούς δὲ τὰς αὐτῶν παῖδας ἀπέλοιπον, ἐρήμους δὲ ἀδελφούς καὶ  
 πατέρας καὶ μητέρας κατέστησαν. πολλῶν δὲ καὶ δεινῶν ὑπαρχόν-  
 των, τοὺς μὲν παῖδας αὐτῶν ζήλωσιν νεώτεροί εἰσι, ἢ ὡς τε εἰδέναι  
 οὐδὲν πατρῶον ἐσέκοντα. ὅς μιν οὕτοι γεγόνασι δικταίρων  
 ὅτι πρεσβύτατοι ἢ ὡς τε ὑπὸ λαοῦ φθι οὐ συχίαν τῆς αὐτῶν

Εε 4 τί γὰρ



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Quid enim aut luctuosius aut tristius quā filios parere, educare, sepelire? In senectute uero corpore quidem imbecillos, & omni desolatos spe, sine amicis, sine opibus degere: & quibus ante admirationi haberentur commiserationi nunc esse: mortis deniq; desiderium uitæ acerbitati antepondere. Nam quo hi uiri meliores fuerant, eo superstitionibus grauiorem luctum reliquerunt. Quo autem pacto hi luctu ac mœrore uacent, in ciuitatis ne cladibus? At opus tunc est ut eorum alij quoq; meminerint. An in publicis fortunæ bonis? At hoc ipso uehementius dolendum est, quod & natos suos diem obijisse, & superstites uirtutis illorum præmijs frui uideant, intueanturq; suis in periculis eos quibus antea familiarissime uterentur, suam fugere orbitatem: in inimicos autem in horum miserijs longe exultare. Hanc solā, mea sententia, his qui hic conditi sunt gratiam retulerimus, si quidem ipsorum parentes æque atq; illi consueuerant, plurimi fecerimus, filios uero non secus ac ipsi patres dilexerimus: uxoribus autem tales nos ipsos auditores præbuerimus, quales illi cum luce fruerentur extiterant. Quos enim ex his, quos hic sepultos intuemur, cum maiori honore recte prosequamur: quos autem ex superstitionibus iustius permulti faciamus, quā horum necessarios, quibus horum uirtute iuxta, atq; alijs frui licuit? Ex morte autem soli miseriæ sunt planè participes. Verū tamen, haud scio quid luctu eiulationeq; opus sit. Non enim ignoramus nos ipsos mortales esse. Quam ob rem quid oportet quæ futura expectemus, his angere hoc tempore, aut usque adeo ferre grauius naturæ calamitates: præsertim cum nec nos lateat, & malis mortem, & bonis communem esse. Nam neque ignauos despicit, neq; p̄bos suspicit, sed parē se cūctis præstat.

Nam si



ΑΥΣΙ'ΟΥ Ε'ΠΙΤΑ'ΦΙΟΣ ΛΟΓΟΣ.

τίς ἔμ' ἴδωμ' ἀν' ἰατρῶν γένοιτο, ἢ τεκῆμ' ἢ ἐθρέψαι, ἢ θάψαι τῷ  
 αὐτῷ, ἢ τῷ ἑτέρῳ, ἀδωάτῳ, ἢ εἰναι τῷ σώματι, πασῶν δ' ἀπειρο  
 ρημύς τ' ἐλπίδων ἀδείας ἢ ἀπόρως γινώσκων, ὅτε δὲ τῷ αὐτῷ πρὸ  
 τερῶν ζῆλον, ἐν αὐτῷ ἐλεῖν, ποθὲν ὅτε δὲ αὐτῷ εἶναι τὸ θάνατον  
 εἶναι, ὅσον ἢ ἀνδρῶν ἀμείνων, ἢ ἑτέρων, τῶν κατὰ λαοπομπῶν τὸ πένυ  
 θος μεῖζον, πρὶν ἂν αὐτῶν ἡλικία τὴν λυπρὰν, ὅτε τερῶν ἐν ταῖς τῶν πό  
 λεως συμφοραῖς, ἀλλὰ τότε αὐτῷ εἰκὸς ἢ τοὺς ἄλλους μεμνηῖν, ἀλλὰ  
 ἐν ταῖς εὐτυχίαις ταῖς κοιναῖς, ἀλλὰ ἱκανὸν λυπῆσαι, τῷ ἢ σφείρω  
 τέκνων τελευτήσας, τῷ δὲ ζώντων ἀπολαύσας τῷ τῶν ἀρετῶν,  
 ἀλλὰ ἐν ταῖς ἰδίαις κινδύνοις, ὅτε αὐτῷ τῷ ἢ πρὸ τερῶν ὅτι εἰς  
 φεύγοντας τῷ αὐτῷ ἀπορίαν, τῶν δὲ ἐχθρῶν μέγα φρονέοντας ἐπὶ  
 ταῖς δυστυχίαις ταῖς τῶν. μόνον δ' ἂν μοι δοκῶμι ταύτῃ τοῖς  
 ἐνθάδε κεμένοις ἀποδείξαι χάριν, εἰ τὸν μὲν τοκέα αὐτῷ ὁμοίως  
 ὡς πρὶν ἐκείνῳ πρὶν πολλῶν ποιήσας, τοὺς δὲ πατέρας οὕτως ἀπαρξί  
 μεθα ὡς πρὶν πατέρες ὄντες, ταῖς δὲ γυναιξίν, εἰ τοιούτους βοκ  
 λούς ἡμᾶς αὐτοὺς παρέχομεν, οἱ δὲ πρὶν ἐκείνῳ ζῶντες ἢ ἑτέρων. τίνας γὰρ  
 ἂν εἰκότως μάλλον ἡμῶν τῶν ἐνθάδε κεμένων, τίνας δ' ἂν τῶν  
 ζώντων δίκαιοτερον περιπολλῶν ποιοίμεθα, ἢ τοὺς τούτοις προσή  
 κοντας, οἱ γὰρ ἢ τῶν τῶν ἀρετῶν, τὸ ἴσον τοῖς ἄλλοις ἀπέλαυσαν,  
 ἀποδιδόντων δὲ μόνον γινώσκων γὰρ δυστυχίαις μετέχουσιν.  
 Ἀλλὰ γὰρ οὐκ εἶδ' ὅτι δὲ τὰ αὐτὰ ὁλοφύρεσθαι. οὐ γὰρ ἐλάνθανο  
 μιν ἡμᾶς αὐτοὺς ὄντας θνητοί. ὡς τε τί δὲ ἀπάλαι προσεδόκω  
 μιν πείσεσθαι, ὅτε τῶν τῶν ἀχθεσθαι, ἢ λίαν οὕτω βαρέως  
 φέρον ἐπὶ ταῖς γὰρ φύσεως συμφοραῖς, ἐπισταμύνας ὅτι ὁ θάνατος  
 κοινὸς, ἐπὶ ταῖς χαρίσιν, ἐπὶ ταῖς βελτίστοις. οὐ γὰρ τοὺς πονηροὺς ὅτε  
 εἶ, ὅτι τοὺς ἀγαθοὺς διὰ μᾶλλον, ἀλλὰ ἴσον ἑαυτῶν πρὶν ἔχει πασι  
 εἰ μὴ



LYSIAE ORATIO INCERTO INTERP.

Nam si quidem fieri potuisset, ut hi qui belli discrimina effugissent, reliquum tempus aeterni forent, dignū profecto esset, ut uiui interemptos in omnem uitam lugerēt: nunc autem, & natura ipsa, tum morbis, tum senectuti obnoxia est. Et genius qui nostrum fatum sortitus est euitari nullo quidē pacto potest. Decet igitur quā felicissimos hosce arbitremur, qui proximis pulcherrimisq; facinoribus dimicantes, itaq; diē obeuntes, neq; de se fortuna decernendum permiscere, neq; maturam mortem expectarunt: quin praeclaram potius elegerūt. Et em̄ ipsorum memoriam nulla unquam delebit obliuio. Honores autem huiusmodi sunt, ut apud omnes homines sint q̄ comēdatissimi, mortales autem celebrabuntur, perinde atq; uirtute immortales. Nam & publice humari meruere. Et in ipsorū laudes uirium sapientiae opumq; certamina cōstituta sunt. Quasi hi qui in bello perierint, iisdem sint honoribus honestadi, quibus immortales deos prosequimur. Ego itaq; istos beatos esse duco quod huiusmodi letum obiere, & admiror admodū uehementer, hisq; mortalium solis optime consultum cēseo, qui cum essent mortales corporibus, immortalē uirtute memoriā reliquere. Veruntamen priscos ritus seruemus, ac pro patrijs legibus sepultos deploremus, necesse est.

LYSIAE ORATIONIS FVNEBRIS FINIS.

ORDO AVTORVM ET DECLAMATIONVM  
seu orationum huius libri.

Libani declamationes III.

Isocratis orationes II.

Luciani declamationes II.

Lysiae orationes II.

APVD INCLYTAM BASILEAM IN OF-  
ficina Io. Frobenij Cal. Maij. AN. M. D. XXII.



ΔΙΣΙ'ΟΥ Ε'ΠΙΤΑ'ΦΙΟΣ ΛΟ'ΓΟΣ.

Εἰ μὲν οὖν τε ἡ ποῖς τὸν ἐν τῷ πολέμῳ κινδύνῳ διαφυγῶσι ἀ-  
θανάτους εἶναι δὲ λοιπὸν χρόνον, ἄξιον ᾧ τῶσι τὸν ἅπαντα χρό-  
νον πενθεῖν τοὺς τεθνεώτας. νῦν δὲ ἡ φύσις καὶ νόσος ἡ πῶν καὶ γή-  
ρωσ, ὅ, τε δαίμων ὁ πῶν ἡμετέραν μοῖραν ἐιληχῶς ἀπαράτητος. ὡς  
τε προσήκει τούτοις εὐδαιμονεσάτους ἡ γὰρ οὗτοι, οἱ ἄνθρωποι ὑπὲρ μεγίστων ἐ-  
καλλίσων κινδυνεύουσιν, οὕτως τὸν βίον ἐτελεύτησαν, οὐκ ὡς ἐξέ-  
τες πρὶ αὐτῶν τῇ τύχῃ, οὐδὲ ἀναμείναντες τ' αὐτόματον θάνατον, ἀλλ'  
ἡ ἐκλεξάμενοι τὸν κάλλιστον. καὶ τοι γὰρ ἡ γῆρας μὲν, αὐτῶν αἱ μνή-  
μαι, κηλῶται δὲ ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων αἱ ἡμέραι. οἱ πενθεῶντες μὲν  
διὰ πῶν φύσιν ὡς θνητοὶ, ὑμνοῦνται ἢ ὡς ἀθάνατοι διὰ πῶν ἀρετὴν.  
καὶ γὰρ τοι θάπτονται δημοσίᾳ ἐκ γῶνες τίθενται ἐπ' αὐτοῖς, ῥώμης  
καὶ σοφίας καὶ πλῆθος, ὡς ἀξίως ὄντας τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ τετε-  
λευτηκότας ταῖς αὐταῖς ἡμέραις καὶ τοὺς ἀθανάτους ἡμέραις. Ἐγὼ μὲν  
οὖν αὐτοὺς καὶ μακαρίζω τ' ἀθάνατον καὶ κηλῶν, καὶ μόνους ἀνθρώπων δι-  
μα κρεῖττον εἶναι γενέσθαι, οἱ ἄνθρωποι ἐπειδὴ θνητῶν σωμάτων ἔτυχον,  
ἀθάνατον μνήμην διὰ τῶν ἀρετῶν αὐτῶν κατὰ λιπορ. ὅμως δ' ἀνά-  
κη τοῖς ἀρχαίοις ἔθεσι χρῆσθαι, ἐθραπύνοντας δὲ πατριὸν νόμον  
ἐλοφύρεσθαι τοὺς ἀπαπομύνας.

ΔΙΣΙ'ΟΥ ΤΟΥ Ρ'ΗΤΟΡΟΣ ΠΕΡΙ' ΤΩ' Ν ΚΟΡΙΝ-  
ΘΙ'ΟΙΣ ΒΟΗΘΩ'Ν Ε'ΠΙΤΑΦΙΟΥ ΤΕ'ΛΟΣ.

ΕΝ Τῇ ΕΠΙΣΗΜΟΤΑΤῃ ΤΩΝ ΡΑΪΡΑΚΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑ, ΡΑ-  
ΡΑ ΓΙΩΑΝΝΗ ΤΩ ΦΡΩΒΕΝΙΩ ΤΩ ΤΥΠΟΓΡΑΦΩ.















005643449